
Η Νεολαία
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 253
14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1939 - Δ'.

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 2 — 14 Ὀκτωβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν & μαθητῶν	Μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας): ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, συνεχίζων τὴν προσωπικήν του ἐπαφὴν μὲ τοὺς ἀξιωματούχους καὶ τὰ στελέχη τῆς Ὀργανώσεως, ὡμίλησε τὴν περασμένην Παρασκευὴν εἰς συγκέντρωσιν τῶν κατωτέρων βαθμούχων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης. Καὶ ὅπως πάντοτε, ἔτσι καὶ τὴν φορὰν αὐτὴν ἡ ἐπαφὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ ὑπῆρξε μετάληψις πείρας καὶ μετάληψις σοφίας ἐκ μέρους τῶν συγκεντρωθέντων ἡγετικῶν στελεχῶν. Ὑπῆρχον ἀληθινὰ στιγμαὶ ἐξάρσεως καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς συναντήσεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι ἔλειπεν ἐντελῶς καὶ τὸ ἐλάχιστον στοιχεῖον πομπῆς καὶ ἐπισημότητος. Ἐπρόκειτο περὶ ἁπλῶν συνομιλιῶν. Καὶ δι' αὐτὸ ἦσαν ἐντρύφημα ἀληθινὸν οἱ λόγοι τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ ὁποῖος ὡμίλησε καὶ εἰς τὴν πρώτην καὶ εἰς τὴν δευτέραν συγκέντρωσιν περισσότερον ὡς σοφὸς καὶ ὡς παιδαγωγὸς καὶ ὀλιγώτερον ὡς πολιτικὸς ἡγέτης. Οἱ λόγοι του ἦσαν ἀποστάγματα γνώσεως, τῆς ὁποίας ἡ στερεότης ἐδοκιμάσθη ἐπάνω εἰς τὸν ἄκμονα τῆς πείρας μιᾶς ζωῆς γεμάτης ἀπὸ ἀγῶνα καὶ μάχην. Ἦσαν ὅμως, συγχρόνως, ἀποστάγματα ἀγάπης. Τῆς ἀγάπης ποὺ ἀπὸ τὴν κορυφὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἔφθασε δὲν ἔχει πλέον νὰ ζητῇ τίποτε καὶ διὰ τοῦτο ἐκδαπανᾶται εἰς ἀφειδῆ προσφοράν.

Τὰ νεαρὰ ἡγετικὰ στελέχη τῆς Ὀργανώσεως θὰ ἔχουν εἰς τὴν ζωήν των νὰ ἐνθυμοῦνται πολλοὺς ἀπὸ τοὺς λόγους ποὺ ἤκουσαν κατὰ τὰς συνομιλίας αὐτάς. Καὶ θὰ τοὺς εἶναι εἰς ἀποφασιστικὰς ὥρας τῆς ζωῆς των, ὄχι τῆς δημοσίας μόνον ἀλλὰ καὶ τῆς ἰδιωτικῆς, οἱ λόγοι αὐτοὶ πολύτιμοι γνώμονες προσανατολισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν, διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ διὰ τὴν ἄνδρωσίν της ἐδόθησαν κατὰ τὰς συνομιλίας ἐκείνας ἀσφαλεῖς ὑποθῆκαι. Τὰς ὑποθήκας αὐτὰς ἠμποροῦμεν νὰ τὰς συνοψίσωμεν εἰς δύο — τὰς πραγματικῶς κεφαλαιώδεις. Τὴν πρώτην, ποὺ θέλει τὸ πεδίον τῆς ὀργανώσεως ἀπηλλαγμένον ἀπὸ κάθε διάκρισιν προελεύσεως πλούτου καὶ μορφώσεως, μὲ μόνην τὴν ἔφεσιν τῆς μείζονος στοργῆς πρὸς τὰ ἐργαζόμενα μέλη τῶν φαλάγγων τῆς Νεολαίας. Τὴν δευτέραν, ἡ ὁποία διακηρύττει ὅτι ἡ ὀργάνωσις δὲν εἶναι πεδίον ἐπιλογῆς ἀριστέων, ἀλλὰ στάδιον συστηματικῆς καὶ ἐπιμόνου προσπαθείας πρὸς ἀνύψωσιν συνόλων.

Εἰς τὴν πρώτην περιέχεται ὁλόκληρον τὸ κοινωνικὸν πιστεύω τοῦ Κράτους τοῦ προελθόντος ἐκ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου. Τοῦ Κράτους τὸ ὁποῖον ἀνενέωσε καὶ ἐπλάτυνε τὸ νόημα τοῦ Ἐθνισμοῦ μας, διὰ νὰ τὸ ἁπλώσῃ καὶ περιλάβῃ εἰς αὐτὸ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα καὶ κατέστησεν αἴτημα τοῦ πρακτικοῦ βίου τὰς ἠθικὰς ἐπιταγὰς τῶν χριστιανικῶν πηγῶν τῆς ζωῆς μας. Ἀπὸ αὐτήν, ἀπὸ τὴν τελικήν της κατίσχυσιν καὶ ἐπιβολὴν εἰς τὰ πνεύματα καὶ τὰς ψυχὰς καὶ ἀπὸ τὴν καθολικήν της βίωσιν θὰ προέλθῃ ἡ νέα Κοινωνία, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὔτε στέρησις οὔτε ἔνδεια καὶ ὅπου ἡ χρῆσις τοῦ πλούτου θὰ παύσῃ νὰ εἶναι πρόκλησις. Ἡ δευτέρα θ' ἀναπτύξῃ κάτι ποὺ ἡ ἔλλειψίς του ἀποτελεῖ μειονέκτημα τοῦ φυλετικοῦ μας χαρακτῆρος, ἰδιαιτέρως αἰσθητὸν κατὰ τὴν παροῦσαν ἱστορικὴν περίοδον. Τὴν θέλησιν καὶ τὴν ἱκανότητα τῆς ὁμαδικῆς προσπαθείας καὶ τῆς ὁμαδικῆς ἀνόδου. Θὰ ἐπλανᾶτο κανεὶς οἰκτρὰ ἂν ἐφαντάζετο ὅτι ἡ ἐπιμονὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀναβίβασιν τοῦ μέσου ἐπιπέδου τῆς ἀγωγῆς καὶ τῆς μορφώσεως τῶν νέων ἔρχεται εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὴν πατροπαράδοτον ἑλληνικὴν ἀρχὴν τοῦ ἀριστεύειν καὶ ὑπερέχειν. Κάθε ἄλλο. Ἡ ἔννοια τῆς ἀρχῆς τὴν ὁποίαν θέτει ὁ Ἀρχηγὸς δὲν ἀναιρεῖ ἀλλὰ συμπληρώνει. Ἐπιζητεῖ τὸν συγκερασμὸν τοῦ ἀτομισμοῦ μας, ποὺ εἶναι στιγμὲς ποὺ γίνεται στυγνὸς καὶ στενὸς καὶ ἄγονος, μὲ τὴν ἔννοιαν τῆς ὁμάδος, ἔξω ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ χωρὶς τὴν ὁποίαν, εἰς τὴν ἐποχήν μας ἰδιαιτέρως, εἶναι ἀδύνατος ἡ γονιμοποίησις οὐδεμιᾶς ἀρετῆς.

Κδς

Ἐθνικὴ κυριαρχία — καὶ ἠθικὴ ἀνεξαρτησία.

ΑΡΘΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ν. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια)

Ἔτσι ξαναβρῆκε τὸ Ἔθνος τὸν δρόμον τῶν μεγάλων γνωρίμων του πεπρωμένων ποὺ συνοψίζονται εἰς τὸ ἰδανικὸν τοῦ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Ἔγινε ἡ ζωή του πάλιν ὄχι ἀντικείμενον, ἀλλὰ δημιουργὸς ἱστορίας. Τῆς ζωῆς αὐτῆς ὑπέρτατος ρυθμιστής, φορεὺς καὶ ἐκφραστής, συνισταμένη καὶ συντονιστὴς ὅλων τῶν Ἐθνικῶν δυνάμεων, εἶναι τὸ ἀνῆκον εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας Ἐθνικὸν ἀξιοκρατικὸν Κράτος.

Τὸ Κράτος αὐτὸ ἔχει σκοπούς, τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἔθνους. Καὶ εὑρίσκει τὴν δικαίωσίν του ἐν τῇ τελειώσει τῶν σκοπῶν αὐτῶν καὶ ἐν τῇ καλλιεργείᾳ τῶν ἰδανικῶν του. Πᾶσα πρᾶξις του εἶναι συνεπὴς πρὸς τὰς ἀρχάς του αὐτὰς καὶ γνώμων καὶ κριτήριον αὐτῆς εἶναι τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον καὶ ἡ Ἐθνικὴ ἀνάγκη πρὸς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται εἰς διαρκῆ ἀνταπόκρισιν.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἐδῶ ν' ἀναπτύξωμεν τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους. Τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἔχει γίνει ἐπανειλημμένως καὶ ἀποτελεῖ ἀντικείμενον γνώσεως κάθε Ἕλληνος. Ἀλλὰ πρόκειται νὰ ἐπιμείνωμεν ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῆς ἰδιοτυπίας τῆς καθαρῶς Ἑλληνικῆς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, τῆς καθοριζομένης ὑπ' αὐτοῦ ἀκριβῶς τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Κράτος ἔχει γνώμονα καὶ κριτήριον τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἀνάγκην, εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλως τε ὀφείλεται αὐτὴ αὕτη ἡ δημιουργία του καὶ ἡ ὕπαρξίς του.

Διὰ τοῦτο, ἐκτὸς τῆς βουλήσεως τοῦ Κράτους, δὲν ὑπάρχει καμμία ἄλλη βούλησις· τὸ Κράτος εἶναι ὁ μοναδικὸς φορεὺς τῆς μονίμου καὶ τῆς ἑκάστοτε ὑπαρχούσης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἑκάστοτε παρουσιαζομένων Ἐθνικῶν ἀναγκῶν βουλήσεως τοῦ Ἔθνους. Ἡ ὕπαρξις οἱασδήποτε ἄλλης βουλήσεως εἶναι ἀκατανόητος. Τυχὸν ὑπάρχουσα στρέφεται κατ' αὐτῆς ταύτης τῆς ὑποστάσεως τοῦ Ἔθνους καὶ ὡς τοιαύτη ὀφείλει νὰ ἐξουδετερωθῇ. Τὸ ὅτι γνώμων καὶ κριτήριον διὰ τὸ Ἐθνικὸν Κράτος εἶναι τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον ἀποτελεῖ τὴν διαστολήν του ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην μορφὴν Κράτους. Οὕτω τὸ καταλυθὲν Κοινοβουλευτικὸν Κράτος εἶχε κριτήριον τὸ κοινοβουλευτικόν, ἤτοι τὸ κομματικὸν συμφέρον. Εἰς ἄλλα Κράτη προέχει ὡς κριτήριον τὸ ταξικὸν συμφέρον καὶ εἰς ἄλλα πάλιν τὸ Κράτος αὐτὸ τοῦτο ἀποτελεῖ σκοπὸν καθ' ἑαυτὸ καὶ ἀλλοῦ ἄλλα ὑπάρχουν κριτήρια.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν φαίνεται ἡ καθαρὰ Ἑλληνικὴ ἰδιοτυπία τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου. «Τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι καθεστὼς πειθαρχημένον. Ἡ ἐξέλιξίς του ὅμως δὲν σημαίνει ἐπάνοδον εἰς τὰ παλαιὰ καλούπια, οὔτε εἰς ψευτοβελτιωμένας ἐκδόσεις των, ἀλλὰ δημιουργίαν νέων τύπων ποὺ νὰ προέρχωνται ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς ζωτικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ τούτου τοῦ καθεστῶτος, δηλαδὴ ἀπὸ τὰς ἐσωτερικὰς ζωτικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἔθνους, τοῦ ὁποίου τὸ πολιτικὸν καθεστὼς εἶναι ἡ ζωντανὴ ἔκφρασις».

Αὐτὴ εἶναι ἡ πολιτειακὴ μορφὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἀκλονήτως πιστεύομεν. Ἡ πίστις μας αὐτὴ οὐδένα ἄλλον πλὴν ἡμῶν ἀφορᾷ. Ἀδιαφοροῦμεν ἂν ἡ ἀλήθεια αὐτὴ εἶναι τοπικὴ ἢ παγκόσμιος. Ἐὰν δηλαδὴ τὸ ὀρθὸν τῆς πίστεώς μας ἰσχύῃ μόνον διὰ τὴν Ἑλλάδα ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Μᾶς ἀρκεῖ ὅτι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἰσχύει καὶ θὰ ἰσχύσῃ ἀκαταλύτως. Καὶ τὸ ὅτι τὴν περιφρουροῦμεν τὴν πίστιν αὐτὴν μὲ αὐτὴν ταύτην τὴν ζωήν μας. Ἄλλως τε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἀποτελεῖ ὑπόθεσιν καθαρῶς ἐσωτερικὴν κάθε Ἔθνους, ἀφοῦ τὸ πολιτειακὸν σύστημα τότε εἶναι καλὸν καὶ ὑγιές, ὅταν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ δεδομένα ἑκάστου λαοῦ. Ἀλλὰ παρατηροῦντες ἁπλῶς τὰ πέριξ ἡμῶν συμβαίνοντα σημαντικὰ διὰ τὴν Ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία ἀναμφισβητήτως ἀφορᾷ καὶ ἡμᾶς, βλέπομεν ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον διεκήρυξε καὶ ἐφήρμοσεν ὡς ἀλήθειαν διὰ τὴν Ἑλλάδα ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς καὶ εἰς τὸ ὁποῖον πιστεύομεν ὡς σωτήριον ἀξίωμα ὅλοι οἱ Ἕλληνες, διὰ τὸν τόπον μας, βλέπομεν ὅτι ὑπάρχει ὡς ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια δι' ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ ὅλους τοὺς τόπους. Παρατηροῦμεν δηλαδὴ μὲ ὅλην τὴν ἀντικειμενικότητα ποὺ μᾶς δίδει ἡ συνείδησις τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς μας ἀνεξαρτησίας, ὅτι ἡ μία πραγματικότης ἡ ὁποία μένει καὶ ἡ ὁποία ὑπερισχύει πάσης ἀδιαφόρως πῶς ἀποκαλουμένης θεωρίας, εἶναι τὸ Ἔθνος. Ἡ δύναμις τῆς πραγματικότητος αὐτῆς ἐμφανίζεται ἀκαταγωνίστως ἰσχυροτέρα παντὸς ἐξωτερικοῦ περιβλήματος. Παρουσιάζεται αὐτόχρημα καταλυτικὴ πάσης ἄλλης θεωρίας καὶ παντὸς ἄλλου προσχήματος. Καὶ βλέπομεν ὅτι ὅταν τὰ Ἔθνη διεξάγουν ἀγῶνας διὰ τὴν ὕπαρξίν των, παύει κάθε εἶδους φιλολογία καὶ ἐπικρατεῖ πάσης ἄλλης σκέψεως, καὶ πάσης οἱασδήποτε προλήψεως ἢ δῆθεν κοσμοθεωρίας ἕνα καὶ μόνον κριτήριον, τὸ κριτήριον τοῦ Ἐθνικοῦ συμφέροντος. Πρὸ αὐτοῦ δὲν ἰσχύει καμμία ἀντίθετος ἀντίληψις. Τὰ Ἔθνη ζοῦν μὲ τὴν πίστιν εἰς αὐτὰ καὶ ὄχι διὰ τῶν θεωρητικῶν διακηρύξεων.

Πρὸ αὐτῆς τῆς πραγματικότητος ὑποχωροῦν τὰ πάντα καὶ εἶναι φανερὸν ὅτι ἀνεξαρτήτως λεγομένων, ἀνεξαρτήτως ἐπιφανειακῶν ἐνεργειῶν, ἐνίοτε καὶ ἀντιθέτως πρὸς αὐτά, ἕνα μόνον πρᾶγμα καθορίζει τὴν ἐνέργειαν κάθε Ἔθνους καὶ κάθε Κράτος: τὸ Ἐθνικόν του συμφέρον καὶ τὰ πάντα ἐνεργοῦνται κατ' ἀνταπόκρισιν τῆς Ἐθνικῆς ἀνάγκης.

Συνεπῶς ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, ὅταν τὰ Ἔθνη θέλουν νὰ ζήσουν ἕνας μόνον δρόμος ὑπάρχει δι' ὅλα τὰ Ἔθνη τοῦ κόσμου, ὁ δρόμος τοῦ Ἐθνικοῦ συμφέροντος καὶ τῆς συνεχοῦς ἀνταποκρίσεως πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ἀνάγκην, δρόμος τὸν ὁποῖον εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶχε τὸ θάρρος νὰ δείξῃ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, καταλύων πᾶσαν ὑποκρισίαν, καταλύων τὸ πολιτικὸν ψεῦδος, τὴν κοινωνικὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἰδεολογικὴν σύγχυσιν ποὺ εἶχε καταστῆ καθεστώς, σώζων ὁριστικῶς διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὴν Ἑλλάδα. Δι' αὐτὸ συστήματα τὰ ὁποῖα ὑπερνικηθέντα δὲν δύνανται ν' ἀνταποκριθοῦν κατὰ τὴν δεδομένην ἱστορικὴν στιγμὴν εἰς τὰς ἑκάστοτε Ἐθνικὰς ἀνάγκας ἀναγκάζονται ἀδιαφόρως καὶ πολλάκις ἀντιθέτως πρὸς τὴν ὀνομασίαν των, μὲ γνώμονα τὸ Ἐθνικὸν συμφέρον, νὰ προσαρμοσθοῦν εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτάς, αὐτοκαταλυόμενα εἰς τὴν οὐσίαν καὶ ἀκόμη καὶ εἰς τοὺς τύπους. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ κατάλυσις αὐτὴ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀντίφασιν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ ἐσφαλμένης θεωρίας καὶ ἀληθοῦς πραγματικότητος, μεταξὺ ὑπερνικηθείσης μορφῆς καὶ πραγματικῆς ἀνάγκης.

Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι θεσμοὶ προκύψαντες ἀπὸ

(Συνέχεια καὶ τέλος στὴ σελίδα 64)

Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Η ΟΧΥΡΩΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ

Τὰ πολεμικὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἀπασχολοῦν ἀπὸ μηνὸς τὸν κόσμον, ἔδωκαν ἀφορμὴν νὰ γνωσθῇ εὐρύτερον εἰς τὸ πολὺ κοινὸν ὅτι τὰ σύνορά μας, τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος μας, δὲν εἶναι ὅπως πρὸ τριετίας ἐντελῶς ἀνοικτὰ καὶ ἀφύλακτα, ἀλλ᾽ ὅτι σήμερον, χάρις εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου, προστατεύονται ταῦτα ἀπὸ ἰσχυρὰν γραμμὴν ὀχυρωματικῶν ἔργων, τὴν «γραμμὴν Ι. Μεταξᾶ».

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐταὶ αἱ ὀχυρώσεις τῶν συνόρων, διατί γίνονται καὶ εἰς τί ἀποβλέπουν; Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ δώσωμεν ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης τῆς «Νεολαίας» εἰς τοὺς ἀναγνώστας της μίαν γενικὴν ἰδέαν περὶ τῶν ὀχυρώσεων τούτων καὶ τοῦ προορισμοῦ των.

Ἀφ᾽ ἧς ἤρχισαν χρησιμοποιούμενα ὑπὸ τῶν στρατῶν τὰ πυροβόλα ὅπλα, οἱ πολεμισταὶ ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην νὰ χρησιμοποιοῦν φυσικὰ ἢ τεχνικὰ προκαλύμματα διὰ νὰ προφυλάσσωνται σχετικῶς ὄπισθεν αὐτῶν ἀπὸ τὸ φονικὸν πῦρ τοῦ ἐχθροῦ. Ἐνστίκτως δηλαδὴ ὁ μαχητὴς προσπαθεῖ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ πλησιέστερον εὑρισκόμενον προκάλυμμα, τὸ ὁποῖον θὰ τοῦ παρεῖχε κάποιαν προστασίαν, π.χ. μιὰ πτυχὴ τοῦ ἐδάφους, ἕνα χαντάκι, ἕνα λάκκο, μία γράνα κ.ο.κ. Καὶ τὸ φυσικὸν αὐτὸ προκάλυμμα τὸ τελειοποιεῖ εἰς ἐπαρκέστερον ὄρυγμα.

Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ εἶναι πλέον ἐπιτακτικὴ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀμύνης, εἰς τὴν περίπτωσιν δηλαδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν ἕνα τμῆμα στρατοῦ ἔχει τὴν ἐντολὴν νὰ κρατήσῃ πάσῃ θυσίᾳ μίαν τοποθεσίαν ἐπί τινα χρόνον, ἀποκροῦον τὰς ἐπιθέσεις ὑπερτέρου πολλάκις ἐχθροῦ, διὰ νὰ δώσῃ τὸν καιρὸν εἰς τὴν Διοίκησιν νὰ συγκεντρώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας δυνάμεις πρὸς ἐπίθεσιν εἰς ἄλλο σημεῖον ἢ διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ ἄλλον τινὰ στρατηγικὸν σκοπόν.

Καὶ εἶναι φυσικὰ εὐνόητον ὅτι ὅσον περισσότερον χρόνον πρέπει τὸ τμῆμα αὐτὸ νὰ κρατήσῃ τὴν τοποθεσίαν τῆς ὁποίας ἀμύνεται καὶ ὅσον μεγαλύτεραι εἶναι αἱ δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀφθονώτερα τὰ μέσα ποὺ διαθέτει, τόσον μεγαλυτέρα πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ παρεχομένη εἰς τοὺς ἀμυνομένους προστασία, τόσον δηλαδὴ τελειοτέρα πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὀχύρωσις τῆς τοποθεσίας.

Τοιουτοτρόπως ἐκ τῆς ἀνάγκης αὐτῆς τῆς ἀμυντικῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐδάφους ἐξεπήγασεν ἡ τέχνη τῆς ὀχυρωτικῆς, ἡ ὁποία κατὰ φυσικὸν κανόνα ἐξελίσσεται παραλλήλως πρὸς τὴν τελειοποίησιν καὶ αὔξησιν τῆς καταστρεπτικῆς ἰσχύος τῶν ἐπιθετικῶν ὅπλων.

Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ τῆς ὀχυρώσεως εἶναι ἀπολύτως ἐπιτακτικὴ προκειμένου περὶ τῶν συνόρων μιᾶς Χώρας. Πρέπει δὲ τὰ ὀχυρωματικὰ ἔργα τῶν συνόρων νὰ εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρά, ὥστε αἱ κατέχουσαι αὐτὰ μικραὶ σχετικῶς δυνάμεις προκαλύψεως νὰ δύνανται νὰ ἀποκρούσουν καὶ νὰ συγκρατήσουν ἰσχυροτέρας ἐχθρικὰς δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπεχείρουν αἰφνιδιαστικὴν εἰσβολήν. Βεβαίως τὸν ἐχθρὸν θὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ ὁλόκληρος ὁ ἐθνικὸς στρατός, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ τοῦ δοθῇ ὁ καιρὸς νὰ ἐπιστρατευθῇ καὶ νὰ κάμῃ τὴν στρατηγικήν του συγκέντρωσιν, χωρὶς νὰ παρεμποδισθῇ ἀπὸ τὸν ἐχθρόν, ὁ ὁποῖος πρέπει κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ νὰ συγκρατηθῇ ἔξω τῶν συνόρων.

Ἐκτὸς αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐπιχειρήσεων θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ τηρηθῇ ἄμυνα εἰς ἓν τμῆμα τοῦ μετώπου διὰ νὰ ἐξοικονομηθοῦν δυνάμεις.

Τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἀνάγκην τῆς ὀχυρώσεως τῶν συνόρων δὲν τὴν εἶχον κατανοήσει οἱ πρὸ τοῦ 1936 σοφοὶ (;) κυβερνῆται. Εὐτυχῶς ἀνέτειλε τὸ 1936 ἡ 4η Αὐγούστου καὶ ὁ Ἀρχηγός, σὰν μεγάλος κυβερνήτης καὶ μεγάλος στρατηγὸς ἔδωσεν ὅλην τὴν προσοχὴν ποὺ ἔπρεπε στὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ ἔτσι χάρις εἰς μίαν ὑπεράνθρωπον πραγματικῶς προσπάθειαν ἀπεκτήσαμεν ἐντὸς μιᾶς τριετίας καὶ ἡμεῖς μίαν ἀρτιωτάτην ὀχυρωματικὴν γραμμὴν εἰς τὰ σύνορά μας, τὴν «γραμμὴν Ι. Μεταξᾶ».

Ἀλλὰ περὶ τῆς γραμμῆς αὐτῆς θὰ εἴπωμεν περισσότερα εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον.

Σ. Ρούβαλης

Γράμματα στοὺς νέους

ΝΕΙΑΤΑ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Ἐγκαινιάζοντας τὴ στήλη αὐτή, ποὺ τὸ περιοδικό μας μοῦ ἔκαμε τὴν τιμὴ νὰ μοῦ ἀναθέσῃ, θὰ ἤθελα πρῶτα-πρῶτα νὰ σᾶς στείλω τὸν πιὸ ἐγκάρδιο χαιρετισμό μου καὶ νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ὁ χαιρετισμὸς αὐτὸς δὲν εἶναι καθόλου συνηθισμένη τυπικὴ ἐκδήλωσι, ἀλλὰ ξεχείλισμα ψυχῆς — μιᾶς ψυχῆς ποὺ εἶναι ὁλότελα δική σας, ὅπως κάθε ψυχὴ ποὺ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου μας.

Γιατὶ πρόοδος καὶ πολιτισμὸς εἶστε σεῖς. Ἔξω ἀπὸ σᾶς δὲν μποροῦν νὰ ἐννοηθοῦν οἱ δυὸ αὐτὲς ἔννοιες. Χωρὶς ἐσᾶς δὲν μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν. Πρόοδος θὰ πῇ ὁρμὴ καὶ δύναμι καὶ θέλησι· δηλαδὴ Νειᾶτα. Πολιτισμὸς θὰ πῇ φῶς, ὀμορφιά, χαρά, ἁγνότητα· δηλαδὴ καὶ πάλι Νειᾶτα. Καὶ τὰ Νειᾶτα εἶστε σεῖς.

Γι᾽ αὐτὸ κάθε ψυχή, ποὺ πονεῖ γιὰ πρόοδο καὶ πολιτισμό, καταφεύγει σὲ σᾶς μὲ συγκίνησι καὶ πίστι, ἔρχεται κοντά σας καὶ μένει πάντα κοντά σας, γιὰ ν᾽ ἀνανεώνῃ τὶς ἐλπίδες της, νὰ τονώνῃ τὴν αἰσιοδοξία της, νὰ ἐνισχύῃ τὴ θέλησί της, νὰ παίρνῃ κουράγιο καὶ δύναμι καὶ ζωὴ ἀπὸ τὴν ἐπαφή της μὲ σᾶς.

Μὲ τὴν ἴδια συγκίνησι καὶ πίστι σᾶς πλησιάζω καὶ τώρα ἀγαπητοί μου φίλοι. Οἱ στῆλες τοῦ περιοδικοῦ αὐτοῦ μοῦ δίνουν τὴν συναίσθησι ὅτι προεκτείνονται καὶ μπαίνουν ὁλόϊσα μέσα στὴν ψυχή σας· καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι μέσα σὲ μιὰν ἀπ᾽ αὐτὲς θὰ βρίσκεται κι᾽ ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ δική μου σκέψι, κι᾽ ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴ δική μου ψυχή, μοῦ ἐντείνει, μοῦ βαθαίνει καὶ μοῦ πλαταίνει περισσότερο τὴ συγκίνησι. Εἶναι ἡ ἴδια συγκίνησι ποὺ αἰσθάνεται κανείς, ὅταν μπαίνῃ σ᾽ ἕνα ναό, κάτι περισσότερο ἀκόμα· ὅταν προχωρῇ γιὰ νὰ μπῇ στὸ ἴδιο τὸ «ἱερὸ» τοῦ ναοῦ. Κι᾽ ἡ ψυχή σας εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ «ἱερὸ» τοῦ ναοῦ, τὸ «ἱερὸ» τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ μας, τοῦ Ἔθνους μας.

Νὰ σᾶς πῶ πόσο μεγάλη κι᾽ ἱερὴ μυσταγωγία γίνεται ἐκεῖ μέσα; Τὸ ξέρετε, τὸ νοιώθετε καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον. Πρῶτοι ἐσεῖς ἀκούσατε τὸ θεῖο μήνυμα, τὸ ὑψηλὸ κήρυγμα τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ μύστου, πρῶτοι ἐσεῖς δεχτήκατε τὸ τιμητικὸ κάλεσμά του, πρῶτοι ἐσεῖς γεμίσατε ἀπὸ τὴν ἰσχυρὴ καὶ ζωογόνο πνοή του. Γι᾽ αὐτὸ καὶ πρῶτοι ἐσεῖς, μ᾽ ἐπικεφαλῆς τὸν πρῶτο Νέο τῆς Ἑλλάδος — τὴν πιὸ ἁγνή, τὴν πιὸ ζωντανὴ καὶ πιὸ ὡραία προσωποποίησί σας — ἐτρέξατε στὸ ναὸ κι᾽ ἐκαταθέσατε τὰ πολυτιμότερα δῶρα τῆς ψυχῆς σας, τὴν πίστι σας, τὴν ἁγνότητά σας, τὸν ἐνθουσιασμό σας, τὴ θέλησί σας, τὴ δύναμί σας, γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁ μεγάλος μύστης νὰ ἑτοιμάσῃ καὶ νὰ προσφέρῃ στὸ Ἔθνος τὴ θεία μετάληψι τοῦ ἐξαγνισμοῦ, τῆς ἀνατάσεως, τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς ἀναδημιουργίας, ποὺ ὅλα μαζὶ τὰ εἶπε: «Γ᾽ Ἑλληνικὸς Πολιτισμός».

Νά! Σ᾽ αὐτὴ τὴν ἱερὴ μυσταγωγία προσέρχομαι κι᾽ ἐγὼ μὲ τὴ μικρή μου αὐτὴ στήλη, γιὰ νὰ προσπαθήσω νὰ τὴ στήσω σὰν ἕνα λάβαρο δίπλα στὰ δικά σας, λάβαρο ἀγάπης καὶ πίστεως. Δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ κάμῃ διδασκαλία, νὰ δώσῃ μαθήματα· ὁ μοναδικός της πόθος εἶναι νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ σᾶς: ν᾽ ἀνταλλάξῃ μὲ σᾶς τὶς σκέψεις της, νὰ ἁρμονίσῃ τὰ αἰσθήματά της μὲ τὰ δικά σας, νὰ φέρῃ σ᾽ ἐπαφὴ τὴν ψυχή της μὲ τὴν ψυχή σας. Πόσα ἔχει νὰ κερδίσῃ ἀπὸ τὴν ἐπικοινωνία αὐτή, πόσα ὡραῖα, ἀκριβὰ καὶ δυνατὰ στοιχεῖα ζωτικότητος, θάρρους καὶ δυνάμεως! Ἂν εἰς ἀντάλλαγμα ὅλων αὐτῶν κατορθώσῃ νὰ μεταδώσῃ κι᾽ αὐτὴ σὲ σᾶς ἕναν παλμὸ ἀγάπης, μιὰ πνοὴ πίστεως πρὸς τὴ μεγάλη κοινὴ προσπάθεια, θὰ τὸ θεωρήσῃ τὴν καλύτερη ἐκπλήρωσι τοῦ σκοποῦ της, τὴ μεγαλύτερη ἱκανοποίησί της.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

Στὸ περιθώριον

ΜΙΑ ΠΑΡΑΚΛΗΣΙΣ

Ὁ Ἀρχηγός, ὁμιλῶν εἰς συγκεντρώσεις βαθμοφόρων τῆς Ε. Ο. Ν., συνέστησεν ὅπως οἱ διάφοροι Σχηματισμοὶ τῆς Νεολαίας ὀργανώνουν τακτικὰ ἐκδρομὰς εἴτε μακρινὰς εἴτε κοντινὰς καὶ μὲ μεταφορικὰ μέσα ἢ καὶ πεζῆ ἀκόμη!... Ταυτοχρόνως διέταξεν ὅπως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐκδρομῆς οἱ Φαλαγγῖται ἢ αἱ Φαλαγγίτισσαι, οἱ Σκαπανεῖς ἢ αἱ Σκαπάνισσαι παίζουν παιγνίδια, ὄχι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μᾶς ἔφθασαν ἔξωθεν, ἀλλὰ τὰ καθαρῶς ἑλληνικά, τὰ ὁποῖα ἔπαιξαν γενεὲς γενεῶν Ἑλληνοπαίδων.

Ἡ «Νεολαία», ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ της νὰ συγκεντρώσῃ τὰς περιγραφὰς ὅλων αὐτῶν τῶν παιγνιδιῶν, διὰ νὰ τὰς καταστήσῃ κτῆμα τῶν νέων τῆς Χώρας, παρακαλεῖ τοὺς διδασκάλους καὶ κάθε ἄλλον ποὺ θὰ εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ λάβουν τὸν κόπον νὰ τῆς περιγράψουν λεπτομερῶς τὰ παιγνίδια ποὺ παίζονται εἰς τὸν Τόπον των.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Μεταξὺ τῆς Οὐγγαρίας καὶ τῆς Ρουμανίας, κατόπιν μεσολαβήσεως τῆς Νοτιοσλαυΐας, συνεφωνήθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν ἀμέσως μέτρα ἀμοιβαίας ἐλαττώσεως τῶν παρὰ τὴν κοινὴν οὐγγρορρουμανικὴν μεθόριον στρατιωτικῶν δυνάμεων. Χαιρετίζομεν τὴν συμφωνίαν ταύτην καὶ διότι ἀποτελεῖ νέον στοιχεῖον σταθερότητος εἰς τὴν μέσην καὶ τὴν νοτιοανατολικὴν Εὐρώπην, ἀλλὰ καὶ διότι δίδεται ἐπικαίρως παράδειγμα πρὸς μίμησιν διὰ τοὺς πολυαριθμοτέρους λαοὺς τῆς Ἠπείρου.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΛΤΙΚΗΝ

Εἰς τὴν Βαλτικὴν δοκιμάζεται τὰς ἡμέρας αὐτὰς τραχύτατα ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐθνισμοῦ καὶ τὸ δόγμα τῆς ἐθνικῆς αὐτοκυριαρχίας. Ἂς σημειωθῇ ὡς ἐκτάκτως διδακτικὸν τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν μικρῶν βαλτικῶν Κρατῶν τὸν ἰμπεριαλιστικὸν ρόλον διαδραματίζει Χώρα, τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις, ὅταν συνεκροτήθη τὸ πρῶτον πρὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν, εὐηγγελίσθη εἰς τὸν Κόσμον καθεστὼς διεθνοῦς εἰρήνης «ἄνευ προσαρτήσεων καὶ ἀποζημιώσεων, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν».

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

Εἰς τὴν α' σελίδα: Μιὰ χαριτωμένη μικρὴ Φαλαγγίτισσα τοῦ Στρατοπέδου «Ἰω. Μεταξᾶς».

Εἰς τὴν τελευταίαν: Ἄνω: Ἕνα χαριτωμένο γκρούπ μὲ Κρητικὰς ἐνδυμασίας περιοχῆς Ἡρακλείου. Κάτω: Τοπικαὶ ἐνδυμασίαι Τρίκερι καὶ Μακρυνίτσης.

ΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

«Τρεῖς συμβουλὰς ἔχω νὰ σᾶς δώσω: Νὰ ἀγαπᾶτε τὴν ἀλήθειαν. Νὰ λέγετε τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ θυσιάζεσθε διὰ τὴν ἀλήθειαν ὅπως τὴν αἰσθάνεται ὁ καθένας σας καὶ ἡ κάθε μιά σας. Ψέμα νὰ μὴ βγῇ ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα σας. Δευτέρα συμβουλὴ ποὺ σᾶς δίνω εἶναι ὅταν ἐργάζεσθε νὰ ἐργάζεσθε σοβαροὶ καὶ αὐτὸ εἰς τὸ ὁποῖον ἐργάζεσθε νὰ τὸ κάμετε σοβαρό. Καλλίτερον ὀλίγον καὶ κατὰ βάθος καὶ εἰς ὅλην του τὴν ἔκτασιν παρὰ πολλὰ καὶ ἐπιπόλαια. Αὐτὸ θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ δι' ὅλην σας τὴν ζωήν. Καὶ τρίτη συμβουλή: Νὰ ἔχετε ἀπόφασιν νὰ εἴπετε εἰς ἡμᾶς, τὴν γενεὰν ἡ ὁποία ἦρθε καὶ σᾶς καθοδηγεῖ τώρα, ἐκεῖνο ποὺ ἔλεγαν τὰ παιδιὰ τῶν Σπαρτιατῶν: «Ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεσθα πολλῷ κάρρονες». Καὶ ἡμεῖς θὰ γίνωμε πολὺ καλλίτεροί σας. Τότε ἡ Ἑλλὰς θὰ πάῃ μπροστά».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΖΟΜΕΝ

Αἱ ἐκδηλώσεις φιλίας καὶ συναδελφώσεως, μέσα εἰς τὰς ὁποίας διεξήχθησαν καὶ ἐτερματίσθησαν οἱ ἀγῶνες τῆς δεκάτης Βαλκανιάδος, ἐδικαίωσαν ἀπολύτως τὸν λαμπρὸν τοῦτον θεσμὸν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἠμποροῦμε μάλιστα νὰ ποῦμε καὶ ὅλων τῶν λαῶν τῆς Βαλκανικῆς, ἂν κρίνωμεν ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέρως στοργικὴν τὴν φορὰν ταύτην παρακολούθησιν τῶν ἀγώνων εἰς τὰς γειτονικὰς Χώρας καὶ ἀκόμη ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἐπισημότητα, ἡ ὁποία ἐδόθη ἐξ ὅλων τῶν πλευρῶν, εἰς τὰς περὶ τοὺς ἀγῶνας τούτους ἐκδηλώσεις. Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεύς, εὐδοκήσας νὰ παραστῇ κατὰ τὴν ἔναρξιν καὶ κατὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων καὶ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ σχετικοῦ συνεδρίου μετὰ τοῦ Διαδοχικοῦ ζεύγους, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, παρακολουθήσας αὐτοπροσώπως τὰ ἀγωνίσματα καὶ δεχθεὶς τὰς ἀντιπροσωπείας τῶν ἀθλητικῶν ὀργανώσεων, ἠθέλησαν νὰ ἐξάρουν καὶ νὰ τονώσουν τὸ φρόνημα τοῦ ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ τῆς ἀλληλεκτιμήσεως, τὸ ὁποῖον σφυρηλατοῦν αἱ συναντήσεις εἰς τοὺς ἀθλητικοὺς στίβους καὶ νὰ ἐνθαρρύνουν τὴν κατανόησιν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην προσέγγισιν ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὰς συναντήσεις αὐτάς.

Ὁ τόνος αὐτός, ὁ θερμότατα ἀνθρώπινος, ποὺ ἐδόθη ἀπὸ τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ἐτηρήθη θαυμάσια εἰς κάθε περίστασιν ἐπαφῆς τῆς ἀπὸ κοινοῦ ἀθλουμένης βαλκανικῆς νεολαίας μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπισήμων καὶ τοῦ κοινοῦ. Ἡ ἀτμόσφαιρα, ἡ ὁποία ἐδημιουργήθη καὶ ἐπεκράτησεν εἰς τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ — Διοικητοῦ Πρωτευούσης γεῦμα, ὑπῆρξε τὸ κορύφωμα τοῦ πνεύματος τούτου. Καὶ πρέπει μαζὶ μὲ τὴν ἀνοιχτόκαρδον προσφώνησιν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ — ὁ ὁποῖος δὲν παραλείπει εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἐγκαυχηθῇ διὰ τὴν ἰδιότητά του τοῦ παλαιμάχου ἀθλητοῦ — νὰ ἐξάρωμεν τὴν πρόποσιν τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Ρουμανίας κ. Τζουβάρα. Ὁ τελευταῖος ἔδωσε βαθυτάτην ἑρμηνείαν τοῦ γνησίου, τοῦ ἑλληνικοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος, ὅταν εἶπε, στρεφόμενος πρὸς τοὺς ἀθλητάς: «Ἐλύσατε ἓν τῶν πλέον δυσλύτων προβλημάτων: νὰ διέλθητε τὴν ἔρημον τοῦ φθόνου, τῆς ζηλοτυπίας καὶ τοῦ μίσους καὶ νὰ ἐπανέλθητε πρὸς τοὺς ἀνθρώπους». Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειώσωμεν τοὺς ἐγκαρδίους λόγους, οἱ ὁποῖοι ἐπέτρεψαν εἰς τὸν πρεσβευτὴν τῆς Βουλγαρίας ν' ἀντισταθμίσῃ τὴν λύπην τὴν ὁποίαν ἠσθάνθησαν οἱ Ἕλληνες, οἱ Τοῦρκοι, οἱ Ρουμᾶνοι καὶ οἱ Νοτιοσλαῦοι ἀθληταί, ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τῶν ἀθλητῶν τῆς Βουλγαρίας. Πρέπει νὰ τονίσωμεν, τέλος, τὸ θαυμαστὸν γεγονός, ὅτι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων ἐπεδείχθη ἐκ μέρους ὅλων, ἀθλουμένων καὶ κοινοῦ, τὸ ἀνώτερον ἐκεῖνο πνεῦμα, τὸ ὁποῖον βλέπει τὴν ἄθλησιν καὶ τὸν ἀθλούμενον ὡς κεντρικὸν θέμα καὶ κατὰ δεύτερον λόγον τὴν νίκην καὶ τὸν νικητήν. Χαιρετίζομεν τὸ πνεῦμα τοῦτο ὡς γνησίαν ἐκδήλωσιν ἀνωτέρου πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἔνδειξιν πλήρους κατανοήσεως τῆς κοινότητος τῆς μοίρας τῶν βαλκανικῶν λαῶν, κοινότητος τῆς ὁποίας τὴν ἀλήθειαν, ἐντονώτατα, ὑποβάλλουν κατὰ τὰς τραγικὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας τὰ διαδραματιζόμενα εἰς ἄλλας περιοχὰς τῆς ἠπείρου γεγονότα.

Καὶ ὡς ἐπίδειξις εἰρήνης καὶ ὡς ἐπίδειξις φιλίας καὶ συνεννοήσεως ἡ δεκάτη Βαλκανιὰς ἀπέδωσε πλουσίους καρπούς. Ὀφείλονται δὲ ὅλαι μας αἱ εὐχαριστίαι καὶ ὅλα τὰ συγχαρητήρια, δι' αὐτό, εἰς τοὺς ὀργανωτὰς των καὶ εἰς τὴν ἀθλουμένην νεότητα τῶν Βαλκανίων.

Στὸ περιθώριον

ΘΑ ΚΕΡΔΗΘΗ

Ὅσο προχωροῦμε εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς σπορᾶς, τόσον ἀποφασιστικωτέρα ἐκδηλοῦται ἡ θέλησις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ν' ἀκολουθήση ὡς ἐπιταγὴν καθολικῆς ἀνάγκης τὰς ἐκκλήσεις τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ τῆς ἐπαρκείας καὶ νὰ ἐξασφαλίση διὰ τῆς μείζονος καὶ βελτιωμένης καλλιεργείας τῆς ἐθνικῆς γῆς τὸν ἐπισιτισμὸν τῆς Χώρας.

Ὅπως κάθε φοράν, ἔτσι καὶ τώρα ὁ λαὸς ὁλόκληρος, ὅλα τὰ στρώματα τοῦ Ἔθνους, ὅλαι αἱ ὠργανωμέναι κοινωνικαὶ δυνάμεις ἀπήντησαν μὲ μίαν πολύθοον κατάφασιν εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Κυβερνήτου καὶ εἶναι τοῦτο μία ἐπὶ πλέον ἐναργεστάτη ἀπόδειξις τῆς ἀπολύτου ἁρμονίας, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὰς σχέσεις λαοῦ καὶ Κράτους καὶ τῆς ὁποίας καρπὸς εἶναι ὅλαι αἱ πλούσιαι ἐθνικαὶ πραγματοποιήσεις, ἀπὸ τῆς Αὐγουστιανῆς μεταβολῆς. Ἡ γεωργικὴ ἐπιστράτευσις τὴν στιγμὴν αὐτὴν φθάνει εἰς τὴν πληρότητά της. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ ὁ ἐφοδιασμός, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἐθνικῶν δυνατοτήτων, θὰ εἶναι ἀφειδής. Οἱ ἁρμόδιοι πρὸς τοῦτο ὀργανισμοὶ καὶ τὰ ἱδρύματα ἔχουν λάβει ἐν προκειμένῳ τὰς πλέον σοφεῖς ἐντολάς. Ἡ εἰρηνικὴ μάχη διὰ τὴν ἐπάρκειαν τῶν μέσων ὑλικῆς συντηρήσεως τοῦ λαοῦ, εὐδοκοῦντος καὶ τοῦ Θεοῦ, πρέπει νὰ κερδηθῇ καὶ θὰ κερδηθῇ μὲ τὴν θέλησιν, μὲ τὸν ἱδρῶτα καὶ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ

Εἰς τὴν πρὸς τοὺς κατωτέρους βαθμούχους ὁμιλίαν του, περὶ ἧς καὶ ἀλλαχοῦ γράφομεν, ὁ Ἀρχηγὸς ἐξέφρασεν ἰδιαιτέρως ὁλόκληρον τὴν συμπάθειάν του πρὸς τοὺς ἐργαζομένους νέους, οἱ ὁποῖοι πρῶτοι προσῆλθον εἰς τὰς ἐθνικὰς φάλαγγας πρὸς κατάταξιν καὶ συνέστησεν ἵνα παρέχωνται εἰς τούτους ὅλαι αἱ δυναταὶ εὐκολίαι διὰ τῶν προγραμμάτων συγκεντρώσεων, ὥστε καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τούτων εἰς τοὺς τομεῖς νὰ μὴ ὑστερῇ καὶ τὸ κύριον ἔργον των ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἐπαγγελμάτων των νὰ μὴ διαταράσσεται.

Εἰς τὰς τάξεις τῆς Ὀργανώσεως οἱ ἐργαζόμενοι νέοι θεωροῦνται πρωτοπόρα στοιχεῖα της καὶ ὡς τοιοῦτοι παρακολουθοῦνται μὲ ἰδιαιτέραν στοργήν.

Ἀπὸ τὰς φάλαγγας τούτων ὁ Ἀρχηγὸς ἀναμένει νὰ προέλθουν ἐξ ἴσου, ὡς καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν, στοιχεῖα ἡγετικὰ εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐθνικῆς δράσεως.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τὸ σημαντικώτερον νέον γεγονὸς τῆς περασμένης ἑβδομάδος ὑπῆρξεν ἡ ἀγόρευσις τοῦ γερμανοῦ καγκελλαρίου ἐνώπιον τοῦ Ράϊχσταγ καὶ κυρίως αἱ προτάσεις εἰρήνης πρὸς τὰς δυτικὰς δυνάμεις ποὺ περιείχοντο εἰς τὴν ἀγόρευσίν του αὐτήν. Τὸ πρῶτον χαρακτηριστικὸν τῶν προτάσεων τούτων εἶναι ὅτι δὲν διεβιβάσθησαν τοὐλάχιστον μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ γράφονται αἱ γραμμαὶ αὐταί, διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ. Ἄλλο χαρακτηριστικόν των εἶναι ὅτι ἐνῷ φαίνονται, τοὐλάχιστον, ὅτι ὡς πρὸς τὰ σημεῖά των ἐκεῖνα ποὺ ἀφοροῦν τὰ τετελεσμένα γεγονότα τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, νὰ ἐκφράζουν καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῆς Μόσχας, γίνονται μεμονωμένως ὑπὸ τῆς Γερμανίας.

Ἄς σημειωθῇ ἀκόμη ὅτι ἐνῷ πρὶν ἀκόμη ἐκφωνήση τὸν λόγον του ὁ κ. Χίτλερ ἐπιστεύετο ὅτι μία ἢ περισσότεραι οὐδέτεραι Δυνάμεις θὰ προσεφέροντο νὰ μεσολαβήσουν μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων Δυνάμεων, τοιαύτη μεσολάβησις οὔτε ἐξεδηλώθη μέχρις ὥρας, οὔτε καὶ φαίνεται πιθανή. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸ Βατικανὸν εἶναι προφανὲς ὅτι δὲν θὰ ἠδύνατο ν' ἀναλάβῃ τοιοῦτον ρόλον τὴν στιγμὴν καθ' ἣν τὸ μεγαλείτερον καθολικὸν Κράτος τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης κατελύθη καὶ τὰ ἐδάφη του διεμελίσθησαν. Περισσότεραι ἐλπίδες εἶχον στηριχθῆ ἐπὶ τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, εἰς τὸ ὁποῖον, κατά τινας πληροφορίας, εἶχον γίνει καὶ σχετικαὶ εἰσηγήσεις ἐκ μέρους τοῦ Βερολίνου. Μολονότι δὲ μία μερὶς πολιτευομένων εἰς τὴν Ἀμερικὴν θὰ ἦτο διατεθειμένη νὰ ἐνθαρρύνη τὴν ἀνάληψιν ἐκ μέρους τοῦ κ. Ρούζβελτ μεσολαβητικῆς πρωτοβουλίας, οὗτος εἰς οὐδὲν προέβη διάβημα, ἀλλ' ἀπεναντίας ἀνεχώρησεν ἐνδεικτικῶς ἐκ Βασιγκτῶνος εἰς τὴν ἔπαυλίν του τοῦ Χάϊδν-Πάρκ. Ἐὰν κρίνη κανεὶς ἀπὸ τὰ σχόλια τοῦ ἀμερικανικοῦ Τύπου, ἡ κοινὴ γνώμη τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν μένει ἐντελῶς ἀνικανοποίητος ἐκ τῶν σχεδίων, τὰ ὁποῖα ἐξήγγειλεν ὁ γερμανὸς καγκελλάριος διὰ τὴν λύσιν τοῦ πολωνικοῦ ζητήματος, ὡς ἐπίσης ἐκ τῆς σιωπῆς του ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Τσεχίας. Οἱ ἰταλικοὶ κύκλοι, τέλος, παραμένουν ἐπιφυλακτικοὶ καὶ ἂν πρέπη κανεὶς νὰ μαντεύσῃ τὰς διαθέσεις τῆς Ἰταλίας ἐκ τῶν σχολίων τοῦ ἰταλικοῦ Τύπου, ὀφείλει νὰ εἰκάσῃ ὅτι ἐνῷ ὡς πρὸς τὰ γενικὰ προβλήματα τῶν ἀποικιῶν, τοῦ ἐμπορίου, τῶν πρώτων ὑλῶν, τοῦ νομισματικοῦ καθὼς καὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ — τὰ ὁποῖα ἂς σημειωθῇ ὅτι ἀορίστως μόνον ἐθίγησαν εἰς τὸν λόγον τοῦ καγκελλαρίου — ἡ Ἰταλία φαίνεται μᾶλλον ἐπιδοκιμάζουσα, διατηροῦνται καὶ ἐδῶ ἐπιφυλάξεις ὡς πρὸς τὴν ρύθμισιν τῶν ἐδαφικῶν προβλημάτων εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὴν Βαλτικήν.

Ὁ γαλλικὸς καὶ ὁ ἀγγλικὸς Τύπος, ὅπως καὶ τὰ ἡμιεπίσημα πρακτορεῖα τῶν δύο χωρῶν, ἀπεφάνθησαν μὲ πολλὴν κατηγορηματικότητα ἐναντίον τῆς ἀποδοχῆς τῶν γερμανικῶν προτάσεων, πᾶσαν ἐπὶ τῶν ὁποίων συζήτησιν ἐχαρακτήρισαν ὡς καταπρόδοσιν τοῦ θύματος (τῆς Πολωνίας) καὶ ἐπιβράβευσιν τοῦ ἐπιτεθέντος. Πλὴν τούτου, τὰ ὄργανα τοῦ γαλλικοῦ καὶ τοῦ ἀγγλικοῦ Τύπου ἀποκρούουν τὰς γερμανικὰς προτάσεις ἐπικαλούμενα ἕνα ἄλλο ἐπιχείρημα. Τὸ ἐπιχείρημα τῆς δυσπιστίας πρὸς τὴν παροῦσαν γερμανικὴν Κυβέρνησιν καὶ τὸν ἀρχηγόν της. Ὁπωσδήποτε τίποτε δὲν πρέπει νὰ προεξοφλῆται πρὶν ἀκουσθοῦν αἱ ἐπίσημοι ἀπαντήσεις τῶν ὑπευθύνων πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Μ. Βρεττανίας καὶ τῆς Γαλλίας εἰς τὰς προτάσεις τοῦ κ. Χίτλερ, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὰς ἡμιεπισήμους βεβαιώσεις, «θὰ μελετηθοῦν καὶ θὰ ἐξετασθοῦν μετὰ προσοχῆς ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων τῶν δύο συμμάχων». Καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, ἡ διαδικασία αὐτὴ θ' ἀκολουθήσῃ συντόμως, ὥστε ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος νὰ ἔχῃ διευκρινισθῆ ἡ κατάστασις. Πάντως δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι τὰ πνεύματα ἐν Λονδίνῳ καὶ Παρισίοις εἶναι μᾶλλον ἀρνητικά, μολονότι δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀποκλεισθῇ τροποποίησις τῶν ὅρων τοῦ Βερολίνου ἱκανὴ νὰ διευκολύνῃ τὴν κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴν τῆς ἰδέας τῆς συγκλήσεως διασκέψεως εἰρήνης. Οὕτως ἢ ἄλλως ὁ λόγος τοῦ κ. Χίτλερ θ' ἀποτελέσῃ ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ διευκρινισθοῦν τελείως ἀμφοτέρωθεν οἱ σκοποὶ τοῦ πολέμου.

«Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως οὕτως ὥστε νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΙΔΕΑ
ΣΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς μεγάλης ἐθνικῆς ἐξορμήσεως πρὸς τὴ γῆ καὶ τὰ ἀγαθά της, καλὸ θὰ ἦταν νὰ μιλήσωμε σήμερα γιὰ κάτι ἐπίκαιρο καὶ μαζὶ πολὺ ἐνδιαφέρον.

Θὰ δοῦμε τί ρόλο παίζει στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ μας ἡ ἀγροτικὴ ἰδέα κι' ἀκόμα θὰ παρατηρήσωμε τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο τὴν ἔχει ἐκφράσει στὰ τραγούδια του.

Ἡ ψυχὴ μιᾶς χώρας διαμορφώνεται σὲ κάθε ἐποχὴ ἀνάλογα μὲ τὰ κοινωνικὰ ρεύματα. Ἔτσι μελετῶντας τὰ μνημεῖα τῶν λαῶν — τὰ καλλιτεχνικὰ καὶ λογοτεχνικὰ ἔργα τους — βρίσκουμε χωρὶς κόπο τὸ τί πίστεψε ὁ λαὸς σὲ μιὰ ὡρισμένη ἐποχὴ κι' ἀκόμα τί συνετέλεσε γιὰ νὰ τοῦ δημιουργήση αὐτὴν τὴν Α ἢ Β ἀντίληψι.

Περισσότερο ὅμως ἀπὸ κάθε ἄλλο καλλιτεχνικὸ καὶ λογοτεχνικὸ μνημεῖο μιᾶς χώρας, στὴν ἔρευνά μας αὐτὴ μᾶς βοηθᾶνε τὰ δημοτικὰ τραγούδια. Τὰ δημιουργήματα αὐτὰ τῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ περιέχουν πλουσιώτερα δείγματα τῶν διαφόρων ἐπιδράσεων καὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως ποὺ ὑπῆρχε στὴν ἐποχὴ ποὺ ἀναφέρονται.

Ἂν ρίξωμε π. χ. μιὰ ματιὰ στὰ δημοτικὰ τραγούδια τῶν βορείων χωρῶν τῆς Εὐρώπης θὰ συναντήσωμε μιὰ συνεχῆ μετάπτωσι ἀπὸ τὰ ἐρωτικὰ παραμύθια, στοὺς θρησκευτικοὺς θρύλους κι' ἀπὸ κεῖ μιὰ ἀπότομη στροφὴ στὸν ἡρωϊκὸ ἱπποτισμό. Παρατηρῶντας αὐτὴ τὴν στροφὴ εὔκολα καταλαβαίνουμε ὅτι συντελέσθηκε στὴν ἐποχὴ ποὺ ἄρχιζαν οἱ μεγάλες κατακτητικὲς ἐκστρατεῖες καὶ ἡ τυχοδιωκτικὲς ἀναζητήσεις περιπετείας.

Ἂν ὅμως τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς Βορείου Εὐρώπης ἔχουν νὰ μᾶς μιλήσουν γιὰ διάφορες ἐποχὲς μὲ διαφορετικὰ ἤθη καὶ ἀσχολίες τῶν ἀνθρώπων, δὲ συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς πατρίδας μας.

Τὰ ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια ἔχουν ὅλα μιὰ τέτοια ὁμοιογένεια ποὺ θαρρεῖς, καθὼς τὰ διαβάζεις, ὅτι γράφτηκαν τὴν ἴδια ἐποχὴ κι' ἀπ' τὸ ἴδιο χέρι.

Ἔτσι μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴν τόσο πλούσια σὲ ποιητικὰ στοιχεῖα πηγὴ ποὺ δημιούργησε ἡ φυλή μας, μαζὶ μὲ τοὺς ἥρωες ποὺ ξεπηδοῦν κάθε τόσο, ξεχύνεται ἐπιβλητικὴ καὶ ἡ ἀγροτικὴ ἰδέα. Ἡ ἰδέα αὐτὴ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴ γῆ καὶ τ' ἀγαθά της.

Ἡ Ἑλλάδα ὑπῆρξε — καὶ ἀκόμα ἔτσι τὴν χαρακτηρίζουν — ἀγροτικὴ χώρα. Εἶναι λοιπὸν φυσικὸ ὁ ἀγροτισμὸς νὰ εἶναι τὸ πρωταρχικὸ στοιχεῖο κάθε ἐκδηλώσεως. Πολὺ πιὸ ζωηρὰ βλέπουμε τὸ στοιχεῖο αὐτὸ στὰ δημοτικά μας τραγούδια ποὺ εἶναι — καθὼς ἀναφέραμε — οἱ ἀντιπροσωπευτικώτερες ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ.

Ὅταν οἱ ἥρωες τῶν δημοτικῶν μας ποιημάτων δὲν χτυπιῶνται μὲ τοὺς ἐχθρούς, ὅταν δὲν κάνουν θαύματα, ἀσχολοῦνται μὲ τὴ γῆ καὶ μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν χωραφιῶν τους.

Στοὺς ἀκριτικοὺς χρόνους συναντᾶμε τοὺς ἥρωες ν' ἀσχολοῦνται μὲ τὸ κοντάρι ἢ μὲ τὸ ἄροτρο. Στοὺς νεώτερους χρόνους τὸ κοντάρι ἀντικαθίσταται ἀπ' τὸ καρυοφύλλι. Πάντοτε ὅμως μιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ ἀπασχολήσεις εἶναι τὸ ἄροτρο, καμμιὰ ἐξαίρεσι.

— Βασίλη κάτσε φρόνιμα νὰ γίνης νοικοκύρης
γιὰ ν' ἀποχτήσης πρόβατα, ζευγάρια κι' ἀγελάδες
χωριὰ κι' ἀμπελοχώραφα κοπέλια νὰ δουλεύουν.

Λέγει ἡ μητέρα τοῦ ἡρωϊκοῦ πολεμιστῆ στὸ γυιό της.

Ποὺ παίρνει ὁ νιὸς τὰ βόϊδια του καὶ πάει γιὰ τὸ χωράφι.

— Μάνα ἐγὼ δὲν κάθομαι νὰ γίνω νοικοκύρης...
Φέρε μου τ' ἀλαφρὸ σπαθὶ καὶ τὸ βαρὺ ντουφέκι
νὰ πεταχτῶ σὰν τὸ πουλὶ ψηλὰ στὰ κορφοβούνια.

Ἐδῶ συναντᾶμε τὴν πρώτη περίπτωσι. Ὁ ἥρωας προτιμάει τὸ καρυοφύλλι ἀντὶ τοῦ ἀρότρου. Παρακάτω ὅμως...

Οἱ κλέφτες ἐπροσκύνησαν καὶ γίνικαν ραγιάδες
κι' ἄλλοι χωράφια σπέρνουνε κι' ἄλλοι βοσκοῦνε γίδια......

βλέπουμε τὸ ἀντίθετο.

Στὸν κύκλο τῶν ἀκριτικῶν τραγουδιῶν ἐπίσης πλεῖστα εἶναι τὰ δημιουργήματα τῆς φυλῆς ποὺ μιλοῦν γιὰ τὸν ἀγροτικὸ χαρακτῆρα τῆς χώρας μας.

Ἕνα ἀπόσπασμα ἀπ' τὴ «Λιογέννητη», — σὲ κάποιο προηγούμενο φύλλο μιλήσαμε ἐκτεταμένα γιὰ τὸ σχετικὸ θρῦλο — τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ποὺ δείχνει ὅλη τὴ μεσαιωνικὴ βυζαντινὴ ἀρχοντιά, εἶναι ἀρκετὸ γιὰ νὰ μᾶς δείξη πόσο βαθειὰ εἶναι ριζωμένη στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ ἡ ἰδέα τῆς καλλιέργειας τῆς γῆς.

Μιλάει ἡ ἀρχοντοπούλα Λιογέννητη στοὺς προξενητάδες τοῦ Κωνσταντῆ.

— Γιὰ πῆτε του τοῦ Κωνσταντῆ τοῦ μοσκαναθρεμμένου
δὲ θέλω τον, δὲ χρήζω τον, δὲν καταδέχομαί τον.
Σὰν ἔρθη ἡ μάνα μου ἀπ' τὴ γῆς κι' ὁ Κύρης ἀπ' τὸν Ἅδη
Τὰ δυό μου ἀδέρφια τὰ καλὰ ἀπὸ τὸν κάτω κόσμο
Νὰ σπείρουνε τὴ θάλασσα σιτάρι νὰ καρπίση
καὶ μὲ τ' ἀργυροδρέπανα νὰ μποῦν νὰ τὸ θερίσουν
καὶ στὸν ἀφρὸ τῆς θάλασσας νὰ κάμουνε τ' ἀλῶνι
μηδὲ τ' ἄχυρο νὰ βραχῆ μηδὲ καὶ τὸ σιτάρι
μηδὲ τὴν πάχνη τ' ἀλωνιοῦ ἀγέρας νὰ τὴν πάρη,
τότε καὶ γὼ τὸν Κωνσταντῆ θὰ τονε πάρω γι' ἄντρα...

Μὲ πόση λεπτομέρεια ξέρει ἡ ἀρχοντοπούλα τὶς δουλειὲς τοῦ ἀγρότη!

Καὶ πόσο παραστατικὰ — σημεῖο βαθειᾶς γνώσεως — μιλάει γι' αὐτές!

Ἀλλὰ καὶ στὰ ἐρωτικὰ ἀκόμη τραγούδια τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ δὲν εἶναι λιγώτερο διάχυτη ἡ ἀγροτικὴ ἰδέα.

Πίσω μπροστὰ τ' ἄη Δημητριοῦ στὸ ἔμπα τοῦ χειμῶνα
Ποὺ παίρνει ὁ νιὸς τὰ βόϊδια του καὶ πάει γιὰ τὸ χωράφι
Κι' ἡ κόρη ποὺ τὸν ἀγαπάει παίρνει ψωμὶ τοῦ πάει...

Ἀπ' ὅλα λοιπὸν ὅσα παραθέσαμε παραπάνω βλέπουμε πόσο βαθειὰ εἶναι στὴν ψυχὴ τοῦ λαοῦ μας ριζωμένη ἡ ἀγροτικὴ ἰδέα. Εἶναι τόσο βαθειὰ ποὺ καμμιὰ ἐπίδρασι σὲ καμμιὰ ἐποχὴ καὶ καμμιὰ ἀλλαγὴ δὲν κατώρθωσε νὰ τὴν ἀποσπάση ἀπ' τὰ δημοτικά του τραγούδια, ἀπ' τοὺς καθρέφτες αὐτοὺς τῆς μεγάλης του ψυχῆς.

Δ. Σιατόπουλος

ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΛΥΤΡΑΣ

Πατρίδα του ἦταν ἡ Τῆνος. Τὸ νησὶ μὲ τ' ἄσπρα σπιτάκια καὶ τοὺς γαλάζιους οὐρανούς. Ὁ πατέρας του, φτωχὸς μαρμαρογλύπτης, γυρνοῦσε μὲ τὸν ἄνεμο σὲ χῶρες καὶ χωριὰ γιὰ νάβρῃ τύχη. Μὰ ἡ τύχη δὲν τὸν κύτταξε κι' αὐτὸς κατασταλαξε φτωχὸς σὰν πρῶτα στὸν Πύργο, ἕνα χωριὸ τῆς Τήνου. Ἐκεῖ τὸ 1832 γεννήθηκε ὁ Λύτρας. Κι' ἂν ἀκόμα δὲν ἔτρεχε στὶς φλέβες του αἷμα καλλιτέχνη, τὸ φῶς ποὺ ἦταν χυμένο στὸν ἀέρα, ἡ θάλασσα μὲ τὶς ἀτέλειωτες διπλωσιές της, τὰ μακρινὰ νησιὰ θαμμένα στὴν ὁμίχλη, οἱ γελαστὲς ἀμμουδιὲς μὲ τὰ διάφανα νερά τους κι' οἱ γλάροι σὰν ἄσπρες πινελιὲς στὸ φόντο τ' οὐρανοῦ, τοῦ χτίζανε μιὰ τέχνη στὴν ψυχή. Μεγάλωσε μέσ' στὴν ὠμορφιά. Στὴν φωτεινή, τὴν ἁπλῆ καὶ καθάρια ὠμορφιὰ ποὺ βαλσαμώνει τὸν πόνο καὶ χαρίζει χαρά. Ἐκεῖ πῆρε ἀπ' τὸ γέρο πατέρα του τὰ πρῶτα μαθήματα, κι' ἀργότερα ξεκίνησε, παιδὶ τῆς ἐπαρχίας μὲ τὴν κακομοιριασμένη ἐμφάνισι καὶ τὴ θέλησι στὸ κορμί, γιὰ τὴν Ἀθῆνα!

Στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν ἀνοίχτηκαν μπροστά του οἱ κόσμοι τῆς Τέχνης. Τοὺς ἔνοιωσε πραγματικὰ καὶ τοὺς ἀγκάλιασε μ' ὅλο του τὸ εἶναι. Δόθηκε ὁλόκληρος σὰν ἐρωτευμένη γυναῖκα σ' αὐτούς. Ἡ Ἰδέα τῆς Τέχνης, ποὺ ἦταν γεννημένη μαζί του, μεγάλωσε, θέριεψε, ἕτοιμη νὰ ξεπεταχτῇ γιὰ τοὺς ὑψηλοὺς ὁρίζοντές της. Φανερώθηκε περήφανα ἡ ψυχὴ τοῦ καλλιτέχνη ποὺ ζητᾷ νὰ φθάσῃ στὸ ἰδανικό του. Ἦταν μιὰ ἀποκάλυψι γιὰ τὴν ἐποχή του. Ξεχώρισε ἀπ' ὅλους. Γι' αὐτὸ κι' ὁ Θείρσιος, ὁ διευθυντής του, διαλέγοντάς τον, τὸν βοήθησε, τὸν ἔκανε πνευματικὸ παιδὶ του βλέποντας τὴν ἀξία του.

Ἀργότερα, σὰν τελείωσε τὶς σπουδές του, ὁ Ὄθωνας τὸν ἔστειλε στὸ Μόναχο. Εἶναι ἡ πρώτη του ἐπαφὴ μ' ἕνα σημαντικὸ κέντρο τέχνης. Στὴν πρωτεύουσα τῆς Βαυαρίας τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ζωντάνευε ξανὰ μιὰ καινούργια Ἀθῆνα. Ἡ Τέχνη, ποὺ εἶχε πηγὴ τὸν ἀρχαῖο κλασσικισμό, βρίσκεται στὴν ἀκμή της. Οἱ Γερμανοί, θαμπωμένοι ἀπὸ τὴν ὠμορφιὰ τοῦ ἀρχαίου κόσμου, θέλησαν νὰ ξαναφτιάξουν, ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια, τὸν 5ον αἰῶνα. Μέσ' στὶς πλούσιες πινακοθῆκες, γύρω ἀπ' τὰ χτίρια τοῦ Ἑλληνικοῦ ρυθμοῦ, μέσ' στὸ πνευματικὸ αὐτὸ περιβάλλον, μαζεύτηκαν οἱ μύστες αὐτῆς τῆς Ἰδέας, οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι τῆς τέχνης. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν ὁ Πιλότυ, Γερμανὸς ζωγράφος, ἱστορικός, μὲ δραματικὴ κι' ἴσως λιγάκι θεατρκὴ σύλληψι, μὰ μὲ μιὰ ἐκτέλεσι τολμηρὴ καὶ δυνατή. Σ' αὐτουνοῦ τὴ σχολὴ γράφηκε ὁ Λύτρας. Ἔμαθε κοντά του τὸ καθαρὸ καὶ δυνατὸ σχέδιο, τὴν ἁρμονία τῶν χρωμάτων καὶ τὴν προσπάθεια νὰ δώσῃ μ' ὅλο τὸ δημιούργημά του τὴν ἔκφρασι μιᾶς ἀρχικῆς ἰδέας. Μελέτησε καλὰ τὸ νέο αὐτὸ κλασσικισμὸ στὴ γραμμή, στὴ μορφὴ καὶ στὸ χρῶμα, πῆρε στερεὲς βάσεις γιὰ νὰ χτίσῃ ἀργότερα τὸ δικό του οἰκοδόμημα.

Τελειώνοντας τὶς σπουδές του ἔκανε μαζὶ μὲ τὸν Γύζη τὸ ταξίδι τῆς Ἀνατολῆς, ποὺ εἶχε τόσο βαθειὰ χαραγμένη τὴν ἀραβικὴ σφραγῖδα. Προσπάθησε νὰ γνωρίσῃ τὴν ἐπίδρασι ποὺ εἶχε ἡ Ἀνατολὴ πάνω στὸν κλασσικισμὸ γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸν Βυζαντινὸ ρυθμὸ ποὺ ἦταν γεννημένος ἀπ' αὐτὴν τὴν ἕνωσι. Ἰδιαίτερα τὸν ἐνδιέφερε ἡ περίοδος ἀπ' τὸν Ἰουστινιανὸ μέχρι τὴν ἅλωσι, ἴσως γιατὶ εἶχε ἀντίληψη πῶς ἡ σημερινὴ Ἑλλάδα εἶναι συνέχεια αὐτῆς τῆς ἐποχῆς. Καὶ κεῖ ὁ ρυθμὸς ἑνὸς ἄλλου κόσμου ἄρχισε νὰ γεννιέται μέσα του. Ἡ Ἀνατολὴ μὲ τοῦ φωτὸς τὴν πλημμύρα, ὕστερα ἀπὸ τοὺς συννεφιασμένους οὐρανοὺς τῆς Γερμανίας μὲ τὶς ἄσπρες πόλεις λουσμένες στὸ φῶς, τὶς ἁπαλὲς σκιὲς τῶν φοινίκων, τὴ βαρειὰ σκέψι, τὴ νωχέλεια μὲ τὴ ψεύτικη γαλήνη ποὺ βασιλεύει στὶς ἀργὲς κινήσεις τῶν ἀνθρώπων, ἐνῷ μέσα τους φουντώνουν ἀδάμαστα τὰ πρωτόγονα πάθη, βίαια κι' ὁρμητικὰ σὰ σιμοῦν στὴν ἀπέραντη ἔρημο.

Σὰν ἕνας χιλιόχρονος τεχνίτης ἔζησε στὰ λίγα χρόνια τῆς ζωῆς του ὅλη τὴν τέχνη τῆς πατρίδας του. Στὴν ἀρχὴ στὸ Μόναχο, στὸ κέντρο τοῦ κλασσικισμοῦ, ἀργότερα στὴν Ἀνατολὴ ποὺ τόσο πολὺ διέπλασε τὸ Βυζάντιο. Ἔτσι γερὰ μορφωμένος, κρατῶντας στὰ χέρια του τὴν ἐπιτυχία, κατέβηκε στὴν Ἑλλάδα κι' ἄρχισε μὲ πίστι κι' ἀγάπη τὸ ἔργο του. Ἔπρεπε νὰ ξεκινήσῃ ἀπ' τὴν ἀρχή. Αὐτὸς μὲ τὸ Γύζη καὶ τὸν Ἰακωβίδη ἔγιναν οἱ πρωτοπόροι. Τίποτα δὲν ὑπῆρχε. Τίποτα ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ πλούσια παράδοσι ποὺ τὴν εἶχε μελετήσει. Τὸ ἀρχαῖο θαῦμα, κι' ὕστερα τὸ Βυζάντιο μὲ τὴν ἰδιότυπη μορφή του, ἦταν σταθμοὶ ἀπαραίτητοι ποὺ ἔπρεπε νὰ περάσῃ. Νὰ μὴ μείνῃ ὅμως σ' αὐτούς. Γιατὶ ἡ μίμησι θὰ τὸν ἔρριχνε σ' ἕνα στάδιο χωρὶς δημιουργία, χωρὶς πρωτοτυπία, χωρὶς νὰ μπορῇ ν' ἀγκαλιάσῃ τὶς πλούσιες πηγὲς ποὺ τοῦ ἔδινε ὁ ἴδιος ὁ λαός του.

† Ν. Λύτρα: «Ἡ Λουομένη».

Καὶ μὲ τὰ στιβαρά του χέρια ὡδήγησε στὸ δρόμο ποὺ ἔπρεπε. Στὸ λαὸ ἀνακάλυψε μιὰ ἀστείρευτη πηγή. Σ' αὐτὸν μέσα ἔχουν ἀφήσει τὴ σφραγῖδα τους ὅλες οἱ ἐποχές. Μελετῶντας τον βλέπει κανεὶς σὰν σ' ἀνοιχτὸ βιβλίο, καλλίτερα ἀπ' ὅλες τὶς περγαμηνὲς τῶν μοναστηριῶν, τὴν ἱστορία τῆς γενιᾶς του. Στὴ γλῶσσα, στὰ ἤθη καὶ στὰ ἔθιμα ἀντίκρυσε ἕνα ἀνεκμετάλλευτο θησαυρό. «Ξεσκέπασε τὴ δημοτικὴ παράδοσι καὶ θ' ἀντικρύσῃς πρόσωπο μὲ πρόσωπο γυμνὴ τὴν ψυχή σου» εἶπε κάποιος. Αὐτὴ εἶναι μέσα στ' ἀχνάρι ποὺ ἀκολουθῶντας βρίσκομε στὸν ἑαυτό μας, τὴν ἀληθινὴ πηγὴ τῆς καινούργιας ζωῆς. Ὁ λαὸς μὲ τὴν ἁπλῆ κι' ἥσυχη ζωή τοῦ ἔδωσε τὴν ἔμπνευσι ποὺ ἤθελε. Τὰ πάθη, οἱ πόνοι του κι' οἱ ἀγάπες του τὸν γέμισαν συγκίνησι. Τύποι λαϊκοί, σκίτσα τῆς ζωῆς, χαρὲς καὶ λύπες, χίλια συμβάντα ἀσήμαντα γιὰ ὅλους, μὰ ποὺ γεμίζουν μ' αἰσθήματα τὶς ἄδειες ψυχές τους. Ἡ πρωτόβγαλτη στὸν ἔρωτα κοπέλλα, ποὺ κοκκινίζει στὸ πρῶτο φίλημα πίσω ἀπ' τὸ φράχτη, ὁ ἀλήτης μὲ τὸ μποέμικο χαμόγελο θυμίζει λίγο Μουρίλο, ἡ ἄδολη τῆς μάνας ἀγάπη κι' ἡ λύπη ποὺ ὁ θάνατος φέρνει, ἁπλῆ γι' αὐτὸ καὶ συγκινητικιά, σὰν τάφος καινούργιος τῆς Ἡγησοῦς στὸν Κεραμεικό, βρῆκαν στὸ Λύτρα τὸν πραγματικὸ ἐκφραστή τους.

Στὸ πλούσιο κι' ἀπέραντο ἔργο του βλέπει κανείς, ἀπ' τὰ πρῶτα σχεδιαγράμματα ὡς τὸ τελευταῖο πίνακά του μιὰ ἐξελικτικὴ γραμμή. Διαρκῶς ἀνεβαίνει, προσπαθεῖ νὰ φτάσῃ στὴν ἰδανικὴ τελειότητα ποὺ καὶ μὲ δυσκολία ἀκόμη μπορεῖ ὁ ζωγράφος ν' ἀνακαλύψῃ στὴ φαντασία του.

Ἡ τέχνη τοῦ Λύτρα εἶναι γνωστὴ ὅπως εἶναι γνωστὰ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων. Πολλοὶ ἔχουν μιλήσει μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὶς προσωπογραφίες του (Ὄθωνος, Ἀμαλίας, Σταύρου, Συγγροῦ, Σερπιέρη κλπ.), τοὺς ἱστορικοὺς πίνακάς του (πυρπόλησις Κανάρη, ἀπαγχονισμὸς τοῦ Πατριάρχη κλπ.) καὶ κυρίως γιὰ τὶς ἠθογραφίες του.

Ἀκόμα λίγα λόγια θὰ ἤθελα νὰ προσθέσω γιὰ τὸ Λύτρα ὄχι ὡς καλλιτέχνη ἀλλὰ ὡς ἕνα ἁπλὸ ἄνθρωπο ποὺ προσπαθεῖ μὲ τὶς κοινὲς ἰδέες ποὺ φωλιάζουν μέσα του νὰ δημιουργήσῃ κάτι στὸ σύνολο ποὺ ἀνήκει.

Ξεκινῶντας μὲ πίστι, ἐργάστηκε μὲ θάρρος καὶ μάζεψε τὶς δάφνες ποὺ ἡ θέλησι τοῦ ἔδωσε μὲ φρόνιμο χέρι. Ἔζησε μιὰ ὤμορφη ζωή. Ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν ἐπιτυχία στὰ καθαρὰ χέρια του ἔγινε σύμβολο ὄχι πάλης γιὰ ἐπικράτησι ἀλλὰ μιᾶς τίμιας ἅμιλλας μέσ' στὸ ναὸ τῆς Τέχνης. Καὶ παίρνει μιὰ ξεχωριστὴ λάμψι τὸ ἔργο του ἂν ἡ σκέψι μας δῇ τὴ θυσία του μπροστὰ στὸ βωμὸ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὶς ἀρρωστημένες ψυχὲς ποὺ γεμίζουν τὶς πολιτεῖες μας ἂς ρίξουν τὸ πεθαμένο βλέμμα τους στὴ ζωή του.

Ζ. Στάλιος

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ: Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Θαρρῶ πὼς μᾶς κοροϊδεύει» σκέφτηκε ὁ Μιχαὴλ καὶ κοίταξε τὸν ξάδερφό του μαζεύοντας τὰ φρύδια...

Ξαφνικὰ πέρασε ἀπὸ τοῦ νοῦ του μιὰ εἰκόνα, μιὰ θύμηση ἀπὸ τὸ καλοκαῖρι τὸ περασμένο ποὺ βρισκόταν μαζὶ μὲ τὴ μητέρα του στὸ χτῆμα τους στὴ Θράκη...

Ἕνα πρωῒ πήγαινε καβάλλα μὲ τὸν ἐπιστάτη... Περνοῦσαν μιὰ δενδροστοιχία μὲ ἀψηλὲς λεῦκες ποὺ στραφτάλιζαν στὸ φῶς μὲ τ' ἀσημένια φύλλα τους. Ἕνα ρυάκι κυλοῦσε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ τοῦ δρόμου... Ξάφνου τ' ἄλογο σηκώθηκε ὀλόρθο στὰ πισινά του πόδια... Ἦταν τόσο ἀναπάντεχο μέσα στὴν πρωϊνὴ γαλήνη τὸ ξάφνισμά του, ποὺ παρὰ λίγο νὰ κυλίση κάτω μ' ὅλο ποὺ καμάρωνε γιὰ καβαλλάρης.

Ἐκεῖ... πλάϊ στὸ νερὸ ἕνας ἄνθρωπος κουρελιάρης, ἀξούριστος, μὲ μακριὰ μαλλιὰ ἀνάκατα, ἦταν ξαπλωμένος μὲ κλειστὰ μάτια... Ὁ ἐπιστάτης πλησίασε....

—Ἐδῶ εἶσαι ἀκόμα; τοῦ εἶπε...

Κι ἐπειδὴ αὐτὸς δὲν κουνήθηκε καθόλου, σήκωσε τὸ μαστίγι νὰ τὸν χτυπήση. Ὁ Μιχαὴλ πῆρε τὸ μέρος του...

—Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ χτυπᾶς ἔτσι ἕναν ἄνθρωπο...

—Ἂς μὲ συμπαθήση ἡ ἀφεντιά σου, ἀποκρίθηκε ὁ ἐπιστάτης, εἶναι ἡ τρίτη φορὰ ποὺ τὸν συναντῶ ἐδῶ πέρα καὶ τὰ μοῦτρα του δὲ μοῦ ἀρέσουν καθόλου... Λέει πὼς εἶναι προσκυνητὴς καὶ πὼς εἶναι ταμένος νὰ πάη περπατῶντας στὰ Σέρβια, μὰ τριγυρίζει τώρα δεκαπέντε μέρες στὰ περίχωρα καὶ δὲ λέει νὰ τὸ κουνήση...

Στὸ μεταξὺ ὁ ἄνθρωπος ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ σηκώθηκε...

—Μὲ συμπαθᾶτε, μὲ συμπαθᾶτε, εἶπε... Μὲ πῆρε ὁ ὕπνος καὶ ἀστόχησα πὼς ὁ τόπος δὲν εἶναι δικός μου..

—Ψέματα λές! Δὲν κοιμώσουνα! οὔρλιαξε ὁ ἐπιστάτης... Σὲ εἶδα ἐγὼ ποὺ κοίταζες κάτω ἀπὸ τὰ τσίνουρά σου...

Αὐτὸς δὲν ἀπάντησε παρὰ πήδησε στὸ ρυακάκι μὲ πολλὴ σβελτάδα καὶ μάκρυνε τραβῶντας τὰ πόδια μέσα ἀπ' τὰ χωράφια....

Γιατί ἀνέβηκε ὅλο τοῦτο τὸ περιστατικὸ στὴ θύμησή του; Ὢ βέβαια, ἡ φωνή... Ἡ φωνὴ κείνου τοῦ ξένου καὶ τούτου ποὺ ἔστεκε ἐδῶ ἦταν ἡ ἴδια... ἴδια κι ἀπαράλλαχτη... ἔμοιαζε τόσο πολὺ σὲ τρόπο ποὺ ν' ἀπορήσης... Ἔπειτα καὶ τώρα ὅπως καὶ τότε αναρωτήθηκε: «Μήπως μᾶς κοροϊδεύει;» Γιατὶ ἔδειχνε ταπεινὸς μπροστά του κι ὡς τόσο εἶχε ἕνα τόνο πικρό, ἀναγελαστικὸ καὶ στὰ λόγια καὶ στὸν τρόπο του...

—Μήπως εἶσαι ὁ ἀνηψιὸς τῆς κυρὰ Σταύραινας; ρώτησε ὁ Δημήτρης.

—Ὁ ἴδιος, ἀρχοντόπουλό μου, ἀπάντησε ὁ ξένος λίγο ξαφνιασμένος... Κι ἐπειδὴ βρισκόμουν, καθὼς βλέπετε, ἴσα ἴσα ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της, συμπαθᾶτε με νὰ σᾶς καληνυχτίσω...

—Μοῦ φαίνεται πὼς τὸν ἔχω ξαναδῆ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, εἶπε ὁ Μιχαὴλ καὶ διηγήθηκε τὸ περιστατικὸ μὲ τὸν προσκυνητή.

—Κι ὡς τόσο αὐτὸς ἐκεῖ κάτω ἤτανε ἢ φαινότανε τοὐλάχιστον μεγαλύτερος... Θάτανε πάνω ἀπὸ τὰ τριανταπέντε... Μὰ ἡ φωνή! Θὰ μποροῦσα νὰ βάλω τὸ κεφάλι μου στοίχημα... Μυστήριο!

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ'.

Τὸ δεῖπνο.

Τ' ἀρχοντικὸ τοῦ Πρωτοσπαθάρη, μὰ καὶ ὁ δρόμος ὁλόκληρος ἦταν σὲ μεγάλη κίνηση. Κι ἂν λογαριάση κανεὶς ἀλήθεια πὼς μόνο οἱ προσκαλεσμένοι ἀρχόντοι ἔφταναν τοὺς εἴκοσι καὶ πὼς ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε τὴν ἀκολουθία του κι ἀκόμα πὼς μὲ τὸ νὰ θέλη νὰ φαντάξη ἐκεῖνο τὸ βράδυ περισσότερο στὸ Φωκᾶ πῆρε μαγκλαβῖτες μαζί του παραπάνω ἀπ' ὅ,τι συνήθιζε... Ἐξ ἄλλου τὸν Ἔπαρχο καὶ τὸν Δομέστικο τοὺς συντρόφευε τιμητικὴ φρουρά... Οἱ σάλες λοιπὸν γέμισαν ἀρχόντους καὶ οἱ αὐλὲς δούλους καὶ οἱ σταῦλοι ἄλογα κι ἀνάμεσα στ' ἀνακάτωμα τοῦτο οἱ ἄνθρωποι τοῦ κὺρ Γρηγορᾶ δὲν ἤξεραν τί νὰ πρωτοκοιτάξουν.... κι ἂς τἄχε κανονίσει τὸ ἴδιο τ' ἀφεντικὸ μὲ τὸ νῖ καὶ μὲ τὸ σῖγμα, ποὺ λέει ὁ λόγος, ἔτσι ποὺ ὁ καθένας νὰ βρίσκεται στὸ πόστο του.

Χωρὶς ν' ἀπάντηση ὁ Μιχαὴλ χύθηκε κατὰ κεῖ.

Ὁ μόνος ποὺ στάθηκε χωρὶς νὰ τὰ χάση ἦταν ὁ ἴδιος... Μπροστὰ στὴν πόρτα τοῦ μεγάλου τρικλίνου ὑποδεχότανε τοὺς ἀρχοντικοὺς κι εὕρισκε πάντα τὰ λόγια ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ τοὺς καλωσορίση· σύγκαιρα τὸ μάτι του ἔπαιρνε κάτι ποὺ ἔπρεπε νὰ γίνη καὶ δὲν ἔγινε, καὶ πότε ἔστελνε τὸ γυιό του, πότε τὸν ἀνηψιό του μὲ παραγγελία. Κι' ἦταν μεγάλο ἀλήθεια τὸ καμάρι του καθὼς ἔστεκε ἀνάμεσα στοὺς δυὸ ἄγουρους ποὺ τὸν περνοῦσαν στὸ μπόϊ, σφιχτοδεμένοι ὅλο ὑγεία κι ὀμορφιὰ σὰν βασιλόπουλα μὲ τὰ χρυσοκέντητα βλατιά τους.

Ἀκριβῶς τὴν ὡρισμένη ὥρα κατάφτασε ὁ Ἔπαρχος κι ὁ Δομέστικος μὲ τὴν ἀκολουθία τους. Ἀκούστηκαν ἀπὸ μακρυὰ πρῶτα τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων στὸν πετροστρωμένο δρόμο κ' ὕστερα φάνηκαν φῶτα πολλά. Οἱ χασομέρηδες ποὺ ἦταν μαζεμένοι ἀπὸ νωρὶς χαιρέτησαν μὲ φωνὲς καὶ ζήτω, καὶ νά σου ἔρχεται τρεχᾶτος, λαχανιασμένος μὲ φωνὲς ὁ γέρο ἐπιστάτης νὰ φέρη τὸ μαντᾶτο ἐπίσημα στὸ νοικοκύρη πὼς ἔφτασαν τὰ ὑψηλὰ πρόσωπα γιὰ νὰ τρέξη νὰ τὰ ὑποδεχτῆ, ὄχι πιὰ στὸ ἔμπα τοῦ τρικλίνου, ὅπως ἔκανε γιὰ τοὺς ἄλλους, μὰ στὴν ἐξώπορτα... Ὁ Δημήτρης κι ὁ Μιχαὴλ τὸν ἀκολούθησαν. Ἡ καρδιά τους χτυποῦσε δυνατά... Ἔφτασε ἡ κρίσιμη στιγμή... Τί ἐντύπωση θὰ ἔκαναν στὸν Δομέστικο; Θὰ τοὺς πρόσεχε κἄν; Ἤ μήπως σ' ὅλη τούτη τὴ φασαρία θὰ προσπερνοῦσε χωρὶς νὰ ρίξη μιὰ ματιὰ ἀπάνω τους; Ἢ θὰ τοὺς κοίταζε μὲ ἀδιαφορία, ἔτσι ὅπως ὅλον τὸν κόσμο, ποὺ ἦταν καὶ τὸ χειρότερο;

—Καλῶς ὡρίσατε στὸ φτωχικό μου! εἶπε ὁ Πρωτοσπαθάρης.

—Στὸ παλάτι σου... διώρθωσε ὁ Λέων.

Κι ἀληθινὰ καθὼς ἀντίκρυζε κανεὶς τὴν ὄψη τοῦ ἀρχοντικοῦ μὲ τὰ λιακωτὰ καὶ τὶς κολῶνες τὶς κισσοπλεγμένες καὶ τὰ δίλοβα ἀψηλὰ παράθυρα, ἄλλοῦ νὰ ξεχωρίζουν μέσα στὴν κόκκινη λάμψη τῶν δαδιῶν κι ἀλλοῦ ν' ἀχνοφαίνωνται στὸ μισόφωτο... Ὕστερα τὴ μεγάλη αὐλὴ μὲ τὰ μωσαϊκὰ καὶ τὸ μαρμάρινο λιοντάρι ποὺ φάνταζε πελώριο στὴ μέση καὶ πίσω τὰ ἀψηλὰ δέντρα καὶ τὰ μονοπάτια ἀνάμεσα στοὺς χοντροὺς κορμούς... κι ὅλα τοῦτα πότε νὰ φαίνωνται καὶ πότε νὰ σβύνουν, ἐρέθιζαν τὴ φαντασία ἔτσι ποὺ νὰ τὰ πλάθη τρανώτερα...

Ὁ Λέων Φωκᾶς μ' ὅλο ποὺ ζοῦσε στὸ χρυσοτρίκλινο, σὰν παλατιανὸς ἄρχοντας ποὺ ἦταν, καὶ εἶχε χορτάσει ἀπὸ μεγαλοπρέπεια καὶ πλοῦτος, δὲν μπόρεσε νὰ κρύψη τὸ ξάφνιασμά του. Ξάφνου τὰ μάτια του ἔπεσαν στοὺς δυὸ ἄγουρους ποὺ ἔστεκαν στὸ πλευρὸ

τοῦ Πρωτοσπαθάρη. Μισόκλεισε τὰ ματόφυλλα καὶ τοὺς κοίταξε προσεχτικά.

— Γιὰ τὸν ἕνα, εἶπε, δὲ σὲ ρωτῶ... Μ' ὅλο ποὺ δὲ σοῦ μοιάζει πολύ, ἔχει ὡς τόσο τὸν ἀέρα τῶν Γρηγοράδων... Εἶναι γυιός σου χωρὶς ἄλλο... Μὰ τοῦτος δῶ ποὺ μὲ βλέπει καὶ θαρρεῖς πῶς μὲ ζυγιάζει... Δές τον, δὲ φαίνεται σὰ νὰ μὲ ζυγιάζῃ; ρώτησε τὸν ἔπαρχο ποὺ γελοῦσε... Ἔ ἄγουρε, πρόστεσε ὕστερα ἀπὸ λίγο βάζοντας τὸ χέρι στὸν ὦμο τοῦ Μιχαὴλ... ἕνα ἀπὸ τὰ δυό, βάζω στοίχημα, ἢ παλατιανὸς ἦταν ὁ πατέρας σου ἢ πραματευτής...

— Τὸ βρῆκες, Φωκᾶ, φώναξε ξεσπῶντας σὲ χάχανα ὁ ἔπαρχος ποὺ ἤξερε τὸ ἀρχοντολόϊ τῆς Θεσσαλονίκης καταλεπτῶς καὶ ποῦθε κρατοῦσε τοῦ καθενὸς ἡ σκούφια καὶ πόσο βάραινε τὸ πουγγί του.

— Εἶναι ἀνηψιός μου, ἀποκρίθηκε ὁ Πρωτοσπαθάρης σοβαρά... Γυιὸς τῆς ἀδερφῆς μου...

— Καὶ τοῦ Χρυσοβέργη ποὺ διαγούμισε Ἀνατολὴ καὶ Δύση ὄχι μὲ σπαθιὰ καὶ κοντάρια, μὰ μὲ τὴ ζυγαριὰ καὶ τὰ ζύγια τοῦ πραματευτῆ...

Ὁ Μιχαὴλ μάζεψε τὰ φρύδια... Αὐτὸ τὸ «διαγούμισε» ποὺ λεγότανε πάντα γιὰ κουρσάρους τοῦ χτύπησεν ἄσχημα στ' αὐτιὰ καὶ πρὶν ἀκόμα προφτάσῃ ὁ Δημήτρης νὰ τὸν κρατήσῃ μὲ τρόπο, ἀπάντησε τονίζοντας μιὰ μιὰ τὶς λέξεις χτυπητὰ καὶ σταράτα.

— Ὁ πατέρας μου ἦταν ὁ πιὸ τίμιος καὶ ὁ πιὸ ἔξυπνος ἄνθρωπος σ' ὅλη τὴν αὐτοκρατορία.

Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἀκολούθησε στενόχωρη σιωπή... Ὁ Λέων Φωκᾶς χάϊδεψε τὰ γένεια του συλλογισμένος· σήκωσε ὕστερα τὰ μάτια καὶ κοίταξε τὸ νεαρὸ μέσα ἀπὸ τὰ μισόκλειστα τσίνουρά του... Ὁ Μιχαὴλ ἔνοιωσε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο σὰν κρύο λεπίδι. Τὰ πράσινα μάτια τοῦ Φωκᾶ ἰρίδωσαν μιὰ στιγμὴ σὰ σμαράγδι, μὰ δὲν κατέβασε τὰ δικά του... Τεντωμένος, μὲ ψηλὰ τὸ κεφάλι ἦταν ἕτοιμος θαρρεῖς νὰ δεχτῇ ἄφοβα τ' ἀστροπελέκι ποὺ θὰ ξεσποῦσε ἀπὸ τ' ἀψὰ λόγια του.

— Ὁ ἄγουρος εἶναι γενναῖος, εἶπε ὁ Λέων...

Πῆρε ἀπὸ τὸ μπράτσο ὕστερα τὸν Πρωτοσπαθάρη καὶ προχώρησε βιαστικὰ μέσα ἀπὸ δυὸ σειρὲς μαγκλαβῖτες ποὺ ὕψωσαν τὰ δαδιὰ γιὰ νὰ φωτίσουν τὸ δρόμο... Οἱ ἄλλοι τὸν ἀκολούθησαν.

Δίπλα στὸ τρίκλινο, σὲ μιὰ σάλλα ποὺ βρισκότανε στὸ πίσω μέρος τοῦ ἀρχοντικοῦ, τὴν ἴδια ὥρα, καθόταν μόνος ὁ Γρηγόρης. Εἶχε πάρει πιὰ τὴν ἀπόφασή του καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ σπάσῃ τὴ μολυβένια βοῦλλα ποὺ κρατοῦσε κλεισμένη τὴν περγαμηνὴ τοῦ πάτερ Εὐτύχιου.

Τὴ νύχτα ἐκείνη ποὺ σκέφτηκε πάρα πολύ, ἡ μιὰ λέξη ἡ μοναδικὴ ποὺ κατάφερε νὰ ψιθυρίσῃ ὁ Ἀθανάσιος στὸν προστατευόμενό του κι' ἀκόμα μερικὰ περιστατικὰ ποὺ ἀκολούθησεν στάθηκαν ἀφορμὴ νὰ ξεδιαλύνῃ μέσα του ποιὸ ἦταν τὸ χρέος του στὴ δύσκολη αὐτὴ στιγμὴ τῆς ζωῆς του.

Μὰ ἂς τὰ ἱστορήσω μὲ τὴν ἀράδα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν παραβολήν. Ἐπῆγε κάποιος σπορεὺς διὰ νὰ σπείρῃ τὸν σπόρον του. Καὶ ἐνῷ ἔσπερνε αὐτόν, ἄλλος μὲν ἔπεσε εἰς τὸν δρόμον καὶ ἐπατήθηκε καὶ τὰ διάφορα πτηνὰ τὸν κατέφαγαν καὶ ἄλλος ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας καὶ ἀφοῦ ἐφύτρωσε ἐξηράθηκε διότι δὲν εἶχε ἀρκετὸν χῶμα. Καὶ ἄλλος σπόρος ἔπεσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἀγκάθια τὰ ὁποῖα ἀφοῦ ἐφύτρωσαν μαζί του τὸν ἔπνιξαν τελείως. Καὶ ἄλλος ἔπεσε εἰς γῆν γόνιμον καὶ ἀφοῦ ἐφύτρωσε ἀπέδωσε καρπὸν ἑκατὸ φορὲς περισσότερον. Ἐρωτοῦσαν δὲ τὸν Κύριον οἱ μαθηταί του ποίαν σημασίαν ἔχει αὐτὴ ἡ παραβολή του. Ἐκεῖνος δὲ τοὺς ἀπήντησε. Εἰς σᾶς μόνον ἔχει γίνει ἡ χάρις νὰ γνωρίσετε τὰ μυστικὰ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄλλοι ὅμως πρέπει νὰ γνωρίσουν αὐτὰ μὲ παραβολάς, μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως μὴ βλέπουν ἐνῷ βλέπουν καὶ νὰ μὴ καταλαβαίνουν ἂν καὶ ἀκούουν. Ἡ παραβολὴ δὲ αὐτὴ ἔχει αὐτὴν τὴν σημασίαν: Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνος ποὺ ἔπεσεν εἰς τὸν δρόμον εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀκούουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ κατόπιν ἔρχεται σ' αὐτοὺς ὁ διάβολος καὶ τοὺς ἀφαιρεῖ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ μὴ πιστεύσουν εἰς αὐτὸν καὶ σωθοῦν. Ἐκεῖνος δὲ ποὺ ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας ἐφαρμόζεται διὰ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι μὲ χαρὰν δέχονται τὴν θείαν διδασκαλίαν ἀλλὰ δὲν εἶναι κατάλληλοι διὰ νὰ καρποφορήσῃ αὐτή. Γιὰ λίγον καιρὸ πιστεύουν, ἀλλὰ μὲ τὴν πρώτη δοκιμασία ξεχνοῦν τὸν θεῖον λόγον. Ὁ σπόρος δὲ ποὺ ἔπεσεν ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ἀγκάθια ἐφαρμόζεται γιὰ κείνους τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ἀκούουν τὴν θείαν διδασκαλίαν, ἀλλ' ἐξ αἰτίας τῶν φροντίδων καὶ τοῦ πλούτου καὶ τῶν ἀπολαύσεων τῆς ζωῆς γεμίζουν ἀπὸ ἁμαρτίας καὶ δὲν κάμνουν καρποὺς ἀγαθούς. Ὁ σπόρος δὲ ποὺ ἔπεσε εἰς τὴν γόνιμον γῆν εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι μὲ καθαρὰν καὶ ἁγνὴν καρδίαν ἀκούουν τὴν θείαν διδασκαλίαν καὶ μὲ τὴν ὑπομονήν των κάμνουν ὥστε αὐτὴ νὰ καρποφορήσῃ. Ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ εἰς τοὺς μαθητάς του κατέληξε: Ἐκεῖνος ποὺ ἔχει αὐτιὰ διὰ νὰ ἀκούῃ ἂς ἀκούῃ.

Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτόν. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιξαν αὐτό. Καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη; Ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρτες τὸν λόγον κατέχουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Ταῦτα λέγων ἐφώνει: Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μὲ τὴν αὐριανὴν παραβολήν του ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς διδάσκει ὅτι τὸ ἔργον του εἰς τὸν κόσμον εἶναι ὅμοιον μὲ τὸ ἔργον τοῦ γεωργοῦ καὶ ἡ θεία διδασκαλία ὁμοιάζει μὲ σπόρον. Περισσότερον τελεία παραβολὴ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ. Ὁ Χριστὸς ἦλθε εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διδάξῃ εἰς ὅλους ἀδιακρίτως τοὺς ἀνθρώπους τὴν θείαν διδασκαλίαν. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως καθὼς μᾶς διδάσκει ἡ Ἐκκλησία μας ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεὸν ἐλεύθερος. Ἑπομένως ἦταν καὶ ἐλεύθερος νὰ δεχθῇ τὴν θείαν διδασκαλίαν ἢ νὰ τὴν ἀποκρούσῃ. Ἡ θεία διδασκαλία ὅθεν καρποφορεῖ ἐκεῖ ὅπου εὑρίσκει ἀνθρώπους μὲ τὴν διάθεσιν νὰ τὴν ἀκούσουν καὶ νὰ ἐκτελέσουν τὰς παραγγελίας της, ὅπως ἀκριβῶς καὶ ὁ σπόρος διὰ νὰ καρποφορήσῃ χρειάζεται ἔδαφος κατάλληλον.

Ὅπως ὁ μικρὸς σπόρος ἔχει τὴν δύναμιν νὰ βλαστήσῃ καὶ νὰ καρποφορήσῃ καὶ πολλὲς φορὲς νὰ γίνῃ μεγάλον δένδρον, ἔτσι καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀνάλογον δύναμιν. Ἐν τούτοις εἶναι γεγονὸς ὅτι δὲν καρποφορεῖ πάντοτε εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὅπως ὁ σπόρος τοῦ σιταριοῦ ἄλλοτε φέρει πολλοὺς καρπούς, ἄλλοτε λίγους καὶ ἄλλοτε τίποτε, ἀναλόγως τῆς γῆς ἐπάνω στὴν ὁποία θὰ πέσῃ, ἔτσι ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν θείαν διδασκαλίαν. Ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου καρποφορεῖ καὶ ὁ θεῖος λόγος.

Ἀπὸ ἡμᾶς ἐξαρτᾶται ἀπολύτως ἂν ἀκούσωμεν τὴν θείαν διδασκαλίαν νὰ τὴν κάμωμεν νὰ καρποφορήσῃ. Δι' αὐτὸ ὅμως ἀκριβῶς εἴμεθα καὶ ἀπολύτως ὑπεύθυνοι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ. Ἂς μὴ μιμηθῶμεν τὸν σπόρον ποὺ ἔπεσε στὸ δρόμο ἢ ἐπάνω στὰ ἀγκάθια, ἂς γίνωμεν ἡ καλὴ γῆ τῆς παραβολῆς.

Ἂς ἀνοίξωμεν τὰ ὦτα μας εἰς τὸν θεῖον λόγον. Ἂς δεχώμεθα μὲ προθυμίαν τὰ παραγγέλματα τῆς ἁγίας θρησκείας καὶ ἂς τὰ ἐκτελοῦμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ
ΑΛΛΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

Τὸ παιχνίδι εἶναι τὸ ἐξαίρετο ἀκόνι ποὺ τροχίζει τὴν νοημοσύνη καὶ τὴν ἀντίληψι τοῦ παιδιοῦ. Μὲ τὸ παιχνίδι ξυπνοῦν ὅλες οἱ ἱκανότητες καὶ οἱ ἐνέργειές του, ἐκδηλώνονται οἱ ἐσωτερικὲς κλίσεις του καὶ ἀναπτύσσονται οἱ σωματικὲς καὶ διανοητικὲς δυνάμεις του.

Τὸ παιχνίδι εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ. Ὁ τολμηρός, ὁ γενναῖος ἢ ὁ δειλὸς σ' αὐτὸ θὰ φανοῦν. Ὁ ἔξυπνος σ' αὐτὸ θὰ διακριθῇ καὶ ὁ κουτὸς ἢ ἀνόητος θὰ ντροπιαστῇ...

Στὸ παιχνίδι θὰ ἐκδηλωθῇ ἡ εὐγενικὴ ἅμιλλα, θὰ φανερώσουν ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ παίρνουν μέρος τὶς ἱκανότητές τους καὶ θ'ἀγωνιστοῦν ὅλα γιὰ τὴν ὡραία νίκη...

Καὶ ξέρομε ὅλοι πολὺ καλὰ τὴν ἀσύγκριτη εὐχαρίστησι ποὺ θὰ πλημμυρίσῃ τὸ εἶναι μας καὶ τὴν ὑπερηφάνεια ποὺ θὰ φουσκώσῃ τὰ στήθια μας, ὅταν βγοῦμε νικητές!

Τὰ σημερινὰ παιχνίδια μας ὅμοια μὲ τῶν ἀρχαίων!

Οἱ ἀρχαῖοι πρόγονοί μας εἶχαν δώσει ἐξαιρετικὴ σημασία στὸ παιχνίδι καὶ τὸ ἀνήγαγαν σὲ ἀληθινὴ ἐπιστήμη. Τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς ζωῆς τους τὸ περνοῦσαν σὲ ἀθλητικοὺς ἀγῶνες καὶ παιχνίδια, στὰ ὁποῖα ἔπαιρναν μέρος μικροὶ καὶ μεγάλοι, πτωχοὶ καὶ πλούσιοι, διάσημοι καλλιτέχνες, ποιηταὶ καὶ ἄσημοι δοῦλοι...

Ναί! Τόση ἀγάπη εἶχαν στὰ παιχνίδια οἱ ἀρχαῖοι, ὥστε ἄφιναν σ' αὐτὰ — καὶ μόνο σ' αὐτὰ — τοὺς δούλους των νὰ ἔρχωνται σ' ἐπαφὴ μαζί των καὶ νὰ συμπαίζουν!

Τὰ ὡραιότερα παιχνίδια τῶν ἀρχαίων ἦσαν τ' ἀθλητικά. Γιατὶ κάθε εἶδος παιχνιδιοῦ τὸ συνεδύαζαν μὲ μιὰ γυμναστικὴ ἄσκησι. Ὑπῆρχαν ὅμως καὶ τὰ σχολικὰ παιχνίδια των, τὰ ὁποῖα κατὰ μιὰ περίεργο σύμπτωσι μοιάζουν καταπληκτικὰ μ' αὐτὰ ποὺ παίζουν σήμερα ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα.

Ἔτσι, ἡ περίφημη σκαπέρδα ἢ διελκυστίνδα των εἶναι τὸ σημερινὸ τραβηχτό. Ὁ ἀντίδρομος καὶ τὸ πέταυρον τῶν ἀρχαίων ἀντιστοιχοῦν μὲ τὰ σημερινὰ δικά μας, ἀμπάριζα καὶ τραμπάλα! Ἐπίσης ἡ κρυπτίνδα, ἡ φιλίνδα καὶ ἡ σχοινοφιλίνδα των δὲν ἦσαν παρὰ τὰ δικά μας κρυφτό, κυνηγητὸ καὶ λουρί! Ὁ δὲ κουτσός, οἱ πλακίτσες, οἱ μπηχτὲς καὶ τὰ κουταλάκια ποὺ παίζουν σήμερα σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου τὰ παιδιὰ ἦσαν τὰ ἀγαπημένα παιχνίδια τῶν ἀρχαίων ἀσκωλιασμός, ἐφεδρισμός, κυνδαλισμὸς καὶ ἐποστρακισμός!

Οἱ Βυζαντινοὶ ἐγνώριζαν τὸ ποδόσφαιρο!

Ἀλλὰ καὶ οἱ Βυζαντινοὶ εἶχαν τὸ δικά των παιχνίδια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα πολλὰ ἔχουμε κληρονομήσει. Ἔτσι ὁ αὐτοκράτωρ Τσιμισκῆς εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ εἰσήγαγε τὸ περίφημο παιχνίδι «καβάλλες» ποὺ παίζεται ἀπ' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα σήμερα. Ὁ Τσιμισκῆς πηδοῦσε «ὡς πτηνὸν» ἐπάνω ἀπὸ μιὰ ἀτέλειωτη σειρὰ ἀπὸ τὰ πιὸ ὑψηλόσωμα ἄλογα τῆς αὐλῆς του μὲ μιὰ μοναδικὴ εὐστροφία...

Ἐπίσης τὸ σημερινὸν ποδόσφαιρον καὶ τέννις δὲν ἦταν παρὰ τὸ γνωστότατον παιχνίδι «σφαιρισμὸς» ποὺ ἔπαιζαν ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν Βυζαντινῶν βασιλέων καὶ ἀρχόντων!

Οἱ Βυζαντινοὶ ἐπίσης, ἐκτὸς τοῦ ποδοσφαίρου καὶ τέννις, ἐγνώριζαν καὶ τὸ ἀγγλικὸν παιχνίδι «χόκεϋ» ποὺ ἐκαλοῦσαν τότε «τζυκάνισμα». Τὸ «τζυκάνιον» ἦταν ἕνα εἰδικὸ κυρτὸ ραβδί, κοῖλο στὸ κάτω μέρος του, μὲ τὸ ὁποῖο χτυποῦσαν μιὰ μικρὴ δερμάτινη σφαῖρα καὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὴν ρίξουν στὸ «τέρμα» τῆς ἀντιθέτου ὁμάδος. Πιὸ προοδευτικοὶ μάλιστα καὶ εὐκίνητοι ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς παίκτας τοῦ «χόκεϋ», τὸ ἔπαιζαν ἔφιπποι!

Ἡ «Κατσαμάκα» παιχνίδι τῶν ἁρματωλῶν τοῦ Εἰκοσιένα

Παιχνίδια ὡραιότατα μᾶς ἐκληρονόμησαν καὶ οἱ ἀτρόμητοι ἁρματωλοὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τὰ ἡρωϊκὰ αὐτὰ παλληκάρια περνοῦσαν τὸν λίγο καιρὸ ποὺ τοὺς ἔμενε ὅταν δὲν πολεμοῦσαν μέσα στὰ κλέφτικα λημέρια τους, παίζοντα τὰ πιὸ τολμηρὰ κι' ἐπικίνδυνα συχνὰ παιχνίδια.

Ἔτσι ἡ πασίγνωστη σ' ὅλα τὰ παιδιὰ σήμερα «Κατσαμάκα» ἦταν τὸ ἀγαπημένο κλέφτικο παιχνίδι τῶν ἡρώων τοῦ Εἰκοσιένα. Μὲ μόνη τὴν διαφορὰ ὅτι τότε τὸ ὠνόμαζαν «Λευτεριά», ἀντὶ δὲ νὰ ρίχνουν — ὅπως γίνεται σήμερα — ἕνα ραβδὶ πάνω στὴν «κατσαμάκα» — τὸν ξύλινο τρίποδα τοῦ παιχνιδιοῦ — γιὰ νὰ τὴν γκρεμίσουν, οἱ ἁρματωλοὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸ πετύχουν αὐτὸ πυροβολοῦντες!

Μοναδικὸς στὸ παιχνίδι αὐτὸ ἦταν ὁ ἀτρόμητος πρωτοκλέφτης Νικοτσάρας, ὁ ὁποῖος εἶχε μιὰ καταπληκτικὴ σκοπευτικὴ δεινότητα.

Μὰ καὶ στὸ «κυνηγητὸ» καὶ στὴν «ἀμολυσιά», τὰ δυὸ τόσο διαδεδομένα σήμερα αὐτὰ παιχνίδια, οἱ ἁρματωλοὶ ἐπιδίδονταν μὲ μανία.

Καθὼς δὲ εἶχαν τὸ προτέρημα «τριῶν μερῶν περπατησιὰ νὰ τὴν κάμουν σὲ μιὰ μέρα», ὅπως λέει καὶ τὸ δημοτικὸ τραγοῦδι, ἡ ὁρμητικότητα τοῦ παιχνιδιοῦ των ἦταν ἀπερίγραπτη. Καὶ ἔπαιζαν καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ παιχνίδια ὄχι σὲ πεδιάδες μὲ ὁμαλὸ ἔδαφος, ἀλλὰ πάνω σὲ κατσάβραχα καὶ ράχες βουνῶν ἀπόκρημνες καὶ ὀλισθηρές, ἐκεῖ ὅπου εἶχαν στημένα τὰ λημέρια τους.

Τὸ... θανατηφόρο παιχνίδι τῆς πιστόλας!

Ἕνα ἄλλο τέλος παιχνίδι, ποὺ τὸ ἐσυνήθιζαν πολὺ τὰ παλληκάρια τοῦ Εἰκοσιένα, ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνο καὶ πολλὲς φορὲς καὶ θανατηφόρο, ἦταν τὸ περίφημο «Γύρω-γύρω ἡ πιστόλα».

Τὸ παιχνίδι αὐτὸ παιζόταν ὡς ἑξῆς: Οἱ κλέφτες καὶ τὰ παλληκάρια των καθόντουσαν γύρω-γύρω, ἔτσι ποὺ νὰ σχηματίζουν ἕναν κύκλο. Τότε ὁ γεροντότερος τῆς παρέας ἔπαιρνε μιὰ γεμάτη πιστόλα καὶ τὴν ἐστριφογύριζε ἐπάνω στὸ ἀνώμαλο ἔδαφος, ὅπως στριφογυρίζομε σήμερα τὴν ρουλέττα!

Ἡ πιστόλα ἦταν φυσικὸν κάπου νὰ χτυπήσῃ ἐπάνω στὸ ἔδαφος ἢ σὲ μιὰ πέτρα καὶ νὰ ἐκπυρσοκροτήσῃ!

Στὸ ἐπικινδυνωδέστατο αὐτὸ παιχνίδι συχνὰ ἐτραυματίζονταν ἢ καὶ ἐσκοτώνονταν παλληκάρια! Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶχε καμμιὰ σημασία γιὰ τοὺς λεοντόκαρδους ἐκείνους ἥρωες, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ παιχνίδι αὐτὸ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ἐπεδίωκαν νὰ ἀσκήσουν τὴν ψυχή των στὴ θέα τοῦ θανάτου, νὰ συνηθίσουν στὴν ἀτάραχο ἀντιμετώπισι τοῦ κινδύνου καὶ γενικὰ νὰ σκληραγωγήσουν τὴν καρδιά τους στὴν ψυχραιμία.

Ὑπάρχουν ἄπειρα παιχνίδια ἄγνωστα!

Σήμερα τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα στὸ σχολεῖο εἶναι ἄπειρα. Καὶ εἶναι ὅλα παιχνίδια μελετημένα ἀπὸ παιδαγωγούς, γιὰ νὰ προσφέρουν αὐτοὶ ποὺ τὰ παίζουν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν σωματικὴ ἐξάσκησί των καὶ μιὰ διανοητικὴ προπαίδευσι.

Ὁ Ἀρχηγός, ποὺ ἔδωσε τόσο ἐξαιρετικὴ σημασία στὴν διαπαιδαγώγησι τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, μαζὶ μὲ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ τὴν γυμναστικὴ ποὺ καθιέρωσε σ' ὅλες τὶς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου, ἔδωσε ξεχωριστὴ θέσι καὶ στὰ παιχνίδια.

Ἔτσι, τὰ Ἑλληνόπουλα ὅλα σήμερα βρίσκουν μιὰ μοναδικὴ ψυχαγωγία κι' ἕνα πολύτιμο ξεκούρασμα στὰ παιχνίδια ποὺ τοὺς μαθαίνουν στὸ σχολειό.

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο τὰ σχολικὰ παιχνίδια! Ὑπάρχει ἕνας ἀμέτρητος ἀριθμὸς ἄλλων παιχνιδιῶν, ἐξ ἴσου εὐχαρίστων καὶ μορφωτικῶν, ποὺ παίζονται σ' ὅλα

Πανοπέα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΝ

Μολονότι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν εἰδωλολάτραι, ὡς τόσο, παραδέχονταν πὼς ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε ἀπὸ κάποιο ἀνώτερο ὄν, ὅπως ἀκόμα κι' ὅτι τὸ σύμπαν εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ.

Περισσότερη ὅμως ἐντύπωσι κάνει τὸ γεγονὸς πὼς ἡ ἀντίληψί τους σχετικὰ μὲ τὴ δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου, συμπίπτει πολὺ μὲ τὴ Χριστιανικὴ διδασκαλία καὶ τὴ διδασκαλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

Τὴν ἀντίληψι πὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα κάποιου Ἀνωτέρου Ὄντος, τὴ βρίσκομε σχεδὸν σ' ὅλες τὶς ἀρχαῖες θρησκεῖες. Εἶναι ὅμως καταπληκτικό, τὸ πόσο σὲ μερικὲς ἀπὸ τὶς θρησκεῖες αὐτές, ἡ ἀντίληψις σχετικὰ μὲ τὴν δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου πλησιάζει τὴ Χριστιανικὴ διδασκαλία.

Ἡ «Παλαιὰ Διαθήκη» διδάσκει πὼς ὁ ἄνθρωπος, ὁ πρωτόπλαστος, πλάσθηκε ἀπὸ τὸν Θεό, τὴν ἕκτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας, ἀπὸ γῆν καὶ νερό. Τὸν πρωτόπλαστο ὁ Θεὸς ἔπλασε κατ' ὁμοίωσίν του, καὶ ἐνεφύσησε εἰς αὐτὸν τὴν ψυχήν. Ἡ λέξις «Ἀδάμ», στὴν Ἑβραϊκή, εἶναι τὸ ἀρσενικὸν τοῦ «Ἀνταμά» καὶ σημαίνει, ὅπως ἀναφέρουν πολλοὶ μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κρέϊζερ, «γῆ».

Οἱ Βαβυλώνιοι ἐπίσης ἐπίστευαν, κατὰ παράδοσιν, ποὺ διεσώθη εἰς ἡμᾶς ἀπὸ ἕνα βιβλίο τοῦ Βαβυλωνίου ἱερέως Μπέροζους, πὼς ὁ θεὸς Μπὲλ ἔκοψε μόνος του τὴν κεφαλήν του, τὸ δὲ αἷμα ποὺ ἀνέβλυσε ἀπὸ τὴν πληγὴν τὸ περισυνέλεξαν οἱ ἄλλοι θεοί, τὸ ἀνέμιξαν μὲ χῶμα τῆς γῆς καὶ μὲ τὸν πηλὸ ποὺ σχημάτισαν ἔπλασαν τὸν ἄνθρωπο. Ἀλλὰ καὶ ἡ αἰγυπτιακὴ μυθολογία ἀναφέρει, πὼς ὁ Χνουμοῦ, ὁ πατέρας τῶν θεῶν, ἔπλασε ὁ ἴδιος τοὺς ἀνθρώπους μὲ πηλό, ποὺ ἔκαμε χρησιμοποιώντας γῆ καὶ νερό.

Στὴν ἑλληνικὴ μυθολογία ὑπάρχει ἡ παράδοσις πὼς οἱ ἄνθρωποι ἐπλάσθησαν ἀπὸ τοὺς θεούς. Τὴν παράδοσιν αὐτὴν ἀναφέρει «ἐν τῷ Τιμαίῳ» ὁ Πλάτων.

Ὁ Παυσανίας ἀσπάζεται τὴν ἀντίληψιν πὼς οἱ ἄνθρωποι ἐπλάσθησαν ἀπὸ τὸν ἡμίθεον Προμηθέα, ἀπὸ χῶμα καὶ νερό, αὐθαίρετα, ἡ πρᾶξις του δὲ αὐτὴ προεκάλεσεν ἐναντίον του καὶ ἐναντίον τῶν ἀνθρώπων τὴν ὀργὴν τοῦ Δία. Κατὰ τὴν παράδοσιν, ποὺ ἀσπάζεται ὁ Πλάτων, ὁ Προμηθεύς, γυιὸς τοῦ Τιτᾶνος Ἰαπετοῦ καὶ τῆς Ὠκεανίδος Κλυμένης, ἢ κατὰ τὸν Αἰσχῦλον, υἱὸς τῆς Θέμιδος, ποὺ ἦταν θεοποίησις τῆς γῆς, ἁπλῶς ἐδίδοξε στοὺς ἀνθρώπους τὶς διάφορες τέχνες (γεωργίαν, ναυσιπλοΐαν, γραφὴν κλπ.), πράγματα ποὺ ὁ Ἐπιμηθεύς, ὁ ἀδελφός του, εἶχε λησμονήσει νὰ δώση στοὺς ἀνθρώπους, ὅταν προίκιζε τὰ διάφορα ζῷα τῆς δημιουργίας μὲ διάφορα δῶρα. Ὁ ἴδιος ὁ Προμηθεὺς ἔκλεψεν ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ἡφαίστου καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, ποὺ βρισκόταν στὴ Λῆμνο, τὴν σοφίαν καὶ τὴν ἔδωκε στοὺς ἀνθρώπους.

* * *

Κατὰ τὸν Παυσανίαν, ὁ Προμηθεὺς ἔπλασε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ γῆ καὶ νερό, κοντὰ σὲ μιὰ χαράδρα στὴ πόλι Πανοπέα.

Ἡ Πανοπέα βρισκόταν στὴ Φωκίδα καὶ ἀπεῖχεν εἴκοσι στάδια ἀπὸ τὴν Χαιρώνειαν, τὴν πόλιν τῶν μυρωδικῶν, παρὰ τὴν ὁποίαν οἱ Ἀθηναῖοι νικήθηκαν ἀπὸ τὸν Φίλιππο τῆς Μακεδονίας κι' ἀργότερα οἱ Ρωμαῖοι μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σύλλα κατετρόπωσαν τοὺς Μήδους. Στὴν ἐποχὴ τοῦ Παυσανίου ἡ Πανοπέα ἦταν σ' ἀθλία κατάστασι. Ἀρχεῖα δὲν εἶχεν, οὔτε γυμνάσιον, οὔτε ἀγοράν, ποὺ ἦσαν ἀπαραίτητα σὲ μιὰ πόλι ποὺ ἐσέβετο τὸν ἑαυτόν της.

Οἱ κάτοικοί της κατοικοῦσαν σὲ καλύβες καὶ χαράδρες. Ἡ πόλις ἐστερεῖτο ὑδραγωγείου καὶ ὑδρεύετο ἀπὸ τὸ νερὸ ποὺ συνέλεγον τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὶς στέγες τῶν σπιτιῶν τους ποὺ ἦσαν κοῖλες. Ὡς τόσο ἡ Πανοπέα ἦταν μέλος τοῦ Συλλόγου τῶν Φωκικῶν πόλεων. Οἱ Πανοπεῖς κατήγοντο ἀπὸ τοὺς Φλεγύας ποὺ εἶχαν καταφύγει ἐκεῖ ἀπὸ τὴν Ὀρχομενίδα, τὴν δὲ πόλιν ἵδρυσε πρῶτος ὁ πατὴρ τοῦ Ἐπειοῦ, Πάνοπος. Ὁ Ὅμηρος τὴν ὀνομάζει Καλλίχορον. Τὴν ὀνομασίαν αὐτὴν ὁ Παυσανίας τὴν ἀποδίδει εἰς τὰς Θυϊάδας γυναῖκας. Θυϊάδες ἀπεκαλοῦντο ὅσες ἀπὸ τὰ διάφορα μέρη τῆς Ἀττικῆς μετέβαινον κατ' ἔτος εἰς τὸν Παρνασσὸν καὶ μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν «Δελφῶν» ἐτέλουν τὰ Διονύσια μυστήρια. Αἱ Θυϊάδες, κατὰ τὴν μετάβασίν τους, ἐχόρευον καθ' ὁδόν. Ἐπειδὴ δὲ πιθανῶς ἐστάθμευον καὶ εἰς τὴν Πανοπέαν, ὁ Ὅμηρος τὴν ὠνόμασε Καλλίχορον.

Παρὰ τὴν πόλιν Πανοπέα ὑπῆρχε μία χαράδρα κάτω ἀπὸ τὸν λόφον τοῦ Πανόπου. Στὴν χαράδρα αὐτὴ ὑπῆρχαν λίθοι ἐδῶ κι' ἐκεῖ, σὲ ἀρκετὸ μέγεθος καὶ ποὺ τὸ χρῶμα τους ἔμοιαζε μὲ πηλό, καμωμένον ἀπὸ ψαμμῶδες χῶμα. Οἱ λίθοι αὐτοί, ὅπως ἰσχυρίζεται ὁ Παυσανίας, εἶχαν ἀνθρώπινη μυρωδιά, γιατί, ὅπως λέγουν, ἦσαν τὰ ὑπολείμματα τοῦ πηλοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ Προμηθεὺς ἔπλασε τοὺς ἀνθρώπους. Στὸ δρόμο ποὺ ὡδηγοῦσε στὴν Πανοπέα ὑπῆρχε οἴκημα ἀπὸ πλίνθους ὠμούς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου εὑρίσκετο ἄγαλμα ἀπὸ πεντελικὸν μάρμαρον. Τὸ ἄγαλμα κατ' ἄλλους παρίστανε τὸν πατέρα τῆς Ἰατρικῆς Ἀσκληπιόν, κατ' ἄλλους τὸν ἴδιον τὸν Προμηθέα.

Ὅπως ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος, παρὰ τὴν Πανοπέαν ὑπῆρχε τὸ μνῆμα τοῦ Τιτυοῦ, ποὺ εἶχε μῆκος ἐννέα πέλεθρα. Ὁ Παυσανίας δίδει τὴν ἐξήγησιν, ὅτι δὲν ἦταν τόσο μέγα τὸ ἀνάστημα τοῦ Τιτυοῦ, ὅπως ἐνομίζετο, ἀλλ' ὁ χῶρος ποὺ εἶχε ἀφιερωθῆ στὸν τάφο του ἦταν ἐννέα πέλεθρα!

Ι. Β.—ς

τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰ παιδιά.

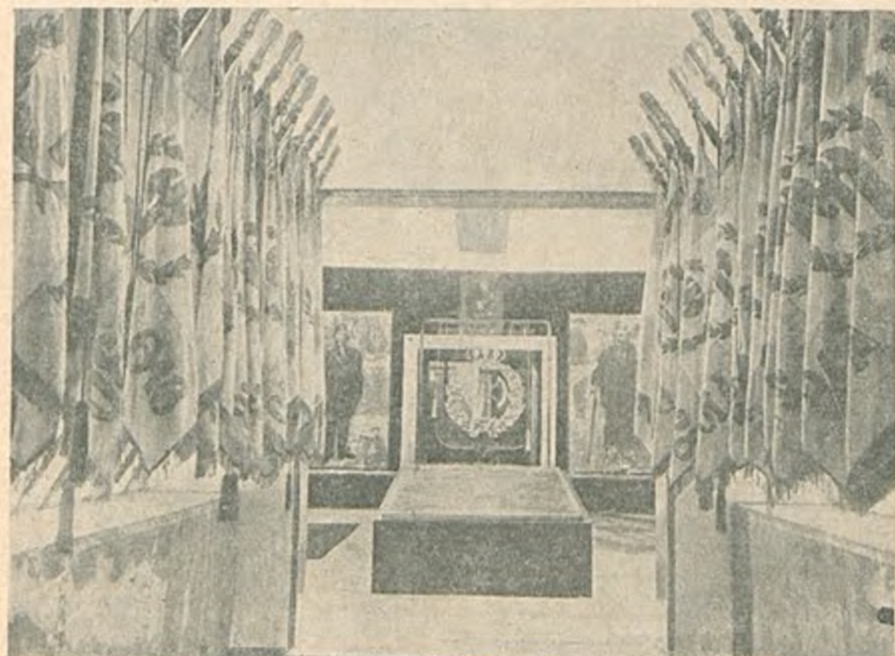
Καὶ κάθε τόπος ἔχει τὰ δικά του παιχνίδια ποὺ συνήθως δὲν τὰ γνωρίζουν οἱ νέοι ἄλλων μερῶν! Ὑπάρχουν παιχνίδια π. χ. ποὺ παίζονται μόνο στὴν Ἀττικὴ ἢ στὴ Θεσσαλία καὶ τὰ ἀγνοοῦν τὰ νησιὰ καὶ τὰ ὀρεινὰ χωριά. Ὑπάρχει ἕνα παιχνίδι ποὺ παίζεται μόνο στὴν Ἰκαρία κι' ἄλλο μονο στὴν Κρήτη καὶ ποὺ δὲν ἔτυχε νὰ τὰ μάθουν ποτὲ τὰ παιδιὰ τῆς Χίου ἢ τῶν Ἑπτανήσων...

Ἀπὸ τὰ «τοπικὰ» αὐτὰ παιχνίδια μερικά, τὰ ὡραιότερα, ἐδημοσίευσε σὲ προηγούμενο τεῦχός της ἡ «Νεολαία».

Μιχ. Χαννούσης

Ἀπὸ τὴν Διεθνῆ Ἔκθεσι

ΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Μία ἐσωτερικὴ ἄποψις τοῦ Περιπτέρου μας στὴν Δ. Ἔκθεσι τῆς Θεσσαλονίκης.

Δυὸ ξεχωριστὰ κοσμήματα φιγουράρουν ἐφέτος στὴ Διεθνῆ Ἔκθεσι Θεσσαλονίκης. Καὶ τὰ δυὸ προσδίδουν ἰδιαίτερη αἴγλη στὴν ὅλη ἐμφάνισι καὶ κίνησι τῆς Ἐκθέσεως. Πρόκειται γιὰ τὰ δυὸ περίπτερα, ποὺ ὁ κόσμος σταματάει μπροστά τους, στὴν ἀρχὴ μὲ ἔκπληξι κατόπιν μὲ ἐνθουσιασμό....

Θὰ μαντεύσατε ἀσφαλῶς ποῖα εἶναι αὐτὰ τὰ στολίδια ἀπὸ τὸ προηγούμενό μου σημείωμα: Τὸ Κρατικὸ καὶ τὸ Περίπτερο τῆς Νεολαίας.

Καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο ἁμιλλῶνται σὲ γοῦστο καὶ καλλιτεχνικὸ φορμάρισμα!

Τὸ Κρατικὸ Περίπτερο εἶναι ἡ ἱστορία τῶν τριῶν ἐτῶν τῆς μεγάλης ἐθνικῆς προσπαθείας τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ. Μὲ ἀριθμοὺς καὶ εἰκόνες — ἐπιχειρήματα ἀδιάσειστα — φανερώνεται σὲ ἁδρὲς χαρακτηριστικὲς γραμμὲς ὅλο τὸ τιτάνειο ἔργο τῆς 4ης Αὐγούστου σὲ κάθε ἐκδήλωσι τῆς δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς ζωῆς.

Γιὰ τὸν ἐπισκέπτη τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως τὸ Κρατικὸ Περίπτερο ἀποτελεῖ τὴν κολυμβήθρα τῆς Ἐθνικῆς ἀναβαπτίσεως. Βάπτισμα ψυχικῆς καθάρσεως ἀπὸ τὸ κομματικὸ δηλητήριο τοῦ παρελθόντος, ποὺ ἐπιτρέπει στὸν Ἕλληνα πολίτη νὰ ἀνανήψη, νὰ δῆ, νὰ πιστεύση, καὶ ν' ἀκολουθήση — στὴν πρώτη σειρὰ — ἀνεβαίνοντας κι' αὐτός, πίσω ἀπὸ τὸν μοχθοῦντα Κυβερνήτη, τὸν ἀνηφορικὸ δρόμο τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως.

Καὶ πρῶτα πρῶτα, μπροστὰ στὴν εἴσοδο, σὰν μεγάλος σκοπὸς μπροστὰ στὴν Ἐθνικὴ σκοπιὰ τῆς Πατρίδος, ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης, σὲ μιὰ ἐπιβλητικὴ ὑπερφυσικὴ φωτογραφικὴ μεγένθυσι — νομίζει κανεὶς πὼς εἶναι σύμβολο — προστάτης τοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀσφαλείας του.

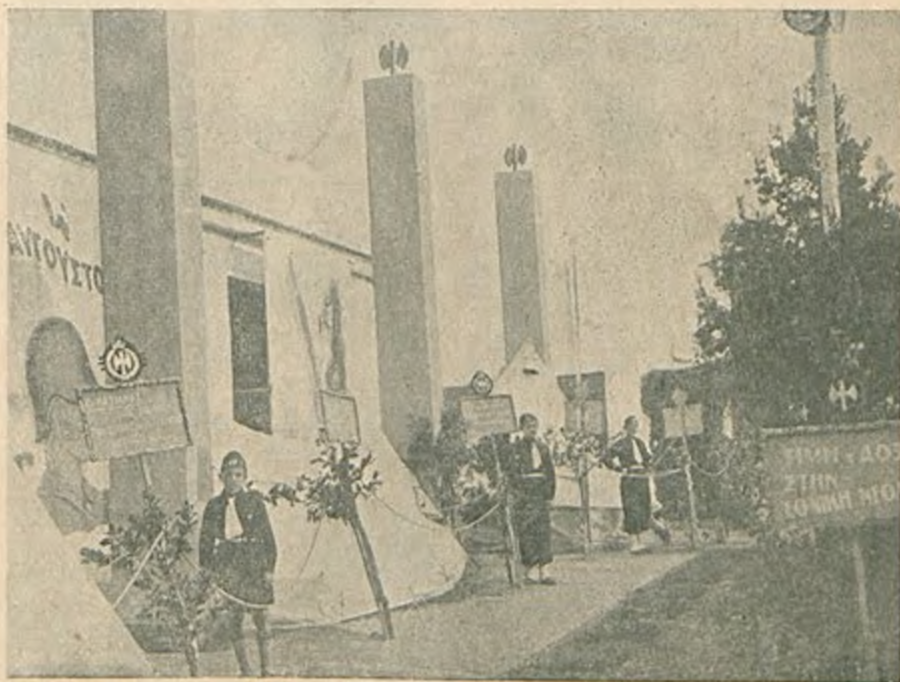
Μπροστὰ στὸν Ἀρχηγό, μιὰ καλλιτεχνικὴ φωτογραφία μὲ τὸ κείμενο τοῦ διαγγέλματος τοῦ Ἀρχηγοῦ, ποὺ ἀπηύθυνε στὸ λαὸ τὴν Δευτέρα τοῦ περασμένου Πάσχα, μὲ τὸ ὁποῖον διεβεβαίωνε τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ «περὶ τῆς ἀπολύτου ἐξασφαλίσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος» καὶ τὸν ἐκάλει «νὰ συνεχίση τὰ εἰρηνικὰ αὐτοῦ ἔργα μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ Κυβέρνησίς του ἀγρυπνεῖ διαρκῶς διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν τιμήν του».

Πραγματικὰ ἄριστος συμβολισμὸς στὸ ὁλότελα συμβολικὸ Κρατικὸ Περίπτερο τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως...

Καὶ εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ἔξαρσις τῆς ἐργασίας τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, τὸ ὁποῖον στὸ στενὸ σχετικὰ χῶρο τοῦ Περιπτέρου του περιέλαβε μὲ τόση χάρι καὶ ἄνεσι ἕνα τεράστιο ἔργο: «Τὰ τρία χρόνια τῆς 4ης Αὐγούστου».

* * *

Τὸ Περίπτερο τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας εἶναι μικρότερο τοῦ Κρατικοῦ καὶ γιὰ τοῦτο κομψότερο καὶ συμπαθέστερο. Εἶναι στὸ σύνολό του μιὰ καλλιτεχνικὴ δημιουργία, ποὺ ὀφείλεται σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ τὰ καλλίτερα στελέχη τῆς Ε. Ο. Ν., τοῦ κ. Γιάννη Καψάλη. Σὲ εἰκόνες, ποὺ στολίζουν τὸ Περίπτερο ὁλόκληρο, δραματίζεται κανεὶς τὴν ἄλκιμη νεολαία τοῦ Ἔθνους, τὴν ψυχὴ τῆς ὁποίας σφυρηλατεῖ ὁ Μεγάλος Ἀρχηγός της... Τὰ τεύχη τῆς «Νεολαίας» φιγουράρουν κι' αὐτὰ ἁπλωμένα μὲ γοῦστο στὴν ὡρισμένη θέσι τους καὶ στὴ μέση σὰ σὲ δυὸ βωμοὺς ἕνας χάρτης τῆς Ἑλλάδος ποὺ εἶναι καρφιτσωμένος μὲ χίλιες δυὸ καρφίτσες τριῶν ἢ τεσσάρων εἰδῶν. Ἡ καρφίτσα μὲ τὸ χρυσὸ σῆμα δείχνει τὸν τόπο ποὺ ἑδρεύει Περιφερειακὴ Διοίκησις. Οἱ ἄλλες καρφῖτσες, κάθε εἶδος μὲ τὴ σημασία του, δείχνουν τὰ μέρη ποὺ ἑδρεύουν Ὑποδιοικήσεις καὶ ἄλλοι κατώτεροι Σχηματισμοί!... Κι' ὁ χάρτης — κατάστικτος — δείχνει πὼς τὸ ξύπνημα τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας εἶναι πανελλήνιο καὶ τὸ ξεσήκωμά της γενικό!... Κι' ἀναγαλλιάζει ἡ ψυχὴ τοῦ ἐπισκέπτου στὴν ἰδέα ὅτι τὸ Κράτος τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως ἑτοιμάζει γιὰ τὴν αὐριανὴ Ἑλλάδα μιὰ γε-

Μία ἄλλη ἐξωτερικὴ ἄποψις τοῦ Περιπτέρου μας.

νεά ἀνώτερη κι' ἀπό τή δική μας καλλίτερη...

Στό ἄλλο μέρος τοῦ βωμοῦ ὑπάρχει μιά πλάκα μέ στατιστικά δεδομένα:

Τ' ἀντιγράφουμε ἐδῶ. Ἀξίζουν τόν κόπο.

Ὀργανική δύναμις τῆς Ε. Ο. Ν. :

Μέλη Φαλαγγῖται	265.582
» Φαλαγγίτισσαι	31.833
» Σκαπανεῖς	239.377
» Σκαπάνισσαι	58.832
Σύνολον	595.624

Στολαί: Στολαί κατασκευασθεῖστι 292.633.

Ἐγκαταστάσεις: Οἰκήματα 250, Γυμναστήρια 42, Στρατόπεδα 10, Λέσχαι 30.

Ὑλικόν: Ἀνεμόπτερα 16, ὀχήματα 20. Ὑλικόν ἐκπαιδεύσεως 7.500.000, ὑλικόν ἀθλήσεως 5.000.000, Γεωργικά ἐργαλεῖα 1.200.000, Ὑγιειονομικόν ὑλικόν 1.000.000 δραχμῶν.

Ἐκπαίδευσις

Εἰς τήν Ἀεροπορίαν ἐκπαιδεύονται 170, εἰς τήν Παθητικήν Ἀεράμυναν 1000, εἰς τήν ὁδήγησιν μηχανῶν 200, εἰς τά μέσα συνδέσμου διαβιβάσεως 6050, εἰς τήν τοπογραφίαν 250, ὡς νοσοκόμοι 2.500.

Διαλέξεις Ἐθνικοῦ περιεχομένου: 3.000, Πολιτικῆς Διαφωτίσεως 1.500, Γεωργικοῦ περιεχομένου 630.

Λειτουργοῦν 79 κέντρα ἐκπαιδεύσεως στελεχῶν καί 2.400 οὐλαμῶν.

Ψυχαγωγία

Ἐγένοντο 10.000 ἐκδρομαί, 250 μορφωτικαί ἐπισκέψεις, 15 καλλιτεχνικαί ἑορταί. Ὑπάρχουν 3.890 χορωδίαι.

Ἀθλητισμός

Ἀθλούμενα μέλη 10.000. Ἐγένοντο ἀγῶνες στίβου. 50 φούτ - μπώλ, 10 ποδηλατικοί, 20 κολυμβητικοί.

Κοινωφελῆ ἔργα

Οἱ Φαλαγγῖται ἀπέδωσαν δι' ἐθελοντικῆς ἐργασίας ἔργα ἀξίας δραχ. 25.000.000. Ἐφύτευσαν 150.000 δένδρα.

2.500 Φαλαγγῖται ἐπεδόθησαν εἰς τήν καταπολέμησιν ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν. Οἱ Φαλαγγῖται ἐξετέλεσαν 58 πράξεις ἡρωϊσμοῦ καί αὐτοθυσίας...

Καί ὁ κατάλογος τῶν στατιστικῶν δεδομένων τελειώνει μέ τήν χαρακτηριστική φράσι:

«Ὅλοι οἱ Φαλαγγῖται ζητοῦν νά μεγαλουργήσουν γιά τήν Ἑλλάδα»...

Περίφημος εἶναι ὁ διάδρομος πού ὁδηγεῖ σ' ἕνα πρότυπο στρατοπέδου καί κατασκηνώσεως. Κρυφά φῶτα φωτίζουν τίς σημαῖες, πού σέ πυκνή σειρά, ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος θριαμβευτικῆς ἀψῖδος...

Καί τέλος τό πρότυπον στρατοπέδου. Κατασκηνώσεις μ' ὅλα ὅσα χρειάζονται γιά ἕνα στρατόπεδο...

Γενικά ὁ ἐπισκέπτης τοῦ Περιπτέρου σχηματίζει τάς καλλιτέρας ἐντυπώσεις γιά τήν τόσο φιλότιμη καί εὐσυνείδητη ἐργασία πού ἀφιέρωσε στήν Ἔκθεσι ἡ Ἐθνική Ὀργάνωσις Νεολαίας.

Ἀγγ. Μεταξᾶς

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Εἶναι χαρά δι' ὅσους ἔχουν ὡς καθῆκον νά διατυπώνουν τήν γνώμην των διά τά βιβλία πού βλέπουν τό φῶς τῆς ἡμέρας, ἡ κυκλοφορία ἑνός ἀρτίου συγγράμματος.

Καί εἶναι ἀληθῶς, ἄρτιον τό βιβλίον τοῦ κ. Π. Παναγιωτάκου Ἐκκλησία καί Πολιτεία ἀνά τούς αἰῶνας. (33—1939 μ. Χ.)

Ἐκ πρώτης ὄψεως τό ὀγκῶδες τοῦτο βιβλίον εἶναι μόνον δι' εἰδικούς, ὅταν μάλιστα προσέξῃ κανείς ὅτι ὁ τίτλος συνοδεύεται καί ἀπό τάς λέξεις «συστηματική συμβολή εἰς τό ἐκκλησιαστικόν δίκαιον».

Αὐτό ὅμως δέν ἐμποδίζει νά εἶναι τό σύγγραμμα τοῦ κ. Παναγιωτάκου κατά πρῶτον λόγον μία μελέτη ἱστορική ἐνδιαφέρουσα κάθε Ἕλληνα, ἀδιαφόρως, ἐπαγγέλματος καί εἰδικότητος. Ἡ ἐκκλησία ἀπετέλεσε πάντοτε τό βάθρον ἐπί τοῦ ὁποίου ἐστηρίχθη ἡ πολιτεία καί δέν θά ἦτο δυνατόν νά νοηθῇ Ἑλληνικόν Κράτος χωρίς στενήν σύνδεσιν μέ τήν Ἐκκλησίαν. Τοῦτο ὅμως δέν ἀποτελεῖ καί τόν βασικόν λόγον τοῦ ἐνδιαφέροντος κάθε Ἕλληνος εἰς ὅτι ἀφορᾷ τήν Ἐκκλησίαν; Ὅπως διά τό Ἑλληνικόν Κράτος ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι μιά ἄλλη ὑπόθεσις, ἔτσι καί διά κάθε Ἕλληνα ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὑπόθεσις προσωπική καί εὐνόητος ἡ προσήλωσις πού ἐκδηλώνει εἰς ὅτι ἀφορᾷ αὐτήν, τήν ἱστορίαν της καί τήν πρόοδον καί ἀκμήν της. Τό βιβλίον τοῦ κ. Παναγιωτάκου δέν εἶναι, βεβαίως δι' ὅλον τόν κόσμον, δέν εἶναι ἕνα σύγγραμμα τό ὁποῖον θά ἠμπορέσῃ νά διαβάσῃ μέ τήν ἰδίαν εὐκολίαν ὁ πλημμελῶς μορφωμένος καί ὁ σχετικῶς μορφωμένος. Δι' ὅσους ὅμως ἔχουν φθάσει εἰς ἕνα βαθμόν καταρτισμοῦ, ἐκτός φυσικά, τῶν ἐπαγγελματικῶς κατηρτισμένων, ὅπως οἱ δικηγόροι, οἱ θεολόκοι κλπ. τό νεοφανές τοῦτο σύγγραμμα, ἀποτελεῖ ἀξιόλογον πηγήν εἴτε εὐρυτέρων μελετῶν, εἴτε ἁπλῶς διαφωτισμοῦ. Διότι πρέπει νά σημειωθῇ καί τοῦτο: ὅτι εἰς τήν ἑλληνικήν τοὐλάχιστον γλῶσσαν, ἐκτός ἐλαχίστων διατριβῶν, δέν ὑπάρχουν συγγράμματα τά ὁποῖα νά διαπραγματεύωνται ἱκανῶς καί εἰς τήν εὐρήτητα τοῦ ὑπό κρίσιν βιβλίου, τό θέμα. Εἶναι τό πρῶτον ἐπί τοῦ θέματος σύγγραμμα, ἡ πρώτη συστηματοποιημένη μελέτη, τήν ὁποίαν καθιστᾷ περισσότερον ἐνδιαφέρουσαν — καί αὐτό ἤθελα νά τονίσω — τό ρέον ὕφος, ἡ στρωτή φράσις, ἡ διηγηματική θά ἠμποροῦσα νά πῶ ἐξιστόρησις. Διότι ὅπως γνωρίζομεν ὅλοι τίποτε ἄλλο δέν ἀδικεῖ ἕνα βιβλίο καί τό καλλίτερο ἀκόμη, ἀπό τήν προσποιητήν καί ἐπιδεικτικήν σύνθεσιν τῆς φράσεως, τήν δοκησισοφίαν καί τήν προβολήν γνώσεων. Τό βιβλίον τοῦ κ. Παναγιωτάκου εἶναι πλῆρες. Χωρίς νά τό διατυμπανίζῃ.

Αὐτά ὡς πρός τούς μή εἰδικούς. Δι' ἐκείνους πού εἴτε λόγῳ ἐπαγγέλματος, εἴτε λόγῳ εἰδικευμένων μελετῶν θά διαδηλώσουν ἰδιάζον ἐνδιαφέρον «Ἡ Ἐκκλησία καί Πολιτεία ἀνά τούς αἰῶνας» μέ τήν πλήρη βιβλιογραφίαν της καί τόν ἄρτιον ὑπομνηματισμόν της ἀνοίγει νέα πεδία πρός εὐρυτέρας μελέτας.

Δέν εἶναι, βεβαίως, τό ἐφηβικόν τοῦτο περιοδικόν ὁ καλλίτερος χῶρος διά μίαν εὐρυτέραν ἀνάλυσιν. Ἐθεώρησα ἐν τοσούτῳ καθῆκον ν' ἀφιερώσω τά ὀλίγα αὐτά δι' ἕνα σύγγραμα πού δέν τιμᾷ μόνον τόν συγγραφέα, ἀλλά καί γενικώτερον τήν Ἑλληνικήν ἐπιστήμην.

Ο ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ ΤΟΜΟΣ ΤΩΝ «ΘΡΑΚΙΚΩΝ»

Πρέπει νά ὁμολογήσω μέ ἀληθινό ἐνθουσιασμό γράφων διά τόν νέον τόμον τῶν «Θρακικῶν» ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ δωδέκατος ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἤρχισε νά ἐκδίδεται τό περιοδικόν τοῦτο σύγγραμμα. Ἡ ὡραία πρωτοβουλία τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Ἰωαννίνων, ὁ ὁποῖος πρό δεκαπέντε ἐτῶν ἐξέδωκε τόν πρῶτον τόμον τῶν «Ἠπειρωτικῶν Χρονικῶν» ἠκολουθήθη ἀπό τήν εὐγενῆ μίμησιν ὅλων τῶν κατά τόπους Ἑλλήνων διανοουμένων καί ἔχομεν ἤδη κατά τό πρότυπον τῶν «Ἠπειρωτικῶν Χρονικῶν» τό «Ἀρχεῖα Πόντου», τόν «Θρακικόν γλωσσικόν θησαυρόν», τά «Θεσσαλικά Χρονικά», τά «Μικρασιατικά Χρονικά» καί πλεῖστα ἄλλα παρόμοια περιοδικά δημοσιεύματα, τά ὁποῖα ἀσχολοῦνται ὄχι μόνον μέ τήν ἱστορίαν, ἀλλά καί τήν λαογραφίαν.

Χρειάζεται, ἆρά γε, νά τονίσω ποῖον κεφάλαιον ἀποτελεῖ διά τήν Ἑλληνικήν ἱστορίαν ἡ συμβολή αὐτη τῶν διαφόρων τοπικῶν ἀρχείων εἰς τήν πρόοδον τῆς μελέτης τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας;

Ἡ γλῶσσα μας, αἱ κατά τόπους παραδόσεις, ἄγνωστα ἔγγραφα, αὐτά τά δημοτικά μας τραγούδια ἀποτελοῦν στοιχεῖα ἐπί τῶν ὁποίων ἠμπορεῖ νά βασισθῇ ἡ ἀποσαφήνισις πλείστων σκοτεινῶν σημείων, ἤ καί ἀγνώστων σελίδων τῆς ἱστορίας. Ἀρκεῖ νά γίνεται ἡ ἐξακρίβωσις καί ἡ μελέτη ἀπό ἀνθρώπους ἔχοντας πεῖραν καί γνώσεις καί τήν διάθεσιν νά διασώσουν τόν Ἑλληνικόν θησαυρόν, πού ἀντιπροσωπεύει ἡ Ἑλληνική λαογραφία.

Ὁ δωδέκατος αὐτός τόμος τῶν «Θρακικῶν» πιστοποιεῖ διά μίαν ἀκόμη φοράν ὅτι εἰς τάς σελίδας του ὁ ἱστορικός καί ὁ μελετητής τοῦ μέλλοντος πλέον ἤ ἅπαξ θά προστρέξῃ.

Ἡ ἔκδοσις τῶν «Θρακικῶν» ἀπέβλεψε κυρίως, εἰς τήν περισυλλογήν καί διάσωσιν παντός ἀφορῶντος εἰς τήν ἱστορίαν, γεωγραφίαν, γλωσσολογίαν καί λαογραφίαν τῆς Θράκης, ὅλοι δέ οἱ μέχρι σήμερον ἐκδοθέντες τόμοι ἀπέδειξαν ὅτι ἡ προσπάθεια αὐτη ἐπέτυχε

Μεταξύ τῶν ἄλλων μελετῶν τῶν δημοσιευομένων εἰς τόν δωδέκατον τόμον, ἀξίζει νά ἀναφέρωμεν τήν μελέτην τοῦ κ. Θ. Μακρίδη «περί τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑβδόμου», τῆς Κας Ἀθηνᾶς Γαϊτάνου Γιαννιοῦ «Περί τῆς Ἐπαρχίας Δέρκων» τοῦ κ. Κ. Μυρτ. Ἀποστολίδη «Περί τοῦ κώδικος τοῦ Νικηφόρου τῆς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως», τοῦ κ. Ν. Βέη διά τόν «Ἀγωνιστήν Αἰνίτην Μαργαρίτην Φ. Κούτταβον». Ἀκόμη τήν μετάφρασιν τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Θυατείρων: «Τό ταξεῖδι τοῦ John Covel ἀπό Κων/πόλεως εἰς Ἀδριανούπολιν κλπ. Ἀπό τά λαογραφικά σημειώνομεν τό ἄρθρον τοῦ κ. Κ. Χουρμουζιάδη διά τό γλωσσικόν ἰδίωμα Τσακηλίου (τῆς ἐπαρχίας Μετρῶν) μέ σύντομον γραμματικήν κτλ., τήν πλουσίαν βιβλιογραφίαν τῶν κατά τά δύο τελευταῖα ἔτη ἐκδοθέντων καί ἀφορώντων τήν Θράκην βιβλίων κτλ.

«ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ»

Ὁ γνωστός μελετητής τῶν Μακεδονικῶν ζητημάτων τῆς ἐποχῆς τῆς δράσεως τῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων ἐν Μακεδονίᾳ κ. Ἠλίας Ι. Μπακόπουλος, ἐξέδωσε καί ἐκυκλοφόρησε τόμον ἐξ 152 σελίδων ὑπό τόν τίτλον «Παῦλος Μελᾶς».

Ὁ ἐκ τῶν ὀλίγων ἱστορικῶν τῶν Μακεδονικῶν γεγονότων τῆς περιόδου 1900 ἕως 1910 συγγραφέων μέ γοητευτικήν γλαφυρότητα καί συναρπαστικόν ὕφος δίδει ἀνάγλυφον τήν εἰκόνα τῆς ζωῆς καί τῆς δράσεως τοῦ ἐνδόξου τέκνου τῆς Ἠπείρου πού ἐλάμπρυνε μέ τάς ἡρωϊκάς πράξεις του καί τήν θυσίαν του πρός τήν Πατρίδα, τάς ὡραιοτέρας σελίδας τῆς νεωτέρας ἱστορίας της.

Τό ἔργον τοῦ κ. Ἠλία Ι. Μπακοπούλου, ἀπόρροια βαθυτάτης γνώσεως καί τῶν λεπτομερειῶν ἀκόμη τῆς πρό τοῦ 1912 Μακεδονικῆς περιόδου, ἀποτελεῖ σοβαράν συμβολήν εἰς τήν ἔρευναν καί τήν συγγραφήν τῆς Μακεδονικῆς ἱστορίας τῆς τελευταίας τριακονταετίας. Μ. Δ.

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

Η «ΝΕΟΛΑΙΑ» ΣΑΣ

«..... νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ στὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Πάει ἕνας χρόνος, ποὺ γεννήθηκε καὶ βαφτίστηκε τὸ ἀγαπητό σου περιοδικό, ἡ «Νεολαία». Μιὰ φοῦχτα ἀνθρώπων στρώθηκε στὴ δουλειὰ μ' ὅλη τὴ ζέστη τῆς καρδιᾶς, ὅπως σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς Ὀργανώσεως σου. Ἐργάστηκε, ἀγωνίστηκε, ξενύχτησε. Μὰ ἡ ἐπιτυχία τῆς προσπαθείας ἔκανε νὰ ξεχασθοῦν ὅλα αὐτά. Γιατὶ τί σημασία ἔχουν οἱ κόποι ὅσο μεγάλοι κι' ἂν εἶναι μπροστὰ στὴν ἐπιτυχία ἑνὸς τέτοιου ἔργου;

Ἐδῶ, ἀγαπητὸ κορίτσι, πρόκειται γιὰ τῆς πατρίδος μας τὸ μέλλον, γιὰ τῆς Ἑλλάδος τὴ ζωὴ καὶ τὸν πολιτισμό.

Τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων (βλέπετε ὁ Ἀρχηγὸς δὲν σᾶς ξεχνᾶ πουθενά) ἔπρεπε νὰ πάρουν τὴν ἀνάλογη τροφὴ γιὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχή τους.

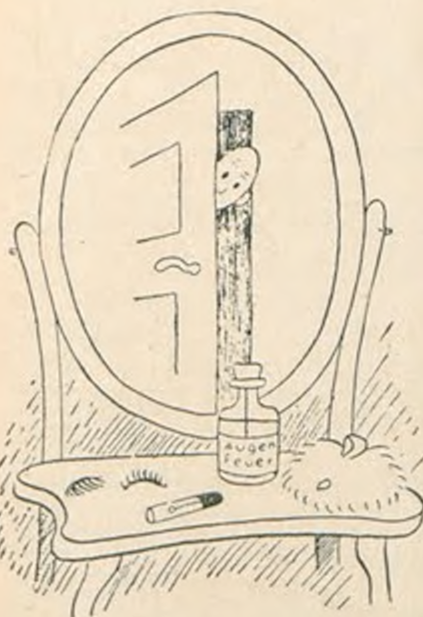
Ἔπρεπε ὁ ψυχικός τους κόσμος νὰ ἐξυγιανθῆ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐξαμβλώματα τὰ χωρὶς ἠθικὴ καὶ καθαρότητα, ποὺ πρὶν γέμιζαν τὴν Ἑλλάδα καὶ βρίσκονταν στὰ χέρια κάθε παιδιοῦ καὶ κοριτσιοῦ.

Κι' αὐτὸ γιατὶ δὲν τὸ πῆρε κανεὶς στὰ σοβαρὰ νὰ τοὺς προσφέρῃ ἐκεῖνο, ποὺ ζητοῦσε ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα τους.

Ἡ «Νεολαία» πέρασε πιὰ τώρα τὸ κατῶφλι τῆς νεανικῆς ψυχῆς κι' ἔγινε κτῆμα τῆς νεότητος ἀγαπητό. Ὅλο καὶ μεγαλώνει σὲ ἀνάστημα καὶ σ' ὀμορφιά. Μὰ καὶ ὅλο προσπαθεῖ γιὰ πιὸ ἀπάνω σκαλοπάτια γιὰ τὸ χατῆρι σας. Βλέπετε πῶς καμμιὰ πλευρὰ τῆς ὑπάρξής σας δὲν ἀφήνει ἀνέγγιχτη. Ὄχι μόνο τὸ πνεῦμα σας ἀλλὰ ἐσᾶς τὶς ἴδιες συνολικὰ προσπαθεῖ νὰ θρέψη καὶ νὰ μεγαλώση. Τὸ ἐνδιαφέρο της θὰ τὸ παρατηρῆτε καὶ σεῖς σὲ κάθε γραμμή της, σὲ κάθε σελίδα της. Σᾶς θέλει τέτοιες γυναῖκες, ποὺ θὰ μπορέσουν εἰς τὸ μέλλον νὰ τιμονέψουν ἀριστοτεχνικὰ τὴ ζωή. Σᾶς θέλει κόρες ἑλληνικές, γυναῖκες ἑλληνικὲς καὶ μητέρες ἑλληνικές. Θέλει τὴ χάρι σας τὴν ἀνθισμένη μὰ καὶ τὴ σοβαρότητά σας τὴ μετρημένη. Θέλει νὰ σᾶς δώση ἀφορμὴ νὰ σκέπτεσθε πάνω σὲ ὅλα τὰ ζητήματα, ποὺ ἀπασχολοῦν σήμερα τὸν ἑλληνικὸν κόσμο, χωρὶς ὅμως νὰ σᾶς κάνη σουφραζέττες καὶ χειραφετημένες. Θέλει νὰ σᾶς ζωγραφίση τὴν εἰκόνα τῆς ἀληθινῆς Ἑλληνίδος γυναίκας, τῆς ἀθάνατης μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες. Κι' ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ σχέδιο νὰ σᾶς φκιάση καμάρι τῆς γενιᾶς σας καὶ τῆς χώρας μας τῆς ξακουσμένης. Αὐτοὶ εἶναι οἱ μεγάλοι σκοποὶ τῆς «Νεολαίας» σου καὶ γι' αὐτοὺς θ' ἀγωνισθῆ καὶ τὸν χρόνο ποὺ ἀρχίζει.

Σ. Καρ.

ΓΝΗΣΙΟ ΚΑΙ ΨΕΥΤΙΚΟ

Ἀλήθεια ἐκπλήσσεται κανεὶς ὅταν ρίξη μιὰ ματιὰ στὴν τουαλέτα ἢ καὶ στὴν τσάντα ἀκόμα τοῦ μοντέρνου κοριτσιοῦ. Μὲ μιὰ λαϊκὴ φράσι θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ χαρακτηρίσωμε. «Μοιάζουν τοῦ Ἑβραίου τὸ πανέρι!». Ὅ,τι φαντασθῆς εἶναι ἐκεῖ μέσα, χρειαζούμενο καὶ μή. «Φωτιὰ τῶν ματιῶν!» ἔφερε τὴν ἐπιγραφὴ σὲ ξένη γλῶσσα ἕνα φιαλίδιο πάνω σὲ μιὰ τουαλέτα κυρίας, ποὺ κατὰ τύχην εἶδα.

Καὶ σκέπτεται κανεὶς σήμερα. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ θυσιάζη τὸ κορίτσι κι' ἡ γυναῖκα τόσες καὶ τόσες ὧρες τὴ μέρα γιὰ τή... βιομηχανικὴ αὐτὴ ὡμορφιά; Δὲν θέλομε νὰ ποῦμε ὅτι πρέπει νὰ παραμελῆ τὸν ἑαυτό της, ὅμως νὰ μὴ πέφτη καὶ στὸ ἀντίθετο. Ἡ ὑπερβολικὴ φιλαρέσκεια ὁδηγεῖ στὸ ψεύτικο.

Τὸ σημερινό μας Κράτος, ποὺ δὲν παραμελεῖ οὔτε καὶ τὶς λεπτομερειακὲς γραμμὲς τοῦ μεγάλου ταμπλὼ τῆς δημιουργίας του, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους φόρους ἔθεσε καὶ γιὰ τὰ καλλυντικά. Ἄκουσα μιὰ μητέρα νὰ λέγη στὸ κορίτσι της: «Μὰ τὸ τρῶς τὸ κραγιόνι καὶ σοῦ τελειώνει τόσο γρήγορα;». Ἀληθινὰ εἶναι ἄνοστο γιὰ ἕνα κορίτσι ὅπου σταθῆ καὶ ὅπου βρεθῆ νὰ βγάζη καθρέφτες καὶ κραγιόνια καὶ ν' ἀρχίζη τὴν ζωγραφικὴ σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ τὴν πιὸ σπουδαία ἀσχολία. Φαλαγγίτισσες! ἀποφεύγετε αὐτὴ τὴν ἄνοστη καὶ χωρὶς γοῦστο χειρονομία. Καὶ πρὸ πάντων τώρα μὲ τὴ φορολογία τῶν «κραγιὸν» καὶ τῶν «ρούζ» οἰκονομεῖτε. Γιατὶ νὰ μὴ μένετε ἀληθινὲς γυναῖκες;

Γιατὶ νὰ γίνεσθε κοῦκλες; Τὸ γνήσιο τραβᾶ πιὸ δυνατὰ ἀπὸ τὸ ψεύτικο. Τὸ βάθος συγκινεῖ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια.

Μάθετε ὅτι γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς μάρκες μὲ τὰ πομπώδη ὀνόματα «λαντεριὰκ καὶ βάρτ», «καρλὲτ καὶ σὲρκ» πληρώνομε χρῆμα στὸ ἐξωτερικό. Καὶ τώρα τὸ χρῆμα μᾶς χρειάζεται γιὰ ἄλλους σκοπούς... Καὶ πρέπει παντοῦ νὰ εἶσθε Ἑλληνίδες.

Τῶν κοριτσιῶν μας

Η Α. Μ. Η ΠΑΤΑΤΑ

Πατάτα καὶ σιτάρι. Ἕνα ὠφέλιμο ζευγάρι. Ἂς μιλήσουμε σήμερα γιὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ κυρία στὸ βασίλειο τῆς κουζίνας. Μποροῦμε ἀληθινὰ νὰ τὴν ἀνακηρύξουμε βασίλισσα ἐκεῖ μέσα.

Ἐντατικὴ προσπάθεια καταβάλλεται τώρα καὶ σὲ μᾶς γιὰ τὴν αὔξησι τῆς καλλιεργείας της. Τὴν εἴχαμε παραμελήσει καὶ κοροϊδεύαμε ἄλλους λαοὺς ὀνομάζοντάς τους«πατατάδες». Κι' ὅμως πόσο εἶναι σπουδαία γιὰ τὴ λαϊκὴ διατροφή! Σὲ κάθε τραπέζι πλούσιου ἢ φτωχοῦ δὲν πρέπει νὰ λείπη. Ἡ ἐφευρετικότητα τῆς νοικοκυρᾶς μπορεῖ νὰ τὴν παρουσιάση στὸ τραπέζι σὲ πολλὲς ὀρεκτικὲς μορφές. Κροκέτες, πουρέ, τηγανιτές, μαντανάτες, μὲ χοιρινὸ πάχος, πλακί,, στὸ φοῦρνο, γεμιστὲς μὲ κιμᾶ κλπ. Κι' ἡ κουζίνα χρειάζεται φαντασία, κορίτσια, ὅπως ἡ ποίησι.

Λοιπὸν προσοχὴ στὴν πατάτα. Ἂς ποῦμε ἀκόμα μερικὰ γιὰ τὸ καλύτερό της μαγείρεμα. Οἱ Γερμανίδες τὸ ἀνέβασαν σὲ ἐπιστήμη. Λένε, ὅτι αὐτὲς ἔχουν τὸ τρὶκ γιὰ τὴν πατάτα γενικά.

Ἡ πατάτα πρέπει νὰ πλυθῇ πρὶν παστρευθῇ. Ξέρετε τὴν λαϊκὴ παροιμία πῶς μιὰ πεθερὰ ἔδιωξε δέκα νύφες ὑποψήφιες γιατὶ πάστρευαν σπάταλα τὴν πατάτα. Ἀπὸ κεῖ καταλάβαινε ὅτι δὲν ἤτανε οἰκονόμοι.

Μὴν τὶς ἀφίνετε παστρεμένες στὸ νερό, χάνουν τὶς θρεπτικές τουςουσίες. Μὴν τὶς παστρεύετε ὅμως καὶ χωρὶς νερὸ γιατὶ μαυρίζουν. Βάζετέ τις στὴ φωτιὰ ὅταν τὶς χρειάζεσθε.

Ἕνα ἄλλο ἀκόμα πρέπει νὰ προσέχετε. Μ' ἕνα μυτερὸ μαχαῖρι καθαρίζετέ τες καλὰ ἀπὸ τὰ μάτια.

ΟΙ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

ΓΑΛΑΖΟΑΙΜΑΤΟΙ

Ἡ φίλη μου ἡ Ἕλλη συμπαθητικὴ Ἑλληνοπούλα μὲ τὰ ὡραῖα ἑλληνικοῦ τύπου χαρακτηριστικὰ εἶναι ἀρκετὰ μορφωμένο κορίτσι.

Ὁ πατέρας της εἶχε ἔλθη πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον διὰ νὰ ἐμπορευθῇ ἐδῶ.

Χάρις στὴν οἰκονομικὴ του κατάστασι ἡ Ἕλλη ἐφοίτησε σὲ ξένα σχολεῖα, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι γλωσσομαθής.

Χθὲς μᾶς εἶχε καλέση τὶς Ἑλληνίδες φίλες της στὸ σπίτι της.

Σᾶς βεβαιῶ ὅτι μοῦ πόνεσε τὸ κεφάλι μου. Ἐζαλίσθηκα μὲ τοὺς διαλόγους των πότε Ἑλληνικά, πότε Γαλλικά, τώρα Ἀγγλικὰ καὶ ὕστερα Γερμανικά. Σωστὴ βαβυλωνία. Ἡ Ἕλλη πρωτοστατοῦσε στὴν ἐπίδειξι αὐτὴ γλωσσομαθείας. Ἐπειδὴ κανένας ξένος δὲν ἦτο μεταξύ μας, ὥστε ἡ καλὴ ἀνατροφὴ νὰ ἐπιβάλῃ τὴν εἰς τὴν γλῶσσαν των συνεννόησιν, στεναχωρήθηκα, γιατὶ μοῦ ἐφάνη παράξενο καὶ ἀδικαιολόγητο νὰ μὴ συζητοῦμε στὴν γλῶσσάν μας.

Δὲν βάσταξα ὅμως, καὶ ἀφοῦ παρεκάλεσα τὶς φίλες μου νὰ μὲ ἀκούσουν, τοὺς τὰ εἶπα ξάστερα.

Ἡ ἀνθρωπίνη πρόοδος ἐξελίσσεται σήμερον πρὸς τὸ τέλειον.

Τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας ἔγιναν τόσο ἄφθονα καὶ ἀστραπιαῖα ὥστε σὲ λίγο χρονικὸ διάστημα ἠμπορεῖς νὰ μετακινηθῇς ἀπὸ τὸν ἕνα τόπο στὸν ἄλλο.

Οἱ ἄνθρωποι κατ' ἀνάγκην ἔγιναν περισσότερον κοινωνικοί. Οἱ σχέσεις των μὲ τοὺς γύρω λαούς, ἀνεπτύχθησαν περισσότερον, καὶ ἀπέδειξαν τὴν χρησιμότητα τῆς ἐκμαθήσεως ξένων γλωσσῶν, ὄχι μόνον διὰ τὴν μεταξὺ τῶν λαῶν ἀνάπτυξιν τῶν πνευματικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σχέσεων, ἀλλὰ διὰ τὴν διευκόλυνσιν καὶ τὴν ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τοῦ ἐμπορίου.

Ὅπως δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, ἔτσι καὶ διὰ τοὺς Ἕλληνας αἱ ξέναι γλῶσσαι εἶναι διὰ τὴν βιοπάλην ἀπαραίτητοι, πρὸ πάντων δὲ διὰ τοὺς ἀποδημοῦντας καὶ ξενητεμένους.

Ἀλλὰ δυστυχῶς μερικοὶ ἀπὸ ἀνόητον ξενομανίαν ἐπειδὴ ἐμάθαμε μία ξένη γλῶσσα παραγκωνίζομε τὴν ἰδικήν μας, σὰν νὰ μὴ τὴν καταδεχόμεθα.

Κι' ἔτσι σὲ μιὰ ἑλληνικωτάτη συγκέντρωσι, ἀκοῦς νὰ παπαγαλίζουν ξένες φράσεις.

Φανταζόμεθα πῶς μ' αὐτὸ ποὺ κάνωμε θὰ μᾶς ποῦν μορφωμένους. Ἀπεναντίας, ὅποιος θὰ μᾶς ἀκούσῃ θὰ μᾶς χλευάσει. Ντροπιάζομε τὸν ἑαυτόν μας, δείχνουμε στοὺς ἄλλους τὸν ἀσθενικὸ χαρακτῆρα μας, καὶ τὸν σνομπισμὸ ποὺ μᾶς κατέχει.

Ὁ ἀνώτερος ἄνθρωπος εἶνε ἐκεῖνος ποὺ δὲν ἐπιδεικνύει τὴν ἀξίαν του. Τὴν καταλαβαίνουν οἱ ἄλλοι ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τῶν τρόπων του, καὶ τῶν πράξεών του. Καὶ τὸ κάτω κάτω τὸ νὰ ἠμπορῇ κανεὶς νὰ μιλῇ ξένας γλώσσας δὲν σημαίνει ὅτι εἶναι καὶ πράγματι μορφωμένος. Οἱ ξένες γλῶσσες εἶναι τὸ μέσον νὰ ἀποθηκεύσῃ κανεὶς λέξεις καὶ νὰ συνεννοῆται μὲ ἄλλον ἄνθρωπον ἐν ἀνάγκῃ. Οὔτε ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι κανεὶς ἔξυπνος γιὰ νὰ μάθῃ μιὰ ξένη γλῶσσα. Ἀπόδειξις ὅτι κι' ἕναν ἄγριον ἐὰν τὸν βάλῃς νὰ ζήσῃ π. χ στὴν Ἀγγλία, στὸ τέλος θὰ κατορθώσῃ νὰ μάθῃ Ἀγγλικά.

Ἡ ἀνόητος αὐτὴ ἐπίδειξις ἀποδίδεται μᾶλλον σὲ ἀμάθεια. Διότι ἀγνοεῖτε φαίνεται ὅτι ἔχομε τὴν ὡραιότερη γλῶσσα τοῦ κόσμου, τὴν γλῶσσαν ποὺ γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ καὶ ποὺ σ' αὐτὴν ἐγράφησαν τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως.

Ἀπὸ τὴν γλῶσσαν μας οἱ ξένοι ἐπιστήμονες καταφεύγουν καὶ δανείζονται λέξεις γιὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐπιστημονικῶν ὅρων.

Ἔχομε τὴν πλέον μελῳδικὴν καὶ ἔνδοξον γλῶσσαν καὶ ὅμως τὴν περιφρονοῦμεν.

Οἱ ξένοι μᾶς οἰκτείρουν. Κάποτε κάποιος Ἄγγλος ποὺ ἄκουσε δύο Ἕλληνας νὰ μιλοῦν Ἀγγλικά, μοῦ εἶπε:

«Εἶναι Ἕλληνες, πραγματικοὶ Ἕλληνες; Ἀμφιβάλλω διότι θὰ ὡμιλοῦσαν τὴν γλῶσσαν των».

Καὶ ἐὰν εἶναι Ἕλληνες εἶναι ντροπή τους νὰ περιφρονοῦν τὴν γλῶσσαν των, διότι ἐὰν ὁ μέγας ποιητὴς τῆς «Κόρης τῶν Ἀθηνῶν» λόρδος Βύρων ἦλθε στὴν Ἑλάδα, κι' ἐθυσίασε τὴν ζωή του στὸ Μεσολόγγι, ἦταν γιατὶ εἶχε σπουδάση τὴν Ἑλληνικὴ γλῶσσα, χάρις σ' αὐτὴν γνώρισε τὸ μεγαλεῖο καὶ τὸ πνεῦμα τὸ Ἑλληνικό, καὶ ἐνεπνεύσθη, χάρις σ' αὐτὴν κατάλαβε πόσο ἄδικο ἦταν νὰ ἐξαφανισθῇ ἕνας λαὸς μὲ τόσο ὑπέροχον παρελθόν.

Δὲν τοῦ ἀπήντησα.

Ἀλλά, σᾶς ἐπανέλαβα τὰ λόγια τοῦ Ἄγγλου, γιὰ νὰ καταλάβετε πόσο ποταπό, πόσο ἐλεεινὸ εἶναι αὐτὸ ποὺ κάνουν μερικοὶ ν' ἀδικοῦν τὸν ἑαυτόν τους ἔτσι.

Οἱ φίλες μου, μὲ ἄκουσαν μὲ προσοχὴ καὶ μοῦ ὑπεσχέθησαν πῶς δὲν θὰ ἐπαναλάβουν αὐτὴ τὴν κακὴ συνήθεια, γιατὶ κατάλαβαν τὸ λάθος τους, κι' ἔνοιωσαν πόσο λυπηρὸ εἶναι γιὰ μιὰ Ἑλληνοπούλα ν' ἀποφεύγῃ τὴν γλῶσσαν της.

Ἀμαλία Νικολαΐδου
Ε. Ο. Ν. Καΐρου

Τὸ περιβόλι τῆς Παναγίας

(Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος)

Ἔστειλε ὁ Θεὸς τὸν ἀρχάγγελο — λέει ὁ ἁγιορείτικος μῦθος — νὰ φέρη τὴν ψυχὴ μιᾶς γρηᾶς. Ἐκεῖνος ὅμως εἶδε πὼς ἡ γρηὰ εἶχε νὰ θρέψη παιδιὰ κι' ἐπροτίμησε νὰ πάρη μιὰν ἄλλη

Μιὰ ἀπὸ τὰς σκήτας τοῦ Ἁγ. Ὄρους.

ψυχή. «Σκέφθηκα, εἶπε στὸ Θεό, πῶς θὰ ζοῦσαν τὰ παιδιά». Τότε ὁ μεγαλοδύναμος τὸν ἔστειλε κι' ἔφερε ἕνα ὄστρακο ἀπὸ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσας. Ἄνοιξε τὸ ὄστρακο καὶ βρῆκε μέσα ἕνα ζωντανὸ σκουλήκι: «Ἐκεῖνος, τοῦ εἶπε, ποὺ φροντίζει νὰ ζῆ αὐτὸ τὸ σκουλήκι, θὰ φρόντιζε καὶ γιὰ τὰ παιδιὰ τῆς γρηούλας...».

Εἶναι ἕνα ἀπὸ τα πολλὰ ἁγιορείτικὰ παραμύθια ποὺ χαρακτηρίζουν τὴν ψυχολογία τοῦ μοναχικοῦ βίου. Ἔτσι ζοῦν στὸν Ἄθω. Τελεία ἀφροντισιὰ γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα τῆς ἐπιγείου ζωῆς καὶ προσήλωσις ὁλοκληρωτικὴ στὸ θεῖον. Ἐμπιστοσύνη στὸ Θεὸ γιὰ τὸ σήμερα καὶ γιὰ τὸ αὔριο. Πίστις ἄκρα στὰ λόγια τοῦ Ναζωραίου: «Μὴ φροντίζετε διὰ τὸ τί θὰ φάγετε. Ἰδέτε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, τὰ ὁποῖα οὐδὲ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσι καὶ ὅμως Κύριος ὁ Θεὸς τρέφει αὐτά. Μὴ φροντίζετε διὰ τὸ πῶς θὰ ἐνδυθῆτε. Ἰδέτε τοὺς κρίνους: Οὔτε ὁ Σολομῶν ἐν ὅλη τῆ δόξη αὐτοῦ δὲν εἶχε τὴν αἴγλην τῶν κρίνων».

Μονάχα μὲ τελεία ἀποπνευμάτωσι, μονάχα μὲ βαθειὰ χριστιανικὴ πίστι, μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ζήση τὴ νηστεία, τὴ στέρησι, τὴν κακουχία, ποὺ ζοῦν οἱ ἀσκηταὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ὑπάρχουν στὸν Ἄθω ἑπτὰ εἴδη μοναχικοῦ βίου. Τὴν πιὸ αὐστηρὴ μορφή του τὴν εἴδαμε τὶς προάλλες, ταξιδεύοντας στοὺς ἀπότομους γκρεμοὺς καὶ τὰ φαλακρὰ φαράγγια τοῦ Ὄρους, σ' ἕνα ὑψόμετρο χίλια καὶ πλέον μέτρα, κάτω ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ Ἄθω. Ζοῦν ἐκεῖ, ὄχι ἕνας καὶ δυὸ σοφοὶ ἀσκηταί, μὲ μόρφωσι, μὲ οἰκογενειακὸ ὄνομα ξακουστό, ἄνθρωποι ποὺ θὰ μποροῦσαν, ἂν ἤθελαν, νὰ κατέχουν μεγάλα ἀξιώματα ἢ ἄλλοι ποὺ τὰ κατεῖχαν καὶ τὰ παράτησαν γιὰ νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ψυχή τους. Διδάκτορες ξένων Πανεπιστημίων, ἐπιχειρηματίαι, ἀριστοκράται, ἐγκατέλειψαν ἕνα πρωῒ τὰ πλούσια τραπέζια καὶ τὰ μαλακὰ στρώματα τοῦ σπιτιοῦ τους καὶ πῆραν τὸ δρόμο γιὰ τὸν Ἄθω, μὲ μόνο ἐφόδιο τὸ ράσο καὶ τὸ κομποσκοῖνι. Ἔτσι ζοῦν μέσα σὲ σπηλιές, μὲ ξερὸ ψωμὶ καὶ νερό, διαβάζουν σοφὰ χριστιανικὰ βιβλία καὶ προσεύχονται. Ἰδίως ἐκεῖνοι οἱ ἀσκηταὶ τῶν Καρουλίων, ἑνὸς γκρεμοῦ ποὺ βρίσκεται ὄρθιος πάνω ἀπὸ τὴ θάλασσα, δὲν βλέπουν ἄλλο ἀπὸ γῆ καὶ οὐρανό. Καθὼς περνᾶ τὸ ψαροκάϊκο, πηγαίνοντας ἀπὸ τὴ Δάφνη στὴ μονὴ Μεγίστης Λαύρας, τὴ μεγαλείτερη τοῦ Ἁγίου Ὄρους, βλέπετε ψηλὰ στὸν ἀπόκρημνο βράχο τὰ μαῦρα στόμια τῶν σπηλαίων καὶ ἀλλοῦ τὰ λευκάζοντα καλυβάκια τῶν ἀσκητῶν. Ἄνθρωπος δὲν μπορεῖ νὰ πλησιάση ἐκεῖ. Οἱ ἐρημῖτες σκαρφάλωσαν σὰν αἴλουροι κι' ἔφτασαν εἴτε μὲ σχοινί, εἴτε μὲ ἀναρρίχησι ἀπὸ τὶς αἰχμὲς τῶν βράχων. Ἔπειτα δὲν ἔφυγαν ἀπ' ἐκεῖ ποτέ. Ἔχουν κρεμάσει μόνο κάτω στὴ θάλασσα, καθένας ἀπὸ τὴ σπηλιά του ἕνα σχοινὶ μ' ἕνα καλάθι καὶ κάθε δεκαπέντε μέρες πηγαίνει ἡ βάρκα τοῦ μοναστηριοῦ καὶ τοὺς βάζει ψωμὶ γιὰ δυὸ βδομάδες, λίγη ζάχαρη, μερικὰ ὄσπρια ἢ χόρτα καὶ βιβλία ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη τῆς μονῆς. Ἐκεῖνοι ἀκοῦνε τὴ φωνή, τραβοῦν τὸ σχοινὶ καὶ στέλνουν στοὺς καλογέρους τὴν εὐλογία τους. Νερὸ ἐκεῖνος ὁ τόπος δὲν ἔχει. Γι' αὐτὸ ἔχουν σκάψει λάκκους μέσα στὸ βράχο ποὺ τοὺς σκεπάζουν μ' ἕνα σανίδι. Ἐκεῖ μαζεύουν νερὸ ἀπὸ τὸν χειμῶνα καὶ πίνουν τὸ καλοκαίρι, μὰ κι' αὐτὸ λίγο ἀπὸ φόβο μὴ σωθῆ καὶ τοὺς λείψη προτοῦ ξαναβρέξη. Ἀπὸ κεῖ ἀγναντεύουν τὸ γλαυκὸ θαῦμα τοῦ Αἰγαίου καὶ ἔχουν μόνη συντροφιὰ τὴ βοὴ τῆς θάλασσας, ποὺ λείχει κάτω τοὺς ἀπότομους γκρεμούς. Τὸν χειμῶνα, καθὼς μᾶς ἔλεγαν οἱ καλόγεροι, οἱ σπηλιὲς κρατᾶνε ζέστη κι' ἔτσι δὲν ὑποφέρουν ἀπὸ τὸ κρύο οἱ ἀγαθοὶ ἐρημῖτες. Ἄλλως σ' ἐκεῖνο τὸ ὕψος, ποὺ στὴν καρδιὰ τοῦ χειμῶνα ἔχει πολὺ χιόνι, δὲν θὰ μποροῦσαν νὰ ζεσταθοῦν, ἔτσι καθὼς ζοῦνε σκεπασμένοι μὲ μιὰ σαπισμένη βελέντζα. Μεταξύ τους, πάλι, δύσκολα νὰ σμίξουν. Πότε - πότε, μιὰ φορὰ τὸ μῆνα, ὁ ἕνας ἀσκητὴς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ σχοινιοῦ κατορθώνει νὰ φθάση στὴ σπηλιὰ τοῦ ἄλλου γιὰ ν' ἀνταλλάξουν λίγη ὥρα τὴ σοφία τους καὶ τὶς εὐχές τους. Ἂν ἀρρωστήσουν; Ὅμως, μὴ φανῆ παράξενο, οἱ ἐρημῖτες τοῦ Ἄθω καθὼς κι' ὅλοι οἱ καλόγηροι δὲν ἀρρωσταίνουν ποτὲ κι' ἀπὸ τίποτε. Μ' αὐτὴ τὴ στερημένη ζωὴ ποὺ κάνουν σπανιώτατα πεθαίνουν κάτω ἀπὸ τὰ ὀγδόντα χρόνια. Πολλοὶ ἔφθασαν τὰ ἐνενῆντα καὶ τὰ ἑκατό. Οἱ ἴδιοι ἀποδίδουν τὴν ὑγεία τους στὴ θεία χάρι. Καί, βέβαια, μονάχα μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νἄχη κανεὶς στὴν ψυχή του τόση ζωογόνο γαλήνη! Ἐκεῖ, σ' ἐκεῖνα τὰ σπήλαια, ἁγίασαν βαθειὰ στοὺς αἰῶνες, στὴ βυζαντινὴ καὶ τὴ μεταβυζαντινὴ ἐποχή, οἱ πιὸ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἁγίους ποὺ ἀναφέρει τὸ χριστιανικὸ ἡμερολόγιο τῶν ὀρθοδόξων. Ὁ ἅγιος Πέτρος, ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος, ὁ ἅγιος Χαρίτων ὁ ὁμολογητής, ὁ ἅγιος Νεῖλος ὁ μυροβλήτης καὶ ἄλλοι. Ἐδῶ φανερώθηκε στὸν ἅγιο Ἀθανάσιο ἡ Παναγία καὶ τοῦδωκεν ἕνα χρυσὸ νόμισμα, ἐκεῖ χτύπησεν ὁ ἅγιος Πέτρος μὲ τὸ σιδερένιο σταυρὸ τὸ σατανᾶ... Πραγματικὰ ἱερὸς τόπος, ὅπου τὸ θαῦμα τοῦ τοπίου, ἡ ἀπόλυτη ἡσυχία, οἱ θρῦλοι, τὰ σκηνώματα τῶν ὁσίων καὶ οἱ γαλήνιες μορφὲς τῶν καλογήρων μὲ τὴ διάχυτη πραότητα καὶ καλωσύνη, σοῦ δημιουργοῦν τὴν αἴσθησι πὼς βρίσκεσαι σὲ μιὰν ἀπέραντη ἐκκλησία, σὲ μιὰ

γωνιὰ τοῦ παραδείσου. Αὐτὸ θἄξερε καὶ ἡ ἁγιορειτικὴ παράδοσις ποὺ ὠνόμασε τὸν Ἄθω «περιβόλι τῆς Παναγίας».

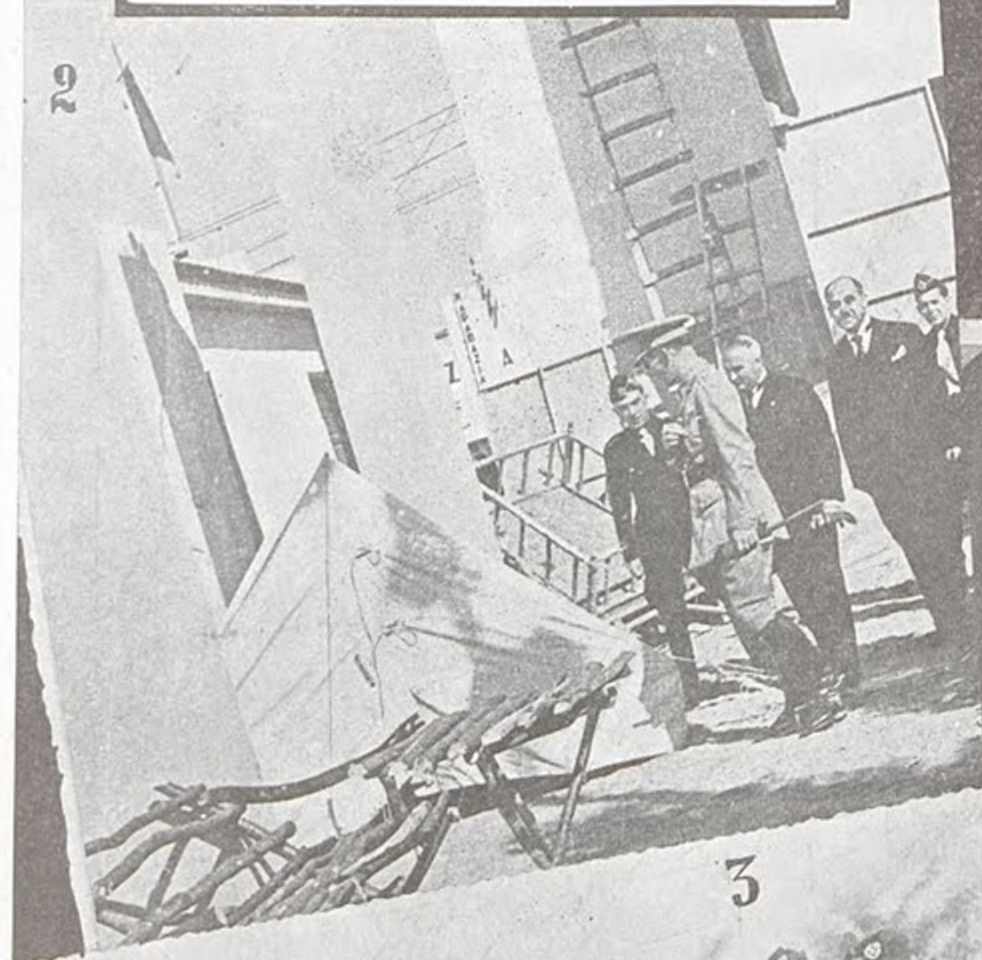
Ἰω. Καζαντζάκης

Μία ὡραία ἄποψις τοῦ περιπτέρου τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν Ἔκθεσιν Θεσσαλονίκης μετὰ τοῦ παραστατικοῦ χάρτου τῶν ἁπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος κέντρων τῆς Ὀργανώσεως.

1) Ἐξωτερικὴ ἄποψις τοῦ περιπτέρου τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν Ἔκθεσιν Θεσσαλονίκης.
2) Ἀπὸ τὴν Βασιλικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ περιπτέρου.
3) Φαλαγγίτισσαι Θεσσαλονίκης μεταβαίνουσαι πρὸς ἔναρξιν τῶν καλλιεργειῶν τοῦ τομέως των.
4) Φαλαγγίτισσαι Θεσσαλονίκης εἰς τὸ ἔργον τῆς καλλιεργητικῆς ἐξορμήσεως.
5) Φαλαγγῖται τῆς Ἰσθμίας Κορινθίας εἰς τὸ ἔργον τῆς σπορᾶς.
6) Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος μετὰ τοῦ ὀργανωτοῦ τοῦ περιπτέρου κ. Ι. Καψάλη, τοῦ ὑπασπιστοῦ του κ. Ι. Νικολοπούλου καὶ ἄλλων ἐπιτελῶν εἰς τὸ περίπτερον.
7) Φαλαγγῖται Λόχου Εἰδικοτήτων Χαλκίδος εἰς γυμνάσια σβέσεως πυρκαϊᾶς.

1

2

3

4

ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

7

6

5

Ἀπὸ τὰ ὀχυρωματικὰ ἔργα τῆς Ἑλληνικῆς γραμμῆς Μαζινὼ «Ι. Μεταξᾶς».
Ἄνω: Στόμιον πολυβολείου. Κάτω: Κατασκευὴ ἐξωτερικῶν ἔργων.

Ὁ καπετὰν Φαρμάκης

Τὸ 1905 ἦταν γιὰ τὴν Ἀθήνα ἕνας χρόνος ταραγμένος, γεμᾶτος συγκίνησι κι' ἐνθουσιασμὸ καὶ πατριωτικὰ ρίγη...

Τοὺς τελευταίους μῆνες τῆς περασμένης χρονιᾶς εἶχε γίνει γνωστὸς ὁ ἀσύγκριτος θάνατος τοῦ Παύλου Μελᾶ κι' οἱ καμπάνες, ποὺ θρηνολογοῦσαν ὁλημερὶς στὴν πρωτεύουσα — συγκινητικὸ μνημόσυνο στὴν ἡρωϊκὴ ψυχὴ καὶ τὴ θυσία τοῦ ἀθάνατου ἥρωα — εἶχαν μιλήσει βαθειὰ στὴν ψυχὴ τῆς ἀθηναϊκῆς νεολαίας... Πέρασ' ὁ χειμῶνας ἐκεῖνος μὲ μιὰ φαινομενικὴ σιγὴ καὶ νάρκη κι' ὅταν ξεπρόβαλαν οἱ πρῶτες ἀνοιξιάτικες ἡμέρες τοῦ 1905, τὸ ἱερὸ παράδειγμα τοῦ πρωτομάρτυρα τῆς Μακεδονικῆς Ἰδέας ἄρχινησε νὰ τραβάῃ ἀκατανίκητα τοὺς νέους πρὸς τὰ ματωμένα βουνὰ καὶ τὶς πεδιάδες τῆς δουλωμένης, τότε, Μακεδονίας. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ἕνας νεαρὸς φοιτητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν — ἕνας ὡραῖος νέος μὲ στριμμένο παχύτατο μουστάκι — συνηθισμένο τότε στοὺς φοιτητὰς — ἀποχαιρέτησε, γιὰ πάντα, τ' «ἀμφιθέατρο» τῶν παραδόσεων καὶ τράβηξε γεμᾶτος ἐνθουσιασμὸ πρὸς τὰ ἐκεῖ, ποὺ τὸν καλοῦσε ἡ ἀπεγνωσμένη φωνὴ τῆς Πατρίδος. Ἦταν ὁ Ἠλίας Φαρμάκης—Κούντουρας, ἀπ' τὴ Βλάτση τοῦ νομοῦ Κοζάνης...

* * *

Οἱ φλόγες τῆς δύσεως τοῦ ἀνοιξιάτικου ἥλιου πυρπολοῦσαν ἐκεῖνο τὸ δειλινὸ τὰ δασωμένα βουνά, ποὺ ἐκτείνονται στὰ νότια τῆς Φλώρινας. Τὸ μικρὸ χωριὸ Πρεκοπάνα — χτισμένο στὴν πλαγιὰ ἑνὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ βουνὰ — παρουσίαζε τ' ἀπόγευμα ἐκεῖνο ὄψι ἀσυνήθιστη. Πολυάριθμ' ἀποσπάσματα τουρκικοῦ στρατοῦ συγκεντρωνόντουσαν στὴν «κεντρικὴ» πλατεῖα τοῦ χωριοῦ, ἐνῷ κάπως παράμερα οἱ ἀποσπασματάρχες κι' οἱ ἄλλοι βαθμοῦχοι συζητοῦσαν μ' ἔκδηλη στὰ πρόσωπά τους τὴ σφραγῖδα τῆς ἀνησυχίας...

Ἀπὸ τὴν προηγούμενη μέρα εἶχε γίνει γνωστὸ ὅτι στὰ κοντινὰ βουνὰ εἶχαν συμπλακῆ μιὰ συμμορία κομιτατζήδων μ' ἕνα σῶμα Ἑλλήνων ἀνταρτῶν, ποὺ ὅπως βεβαίωναν πολλοὶ αὐτόπτες χωρικοὶ πρώτη φορὰ παπαρουσιαζόταν στὰ μακεδονικὰ βουνά. Τὸ πρᾶγμα, εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, φαινόταν ἐνδιαφέρον. Μὰ καταντοῦσε κι' ἐπικίνδυνο γιὰ τὶς τουρκικὲς ἀρχὲς ὅταν κυκλοφόρησε ἡ φήμη ὅτι σ' αὐτὴ τὴ συμπλοκή, ποὺ μποροῦσε ὡραιότατα νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «μάχη», οἱ Ἕλληνες ἀντάρτες μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀτρόμητο ἀρχηγό τους εἶχαν δείξει ἕναν ἀφάνταστο ἡρωϊσμὸ κι' ἀποδεκάτισαν καὶ διέλυσαν, κυριολεκτικά, τὴ συμμορία τῶν κομιτατζήδων... Τὸ καινούργιο, λοιπόν, σῶμα φαινόταν ἕνας ἀντίπαλος πολὺ δύσκολος καὶ καθόλου εὐκαταφρόνητος. Γι' αὐτὸ κι' οἱ Τοῦρκοι, ἀποφασισμένοι νὰ λάβουνε σύντονα μέτρα, συγκεντρωνόντουσαν πολυάριθμοι τὸ βράδυ ἐκεῖνο στὴν Πρεκοπάνα, γιὰ νὰ περικυκλώσουν τοὺς ἀντάρτες καὶ νὰ τοὺς χτυπήσουν τελειωτικά....

Μόλις ἄρχισε νὰ νυχτώνῃ, τ' ἀποσπάσματα ξεκίνησαν. Ἕνα-ἕνα βγαῖναν ἀπ' τὸ χωριὸ κι' ἀκολουθῶντας προσχεδιασμένο πρόγραμμα τραβοῦσαν τὸ καθένα τὸ δρόμο του. Σὲ λίγο ἡ Πρεκοπάνα εἶχ' ἐντελῶς ἐρημωθῆ κι' οἱ χωριάτες τραβιόντουσαν σιγὰ-σιγὰ στὰ σπιτάκια τους, γιὰ νὰ κάνουν πρὶν πλαγιάσουν ἕνα τελευταῖο σταυρὸ καὶ μιὰ τελευταία δέησι γιὰ τὴ νίκη τῶν ἑλληνικῶν ὅπλων, ποὺ ἡ σημαντικὴ ἀριθμητικὴ ὑπεροχὴ τῶν ἀντιπάλων τὴν καθιστοῦσε τόσο ἀπίθανη....

* * *

Λίγην ὥρα πιὸ ἀργὰ τὸ καραούλι τοῦ ἑλληνικοῦ σώματος, ποὺ λημέριαζε σὲ μιὰν ἀπρόσιτη βουνοκορφή, — πάνω ἀπὸ τὴν Πρεκοπάνα—, παρουσιαζόταν τρεχᾶτο στὸν ἀρχηγό του, γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ πὼς φάνηκαν ἀποσπάσματα Τούρκων κι' ἐνεργοῦσαν κυκλωτικὴ κίνησι!

Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σώματος, ποὺ δὲν ἦταν ἄλλος ἀπ' τὸν καπετὰν Φαρμάκη—Κούντουρα, τὸν φοιτητὴ ποὺ συναντήσαμε στὶς πρῶτες γραμμὲς τῆς ἱστορίας μας, σηκώθηκε τότε βιαστικὰ καὶ μάζεψε τριγύρω τοὺς ἀντάρτες. Τοὺς μίλησε μὲ λίγα λόγια πατριωτικὰ καὶ τοὺς ἔδωκε δυό, τρεῖς — τὶς τελευταῖες — ὁδηγίες γιὰ τὴ μάχη ποὺ θ' ἄρχιζε.

Σὲ λίγην ὥρα βροντοῦσαν τὰ πρῶτα ντουφέκια. Οἱ Τοῦρκοι πιάσαν θέσεις κι' ἡ συμπλοκὴ γενικεύτηκε. Οἱ ἀντάρτες πολεμοῦσαν γενναῖα. Ὁ ἀρχηγός τους — χτεσινὸς φοιτητής! — χειριζόταν τὸ γκρᾶ του μὲ ὅση ἐπιτυχία χειριζόταν μέχρι χθὲς τὸ «Ἀστικὸ Δίκαιο». Μαχόταν σὰν λιοντάρι. Μὰ κι' οἱ Τοῦρκοι δὲν ὑστεροῦσαν. Ἡ μάχη βάσταξε κάπου δυὸ ὧρες κι' ὅμως οἱ ἀντίπαλοι κρατοῦσαν ἀκλόνητα τὶς θέσεις των. Μόνο ποὺ τὸ «πῦρ» τῶν ἀνταρτῶν ἦταν φονικώτερο κι' εἶχε βγάλει ἀρκετοὺς ἐχθροὺς «ἐκτὸς μάχης». Μέναν ὅμως πολυάριθμοι. Τότε ὁ καπετὰν Κούντουρας εἶδε πὼς τὰ φυσέκια λιγόστευαν κι' ἂν ἡ συμπλοκὴ κρατοῦσε ἀκόμα λίγο μ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, θἄρχόταν ἀναπόφευκτα ἡ στιγμὴ ποὺ τὸ σῶμα θὰ πιανόταν κατ' ἀνάγκην αἰχμάλωτο μὲ τὸν πιὸ ἄδοξο τρόπο. Τότε ὁ ἡρωϊκὸς καπετάνιος πῆρε μιὰ παράτολμη ἀπόφασι. Ἔσυρε τὸ μαχαίρι του καὶ ρίχτηκε ἀκάθεκτος στοὺς ἐχθρούς, ποὺ τὸν πυροβολοῦσαν λυσσασμένα. Σὲ δυὸ στιγμὲς βρισκόταν στὰ ταμπούρια τους. Κι' ὁ πεισματώδης ἀγὼν συνεχίστηκε μὲ μιὰν ἀπεγνωσμένη πάλη, σχεδὸν μὲ τὰ χέρια.

Τὸ σκοτάδι, ποὺ πύκνωνε, εὐνοοῦσε λιγώτερο τὰ τουφέκια τῶν ἐχθρῶν, ποὺ δὲν ἔβλεπαν καθόλου στόχο, καὶ περισσότερο τὸ γιαταγάνι τοῦ καπετὰν Κούντουρα, ποὺ ἦταν ἀποτελεσματικώτερο στὴν πάλη σῶμα μὲ σῶμα.

Οἱ ἄλλοι ἀντάρτες τὸν μιμήθηκαν. Ἡ φονικὴ συμπλοκὴ κράτησε λίγες στιγμὲς κι' ὅταν οἱ ἀντάρτες, ἐπωφελούμενοι ἀπ' τὸ βαθύτατο σκοτάδι, ποὔπεσε στὸ μεταξύ, χώθηκαν στὸ κοντινὸ δάσος, δὲν εἶχαν νὰ θρηνήσουν παρὰ ἕνα χαμένο σύντροφο, ἐνῷ οἱ ἐχθροὶ μείνανε ἀνάμεσα σὲ δεκάδες πτωμάτων ποὺ τὰ σκέπαζε τὸ σκοτάδι τῆς νύχτας...

* * *

Ἡ μάχη ἐκείνη μὲ τὸν αὐτοκρατορικὸ στρατὸ εἶχε δύο σπουδαῖα ἀποτελέσματα γιὰ τὸν καπετὰν Φαρμάκη—Κούντουρα. Τὸ ἕνα ἦταν μιὰ σφαῖρα τουρκικὴ ποὺ τρύπησε τὸν πολεμικὸ σκοῦφο του, περνῶντας ἕνα μονάχα ἑκατοστὸ τοῦ μέτρου πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του. Ἦταν λοιπὸν μιὰ περίεργη ἰδιοτροπία τῆς τύχης τὸ ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ. Καὶ τ' ἄλλο ἦταν μιὰ φήμη ἀξιοζήλευτη ποὺ κυκλοφόρησε στὰ γύρωθε χωριά. Ὁ κάθε χωριάτης πιά, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίζῃ, τὸν ἔπλαθε μὲ τὴ φαντασία του, σὰν ἕνα γιγάντιο ἥρωα, τολμηρὸ καὶ ριψοκίνδυνο μέχρι τρέλλας! Κι' ἴσως δὲν εἶχε ἄδικο...

* * *

Λίγες μέρες πιὸ ἀργὰ ὁ καπετὰν Φαρμάκης τράβηξε δυτικώτερα, πρὸς τὰ Κορέστια ὄρη, — τὰ περίφημα βουνὰ ποὺ σὲ μιὰ τους χαράδρα σκοτώθηκε ἡρωϊκὰ πολεμῶντας ὁ Παῦλος Μελᾶς...

Ἐκεῖ ὁ γενναῖος καπετάνιος ἀγωνίστηκε μὲ τὸ σῶμα του ἀγῶνες σκληροὺς κι' ἔδωκε σειρὰ ἀπὸ μάχες — νικηφόρες πάντα — καὶ μὲ τὸν τουρκικὸ στρατό, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὶς συμμορίες τῶν κομιτατζήδων, στὶς ὁποῖες γίνηκε ἀληθινὸς ἐφιάλτης.

Τ' ὄνομά του βασίλευε πιὰ κυριαρχικὰ σ' ὅλους τοὺς λόγγους καὶ τὰ δάση καὶ τὰ βουνὰ τῆς περιοχῆς ἐκείνης.

Τότε κι' ὁ καπετὰν Κούντουρας ἀποφάσισε νὰ τραβήξῃ βορειότερα, διψῶντας ἀχόρταγα νέους ἀγῶνες καὶ νέες μάχες. Τολμηρὸς καθὼς ἦταν πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ τραβήξῃ γιὰ τὸ Μορίχοβο, — μιὰν ὀρεινὴ καὶ δασώδη περιοχὴ στὰ σημερινά μας σύνορα, — ποὺ ἦταν τότε τὸ κέντρο τῶν πιὸ αἱμοβόρων κομιτατζήδων.

Ἀλλὰ γι' αὐτὸ του τὸ τόλμημα θὰ μιλήσουμε μιὰ ἄλλη φορά.

Ἠλίας Ι. Μπακόπουλος

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα, τὸ πρωΐ καὶ τὸ βράδυ, τοὺς ἔρριχναν λίγη τροφή. Καὶ στὶς ἐρωτήσεις ποὺ ἔκανε στοὺς φύλακες ὁ Τζὼν Μπλόκ, ἀπαντοῦσαν οἱ ναῦτες μὲ χυδαῖες βρισιές. Τὸ ἴδιο ἔκαναν κι' ὅταν τοὺς ρωτοῦσαν ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζέϊμς γιὰ τὶς γυναῖκες.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ ὁ Φλάγκ εἶχε ἀλλάξει πορεία. Ὁ Ροβέρτος Μπόρουπτ δὲν θὰ ἔκανε βέβαια τὸ λάθος νὰ τὸν διευθύνη πρὸς τὰ συχναζόμενα μέρη, ὅπου οἱ συνένοχοί του κι' αὐτὸς θὰ ἐκινδύνευαν νὰκαταδιωχθοῦν. Ὡρισμένα θὰ εἶχε πάρει κατεύθυνσιν πρὸς τ' ἀνατολικά, ὥστε νὰ εἶναι ἀπομακρυσμένος τόσο ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς Ἀφρικῆς ὅσο κι' ἀπὸ τὶς ἀκτὲς τῆς Αὐστραλίας. Ὁ Χάρρυ Γκούλδ κι' ὁ ναύκληρος καταλάβαιναν πὼς τὸ πλοῖο γυρμένο πάντα στὸ ἀριστερὸ ἔτρεχε μὲ μεγάλη ταχύτητα. Ἔτσι, ὅταν ὁ Φλάγκ θάφθανε πιὰ σὲ κανένα ἀσύχναστο κι' ἀπομακρυσμένο μέρος τοῦ Εἰρηνικοῦ, κατάλληλο γιὰ πειρατεία, τί θὰ γινόνταν οἱ φυλακισμένοι κ' οἱ φυλακισμένες;

Μιὰ ἑβδομάδα εἶχε περάσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Χάρρυ Γκοὺλδ κι' οἱ σύντροφοί του φυλακίσθηκαν στὸ ἀμπάρι τοῦ «Φλάγκ», χωρὶς νὰ λάβουν καμμιὰ εἴδησι γιὰ τὶς γυναῖκες. Κι' ἄξαφνα τὴν ἴδια μέρα, 27 τοῦ Σεπτέμβρη, τοὺς φάνηκε πὼς τὸ πλοῖο εἶχε λιγοστέψει τὴν ταχύτητά του, μπορεῖ νὰ εἶχε βρῆ νηνεμία, μπορεῖ νὰ ἤθελε νὰ σταματήση. Καὶ στὶς ὀκτὼ τὸ βράδυ, μερικοὶ ναῦτες ὡπλισμένοι κατέβηκαν κάτω στὸ ἀμπάρι καὶ πρόσταξαν τοὺς φυλακισμένους νὰ τοὺς ἀκολουθήσουν.

Ὅταν ἀνέβηκαν πάνω στὸ κατάστρωμα, βρεθήκανε μπροστὰ σ' ὅλο τὸ πλήρωμα καὶ στὸν Μπόρουπτ, ποὺ τοὺς περίμενε μπροστὰ στὴ βάσι τοῦ μεγάλου καταρτιοῦ. Σὲ μιὰ στιγμὴ πλησιάζοντας στὴν κουπαστὴ ὁ ναύκληρος διέκρινε τὴν κορφὴ ἑνὸς καταρτιοῦ ποὺ κουνιῶταν κοντὰ στὸ πλευρὸ τοῦ «Φλάγκ». Ἦταν φανερὸ πὼς ἡ μεγάλη βάρκα εἶχε ριχθῆ στὴ θάλασσα. Ἐσκόπευε λοιπὸν ὁ Ροβέρτος Μπόρουπτ νὰ τοὺς κατεβάση σ' ἐκείνη τὴ βάρκα, καὶ νὰ τοὺς ἐγκαταλείψη στὸ ἔλεος τοῦ Ὠκεανοῦ; Κι' οἱ γυναῖκες θὰ μέναν μέσα στὸ πλοῖο, ἀνάμεσα σὲ τόσους κινδύνους, μονάχες κι' ἀβοήθητες; Ὤ ἦταν φοβερό!

Σὲ λίγην ὥρα, παρ' ὅλες τὶς ἀπεγνωσμένες διαμαρτυρίες, τοὺς πέταξαν ἀπὸ τὴν κουπαστὴ μέσα στὴ βάρκα ποὺ περίμενε κάτω, μαζὶ μὲ τὸν πλοίαρχο Γκούλδ καὶ τὸν ναύκληρο Μπλόκ. Ἀλλὰ τί ἔκπληξι, τί χαρά! Μέσα στὴ βάρκα βρήκανε καὶ τὶς γυναῖκες, ποὺ τοῦ κάκου τὶς εἶχαν φωνάξει στὸ πλοῖο, ὅταν τοὺς ἀπελευθέρωσαν ἀπ' τὸ ἀμπάρι ποὺ τοὺς εἶχαν κατεβάσει. Καὶ περίμεναν μὲ ἀγωνία, χωρὶς νὰ ξέρουν ἂν θὰ τοὺςκατέβαζαν κι' αὐτοὺς στὴν ἴδια βάρκα, γιὰ νὰ τοὺς παραδώσουν ὅλους μαζὶ στὰ κύματα τοῦ Εἰρηνικοῦ, στὴν πιὸ ἄγνωστη καὶ στὴν πιὸ ἀβέβαιη τύχη....

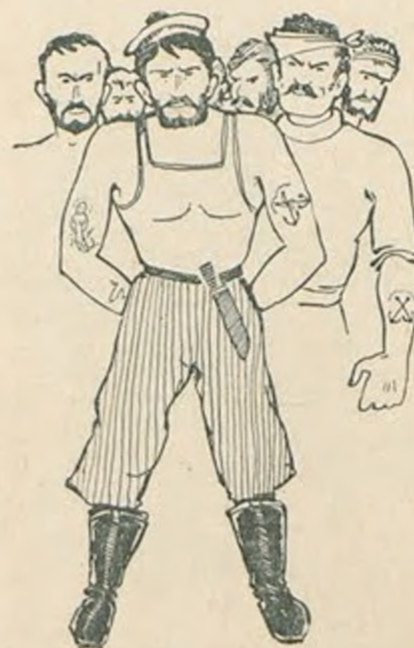
Ἀγκαλιάσθηκαν, φιλήθηκαν μὲ κλάματα... θἆταν τοὐλάχιστο μαζί... τί ἄλλη χάρι μποροῦσαν νὰ ζητήσουν ἐκείνη τὴν ὥρα; Κι' ὅμως πόσοι κίνδυνοι δὲν τοὺς ἀπειλοῦσαν, μέσα σὲ μιὰ βάρκα, ἀνάμεσα στὰ κύματα τοῦ Ὠκεανοῦ, χωρὶς νὰ ἔχουν παρὰ τέσσερις σάκκους γαλέττα καὶ κρέας παστό, τρία βαρέλια νερό, καὶ μερικὰ μαγειρικὰ σκεύη, καὶ μερικὰ ροῦχα καὶ σκεπάσματα. Ἦταν ὅμως ἑνωμένοι καὶ μονάχα ὁ θάνατος θὰ μποροῦσε νὰ τοὺς χωρίση. Δὲν εἶχαν ὅμως καιρὸ νὰ σκεφθοῦν γιὰ περισσότερα. Ὁ ἄνεμος ὅσο πήγαινε καὶ δυνάμωνε καὶ σὲ λίγες στιγμὲς ὁ «Φλάγκ» θάφευγε κ' ἡ βάρκα θἄμενε μονάχη στὴ μέση τοῦ Ὠκεανοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'

Ὀκτὼ μέρες εἶχαν περάσει ἀφότου ὁ «Φλάγκ» τοὺς ἀπαράτησε στὴ βάρκα. Ἀπὸ τὰ τρόφιμά τους, ποὺ τὰ εἶχαν μεταχειριστῆ μὲ τὴν μεγαλύτερη οἰκονομία, δὲν τοὺς ἔμεναν παρὰ γιὰ εἰκοσιτέσσαρες ὧρες. Ἄξαφνα ἡ κραυγὴ τοὺς ἔδωσε κάποιο θάρρος. Ὄρθιος τοῦ Φραγκίσκου «Στεριά! Στεριά!» πάνω στὸ κάσσαριο εἶχε διακρίνει ἀνάμεσα ἀπὸ κάποια σχισμάδα ποὺ ἄφηνε ἡ ὁμίχλη κάποιες γραμμές. Ἀμέσως ἀναρριχήθηκε στὸ κατάρτι, καβαλίκεψε τὴν κεραία, καὶ παρετήρησε μὲ προσοχή.

— Τί βλέπεις; τὸν ρωτάει ὁ Φρίτς, βλέπεις στεριά;

— Ναί.... ἐκεῖ....στὴν ἄκρη τοῦ μεγάλου σύννεφου.... Εἶδα καλὰ ἕνα ὕψωμα... Ἔγινε ὁρατὸ γιὰ λίγα λεπτὰ τῆς ὥρας... Ὅταν ἡ βάρκα μας φθάση ἐκεῖ...

Τὸ πλήρωμα εἶχε στασιάσει....

Κ' ἡ ἐλπίδα ξαναγύρισε σ' ὅλωνῶν τὰ στήθη. Σὲ τέτοιες δοκιμασίες, ἀρκεῖ τὸ παραμικρὸ γιὰ νὰ κάνη τὸν ἄνθρωπο νἀναθαρρήση. Εἶναι ὁ ναυαγὸς ποὺ ἀπαντᾶ μιὰ σανίδα νὰ πλέη κοντά του στὴν ἔρημη θάλασσα. Ἐπιτέλους θἄβγαιναν ἀπὸ κείνη τὴ βάρκα, καὶ τὸ πόδι τους θὰ πατοῦσε ἔδαφος στερεό. Θὰ τρύπωναν ἐκεῖ σὲ καμμιὰ σπηλιά, προφυλαγμένοι ἀπ' τὴν κακοκαιρία. Θὰ εὕρισκαν ἴσως εὔφορη γῆ, πρασινάδα, ρίζεςφαγώσιμες, καρπούς, ποὺ εἶναι τόσο ἄφθονοι στὶς τροπικὲς χῶρες. Καὶ θὰ μποροῦσαν τέλος νὰ περιμένουν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ φοβοῦνται πεῖνα καὶ δίψα, ἕως ὅτου περάσει κανένα πλοῖο νὰ τοὺς πάρη.

Αὐτὰ συλλογιζόνταν τώρα, αὐτὰ ἔβλεπαν μπροστά τους, μὲ τὸ πρίσμα τῆς ἐλπίδας ποὺ εἶχε ξαναγυρίσει στὰ στήθη τους....

Ἡ βάρκα, ποὺ τὴν ἔσπρωχνε νότιος ἄνεμος, εἶχε προχωρήσει πρὸς τὰ βόρεια, καὶ καθόλου ἀπίθανο ἡ γῆ ἐκείνη ποὺ εἶχαν δῆ, νἀνῆκε στὴν Αὐστραλιανὴ ἤπειρο, καὶ ἂν εἶχαν τύχη, ἴσως νἄρραζαν στὴν Τασμανία, στὴ Βικτωρία, ἢ στὴ μεσημβρινὴ Αὐστραλία. Ἔτσι θἄφθαναν στὸ Χόμπαρτ - Τάουν, στὸ Μέλμπουρν, ἢ στὴν Ἀδελαΐδα καὶ θὰ σωζόντουσαν.

Ἂν ὅμως ἡ βάρκα τους θἄρραζε στὸ δυτικὸ μέρος, στὸν ὅρμο τοῦ Γεωργίου, ἢ στὸ ἀκρωτῆρι Λαιβίν, ὅπου ἀσφαλῶς θἄπαντοῦσαν ἀγριανθρώπους;

— Νὰ ἰδοῦμε, εἶπε τότε ὁ Φρίτς, θὰ μᾶς προσφέρη αὐτὴ ἡ γῆ ὅ,τι μᾶς χρειάζεται;... Δὲν τῆς ζητῶ βέβαια τἀγαθὰ τῆς Νέας Ἐλβετίας, ἀλλὰ τουλάχιστο νὰ ἔχουμε νὰ τρῶμε,καί, τὸ κυριώτερο, νὰ μὴν πέσουμε στὰ χέρια ἀγριανθρώπων....

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἄνεμος εἶχε κοπάσει. Χωρὶς πυξίδα προσπαθοῦσαν νὰ διευθύνουν τὴ βάρκα κατὰ τὸ βορριᾶ. Στὸ τιμόνι καθόταν ὁ ναύκληρος Τζὼν Μπλόκ, ἐνῷ ὁ Φρίτς, ὁ Φραγκίσκος κι' ὁ Τζέϊμς κωπηλατοῦσαν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμι. Ἡ θέσι τῆς γῆς ἐκείνης προσδιορίσθηκε ἀπὸ τὸ Φραγκίσκο κατὰ προσέγγισι. Θἄπεῖχε μόλις τέσσερες ἢ πέντε λεῦγες. Ὡστόσο ἡ ἀκτὴ ποὺ εἶχαν δῆ, ὅ,τι κι' ἂν ἤτανε παρουσίαζε ἕνα σπουδαῖο πλεονέκτημα. Εἴτε στὴ μεσημβρινὴ Αὐστραλία ἀνῆκε, εἴτε στὴν Τασμανία, εἴτε σὲ κανένα ἀρχιπέλαγος τοῦ Εἰρηνικοῦ, ἡ θέσι της θὰ ἦταν σημειωμένη στοὺς ναυτικοὺς χάρτες.

Ἡ κωπηλασία ὡστόσο ἦταν περιωρισμένη. Ἡ βάρκα τους εἶχε βαρὺ φορτίο καὶ θὰ χρειαζόνταν ὁλάκαιρη μέρα γιὰ νὰ φθάση σ' ἐκείνη τὴν ἀπόστασι. Ὡς τὸ μεσημέρι, μόλις καὶ μετὰ βίας εἶχαν κάμει μιὰ λεύγα. Ἀλλὰ κατὰ τὶς δυὸ τὸ ἀπόγευμα ὁ Τζὼν Μπλὸκ φώναξε:

— Σηκώνεται ἀγέρας!... Ὁ φλόκος θὰ μᾶς κάνη καλύτερη δουλειὰ ἀπ' τὰ κουπιά.

Ἀλλ' ὁ ἀγέρας ἄργησε νὰ δυναμώση. Κι' ὅλοι εἶχαν καρφωμένα τὰ μά-

τια πρὸς σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος. Ὕστερ' ἀπὸ εἴκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας τὰ πανιὰ φουσκῶσαν. Τότε πιὰ ἄφησαν τὰ κουπιά. Κ' ἡ βάρκα τους ἔτρεχε γοργὰ μὲ τὸ μεγάλο πανὶ καὶ μὲ τὸ φλόκο.

Ὡστόσο τὸ παραπέτασμα τῆς ὁμίχλης δὲν ἄνοιγε ὅσο κι' ἂν ἔδειχνε πὼς δυνάμωνε ὁ ἀγέρας μὲ τὸ ἡλιοβασίλεμμα.

Ὁ ναύκληρος κι' ὁ Φρίτς ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται μήπως εἶχαν ξεπεράσει τὴ στεριά. Κι' ἄρχισαν ν' ἀμφιβάλλουν. Μὴ τάχα γελάστηκε ὁ Φραγκῖσκος;

— Ὄχι, ἦταν μιὰ ἀκτὴ ψηλή, ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τὴν συγχύσω μὲ τὰ σύννεφα.

— Τόση ὥρα ποὺ τρέχουμε δὲ θὰ τὴ φθάναμε; Δὲν μποροῦσε νὰ ἦταν πιὸ μακρυὰ ἀπὸ πέντε ἕως ἕξη λεῦγες.

— Μὴ κι' ἀλλάξαμε δρόμο, ἐπανέλαβε ὁ ναύκληρος, γι' αὐτὸ καλύτερα νὰ περιμένουμε κι' ὅλη τὴ νύχτα ἐδῶ.

Ἦταν ἴσως τὸ καλύτερο ποὺ εἶχαν νὰ κάνουν. Ἔπρεπε νὰ μετριάσουν λίγο τὸν δρόμο τῆς βάρκας, ὅσο δὲν ἤξεραν καλὰ ποῦ βρισκόντανε, καὶ νὰ μὴν κινδυνεύσουν, τὴ νύχτα, κοντὰ ἴσως σ' ἕνα ἀκρογιάλι, ὅπου οἱ βράχοι καὶ τὰ ρεύματα θὰ ἔκαναν τὴ θέσι τους πιὸ ἐπικίνδυνη. Κι' ἄφησαν μονάχα τὸ φλόκο, ὅσο ἔφθανε γιὰ νὰ προχωρῇ μόλις ἡ βάρκα.

Τέλος στὶς ἕξη ὁ ἥλιος φάνηκε μιὰ στιγμὴ πρὶν ἐξαφανισθῇ στὸ πέλαγος. Ἔτσι μπόρεσαν νὰ προσανατολισθοῦν.

— Ἐκεῖ εἶναι ὁ βορριᾶς! εἶπε ὁ Φρίτς, δείχνοντας κάποιο σημεῖο. Καὶ σχεδὸν ἀμέσως μιὰ κραυγὴ τοῦ ἀποκρίθηκε, μιὰ κραυγὴ ποὺ ὅλοι μαζὶ τὴν ἔβγαλαν!

— Γῆ! Γῆ!

Οἱ ἀτμοὶ διασκορπίσθηκαν καὶ τ' ἀκρογιάλι φαινόταν σὲ λιγώτερη ἀπὸ μισὴ λεύγα ἀπόστασι. Ὁ ναύκληρος ἔβαλε πλώρη κατὰ τὴν ξηρά. Καὶ σὲ μισὴ ὥρα ἡ βάρκα ἄραξε σὲ μιὰν ἀμμουδιὰ πίσω ἀπὸ ἕνα βραχῶδες ἀκρωτήρι ποὺ τὴν προστάτευε ἀπὸ τὸ κῦμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'

Καὶ τώρα ποὺ μὲ τὸ καλὸ πατῆσαν στὴν ξηρὰ καὶ δὲν εἶχαν πιὰ τὸ φόβο ἀπὸ τὰ κύματα, ἐρχόταν σὲ ὅλους τὸ ἐρώτημα: σὲ ποιὰ γῆ νὰ πατῆσανε; Τί τοὺς ἀνέμενε σ' αὐτὴ τὴν ἄγνωστη ἀκτή;

Δὲν ἦταν ὅμως καιρὸς νὰ χάνωνται σὲ ὑποθέσεις. Ἡ νύχτα πολὺ σκοτεινή, δὲν τοὺς ἄφηνε νὰ διακρίνουν σχεδὸν τίποτε. Ἀποφάσισαν λοιπὸν νὰ μείνουν στὴ βάρκα. Ὁ Φρίτς κι' ὁ ναύκληρος θὰ φύλαγαν σκοποὶ ὡς τὸ πρωΐ. Οἱ ἄλλοι ἀποκαμωμένοι καθὼς ἦταν δὲν ἄργησαν νὰ κοιμηθοῦν.

— Δὲν ἄκουσες τίποτα, ναύκληρε;... τοῦ λέει ὁ Φρίτς, ὕστερ' ἀπὸ κάμποση ὥρα σιωπῆς.

— Ὄχι... εἶναι ὁ κρότος, ἀπαντάει ὁ ναύκληρος, ὁ κρότος ποὺ κάνει τὸ κῦμα κτυπῶντας στ' ἀκρογιάλι. Ὡς τώρα τίποτα τὸ ὕποπτο δὲ βλέπω. Ἂς κάνῃ σκοτάδι, πίσα, ἔχω μάτια καλά.

— Μὴν τὰ κλείσεις οὔτε μιὰ στιγμὴ Μπλόκ, κι' ἂς εἴμαστε πάντα ἕτοιμοι γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο.

(Ἀκολουθεῖ)

(Ἡ συνέχεια τοῦ ἀναγνώσματος «Χωρὶς Οἰκογένεια» ἀναβάλλεται διὰ τὸ ἑπόμενον τεῦχος).

◆ "ΠΟΙΗΣΙΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΦΑΛΑΓΓΕΣ„ ◆

Ξεφυλλίζω τὴ σειρὰ τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ σταματάω σ' ὅτι ἐνδιαφέρει τὸ σημείωμά μου.

Στὸ «Βῆμα τῶν Νέων».

«Βῆμα» ἀληθινὸ καὶ σεμνὸ ἀπ' ὅπου φαλαγγῖτες καὶ φαλαγγίτισσες, δίχως μεγαλοστομίες καὶ πυροτεχνήματα λέξεων προβαίνουν σὲ μιὰ συγκινητικὴ ἀπολογία μὲ στίχους καὶ λογῆς-λογῆς πεζά.

Πρόκειται περὶ καθαρῶς ἐθνικῆς ἀπολογίας ποὺ τὴ στιγμὴ αὐτὴ δὲν ἐνδιαφέρει τόσο σὰν ἄρτια μορφὴ τέχνης, ἀλλὰ σὰν ἕνα λυρικὸ ξεκίνημα μὲ στόχο τὴ βαθμιαία δημιουργία μιᾶς καινούργιας ἐθνικῆς ποιήσεως ποὺ θἄχῃ τὴ σφραγῖδα τῆς Φυλῆς καὶ θὰ ἐκφράζῃ τὰ ἀναβιωμένα ἰδανικὰ τῆς ἐθνικῆς ὁλότητος.

Οἱ νέοι μας ὕστερ' ἀπὸ τὴν 4η Αὐγούστου, ξανάνοιωσαν ἀκμαία τὴν ψυχική τους δύναμι, κατέβηκαν στοὺς στίβους τῶν ὡραίων σωματικῶν καὶ πνευματικῶν ἀγώνων καὶ δώσανε πραγματικὸ νόημα, σκοπὸ καὶ ρυθμὸ στὴν ἐσωτερική τους ζωή.

Ἡ μεταστροφὴ τούτη τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος ποὺ συγκροτεῖ σήμερα τὸ συνθετικώτερο ἐθνικό μας παράγοντα, ἦτανε φυσικὸ νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ στὸν τομέα ἀκόμα τῆς πνευματικῆς δημιουργίας, δημιουργίας αὐστηρὰ προσανατολισμένης στὰ σύγχρονα Ἑλληνικὰ ἰδεώδη.

Ἔτσι πολλοὶ φαλαγγῖτες καὶ φαλαγγίτισσες, πλάϊ στὴν καθημερινὴ πρακτικὴ δρᾶσι τους, τοποθετοῦν ταὐτόχρονα τὴν πνευματικὴν ἐνατένισι πρὸς τὴν Τέχνη γιὰ νὰ μεταβληθοῦν σὲ διπλοὺς μαχητὲς τοῦ κοινωνικοῦ στίβου. Εἶναι ἕνα εἶδος καλλιτεχνικῆς προπαρασκευῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀρχηγὸς δὲ θέλησε νὰ ἐντοπίσῃ ποτέ, μὰ ἀντίθετα τὴν πίστεψε καὶ τὴν διακήρυξε πάντα εὐρύτερη καὶ καθολικώτερη, τέτοια, ποὺ νὰ ἐκτείνεται κι' ὡς τὸ μικρότερο Ἑλληνικὸ χωριό.

Οἱ νέοι καὶ οἱ νέες τῶν ἐθνικῶν φαλάγγων ἀφωμοίωσαν μὲ τὸ εἶναι τους τὰ σπέρματα ἑνὸς ἡρωϊκοῦ παρελθόντος, καὶ ἔκαμαν κτῆμα τους τὴν αἰώνια καὶ ἀκατάλυτη Ἑλληνικὴν Ἰδέα, ποὺ τὴν τραγουδᾶν ἔτσι, σὰν τὸν Ἡρακλῆ *Μάλωση*:

Ἄνθος τοῦ Γένους ποὺ εὐωδιάζεις
ποὺ εἶσ' ἐλπίδα καὶ ποὺ μοιάζεις
φωτὸς ἀστείρευτη πηγή,
φέρε ψηλὰ τὰ βλέμματά σου
κι' ἂς ἀκουστοῦν τὰ βήματά σου
βαρειὰ στὴ δοξασμένη γῆ.

Θεῶν κι' ἡρώων ἔχεις αἷμα
κι' εἶσ' ἡ ψυχὴ κι' εἶσαι τὸ πνεῦμα
κόσμου Ἀθάνατου μακρυνοῦ
καὶ σὲ γεννῆσαν οἱ αἰῶνες
νέους νὰ κτίσῃς Παρθενῶνες
μὲ τὴν ἀνδρεία καὶ τὸ νοῦ.

Ἄλλος φαλαγγίτης ὁ Γιῶργος Χαροκόπος, γράφει:

Ἡ Νέα Ἑλλάδα ἀρχίνησε νὰ ζῇ
ἀνέσπερο ἕνα πνεῦμα μᾶς φωτίζει
καὶ πάμ' ἀνδρειωμένοι ὅλοι μαζὶ
στὴν αὐγινὴ ἐλεγεία ποὺ ἀρχίζει.

Ἀλλὰ μὲ πόση τρυφερὴ γοητεία τραγουδάει μιὰ ἀνώνυμη φαλαγγίτισσα τὴν Ἑλληνική της καταγωγή:

...μέσα βαθειά μου γιγαντώνει
γι' αὐτὴ ἕνας πόθος μου κρυφὸς
ποὺ λουλουδίζει καὶ μεστώνει
κάτ' ἀπ' τὸ ξάστερό της φῶς.

Αἰσθάνεται κανεὶς σ' ὅλους τούτους τοὺς στίχους νὰ κυριαρχῇ ἡ ἐπίγνωσι τῆς Ἑλληνικῆς ἀρετῆς, ἡ ἐξύψωσι τῆς ἐθνικῆς μας πνευματικότητος κι' ἡ ἀποξένωσι ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων ποὺ διετάρασσαν πρῶτα τὴν κοινωνική μας ἰσορροπία. Τὰ Ἑλληνικὰ νειάτα κατάλαβαν πειὰ πὼς ἡ Ἰδέα τῆς Πατρίδας εἶναι «τὸ φίλτατο στοὺς θνητούς», ὅπως εἶπε ὁ Εὐριπίδης καὶ γιὰ τοῦτο τραβᾶν ἀπὸ τὴν πίστι στὸ σκοπό, ἀπὸ τὴν πεποίθησι στὴ βίωσι καὶ τὴν τελείωσι τοῦ ἔργου

Ἀπολλώνια κορμιά, ἡρώων φύτρα
χαρῆτε τῆς Ἑλλάδας τὸ γιορτάσι
κάποιος μεγάλος πλήρωσε τὰ λύτρα
κι' οἱ δρόμοι μας ἀνοίχτηκαν στὴν πλάσι!

τραγουδάει ὁ συναγωνιστὴς Γιῶργος Καραϊσκάκης, ἐνῶ ἄλλος Μεταυγουστιανὸς νέος ποιητής, τραγουδῶντας τὴν εἰρηνικὴ δημιουργικὴ θαλπωρὴ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενειακῆς ἑστίας, γράφει:

Σπίτι σεμνό, Ἑλληνικό μου σπίτι
ἀληθινὰ ὁλόθερμη φωληά,
ἐσὺ ποὺ ἡ Πηνελόπη κι' ἡ Ἀρήτη
ἐτίμησαν στὰ χρόνια τὰ παληά
Ὦ! εἴθε τῆς Πατρίδας μας αἰώνια
νὰ μένῃς τὸ καμάρι τὸ γλυκὸ
νὰ κλείνῃς πάντα πίστι καὶ ὁμόνοια
καὶ τὴν τιμὴ ὦ σπίτι Ἑλληνικό.

Ἀλλὰ ποῦ νὰ παραθέσῃ κανεὶς ὅλα τοῦτα τὰ ὡραῖα σπέρματα τῆς νέας μας ἐθνικῆς ποιήσεως; Φαλαγγῖτες καὶ Φαλαγγίτισσες τραβοῦν σήμερα θριαμβευτικὰ στὸ πλουσιόδωρο ἄνθισμα τῆς ἐθνικῆς ἐκφράσεως καὶ ἑρμηνεύουν, ἔστω καὶ στὰ πρῶτά τους ποιητικὰ βήματα, τὴν ψυχικὴ συνισταμένη τῆς Μεταυγουστιανῆς γενηᾶς.

Σ' αὐτό, ποὺ πολὺ σωστὰ παρατήρησε κάποτε ἡ *Μαρία Ἀργυροπούλου*, πώς: ἐκτὸς ἀπὸ ἐλάχιστα ἔργα ἡ πνευματική μας παραγωγὴ δὲν εἶναι παρὰ ἀπηχήσεις ἄψυχες τῆς εὐρωπαϊκῆς σκέψεως, ἐπίμονη προσκόλλησι σὲ νεκροὺς τύπους, οἱ νέοι μας ἔρχονται νὰ ἀντιτάξουν τὴν Ἑλληνικὴ μοῦσα τους γιὰ νὰ καταδείξουν πώς: ἔπαψε πειὰ νὰ χαρακτηρίζῃ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῆς πνευματικῆς μας ζωῆς ἡ ἔλλειψι προσωπικῆς διακρίσεως καὶ λελογισμένης προσαρμογῆς.

Ὁ καλλιτέχνης εἶναι ἕνας κοινωνικὸς λειτουργός, ποὺ ὅπως κάθε συνάνθρωπός του, ἔχει καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ περιβάλλον του.

Τὰ πρῶτα λοιπὸν σπέρματα τῆς νέας ἐθνικῆς μας ποιήσεως δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ κυριαρχοῦνται ἀπὸ τὸ σκοπό, ἀφοῦ ὁ τελευταῖος εἶναι στενὰ συνυφασμένος μὲ τὴ φύσι τῆς τέχνης.

Ὁ λαός μας καὶ μαζὶ μ' αὐτὸν φυσικὰ καὶ οἱ νέοι μας θέσανε πειὰ σκοποὺς ποὺ εἶναι ἀνάγκη σήμερα νὰ ὑπηρετήσουν μὲ ὅλες τὶς ἱκανότητες, γιὰ νὰ μεταβληθοῦν σὲ ζωντανούς, ἀνάγλυφους καὶ ἀδέκαστους μάρτυρες τῆς Ἑλληνικῆς δυναμικότητος.

Εἴμαστε οἱ Νέοι, τὰ βλαστάρια
ποὺ γιὰ τὸν ἥλιο ξεκινοῦν,
Οἱ ἀνθοί, ποὺ γέμουν τὰ κλωνάρια
καρποὶ μιὰ μέρα θὰ γενοῦν.

Κ. ΠΛΟΥΤΟΣ

Ρίξαν τὶς ρίζες τους στὸ αἰώνιο Ἑλληνικὸ πνεῦμα μὲ τὴν ἐπίγνωσι ὅτι ὁ παγκόσμιος πολιτισμὸς εἶναι στὸ μεγαλύτερο μέρος του Ἑλληνικὸ προϊόν.

Θέλουν νὰ δημιουργήσουν κάτι δικό τους ποὺ νάχῃ τὴ σφραγῖδα τῆς ἐποχῆς τους καὶ τοῦ «πιστεύω» τους.

Κάτι τὸ ἀπόλυτα Ἑλληνικό.

Ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἡ χώρα τῆς αἰώνιας δημιουργικῆς ὀμορφιᾶς.

Χάρις στὴν Ἑλληνικὴν ἔμπνευσι ὁ Ντ' - Ἀνούντσιο κατώρθωσε νὰ πλάσῃ ἕνα ἡρωϊκὸ τύπο, ποὺ εἶναι ἡ συμπύκνωσι τοῦ ἀκατάλυτου καὶ ἄφθαρτου κοσμογονικοῦ πνεύματος.

«Ἕνα ἡρωϊκὸ τύπο ποὺ παρουσιάζεται καταλυτὴς καὶ δημιουργός, ἡμίθεος σὰν τὸν Προμηθέα καὶ τὸν Ἡρακλῆ, ὁδηγὸς καὶ πρόδρομος, ἀλλὰ καὶ πειθαρχημένος σὲ κάθε Νόμο ποὺ ἐπιβάλλει θυσίες γιὰ τὸ σύνολο».

—Ὀφείλω στὸν ἥλιο τῆς Ἑλλάδος, λέει ὁ Ντ' Ἀνούντσιο, τὴν ὡριμότητα τοῦ πνεύματός μου, τὴν πληρότητα τῆς ζωῆς μου, τὴν κατάκτησι τῆς χαρᾶς μου, τὴν ἀνανέωσί μου!

Στὸ ἀέναο πέρασμα τῶν αἰώνων ἔσβυσαν ἄλλοι ἀργὰ κι' ἄλλοι γρήγορα πολλοὶ ξένοι πολιτισμοὶ καὶ μονάχα τὸ ἀκατάλυτο Ἑλληνικὸ πνεῦμα κρατήθηκε νικηφόρο μέσ' τὴ ζωή.

Ἴσως ἡ ἱστορικὴ τούτη διαπίστωσι, εἶναι τὸ στοιχεῖο ἐκεῖνο ποὺ ἀποθέτει τεράστιες εὐθῦνες στοὺς ὤμους τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος καὶ ἰδιαίτερα στοὺς ἀγωνιστὲς τῶν ἐθνικῶν φαλάγγων.

Κ' εἶναι εὐτύχημα πὼς οἱ Φαλαγγῖτες ἀγωνιστὲς νοιώθουν τὴ βαρύτητα τῆς εὐθύνης τους καὶ πολεμοῦν ἀπ' ὅλες τὶς κοινωνικὲς θέσεις γιὰ ν' ἀναδειχθοῦν ἄξιοι συνεχιστὲς τοῦ νικηφόρου αὐτοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος ποὺ ἡ καρπερὴ πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἔκανε, νὰ βλαστήσῃ καὶ πάλι καθαρό, φωτεινό, γόνιμο καὶ νὰ ἠχήσῃ σὰν ἕνα θριαμβευτικὸ χαῖρε σ' ὅλον τὸν κόσμο.

ΠΕΤΡΟΣ ΣΤΥΛΙΤΗΣ-ΓΙΑΝΝΑΚΟΥΔΑΚΗΣ

Ἡ φωτιά καὶ ἡ ἱστορία της.

Πρῶτος ὁ Νεύτων τὸ 1700 ἐξήγησε τί εἶναι ἡ φωτιά.

Ἡ φωτιά ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν πολύτιμον ἀγαθὸν καὶ γιαυτὸ σὲ πολλοὺς λαοὺς ἐθεοποιήθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ λατρεύεται.

Ἡ ἐφεύρεσίς της ἀπήλλαξε τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ πολλὰ δυσάρεστα. Ἀπὸ τὸ κρύο τοῦ χειμῶνος, ἀπὸ τὶς ἐπιθέσεις τῶν θηρίων· μὲ τὴ φωτιὰ κατάφερε νὰ κατασκευάσῃ τὰ πρῶτα πήλινα ἀγγεῖα καὶ νὰ «ἐργασθῇ» τὰ μέταλλα.

Πολὺ ἀργότερα τὴν χρησιμοποίησε γιὰ... τηλέγραφο (ὅπως οἱ Βυζαντινοὶ) καὶ γιὰ... δικαστή, μέσον δηλαδὴ καὶ κριτήριον ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης (Ἱερὰ ἐξέτασις. Ἱσπανία).

Ποιὸς ὅμως ἀνεκάλυψε τὸν τρόπο τοῦ ἀνάβειν τὴ φωτιά;

Σχετικῶς εἶναι ὁ θρῦλος τοῦ Προμηθέως:

Ὁ Προμηθεὺς ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς Τιτᾶνας, ὁ ὁποῖος θέλοντας νὰ εὐεργετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἔκλεψε ἀπὸ τοὺς Θεοὺς τὴν φωτιὰ καὶ τὴν ἔδωσε στοὺς θνητούς.

Γιὰ τὴν πρᾶξι του αὐτὴ ὁ Προμηθεὺς τιμωρήθηκε πολὺ σκληρά, δέθηκε δηλαδὴ στὸν Καύκασο καὶ οἱ γῦπες κατέβαιναν καὶ τοῦ ἔτρωγαν τὰ σπλάγχνα. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως ἔμαθε ἐπὶ τέλους ν' ἀνάβῃ φωτιά.

Σήμερα πλέον ἡ ἐπιστήμη παραδέχεται ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐδιδάχθη τὸν τρόπο τοῦ ν' ἀνάβῃ φωτιὰ παρακολουθῶντας προσεκτικὰ τὴν φύσι καὶ διδασκόμενος σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ αὐτὴν τὰ μυστικά της.

Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος εἶχε βέβαια τὴν ἐντύπωσι τῆς φωτιᾶς ἀφοῦ ἔβλεπε γύρω του τοὺς κεραυνούς, τὰ ἡφαίστεια, τὶς αὐτόματες πυρκαϊὲς τῶν δασῶν κτλ. φυσικὰ φαινόμενα. Δὲν ἤξερε ὅμως νὰ τὴν ἀναπαραγάγῃ.

Καὶ κάποτε ἀσφαλῶς ἢ θὰ εἶδε στὸ δάσος δύο ξηρὰ κλαδιὰ ποὺ τριβόντουσαν καὶ ἄναψαν ἢ πελεκῶντας πέτρες σκληρὲς γιὰ τὰ ὅπλα του καὶ τὰ ἐργαλεῖα του θὰ ἀντελήφθη τοὺς σπινθῆρας ἢ καὶ θὰ ἔβαλε μὲ τοὺς σπινθῆρες αὐτοὺς τυχαίως φωτιὰ στὰ ξηρὰ χόρτα πλάϊ του· ἔτσι ἀνεκάλυψε τὴ φωτιά...

Ἀπὸ κεῖ καὶ κάτω ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἄλλαξε. Ἡ φωτιὰ τοῦ ἐπέτρεψε νὰ δαμάσῃ τὰ μέταλλα, νὰ σκάψῃ τὴ γῆ...Δᾶδες, λάδια, πετρέλαιο, λάμπες, φωταέριο, ἠλεκτρισμός! Ἡ φωτιὰ ἔδειξε στὸν ἄνθρωπο τὸ δρόμο γιὰ τὸν πολιτισμό!

* Η ΖΩΗ ΠΡΙΝ 20.000 ΧΡΟΝΙΑ *

20.000 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν αἰῶνα τοῦ ἠλεκτρισμοῦ...

Οἱ πρωτόγονοι ἄνθρωποι τῆς ἐμβρυώδους μικρῆς κοινωνίας εἶναι ξαπλωμένοι, ἀπὸ τὴν αὐγὴ ὡς τὸ βράδυ, ἐξαντλημένοι ἀπὸ πεῖνα, μέσα στὸ παλαιοντολογικὸ σπήλαιο. Ἡ νύχτα ἔχει προχωρήσει βαθειά.

Ἡ παγωνιὰ εἶναι τρομερὴ ἔξω. Τὸ κρύο ἐκμηδενίζει τὶς αἰσθήσεις, ἐξουθενώνει τὶς δυνάμεις. Ἕνα κοπάδι ἀπὸ ταράνδους ἔχει περάσει καλπάζοντας μὲ τὰ κέρατα ἀκουμπημένα στοὺς ὤμους, τὰ γόνατα λυγισμένα καὶ τὰ ρουθούνια κρυσταλλιασμένα ἀπὸ τὸ ξεπάγιασμα τῆς ἀναπνοῆς τους. Τὶς ἐκυνηγοῦσαν. Μόνο μὲ τὴν ὑπερβολικὴ κούρασι ἀπὸ τὸ τρέξιμο ὁ τρωγλοδύτης πρόγονός μας συνηθίζει νὰ αἰχμαλωτίζῃ τὰ ἐλαφοειδῆ. Τοὺς πετᾷ καὶ πέτρες μὲ σφενδόνες.

Ἀλλὰ ἡ τάρανδος εἶναι ἕνα εἶδος, ποὺ μόλις τελευταῖα ἔχει κατέβει ἀπὸ τὸ Βορρᾶ καὶ ὁ ἄνθρωπος δὲν ξέρει ἀκόμη καλὰ τὰ ἔνστικτά του: εἶναι τὸ ζῶο, πού, ἀντὶ νὰ κουράζεται αὐτό, κουράζει νωρίτερα τὸν διώκτη του.

Κατὰ τὰ χαράματα τῆς προηγούμενης ἡμέρας ὅλη μαζὶ ἡ μικρὴ φυλὴ εἶχεν ἐργασθῆ γιὰ τὸ στήσιμο μιᾶς παγίδας. Μὲ μυτερὲς πέτρες εἶχαν σκάψει τὴ σκληρὴ γῆ κι' ἔκαμαν ἕναν βαθὺ λάκκο ἔξω ἀπὸ τὸ δάσος, ποὺ τὸν σκέπασαν κατόπιν μὲ ξερὰ χαμόκλαδα. Ἀπὸ κεῖ θὰ περνοῦσαν οἱ τάρανδοι, τὰ νυκτόβια αὐτὰ τετράποδα, γιὰ νὰ κατέβουν στὸ ποτάμι νὰ πιοῦν νερό.

Τώρα, μέσα στὸ σπήλαιο, ποὺ τὸ στολίζουν οἱ αἰωνόβιοι σταλακτῖτες, ὅλοι κοιμοῦνται, ξαπλωμένοι κατάχαμα, στριμωγμένοι ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλον, οὕτως ὥστε νὰ ζεσταίνωνται λιγάκι. Μιὰ ἀποκαρωμένη φωτιὰ ποὺ λαμπυρίζει ἀσθενικά, σὰν καντῆλι, ἀγρυπνεῖ ἀνάμεσα στὶς πέτρες. Βαρειὰ χνῶτα, ἀνακατεμένα μὲ τὴν ἀποπνικτικὴ μυρωδιὰ ποὺ ἀφήνουν τὰ τομάρια τῶν θηραμάτων, γεμίζουν τὴν ἀτμόσφαιρα. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ εἶναι πεταμένα κόκκαλα ροκανισμένα. Θἄλεγε κανεὶς πὼς βρίσκεται σὲ κανένα σφαγεῖο, παρὰ σὲ ἀνθρώπινη κατοικία. Ὅλοι λαγοκοιμοῦνται, μὲ τὸ αὐτὶ διαρκῶς τεντωμένο γιὰ κανένα ξαφνικὸ σύνθημα, ἀκούοντας τὴ νύχτα, τὴ γεμάτην ἀπὸ μουγγρητὰ καὶ οὐρλιάσματα καὶ κυκλωμένην ἀπὸ φοβερὰ φαντάσματα.

Ξαφνικὰ κάποιος σηκώνεται μέσα στὸ σκιόφως κι' ἀφήνει ἕνα βραχνὸ ἐπιφώνημα. Εἶναι ὁ Μπρὰ — ὁ πατριάρχης. Ἡ φυλὴ ἀμέσως σηκώνεται στὸ πόδι. Ψιθυρίζουν, πλησιάζουν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ὁπλίζονται καὶ βγαίνουν ἀπὸ τὴ σπηλιὰ ἀρκουδίζοντας. Ὁ οὐρανὸς εἶναι ἀκόμη πλουμισμένος

μὲ ἄστρα. Τὸ ποτάμι κυλᾷ τὰ φουρτουνιασμένα νερά του, ποὺ μαζί τους σέρνουν πυκνὰ κομμάτια πάγου, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ψηλοὺς βράχους, πίσω ἀπὸ τοὺς ὁποίους συχνὰ οἱ τρωγλοδύτες κυνηγοῦν τὶς ἀρκοῦδες. Ἐπικλήσεις ἀκούονται καὶ ἀπαντήσεις ἀντηχοῦν ἀπὸ τὴ μιὰν ὄχθη στὴν ἄλλη, κι' ἀπὸ παντοῦ ξεπετάγονται ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποὺ κρατοῦν καὶ παιδιὰ στὴν ἀγκαλιά τους. Ὅλοι εἶναι τριχωτοὶ καὶ ἀτημέλητοι. Οἱ γυναῖκες δὲν διαφέρουν πολὺ ἀπὸ τοὺς ἄνδρες. Μακριὰ σκληρὰ μαλλιά, μάτια γουρλωτά, στενὰ μέτωπα καὶ δυνατὰ σαγόνια, δόντια σουβλερὰ καὶ προτεταμένα, μυῶνες τεντωμένοι σὰν παλαμάρια. Κάτω ἀπὸ τὰ γρανίτινα κρανία τους, ἡ σκέψις δὲν εἶναι παρὰ μιὰ φευγαλέα σπίθα, ποὺ συλλαμβάνεται πολὺ ἀμυδρά. Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐγκεφάλου γίνεται μὲ τὸ φόβο, τὸν ἔρωτα καὶ τὴν πεῖνα. Ἡ κυρία ἀπασχόλησίς τους εἶναι τὸ κυνῆγι τῶν ζώων ποὺ τρώγονται καὶ ἡ ἄμυνα ἐναντίον τῶν θηρίων ποὺ ἐπιτίθενται. Ἡ ἀπασχόλησις ἀκριβῶς αὐτὴ ἔγινε αἰτία νὰ συναθροισθοῦν ἤδη οἱ ἄνθρωποι καὶ ν' ἀποτελέσουν τὸν πυρῆνα τῆς μελλοντικῆς μεγάλης κοινωνίας.

Εἶναι ὅλοι ντυμένοι μὲ τραχειὰ δέρματα. Τὰ ὅπλα τους μὲ τὰ ὁποῖα παλεύουν ἐναντίον ὁλόκληρης τῆς φύσεως εἶναι οἱ μικρὲς μυτερωμένες πέτρες, ποὺ τὶς κρατοῦν διαρκῶς στὶς φοῦχτες, γιὰ νὰ χτυποῦν τὴ λεία ἢ τὸν ἐχθρό τους. Μεταξύ τους οἱ οἰκογένειες συνεννοοῦνται μὲ ἐπιφωνήματα μονοσύλλαβα ἢ δισύλλαβα τὸ πολύ. Ἡ γλῶσσα τους ἔχει πολὺ λίγες λέξεις, ποὺ τὶς συνοδεύουν συνήθως κινήσεις τῶν χεριῶν καὶ μορφασμοί. Ὅλη ἡ φυλή, καθὼς προχωρεῖ σιωπηλὴ πάνω στὰ σκληρὰ βράχια καὶ στὸ χιόνι, δὲν κάνει τὸν παραμικρὸ θόρυβο.

Μπροστὰ πηγαίνουν οἱ νέοι μὲ τὰ ἀθλητικὰ παραστήματα καὶ τὸ ἡλιοκαμμένο δέρμα τους. Τὸ βλέμμα τους ἀκολουθεῖ τὰ ἴχνη ποὺ διακρίνονται στὸ ἔδαφος.

Τὸ μέρος ὅπου στήθηκε ἡ παγίδα τὸ προηγούμενο πρωῒ εἶναι μακριά. Ξαφνικὰ ἰσκιώνει τὸ ρόδινο φόντο τῆς αὐγῆς ἕνα πελώριο ὄρνεο. Ἁπλώνει τὶς φτεροῦγές του καὶ σταματᾷ, ψάχνοντας μὲ τὸ διαπεραστικὸ βλέμμα του νὰ ἀντικρύσῃ κανένα ἀποσυντεθειμένο πτῶμα ἀγριμιοῦ. Βλέπει τὸν ὅμιλο καὶ χαμηλώνει. Ἀλλὰ ἕνας ἀπὸ τοὺς νέους, ὁ Βρίς, ταχύτερος κι' ἀπ' τὸν ἄνεμο, ἁπλώνει τὸ μπράτσο του σὰν τόξο καὶ τινάζει τὴ σφενδόνη του. Ὁ Βρὶς ἔχει σταθερὴ βολὴ καὶ εἶναι ἀπὸ τοὺς δεξιώτερους κυνηγούς. Τὸ ὄρνεο πέφτει μὲ σπασμένο τὸ ἕνα φτερὸ καὶ ὁ νέος ρίχνεται ἐπάνω του. Κι' ἄλλοι νέοι σπεύδουν τότε μὲ ὁρμή. Ὁ Γκρύτ, ποὺ παλεύει σῶμα μὲ σῶμα μὲ τὶς ἀρκοῦδες... Ὁ Τόκ, ποὺ ξέρει νὰ σπάνῃ τὶς πέτρες τεχνικὰ καὶ νὰ μυτερώνῃ τὰ κόκκαλα, μετατρέποντάς τα σὲ ὅπλο... Ὁ Πλοό, ὁ φαρᾶς...

Κι' ἄλλοι ἀκόμη, ποὺ τὰ βαρβαρικά τους ὀνόματα θυμίζουν τὶς φωνὲς τῶν ζώων ποὺ ἐνίκησαν. Ὅλοι διαφιλονικοῦσαν τὴ λεία. Ἀπὸ μιὰ φοβερὴ γροθιά, ποὺ δέχεται ἐκ μέρους τοῦ Γκρύτ, ὁ Βρὶς σωριάζεται στὴ γῆ κι' ὁ Γκρὺτ γίνεται κύριος τῆς λείας.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὸ μέσον τῶν γερόντων προχωρεῖ ὁ Μπρά, ὁ πατριάρχης, μ' ἕνα ὕφος σοβαρό. Ἡ γενειάδα του εἶναι σὰν ἕνα κατάλευκο σύννεφο. Αὐτὸς ἔχει δῆ πολλὰ πράγματα περασμένα ἀπὸ καιρὸ καὶ καθὼς οἱ νέοι τὸν ἐγνώρισαν ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἔνοιωσαν τὸν κόσμο, πιστεύουν ὅτι ὑπῆρξε στὸν κόσμο ἀνέκαθεν καὶ σέβονται τὴ μυστηριώδη του δύναμι... Μὲ τὸ ροζιασμένο μπαστοῦνι του ἀγγίζει τοὺς διαμαχομένους, ποὺ ἀμέσως ἀποτραβιοῦνται. Τὸ πτῶμα τοῦ ὀρνέου ἀφήνεται ἀπὸ τὸν σφετεριστή του κατὰ γῆς. Ὁ Μπρὰ σκύβει, τὸ παίρνει καὶ τὸ δίνει στὸν Βρίς. Ὅλοι ἔχουν τὴ διαίσθησι κάποιας ἀμυδρᾶς δικαιοσύνης καὶ παρακολουθοῦν ἀμίλητοι τὰ δόντια τοῦ κυνηγοῦ νὰ μπήγωνται στὴ λεία καὶ τὸ στόμα του νὰ τὴν καταβροχθίζῃ...

Ἀπ. Ν. Μαγγ.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟ ΑΠΟ ΤΑ ΖΩΑ

Ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀρχαιοτέρου Ἔθνους

τοῦ κόσμου ποὺ διατηρεῖται μέχρι σήμερα, ἔτσι καὶ ὁ τάρανδος ἔχει τὸν τίτλο τοῦ ἀρχαιοτέρου ζώου ποὺ διατηρεῖται μέχρι τῶν ἡμερῶν μας.

Ὁ τάρανδος, ποὺ ἀνήκει στὸ γένος τῶν ἀρτιδακτύλων θηλαστικῶν τῆς ὁμοιογενείας τῶν ἐλαφιδῶν, ἐνεφανίσθη στὴν γῆ τὴν ἐποχὴ τῶν παγετώνων, ἀρκετὲς δηλαδὴ χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Οἱ τάρανδοι ζοῦν κυρίως στὶς χιονισμένες περιοχὲς τῆς Γροιλανδίας, τῆς Σιβηρίας καὶ τῆς Β. Ἀμερικῆς. Οἱ τάρανδοι τῶν δύο τελευταίων περιφερειῶν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο — τὴν ἄνοιξι καὶ τὸ φθινόπωρο — ἐπιχειροῦν μεγάλες πορεῖες γιὰ νὰ βροῦν τροφὴ ποὺ ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ θάμνους. Οἱ πορεῖες αὐτὲς ὑπερβαίνουν πολλὲς φορὲς τὰ 500 — 600 χιλιόμετρα.

Ὁ τάρανδος διακρίνεται γιὰ τὸ γρήγορο τρέξιμό του καὶ τὴν φοβερὰ ἀνεπτυγμένη του ὄσφρησι. Μὲ τὴν μυρωδιὰ καὶ μόνο μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῇ τοὺς διῶκτες του ἀπὸ ἀποστάσεως μισοῦ χιλιομέτρου.

Οἱ Γροιλανδοὶ καὶ οἱ Λάπωνες κυνηγοῦν τὸν τάρανδο μὲ πρωτόγονα μέσα.

* ΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΥ *

Ἕνας καλὸς λαχανόκηπος, μιὰ καλὴ δενδροφυτεία, ἀκόμη καὶ ἕνας ἀνθῶνας πρέπει νὰ ἔχουν καλὸ καὶ πλούσιο χῶμα γιὰ νὰ ἀποδώσουν ὅ,τι περιμένομε. Γι' αὐτὸ πρέπει τὸ χῶμα τοῦ κήπου μας νὰ τὸ ἐνισχύσωμε μὲ ἕνα λίπασμα.

Ἀπὸ τὰ πολὺ παληὰ χρόνια γιὰ λιπάσματα ἦταν γνωστὰ τὸ κοπρόχωμα καὶ τὸ φυτόχωμα. Δύο λιπάσματα ποὺ δὲν στοιχίζουν σχεδὸν τίποτε. Καὶ τὸ μὲν κοπρόχωμα θὰ τὸ ἔχῃ ὁ καθεὶς ποὺ θὰ διατηρῇ κάποιο ζῷο στὸ σπίτι του, τὸ δὲ φυτόχωμα θὰ μπορέσῃ νὰ τὸ παρασκευάσῃ καὶ μόνος του.

Ἀλλὰ ἂς δοῦμε συγκεκριμένως πῶς θὰ γίνουν τὰ λιπάσματα αὐτά, ποὺ ἐπαξίως ἀντικαθιστοῦν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο.

Τὸ κοπρόχωμα εἶναι ἡ ἀποσυντεθειμένη κόπρος τῶν ζώων — κυρίως τοῦ ἀλόγου — ποὺ βρίσκεται στὴ θερμοστρωμνὴ τοῦ σταύλου. Στὰ ἄχυρα δηλαδὴ ποὺ ἔχουμε στρώσει κάτω εἰς τὸ δάπεδο τοῦ σταύλου. Ἡ κόπρος τοῦ ζώου, μὲ τὸ χῶμα ποὺ εἶναι κάτω ἀπὸ τὰ ἄχυρα, μᾶς κάμουν τὸ περίφημο αὐτὸ λίπασμα, ποὺ εἶναι τὸ καταλληλότερο γιὰ τὴν γονιμοποίησι τοῦ ἐδάφους. Ἔχει δὲ ἀκόμη τὴν ἰδιότητα, λόγῳ τοῦ χρώματός του ποὺ εἶναι ἀρκετὰ σκοῦρο, νὰ συγκεντρώνη καὶ περισσοτέρας ἡλιακὰς ἀκτῖνας καὶ νὰ παράγῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὑψηλοτέραν θερμοκρασίαν.

Ἄλλη ἰδιότης του, ποὺ τὸ καθιστᾷ τόσο περίφημον λίπασμα, εἶναι ὅτι αἱ οὐσίαι ποὺ περιέχει εἶναι πολὺ εὐδιάλυτες.

Τὸ κοπρόχωμα θὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε εἴτε αὐτούσιο, ὁπότε θὰ τὸ ἁπλώσουμε σὲ πάχος 2 — 3 ἑκατοστῶν εἰς τὸν λαχανόκηπόν μας, εἴτε ἀφοῦ τὸ ἀναμίξουμε μὲ κοινὸ χῶμα σὲ μιὰν ἀναλογία ἕνα πρὸς δέκα, ὁπότε βέβαια θὰ τὸ ἁπλώσωμεν σὲ παχύτερο στρῶμα.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸ κοπρόχωμα ἔχομεν, ὅπως εἴπαμε καὶ παραπάνω, καὶ τὸ φυτόχωμα, ποὺ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἀποσυντεθειμένα φύλλα.

Τὴν χρησιμότητά του τὴν ξέρουμε ὅλοι, διότι καὶ ὅλοι ξέρουμε πόσον καλὸ κάμνουν εἰς τὴν καλλιέργειαν τὸ καστανόχωμα, τὸ σχινόχωμα καὶ τὰ λοιπὰ παρόμοια. Φυτόχωμα ἔχομε δύο εἰδῶν: τὸ φυσικὸ καὶ τὸ τεχνητό. Καὶ τὸ μὲν φυσικὸ τὸ βρίσκουμε εἰς τὰ δάση, ποὺ ὑπάρχουν καστανιές, σχῖνοι, ρείκια καὶ ἄλλα δένδρα καὶ θάμνοι. Εἶναι δηλαδὴ χῶμα ἀνακατευμένο μὲ τὰ φύλλα καὶ τὸ ξύλον τῆς ρίζας, ποὺ ἔπεσαν ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ἐσάπισαν κάτω τὶς βροχές. Ἀκόμη ὡς φυτόχωμα μπορεῖ νὰ χρησιμεύσουν καὶ τὸ χῶμα τῆς ἰτέας, ποὺ εἶναι πολὺ ἐλαφρὸ καὶ εὔθρυπτο καὶ προέρχεται ἀπὸ σάπιο ξύλο τῆς ἰτέας, καθὼς καὶ ἐκεῖνο ποὺ μποροῦμε νὰ ἐπιτύχωμε ἀπὸ τὴν ἀποσύνθεσιν διαφόρων χόρτων στὰ ἐλώδη ἐδάφη.

Ἀλλὰ ἂν μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ βροῦμε ἕτοιμο φυτόχωμα μποροῦμε καὶ μόνοι μας νὰ παρασκευάσωμεν ἀπὸ αὐτὸ καὶ νὰ πλουτίσωμεν κατόπιν τὸ χῶμα τοῦ λαχανόκηπου μας.

Πρὸς τοῦτο κάμναμε σωροὺς ἀπὸ φύλλα ὄχι πολὺ πυκνοὺς γιὰ

νὰ μὴ θερμαίνωνται ὡσὰν νὰ φύλλα. Τοὺς σωροὺς αὐτοὺς ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τοὺς ἀνακατεύομεν εἰς τρόπον ὥστε ὅλα τὰ φύλλα σιγὰ - σιγὰ νὰ ἔλθουν μὲ τὴν σειρὰν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν. Ἀπὸ τὴν βροχὴν τότε ὁ σωρὸς αὐτὸς θὰ σαπίσῃ. Βέβαια τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα θὰ ἔχωμε καὶ ἂν τὸν ποτίζωμεν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βροχῆς εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερον. Καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προτιμῶμεν οἱ σωροὶ νὰ εἶναι μᾶλλον ἀραιοί.

Πρὶν χρησιμοποιήσουμε τὸ φυτόχωμα αὐτὸ θὰ εἶναι καλὸ νὰ τὸ ἀναμίξωμε μὲ λίγο ἀσβέστη, ὁ ὁποῖος ρίχνει τὴν ὀξύτητα ποὺ ἀναπτύσσεται εἰς τὰ φύλλα καὶ ποὺ εἶναι ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν καλλιέργειαν.

Τὸ φυτόχωμα αὐτὸ ἐπίσης ὅπως τὸ κοπρόχωμα θὰ τὸ ἁπλώσωμεν εἰς τὸν λαχανόκηπόν μας εἴτε αὐτούσιον, εἴτε ἀφοῦ τὸ ἀναμίξωμεν μὲ κοινὸ χῶμα.

Εἰς τὸ φυτόχωμα ὅπως καὶ εἰς τὸ κοπρόχωμα αἱ ρίζες τῶν φυτῶν ἀναπτύσσονται εὐκολώτερα καὶ ταχύτερα παρὰ σὲ οἱοδήποτε ἄλλο χῶμα. Καλλιτερεύει καὶ συγχρόνως γονιμοποιεῖ τὸ ἔδαφος.

Παρόμοιο λίπασμα μποροῦμε νὰ παρασκευάσωμε καὶ ἀπὸ τὴν κόπρον τῶν ὀρνίθων, διάφορα σκουπίδια καὶ χόρτα. Ἀλλὰ τὸ κοπρόχωμα αὐτὸ ἀργεῖ νὰ γίνῃ. Πρέπει δηλαδὴ νὰ ὑπολογίσωμεν ἀπὸ τὴν προηγουμένην μας ἄνοιξιν διὰ τὴν ἐπομένην. Αὐτὸ γίνεται ἂν ἰσοπεδώσουμε τὰ σκουπίδια αὐτὰ καὶ τὰ ποτίζουμε τακτικὰ καὶ ἰδίως τὸ καλοκαῖρι μὲ τὴν μεγάλη ζέστη, ἐνῷ συγχρόνως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνακατεύομεν τὸν σωρὸν αὐτὸν γιὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ τὰ μὴ ἀποσυντεθειμένα μέρη. Ἀφοῦ παραμείνῃ ὁ σωρὸς αὐτὸς ἐκτεθειμένος ὅλο τὸ καλοκαῖρι καὶ τὸν χειμῶνα, τὴν ἐπομένην ἄνοιξιν θὰ ἔχωμεν ἕνα πολὺ καλὸ λίπασμα.

Τὰ λιπάσματα αὐτὰ θὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε ἐκτὸς ἀπὸ τὸν λαχανόκηπο καὶ εἰς τὰ σπορεῖα, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὰ δένδρα μας καὶ κυρίως διὰ τὰ ὀπωροφόρα καὶ μάλιστα κατὰ τὴν φύτευσί τους.

ΤΑ ΕΙΔΗ ΤΩΝ ΑΡΚΤΩΝ

Ἡ ἄρκτος (κοινῶς ἀρκούδα) εἶναι ἀπὸ τὰ ζῷα ποὺ ἐμφανίζουν τὶς περισσότερες παραλλαγές. Τὰ κυριώτερα εἴδη ποὺ παρουσιάζει σὲ διάφορα σημεῖα τῆς γῆς αὐτὸ τὸ ζῷον εἶναι ἕξ.

1) Ἡ κοινὴ ἄρκτος: Ζῇ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀσίαν πρὸς βορρᾶν τῶν Ἰμαλαΐων. Ἔχει μῆκος 1,10 καὶ ὕψος 1,25. Κατὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐπιτίθεται μόνον ὅταν προσβληθῇ ἀπὸ αὐτόν.

2) Ἡ φαιά: Ἡ ἄρκτος αὐτὴ εἶναι τὸ ἀγριώτερον ἀπὸ τὰ σαρκοβόρα ζῷα. Ἔχει μῆκος 2,40 μ., βάρος 450 χλγρ. καὶ ζῇ εἰς τὴν Βόρειον Ἀμερικήν.

3) Ἡ λευκὴ ἢ πολικὴ ἄρκτος. Ζῇ εἰς τὰς πολικὰς χώρας καὶ τρέφεται κυρίως ἀπὸ φώκες καὶ ψάρια. Ἔχει μῆκος 2,50 μ. καὶ ζυγίζει 800 χλγρ.

4) Ἡ Θιβετιανή, ἡ ὁποία φέρει ἐπάνω εἰς τὸ στῆθος της μιὰν ἄσπρη κηλῖδα ποὺ ἔχει σχῆμα Υ.

5) Ἡ μαλαϊκὴ καὶ
6) Ἡ συριακὴ ἄρκτος.

Ἀπὸ τὰ εἴδη αὐτὰ περισσότερον χρήσιμον εἶναι τὸ εἶδος

τῆς πολικῆς ἄρκτου, διότι καὶ τὸ κρέας της τρώγεται ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ τὸ δέρμα της ἔχει μεγίστην ἀξίαν.

Ἡ ἱστορία τῶν ἀριθμῶν

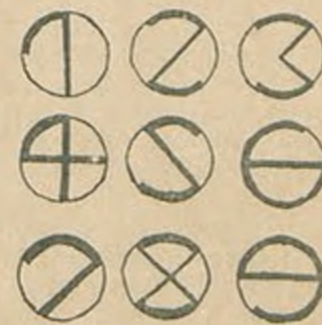
Ἡ ἱστορία τῶν ἀριθμῶν τοὺς ὁποίους χρησιμοποιοῦμε ἡμεῖς σήμερα εἶναι παναρχαία. Τὰ σύμβολα αὐτὰ δηλαδὴ τὸ 1, 2, 3..... κλπ. εἶναι ἰνδικῆς κατασκευῆς, τὰ ὀνομάζουμε δὲ ἀραβικά, διότι εἰς τὴν Εὐρώπην εἰσήχθησαν διὰ τῶν Ἀράβων τῆς Ἰσπανίας καὶ ἀντικατέστησαν τοὺς Ρωμαϊκοὺς ἀριθμούς, ποὺ ἦσαν μέχρι τότε ἐν χρήσει δηλαδὴ τοὺς ἀριθμοὺς I, II, III... κλπ.

Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἀπὸ ποῖον ἀκριβῶς παρήχθησαν καὶ ποίαν σημασίαν ἔχουν τὰ σχήματά των δὲν εἶναι ἀκριβῶς γνωστόν. Τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι προῆλθον ἀπὸ τομεῖς καὶ τόξα τοῦ κύκλου, ὁ ὁποῖος ὁλόκληρος ἐσήμαινε τὸ μηδέν. Εἰς τὴν εἰκόνα μας διακρίνονται πῶς ἔγιναν κατὰ τὴν ἐκδοχὴν αὐτὴν οἱ ἀριθμοί.

* * *

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἄξιον μελέτης εἶναι καὶ τὸ σύστημα τῆς ἀριθμήσεώς μας, τὸ δεκαδικὸν δηλαδὴ σύστημα. Τοῦτο ὀφείλεται κατὰ τὴν πιθανωτέραν ἐκδοχὴν εἰς τὸ ὅτι κατὰ τὰ πολὺ παλαιὰ χρόνια ἡ ἀρίθμησις ἐγίνετο εἰς τὰ δάκτυλα τῶν δύο χεριῶν.

Μόνον εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην ὑποστηρίζουν τινὲς ὅτι κατὰ τὴν ἀρίθμησιν ἐχρησιμοποίουν καὶ τὰ δάκτυλα τῶν ποδιῶν. Ἐκ τούτου δὲ καὶ σήμερον ἀκόμη εἰς τὴν Γαλλικὴν ἐμφανίζεται ὡς μονὰς

τὸ εἴκοσι (τετράκις εἴκοσι = ὀγδοήκοντα — κατρεβαίν).

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δωδεκαδικὸν σύστημα, τοῦτο ἀνάγεται μᾶλλον εἰς τοὺς Ἀνατολικοὺς λαοὺς καὶ μάλιστα εἰς τοὺς Χετταίους. Ἀφῆκε δὲ τοῦτο τὰ ἴχνη του καὶ μέχρι σήμερον, ποὺ ἔχομε τὴν δωδεκάδα (ντουζίνα) ἀκόμη δὲ καὶ τὴν μέτρησιν τοῦ χρόνου μὲ τοὺς δώδεκα μῆνας, τὶς δώδεκα ὧρες καὶ τὰ ἑξήκοντα (5 × 12) λεπτὰ καὶ δευτερόλεπτα.

Ἐν τῷ μεταξὺ βέβαια καὶ διάφοροι λαοὶ καὶ φυλαὶ εἶχαν ἰδιαίτερα συστήματα ἀριθμήσεως. Ἐνδιαφέρον μάλιστα εἶναι τὸ σύστημα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, οἱ ὁποῖοι ἐχρησιμοποίουν διὰ τὴν ἀρίθμησιν τὰ γράμματα, εἴτε κατὰ τὴν σειρὰν αὐτῶν δηλαδὴ α = 1, β = 2, γ = 3 κλπ., εἴτε κατὰ τὸ ἀρχικὸν γράμμα ἑκάστου ἀριθμοῦ.

Κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο ὁ ἀριθμὸς 1 ἐσημειοῦτο διὰ μιᾶς γραμμῆς |, τὸ πέντε δι' ἑνὸς Π, τὸ δέκα δι' ἑνὸς Δ, τὸ ἑκατὸν δι' ἑνὸς Η, (Ηεκατόν), τὸ χίλια δι' ἑνὸς Χ καὶ τὸ μύριοι δι' ἑνὸς Μ. Οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ ἦσαν κυρίως ἐν χρήσει εἰς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ ὁποῖοι μάλιστα καθώρισαν ὅπως τὰ ὡς ἄνω γράμματα τιθέμενα ἐντὸς ἑνὸς Π, σημαίνουν τὸν ἐπὶ πέντε πολλαπλασιασμόν των.

Ἡ μικρὴ Νεολαία ὁ κῆπος

ΧΑΛΑΣΜΟΣ ΚΥΡΙΟΥ!

Τί ἦταν αὐτό; Χάλασε ὁ κόσμος μὲ τὶς σελίδες μας! Βροχὴ τὰ γράμματα ἔρχονται ὁλοῦθε. Σκαπανεῖς καὶ Σκαπάνισσες μᾶς γράφουν τὸν ἐνθουσιασμό τους, τὴ χαρά τους, γιατὶ τώρα πιὰ ἔχουν κι' αὐτοὶ κάτι, ξεχωριστὰ δικό τους στὸ περιοδικό...

Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μᾶς γράφει:

«Ἀγαπητὴ «Νεολαία»,

Τώρα πιὰ δὲν ἔχω κανένα παράπονο. Ὁ κῆπος μας τἄχει ὅλα. Τὰ παιδιὰ στὸ χωριό μας σκάνουν στὰ γέλια μὲ τὸν Γιαννάκη φασαρία! Τί παιδὶ κι' αὐτός! Ἀνυπομονοῦμε νἄρθῃ τὸ ἄλλο τεῦχος νὰ μάθουμε τὶς νεώτερες σκανταλιές του. Μὰ καὶ τὰ ἔξυπνα καὶ τὰ κουτά, περίφημα! Τὸ διηγηματάκι μὲ τὰ μῆλα μοῦ τὄχει διαβάσει δυὸ φορὲς ἡ μητέρα καὶ μοῦ τονίζει τί κακὸ μπορεῖ νὰ κάμῃ ἡ κακὴ συναναστροφή. Μὰ εἶμαι πιὸ πολὺ εὐχαριστημένος γιατὶ τώρα μποροῦμε ἀπὸ τὶς στῆλες μας νὰ μιλᾶμε μὲ τὸν Ἀρχηγό, τὸν Πατέρα μας.

Θέλω λοιπὸν νὰ Τοῦ πῆτε πόσο τὸν ἀγαποῦμε καὶ πόσο θέλουμε νὰ γίνουμε γρήγορα μεγάλοι, νὰ μποροῦμε νὰ τὸν βοηθήσουμε κι' ἐμεῖς στὸ ἔργο Του.

Σὲ φιλῶ ΜΗΤΣΟΣ»

Θὰ τοῦ τὰ πῶ λοιπὸν καὶ αὐτά, ἀγαπητὲ συνάδελφε, καὶ ὅτι ὡς ποὺ νὰ γίνωμε μεγάλοι θὰ εἴμαστε καλὰ καὶ πειθαρχικὰ παιδιὰ καὶ ποτὲ δὲ θὰ μοιάσουμε τοῦ Γιαννάκη τοῦ Φασαρία, ποὺ γελᾶμε μαζί του γιατὶ δὲν πηγαίνει στὸ σωστὸ δρόμο.

Ὁ Μεγάλος Σκαπανέας

ΜΙΚΡΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΤΟΥ ΑΡΑΠΗ

Μιὰ φορὰ ἕνα καραβάνι ἐπήγαινε στὴ Δαμασκό. Στὸ δρόμο ὅμως ληστὲς αἰχμαλώτισαν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους καὶ μαζί μ' αὐτοὺς καὶ ἕνα Ἀράπη ποὺ τὸν λέγανε Χασάν. Αὐτὸς εἶχε κι' ἕνα ὡραῖο ἄλογο ποὺ τὸ πιάσαν κι' αὐτὸ οἱ ληστές.

Ἕνα βράδυ καθὼς ὁ Χασὰν ἦτανε δεμένος κοντὰ σὲ μιὰ σκηνή, ἄκουσε ξαφνικὰ τὸ ἄλογό του νὰ φωνάζῃ. Ἤθελε νὰ τὸ πλησιάσῃ μὰ δὲν μποροῦσε, γιατὶ οἱ ληστὲς τοῦ εἶχαν δέσει τὰ πόδια. Κατώρθωσε ὅμως νὰ τὰ πλησιάσῃ μὲ τὸ νὰ συρθῇ μὲ τὰ χέρια καὶ τὰ γόνατα.

Ἅμα τὸ πλησίασε, τοῦ εἶπε:

«Ἄ! καλέ μου φίλε! τώρα θὰ χάσῃς καὶ σὺ τὴν ἐλευθερία σου! Ἔλα ἂν μπορῇς, τρέξε στὸ σπίτι μας

Ἄρπαξε τὸν κύριό του κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ.

καὶ πὲς στὴ γυναῖκά μου πῶς δὲν θὰ μὲ ξαναδῇ ποτὲ καὶ γλύψε μὲ τὴ γλῶσσα σου τὰ χεράκια τῶν παιδιῶν μου νὰ τοὺς φέρῃς ἔτσι τὴν ἀγάπη μου».

Τί ἔκαμε τότε νομίζετε τὸ ἄλογο; Νά! μὲ μιὰ δυνατὴ κλωτσιὰ ἔκοψε τὸ σκοινί του. Ἄρπαξε τὸν πληγωμένο κύριό του ἀπὸ τὴ δερμάτινη ζώνη καὶ ἄρ-

Ὁ Πατέρας καὶ ὁ Ἀρχηγός μας.

Κόλπα καὶ παθήματα τοῦ Γιαννάκη Φασαρία

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ον.

[Ἡ Παυλίνα στὸ... ντουλάπι. — Ὅπου ὁ Γιαννάκης τρώει παρὰ μία τεσσαράκοντα καὶ φεύγει ἀπ' τὸ σπίτι του. — Πεῖνα καὶ πάλι πεῖνα. — Πῶς... κρεμάστηκε σὲ μιὰ κερασιά].

Ὁ Γιαννάκης λοιπὸν ὅπως εἴπαμε ἔκλεισε μέσα στὸ ντουλάπι τὴν ἀδελφή του....Τὴν ἀμπάρωσε καλὰ κι' ἄρχισε νὰ τὴν φοβίζῃ.

Ὅσο τὴν ἄκουγε νὰ φοβᾶται στὰ σκοτεινὰ καὶ νὰ φωνάζῃ τόσο καὶ τῆς διηγώτανε ἱστορίες γιά... φαντάσματα καὶ βρυκόλακες γιὰ νὰ τὴν φοβίζῃ πιὸ πολὺ ἀκόμη. Πότε - πότε μάλιστα ἔβγαζε καὶ τέτοιες ἄγριες φωνὲς ποὺ ἀνατρίχιαζε κανεὶς ν' ἀκούῃ τὴν καϋμένη τὴν Παυλίνα....

— Φτάνει πιὰ ἀδελφούλη μου, τοῦ ἔλεγε αὐτή, θὰ σκάσω, βγάλε με!

Ὁ Γιαννάκης ὅμως...ἀγρὸν ἀγόραζε κι' ἡ καϋμένη ἡ Παυλίνα θὰ ἔσκα-

Κατώρθωσε νὰ τὸ σκάσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ πατέρα του.

ζε ἀσφαλῶς ἂν δὲν ἐπέστρεφαν ἀπ' ἔξω οἱ γονεῖς της νὰ τὴν βγάλουν

Τῶν σκαπανέων μας

Ἀπὸ τὶς φωτογραφίες ποὺ μᾶς ἔρχονται.

Χρήσιμοιγνώσεις

Πρέπει νὰ ξέρετε :

....Ὅτι τὸ αὐτοκίνητο ποὺ μᾶς μεταφέρει τόσο γρήγορα ὅπου θέλουμε, ἀνακαλύφθηκε

γιὰ πρώτη φορὰ τὸ 1769 ἀπὸ τὸν Γάλλο Κυνιὼ καὶ ὅτι στὴν ἀρχὴ ἀντὶ γιὰ βενζίνα ὅπως τώρα, ἔκαιγε... ξύλα!

....Ὅτι τὰ σπίρτα ὅταν τὰ ἀνακάλυψαν ἦσαν μεγάλα κάπου 10 πόντους τὸ ἕνα καὶ ἄναβαν (ἐπειδὴ εἶχαν φώσφορο) ἂν τὰ τρίβανε πάνω στὸν τοῖχο ἢ στὴν σόλα τοῦ παπουτσιοῦ...

...Ὅτι ὁ ὁ σιδηρόδρομος ἂν τρέχη σήμερα μὲ 180 καὶ 200 καὶ 300 μίλια τὴν ὥρα, ἔτρεχε ὅταν πρωτοεφευρέθηκε μόνον ἕξη μίλια τὴν ὥρα!

Ἔξυπνα καὶ κουτά

Ὁ δάσκαλος ρωτᾶ ἕναν μαθητὴ στὸ μάθημα τῆς φυσικῆς:

—Πές μου Νῖκο ἕνα ἔντομο μὲ προβοσκίδα!

Καὶ ὁ Νῖκος ἀπαντᾶ:

—Ὁ ἐλέφας κύριε!

*

—Ποῦ εἶναι Φωφώ μου τὸ σπίτι σας;

—Κοντὰ στῆς θείας Ἐλπινίκης.

—Καὶ τῆς θείας Ἐλπινίκης;

—Κοντὰ στὸ δικό μας...

Στὸ μάθημα τῆς ἀνθρωπολογίας:

—Πῶς λέμε Τάκη μὲ μιὰ λέξι τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια μαζί;

— ...Χεροπόδαρα, κύριε!

χισε νὰ τρέχη τρελλὰ στοὺς κάμπους καὶ στὰ βουνά. Καὶ σὰν ἔφτασε στὸ σπίτι ἀκούμπησε τὸν κύριό του ἀπαλὰ μπροστὰ στὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του καὶ ὕστερα ἔπεσε νεκρό!

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι στὸν τόπο αὐτὸ ἔκλαψαν τὸ πιστὸ αὐτὸ ζῶο καὶ πολλὰ τραγούδια ἔγιναν γιὰ τὴν ἀφοσίωσί του.

μισολιποθυμημένη ἀπὸ τὸ ντουλάπι.

Ὁ Γιαννάκης εἶχε κρυφθῆ ἐν τῷ μεταξὺ στὸ καρβουναριὸ καὶ ὁ πατέρας του μόλις ἔμαθε ἀπ' τὴ Παυλίνα τὰ καθέκαστα τὸν ἀνεζήτησε καὶ σὲ λίγο τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὸ αὐτὶ μέσα ἀπ' τὸ καρβουναριὸ μαῦρον σὰν ....κατσαρίδα!

... Μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια ψηλά.

Φουρκισμένος δὲ καθὼς ἦταν τὸν ἄρχισε στὸ ξύλο καὶ τοὔδωσε τῆς χρονιᾶς του, ὥς που ὁ Γιαννάκης σὲ μιὰ στιγμὴ κατώρθωσε νὰ τὸ σκάση ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ πατέρα του καὶ νὰ βγῆ στὸ δρόμο.

Κάθε ἄλλο παιδὶ θὰ ἔκλαιγε ἄγρια καὶ θὰ πήγαινε νὰ κρυφθῆ...

Ὁ Γιαννάκης ὅμως σὰν βρέθηκε ἐλεύθερος ἀνέβηκε σ' ἕνα σωρὸ ἀπὸ πέτρες ποὺ ἦταν ἀντίκρυ στὸ σπίτι του καὶ ἐγελοῦσε ὁ ἄθλιος βλέποντας τὸν πατέρα του.

Κάποια κίνησι ὅμως ποὺ εἶδε τοῦ πατέρα του καθὼς ἦταν καὶ τόσο.... γενναῖος τὸν ἔκαμε νὰ τὸ βάλη στὰ πόδια πρὸς τὴν ἐξοχή.

Ἡ ἐξοχὴ τὸν καλμάρησε κάπως ἀλλὰ τὸ ξύλο τὸ θυμώτανε καὶ δὲν τόβαζε κάτω:

«Μπά! δὲν ξαναγυρίζω ποτὲ ἐγὼ στὸ σπίτι μου, δὲν ἔχω ἀνάγκη. Θὰ ζήσω μόνος μου» σκεφτότανε!

Κι' ἔτσι ἄρχισε νὰ σφυρίζη ἀμέριμνος...

Σὲ λίγο ὅμως ἄρχισε νὰ πεινᾶ. Νὰ γυρίση πάλι στὸ σπίτι; ἐσκεπτότανε.

Ἦταν ἀδύνατο! Ἔξυσε τότε τὸ... σοφό του κεφάλι μήπως κατεβάση καμμιὰ ἰδέα κι' ἔπειτα σὰν νὰ βρῆκε κάτι, ἔβγαλε ἄγρια γέλια καὶ ἄρχισε νὰ τρέχη πρὸς τὸ μέρος ἑνὸς φράχτη. Εἶχε δὴ μιὰ κερασιὰ πιὸ κάτω καὶ ἔτρεξε ἀμέσως.

Μόλις πλησίασε χωρὶς δεύτερη σκέψι σκαρφάλωσε στὸ φράχτη καὶ ἀνέβηκε στὴν κερασιά.

Διάλεξε τὸ πιὸ φορτωμένο ἀπὸ κεράσια κλαδὶ καὶ τὸ καβαλλίκεψε.

...Δὲν εἶχεν ὅμως δοκιμάσει ὁ δυστυχὴς δυὸ-τρία, ὅταν ἄξαφνα... χράπ! κόπηκε τὸ κλαδὶ καὶ βρέθηκε... κρεμασμένος ἀπὸ ἕνα πιὸ χαμηλὸ κλαδὶ μὲ τὸ κεφάλι κάτω καὶ τὰ πόδια ψηλά..

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς)

— Γιά νά περνᾶ

Μεσοστιχὶς

Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Βασιλέα τῆς Κρήτης.

1) Πόλις τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. 2) Δηλητήριον 3) Πρόθεσις 4) Ἡ μεγαλυτέρα τῶν Δωδεκανήσων μετὰ τὴν Ρόδον. 5) Ὑδρόβιον ζῶον.

Ι. Π. ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

Δικτυωτὸν

* * * * * * *
*   *   *   *
* * * * * * *
*   *   *   *
* * * * * * *
*   *   *   *
* * * * * * *

Πρώτη σειρά: Κράτος τῆς Ἀμερικῆς. Δευτέρα σειρά: Πόλις τῆς Γαλιλαίας. Τρίτη σειρά: Προάστειον τῶν Ἀθηνῶν. Τετάρτη σειρά: Ξωρκισμένος νἆναι.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

ΑΝ. ΧΑΛΑΣ

Κλίμαξ

Π — Σ
Π — — Σ
Π — — — Σ
Π — — — — Σ
Π — — — — — Σ
Π — — — — — — Σ
Π — — — — — — — Σ

Κατὰ σειράν: Ὁ καθένας, Πόδι, Κύριον ὄνομα, Μυθολογικὸν πρόσωπον, Ἔνδοξος ἀνὴρ τῆς ἀρχαιότητος.

ΧΡ. Κ. ΜΠΟΥΝΙΑΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 51ου ΦΥΛΛΟΥ

Τὸ «Μελανοδοχεῖον»: Ὁριζοντίως. 1 Ρουμανία, 2 χάνι, 3 ἄν, 3΄ ὀστᾶ, 5 σειρῆνες. Καθέτως 1 Ρῆνος, 2 σέ, 3 τί, 4 ἄρ, 5 ἄχ, 6 νά, 7 ἶνα, 8 αἶνος. Ὁ «Ἱπποπόταμος»: Ὁριζοντίως 1 Ἀρτεμισία, 2 Ἀσίας, 4 ἀπό, 5 φαΐ, — στά, 6 ἀνάκτορον. Καθέτως 1 Ἄγραφα, 2 πᾶν, 3 οἶα, 5 μά — ΣΤ, 6 ἴς — τό, 7 σὶ — ἄρ, 8 ἴα, 9 ἄσυλον.

Μαγικὴ εἰκών: Ὁ σωφὲρ εἶναι ξαπλωμένος δεξιὰ τῆς εἰκόνος κάτω ἀπὸ τὸ δένδρο.

Τὶ εἶναι: Βαλτιμόρη: Πόλις τῆς Ἀμερικῆς. Μίθρας: Θεότης τῶν ἀρχαίων Περσῶν. Κοπερνικία: Εἶδος φυτοῦ. Δουβλόνιον: Ἱσπανικὸν νόμισμα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως:

1. Πρωτεύουσα κράτους τῆς Εὐρώπης, ἡ ὁποία κατέστη ὀνομαστὴ διὰ τὴν μακρὰν πολιορκίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἀντέστη.
2. Τὸ ὑπάρχον - Μόριον τῆς ὑποτακτικῆς καὶ δεικτικὸν (δημ.) θεωρούμενον ὡς ἐλάχιστα εὐγενές.

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Μ	Α	Δ	Ρ	Ι	Τ	Η	■
2	Ο	Ν	■	Η	■	■	Ν	Α
3	Ν	Α	Υ	Τ	Α	Ι	■	Ν
4	Ι	■	Ξ	Ο	Μ	Α	■	Α
5	Μ	Α	■	Ρ	Α	Σ	■	Μ
6	Ο	Ι	Α	■	■	Ι	■	Μ
7	Σ	■	Π	Ε	Π	Ο	Ν	Ι
8	■	Π	Ο	Λ	Ω	Ν	Ι	Α

3. Εἰς τὰ πλοῖα περιπατοῦν κανονικὰ ἐνῷ εἰς τὴν ξηρὰν «παραπατοῦν» ἰδίως ὅταν παραμείνουν πολὺ καιρὸ στὴ θάλασσα, κατὰ τρόπον κωμικόν. Ἐν τούτοις δὲν εἶναι μεθυσμένοι.
4. Ἡ μεγαλυτέρα στρατιωτικὴ μονάς, ἡ ὁποία περιλαμβάνει δεκάδας χιλιάδων ἀνθρώπων. Ἐν τούτοις τὸ ἔχει καὶ κάθε ἄνθρωπος.
5. Προτάσσεται τοῦ ὅρκου (δημοτική) - Τίτλος Ἀβησσυνῶν φυλάρχων.
6. «... ἡ μορφὴ τοιάδε καὶ ἡ ψυχή».
7. Φροῦτο τῆς ἐποχῆς ποὺ μοιάζει ἐνίοτε μὲ κολοκύθι...
8. Κράτος τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐξαιρετικὴν ἐπικαιρότητα μὲ τὰ τελευταῖα πολεμικὰ γεγονότα.

Καθέτως:

1. Δὲν εἶναι προσωρινὸς (χαρακτηρισμὸς ὑπαλλήλων κλπ.).
2. Πρόθεσις - ἄρθρον.
3. Ἥμερον ζῶον, τὸ ὁποῖον μᾶς δίδει τὸ κρέας του καὶ τὸ λίπος του - Πρόθεσις.
4. Μερικοὶ νομίζουν ὅτι εἶναι τέτοιος, ὅποιος λέει πολλὰ λόγια, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ εἶναι αὐτὸ σωστό - Ε. Λ.
5. Χρονικὸν ἐπίρρημα - Πόλις τῆς Γαλλίας.
6. Πόλις τῆς Ρουμανίας.
7. Ἦτο - Νότα Βυζαντινῆς μουσικῆς.
8. **Ἔλλειψις αἵματος.**

ΑΝΤ. ΡΟΜΠΟΣ

Τί εἶναι;

Κάουνας: Εἶναι δένδρον, θαλάσσιον μεταφορικὸν μέσον, πρωτεύουσα τῆς Λιθουανίας ἢ Γερμανὸς στρατηγός;

Βελλερεφόντης: Μυθολογικὸς ἥρως, ποταμὸς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τύπος πολεμικοῦ πλοίου ἢ ὄνομα ἵππου γνωστοῦ ἀπὸ τὴν ἱστορίαν;

Ὄβις: Εἶδος ἑρπετοῦ, λίμνη τῆς Φινλανδίας, Λατῖνος ποιητής, δένδρον, ποταμὸς ἢ ἀρχαία πόλις τῆς Μακεδονίας;

Κομφούκιος: Ποταμὸς τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς, Ἀρχαῖος Βασιλεὺς τῶν Περσῶν, Κινέζος φιλόσοφος ἢ χημικὸν προϊόν;

Κεβέκη: Πόλις τοῦ Καναδᾶ, ἱερὰ πόλις τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, Ἀγγλὶς συγγραφεὺς ἢ Βασίλισσα τῶν Αἰγυπτίων;

Δηϊάνειρα: Διῶρυξ τῆς Ὀλλανδίας, σύζυγος τοῦ Ἡρακλέους, νῆσος τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης ἢ καρπὸς δένδρου;

40 δευτερόλεπτα

Κυττάξτε προσεκτικὰ ἐπὶ 40 δευτερόλεπτα τὴν εἰκόνα. Ἔπειτα, σκεπάστε την μὲ τὸ χέρι σας καὶ ἀπαντῆστε στὰ κάτωθι ἐρωτήματα:

1. Πόσοι ἄνθρωποι ὑπάρχουν;
2. Πόσες βουνοκορυφές;
3. Πόσα βέλη εἶναι στὸ κέντρο τοῦ στόχου καὶ πόσα ἔξω ἀπ' αὐτό;
4. Πόσα πατήματα;

Σημειῶστε κάπου τὰς ἀπαντήσεις σας καὶ κάμετε τὴν σύγκρισι.

Καὶ λίγη

Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ

Ἕνα παιδὶ μπῆκε στὸ μπακάλικο.

— Κύριε Μιχάλη ἦρθα γιὰ τὸ λογαριασμὸ ποὺ σᾶς χρωστᾶμε.

— Ὤ! Εὐχαριστῶ παιδί μου, εἶπε ὁ μπακάλης.

— Μοῦ εἶπε ὁ πατέρας ὅτι θὰ σᾶς πληρώση..

— Μπράβο παιδί μου, διέκοψε ὁ μπακάλλης εὐχαριστημένος, πᾶρε μιὰ σοκολάτα.

Ὁ μικρὸς ἀφοῦ τὴν ἔφαγε συνέχισε!

— Λοιπόν, ὁ μπαμπᾶς μου μοῦ εἶπε πὼς θὰ σᾶς πληρώση τὴν ἄλλη ἑβδομάδα...

3×33=99!

Ὁ γιατρός: Ἀναπνεύσατε βαθειὰ καὶ πῆτε τρεῖς φορὲς τριαντατρία.

Ὁ πελάτης: Ἐνενῆντα ἐννιά!..

ΠΑΡΑΛΟΓΙΣΜΟΣ

Ἡ κυρία: Γιατὶ δὲν ἦρθες ἀμέσως Μαρία; Σοῦ χτύπησα τὸ κουδοῦνι.

— Δὲν ἄκουσα κυρία. Φαίνεται ὅτι περνοῦσε ἀπ' ἔξω ἕνα αὐτοκίνητο.

— Σοῦ χτύπησα πέντε φορές...

— Τότε φαίνεται πὼς περνοῦσαν ἀπ' ἔξω πέντε αὐτοκίνητα!...

1.— Ἕνας ἄνθρωπος πνίγεται...

2.— Πρέπει νὰ τὸν σώσω!

εὐχάριστα ἡ ὥρα

Μαγικὴ εἰκὼν

Οἱ διευθυνταὶ τοῦ μεγάλου ἐργοστασίου εἶναι κάπου κοντὰ στοὺς ἐργάτες καὶ τοὺς παρακολουθοῦν. Εἶναι δύο. Τοὺς βλέπετε;

Τετράγωνον

* * * * * Πρώτη σειρά: Νῆσος τοῦ Σαρωνικοῦ. Δευτέρα σειρά: Τὸ φέρουμε ὅλοι μας. Τρίτη σειρά: Εὐῶδες ἄνθος. Τετάρτη σειρά: Ἴδιο. Πέμπτη σειρά: Τροφὴ ζώων.
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Γεωγραφικὴ ἀκροστιχὶς

Τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν κράτος τῆς Ν. Ἀμερικῆς.

1) Πρωτεύουσα Βαλκανικοῦ κράτους. 2) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας. 3) Εὐρωπαϊκὴ ὀροσειρά. 4) Μία τῶν Ἑπτανήσων. 5) Ἱερὰ πόλις. 6) Ἀνεξάρτητον κρατίδιον ἐν Εὐρώπῃ 7) Ἑλληνικὸν πέλαγος. 8) Μέγας λιμὴν τῆς Γερμανίας.

Ν. ΒΑΪΤΣΗΣ

Τρίγωνον

* * * * * * * Πρώτη σειρά: Χώρα τῆς Ἀμερικῆς. Δευτέρα σειρά: Ἔνδοξος πόλις. Τρίτη σειρά: Μικρὰ νῆσος. Τετάρτη σειρά: Πλῆξις. Πέμπτη σειρά: Φωτιστικὸν μέσον. Ἕκτη σειρά: Ἄρθρον (πλ.) Ἑβδόμη σειρά: Σύμφωνον.
* * * * * *
* * * * *
* * * *
* * *
* *
*

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ

Ἀκροστιχὶς

Σὲ κάθε τετραγωνίδιον νὰ τοποθετηθῇ ἕνα γράμμα, ὥστε νὰ ἀναγινώσκεται:

Ὁριζοντίως:

1) Σπουδασταὶ τῆς Μέσης καὶ Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

2) Ἔχω καιρόν, χρόνον.

3) Ἐργαλεῖον ξυλουργοῦ.

4) Τὸ ἔθιμον λέγεται καὶ ....δίκαιον (δὲν εἶναι γραμμένο).

5. Ἀρχαῖος Ἕλλην ἱστορικός.

6) Προηγεῖται τῆς βροντῆς.

7) Νῆσος τῶν Κυκλάδων.

Καθέτως: Δεξιά, τὸ ὄνομα ἐνδόξου ἀνδρός. Ἀριστερά, τὸ ἐπίθετον τοῦ ἰδίου ἀνδρός.

Ὅλαι αἱ ζητούμεναι λέξεις ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἑπτὰ γράμματα.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456782	=	Ἀρχαῖος ρήτωρ
3567132	=	Ἀρχαῖος ποιητής
243532	=	Ἔντομον
346	=	Μονὰς βάρους
76562	=	Πόλις τῆς Ν. Ἰταλίας
856	=	Ἀρχαία θεά
75676	=	Μὲ αὐτὴν ψαρεύουν οἱ ψαράδες
3532	=	Βουνό
45878	=	Ἑλληνικὴ μεγαλόνησος.

Κ. Γ. ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ

Αἴνιγμα

Τὸ προβατάκι τὸ μικρὸ
ἑνώθηκε μὲ γράμμα
κι' ἔτσι στὸ δάσος μόνο του
εὑρέθη ἐν τῷ ἅμα.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Ἰσορροπία

Νὰ κι' ἕνα παιγνιδάκι γιὰ τὸ ὁποῖο μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ὅτι ἰσχύει τὸ «τερπνὸν μετὰ τοῦ ὠφελίμου»:

Οἱ παῖκται συγκεντρώνονται καὶ σχηματίζουν ἕνα κύκλο. Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μπαίνει στὴ μέση τοῦ κύκλου, κλείνει τὰ μάτια του καὶ κρατᾶ ἰσορροπία ἐπὶ δεκαπέντε δευτερόλεπτα στηριζόμενος στὸ δεξὶ μόνο πόδι. Ἔπειτα μὲ τὰ μάτια πάντοτε κλειστά, ἀλλάζει καὶ στέκεται ἐπὶ ἄλλα δεκαπέντε δευτερόλεπτα στὸ ἀριστερὸ πόδι.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο περνοῦν ἀπ' τὸ κέντρο τοῦ κύκλου ὅλοι οἱ παῖκται. Ὅσοι δὲν ἐπιτύχουν νὰ ἰσορροπήσουν ἐπὶ τριάντα συνολικῶς δευτερόλεπτα (15+15) ἀποκλείονται. Οἱ ἄλλοι ἀρχίζουν πάλιν, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ὁ χρόνος αὐξάνεται σὲ σαράντα δευτερόλεπτα (εἴκοσι σὲ κάθε πόδι). Ὅσοι ἐπιτύχουν καὶ πάλιν, συνεχίζουν (ὅπως ἀκριβῶς στοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας) καὶ τὸ ὅριον τῆς ἰσορροπίας αὐξάνει σὲ πενῆντα (25+25), ἑξῆντα (30+30) δευτερόλεπτα καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις ὅτου ἀνακηρυχθῇ ὁ νικητής, δηλ. ὁ περισσότερο ἰσορροπημένος.

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως: 1 Μπετόβεν, 2 Λάρναξ — Ρέα, 3 Πάρις — ὅμηροι, 4 ἱστός — Μάρω, 5 ἀδάμας — μὴ — τά, 6 Σῶ — ἄς — φάντην, 7 ἱρα — Ἴσος, 8 νὶ — ὄναρ — ἀσκί, 9 ὁδὸς — σμάλτον, 10 σόλας — ἂν — ἆρα, 11 σὰ — ὅς — ἦν, 12 Ἰανεῖρον. Καθέτως: 1 πράσινος, 2 λὰ — Δωρίδος, 3 Μαρία — ὅλαι, 4 πρίσμα — ὅσα, 5 ἔνστασιν — σόν, 6 τὰ — ὅς — σᾶς — σέ, 7 ὄξος — ψόρμα, 8 μᾶς — ἀνήρ, 9 ἐρήμων — Α. Λ. — νό, 10 νερὰ — τάστα, 11 ἀορτὴ — Κόρα, 12 Ἰωάννινα.

Κρυπτογραφικόν: Ἡράκλειον. Αἴνιγμα: Ἀρτεμίσιον. Τρίγωνον: Λιβύη, Ἶρις, βία, ὅς, Η. Μεταγραμματισμός: Ἰσλανδία — Ἰρλανδία. Ἀκροστιχίς: Ἰορδάνης. Ρητόν: Πᾶν μέτρον ἄριστον.

εὐθυμία...

Η ΑΙΤΙΑ !

— Σὲ βλέπω ν' ἀγαπᾷς πολὺ τὸ μικρὸ σκυλάκι σου, εἶπε ὁ θεῖος τοῦ Γιαννάκη.

— Ναὶ θεῖε, ἀπάντησε τὸ παιδάκι, τὸ ἀγαπῶ γιατὶ ἔφαγε τὶς παντοῦφλες τοῦ μπαμπᾶ μὲ τὶς ὁποῖες μὲ ἔδερνε.

ΠΩΣ ΝΙΚΗΣΕ...

— Πῶς διάβολο ὁ Πέτρος κέρδισε τὸν ἀγῶνα τοῦ Μαραθωνείου δρόμου; Ἐγὼ ποὺ τὸν συνάντησα νὰ τρέχῃ στὸ δρόμο τὸν εἶδα πεθαμένο στὴν κούρασι.

— Κάθησε κατὰ σύμπτωσιν νὰ ξεκουραστῇ σὲ μιὰ σφηκοφωλιά.

3.— Βουτᾷ μὲ ἀποφασιστικότητα.

ΟΧΙ !

— Χθὲς γιὰ μιὰ λέξι ἔχασα ἕνα ὡραῖο αὐτοκίνητο.

— Πῶς αὐτό;

— Νά. Εἶδα στὸ δρόμο ἕνα ὡραῖο αὐτοκίνητο, μ' ἄρεσε, ρώτησα τὸν ἰδιοκτήτη ἂν μοῦ τὸ χάριζε καὶ αὐτὸς ἀπήντησε «ὄχι»...

Ο ΞΕΧΑΣΙΑΡΗΣ

Ὁ καθηγητής (στὸν μαθητή): Σοῦ εἶχα πῆ νὰ γράψῃς ἑκατὸ φορὲς τὴ φράσι: «Εἶμαι ξεχασιάρης». Τὴν ἔγραφες;

Ὁ μαθητής: Ὄχι, κύριε καθηγητά. Τὸ ξέχασα...

4.— Κρίμα στὸν κόπο του...

Τό Βῆμα τῶν νέων

«Η ΝΕΟΛΑΙΑ»

Σὲ μᾶς — τὴ Νεολαία τὴ χρυσῆ —
στηρίζει τόσα ὄνειρα κι' ἐλπίδες
ἡ λατρεμένη μας Πατρίδα ἡ ξακουστή.
Εἴμαστε μεῖς λαμπρὲς τοῦ ἥλιου ἀχτίδες.

Μᾶς δυναμώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀρχηγοῦ,
μᾶς προστατεύει ἡ πατρικὴ στοργή του,
ἀπὸ τὰ νύχια κάθε μας ἐχθροῦ
καὶ μᾶς τονώνει μὲ τὴ δύναμί του.

Αὐτὸς μ' ὁλόθερμη καρδιὰ
ἐφώναξε σὲ μᾶς, τὴ Νεολαία,
ἐμπρὸς τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδιὰ
γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα.

ΜΑΙΡΗ Τ. ΛΥΡΙΤΣΑΚΗ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΑΡΚΟΥΛΑ

...Ἕνα Αὐγουστιάτικο πρωϊνὸ τὴν εἶδα κι' ἀρμένιζε στὸ ἀνοιχτὸ πέλαγος καὶ μὲ χάρι κυλοῦσε πάνω στὰ κύματα. Ὁ οὐρανὸς ἦταν καταγάλανος καὶ κάτω ἀπὸ τὸ χάδι τοῦ Αὐγουστιάτικου ἥλιου μὲ ἀνοιγμένα τὰ κάτασπρα πανιὰ προχωροῦσε καμαρωτὰ καὶ ὑπερήφανα, λὲς κι' ἐκαυχῶταν γιὰ κάτι... Πάει καιρὸς — μιὰ μέρα σὰν τὴ σημερινὴ — ποὺ βγῆκε ἀπὸ μιὰ τρικυμία καὶ σώθηκε. Φουρτοῦνα, ἀνεμοστρόβιλος, χαλασμὸς κόσμου, ἀστροπελέκια τὴν τριγύριζαν. Τὸ κῦμα μάνιαζε καὶ τὴν χτυποῦσε δυνατὰ ζητῶντας νὰ τὴν ἀναποδογυρίση. Μὰ τότε βρέθηκε Κάποιος καὶ τὴν ἔσωσε. Ἐκεῖνος ποὺ τώρα κρατάει τὸ τιμόνι της γερὰ κι' ἀκλόνητα μὲ τὰ στιβαρὰ Του χέρια καὶ τὴν διευθύνει πρὸς κάποιο ἀσφαλὲς λιμάνι. Βγῆκε μέσ' ἀπὸ μιὰ κλεισούρα, ἀπὸ ἕνα βοῦρκο. Κόντευε νὰ πνιγῆ, νὰ βυθισθῆ μέσ' στὰ θολὰ νερὰ καὶ στὸ βοῦρκο καὶ ποιὸς ξέρει ἂν ποτὲ θὰ τὴν ἐχάϊδευε ὁ ἀφρὸς τοῦ κύματος καὶ ὁ ζεστὸς ἥλιος κι' ἂν θάκανε κανένα ταξίδι σὰν αὐτὸ ποὺ κάνει ἀπὸ τότε — ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τῆς σωτηρίας της — ἂν θὰ σήκωνε ποτὲ πανιά... Βάδιζε καμαρωτὰ-καμαρωτὰ σχίζοντας τὰ νερὰ τῆς γαλήνιας θάλασσας κι' ἕνα ἐλαφρὸ ἀεράκι χαϊδεύοντάς την ἔδινε δύναμι στὰ πανιά. Τὸ νερὸ κατακάθαρο καὶ τὸ κῦμα μικρὸ-δόσο ρυτίδωνε ἡ μυρωμένη αὔρα. Γύρω ἀπὸ τὸ βαρκάρη ἦταν τὰ ναυτόπουλα καθισμένα ἄλλα ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ἄλλα ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἄλλα στὰ δεξιὰ καὶ στὰ ἀριστερά του, ἄλλα ἐμπρὸς καὶ ἄλλα ὀπίσω καὶ ὅλα ἐτραγουδοῦσαν ἕνα τραγοῦδι ποὺ τὰ λόγια του φαίνονταν πὼς τὰ εἶχαν βγαλμένα αὐτὰ μέσ' ἀπὸ τὰ βάθη τῆς νεανικῆς των καρδιᾶς, λόγια πατριωτικά, λόγια ποὺ ταίριαζαν σὲ Ἑλληνόπουλα νὰ λὲν γιὰ τὴν Πατρίδα τους... Τὄλεγαν δυνατὰ καὶ ὅλα μαζὶ μ' ἕνα σκοπὸ ποὺ ἤθελε κανεὶς νὰ μὴν τελειώση ποτὲ καὶ μ' ἕνα τρόπο ποὺ φαίνονταν πράγματι πὼς ὑπερηφανεύονταν γιὰ κάτι καὶ πὼς ἐπανηγύριζαν.. «Ἐμπρὸς πάντα ἐμπρὸς».... ἐτελείωνε σὲ κάθε στροφὴ τὸ τραγοῦδι αὐτὸ τὸ γεμᾶτο ἀπὸ πατριωτισμό... Ἐμπρὸς!!... Γιὰ ποῦ ἐμπρός; Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα, ὅλοι, ἐμπρὸς μ' Ἑλληνικὴ καρδιὰ γιὰ τὸν τρίτο Ἑλληνικὸ πολιτισμό... Καὶ προχωρεῖ ἡ βαρκοῦλα ὑπερήφανα «γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα» πανηγυρίζοντας συγχρόνως καὶ τὴν ἡμέρα τῆς σωτηρίας της ἀπὸ τὸν μεγάλο κίνδυνο...

ΤΣΙΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΘΑΘΕΛΑ

Θἄθελα πρῶτος νἄβγαινες
σ' ἀγῶνα στεφανίτη,
κι' ἐληᾶς στεφάνι νἄπαιρνες
Ἕλληνα Φαλαγγίτη.

Μ' ἂν ἡττηθῆς, νὰ μὴ χολιᾶς
γιατί, κι' ἐσένα ἀνήκει
ἕνα χλωρὸ κλαρὶ ἐληᾶς
καὶ μέρος ἀπ' τὴ Νίκη.

ΝΕΟΦ. Κ. ΝΕΟΦΥΤΟΥ

ΜΑΣ ΗΡΘΕ ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Φορῶντας στεφάνι ἀπὸ φύλλα χρυσᾶ μᾶς ἦλθε τὸ φθινόπωρο νὰ τρυγήση τὰ ζουμερὰ σταφύλια καὶ νὰ κόψη τὰ κάστανα, κίτρινα, καὶ πράσινα μῆλα, ποὺ τὸ βάρος τους κάνει νὰ σπάζουν τὰ κλαδιά.

Μοίρασε στὶς νεράϊδες ὄμορφους πέπλους, ποὺ ἔχουν τὸ χρῶμα τῆς καταχνιᾶς. Τοὺς βλέπουμε ποὺ τοὺς σέρνουν πέρα-πέρα πάνω ἀπ' τὰ ποτάμια, τὶς λίμνες καὶ τὶς θάλασσες. Ὄμορφοι πέπλοι, ποὺ σηκώνονται στὸν οὐρανὸ καὶ μέσα σ' αὐτοὺς σὰν μέσα σὲ δίχτυα θὰ πιαστοῦν τ' ἀστέρια.

Πῶς τοῦ ἀρέσει ν' ἀκούη ν' ἀντιλαλοῦν οἱ λαγκαδιὲς καὶ τὰ δάση ἀπὸ τὴ σάλπιγγα τῶν κυνηγῶν.

Καὶ λέει στὰ παιδιά: — Ἀνεβῆτε πάνω στὰ κάρρα, ἐλᾶτε στ' ἀμπέλια. Κόψτε, κόψτε μὲ τὰ δρεπάνια, μὲ τὰ ψαλίδια. Γευτῆτε τὰ ὄμορφα σταφύλια. Γευτῆτε ὅλα τὰ παιδιά, φᾶτε κάθε λογῆς καρπούς. Εἶμαι τὸ φθινόπωρο!

Τὸ πανωφόρι μου ἔχει τὸ χρῶμα τῆς σκουριᾶς. Τὸ χρῶμα αὐτὸ πῶς τὸ φοβοῦνται τὰ χελιδόνια. Μαζεύονται κατοσταριὲς - κατοσταριὲς πάνω στὰ σύρματα τοῦ τηλεγράφου σὲ μακρουλὲς μαῦρες γραμμές, μὲ χαιρετοῦν και φεύγουν μακρυά.

Δ. ΚΟΥΤΣΟΥΛΕΛΟΣ

ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΠΟΡΑ

Ἐμπρὸς ἡ μάνα μας ἡ γῆ περιμένει τὰ τσαπιά σας
καὶ τὸ ἀλέτρι τὸ γοργὸ τὸ σῶμα της νὰ σχίση!
Ἐμπρὸς μεγάλοι καὶ μικροί, κάντε μὲ τὴ δουλειά σας
νὰ πάρη ἡ γῆ νέα μορφή, ν' ἀνθίση, νὰ καρπίση!

Καὶ χωριστὰ καθένας μας, στὴ χοῦφτα του ἂς πάρη
λίγα σπειριὰ — καὶ πρόθυμα στὰ ἄσπαρτα τὰ μέρη
ἂς σπείρη μὲ τὰ χέρια του τὸ εὐλογημένο στάρι
καὶ ἂς περιμένη ἔπειτα ναρθῆ τὸ καλοκαῖρι.

Τῶν θεριστῶν τὰ δρέπανα σὰ σχίζουν τὸν ἀέρα
τὰ στάχυα κόβοντας γοργά, ποὺ εἶναι μεστωμένα,
μὲ τί χαρὰ θὰ βλέπουμε στὸ κάμπο πέρα-πέρα
τὰ στάχυα τὰ πυρόξανθα στ' ἁλώνια στιβασμένα.

Τὰ στάχυα στὶς μυλόπετρες θὰ γίνουνε ἀλεῦρι
κι' ὅταν θὰ ἔρθη παγερὸς ὁ ἀσπρομάλλης γέρος,
γεμᾶτα τὰ κελάρικὰ ὡς πάνω θὰ τὰ εὕρη
χάρις στοὺς τόσους κόπους μας ποὺ κάναμε τὸ θέρο.

Ἐμπρὸς λοιπόν, ὦ Ἕλληνες κι' Ἑλληνοποῦλες κόρες
ἐμᾶς τώρα περιμένουνε τόσον καιρὸ οἱ ἀγροὶ
καὶ δὲν θὰ πᾶνε ἄδικες καὶ ἄσκοπες οἱ ὧρες
ἀφοῦ δουλέψαμε καὶ μεῖς τὴ μάνα μας τὴ γῆ.

Π. ΠΑΛΟΥΜΠΗΣ

ΤΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ ΚΙ' ΟΙ ΑΧΤΙΔΕΣ

Τὸ παράθυρο τῆς κάμαρας ἦταν μεσημβρινὸ κι' ὁ ἥλιος ἔμπαινε ἀπὸ τὶς ἕντεκα κι' ἔφευγε στὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα. Οἱ ἀχτῖδες του ἔπεφταν στὸ μεγάλο καθρέφτη κι' ἀπὸ κεῖ σκορπιζόντουσαν παντοῦ: Σχημάτιζαν ἕνα φωτεινὸ λεκὲ στὸ πάτωμα, ἀντιλάριζαν στὸ κρυστάλλινο ἀνθογυάλι καὶ γέμιζαν ἰριδισμοὺς τοὺς τοίχους, χάϊδευαν ἁπαλὰ τὸ ἀνοιχτόχρωμο βελοῦδο τοῦ καναπὲ χρυσίζοντας τὸ χνοῦδι του καὶ περνοῦσαν παιχνιδιάρικα ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς νταντέλλες καὶ τὰ κεντήματα τῶν μαξιλαριῶν.

Ὅλα τ' ἄψυχα ποὺ βρισκόντουσαν στὴν κάμαρη περιμέναν μὲ λαχτάρα τὴν ὥρα ποὺ θἄμπαινε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἡ χρυσῆ δέσμη γιὰ νὰ τὰ καλημερίση. Οἱ ἀχτῖδες τὰ ὠμόρφαιναν, τοὺς δίναν ζωή. Μὰ δὲν ἦταν μόνο αὐτό. Οἱ χρυσὲς ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου τοὺς ἀνιστοροῦσαν ἕνα σωρὸ ὄμορφα πράγματα. Εἶχαν περάσει τόσους τόπους, εἶχαν δεῖ τόσα πράγματα, κάθε φορὰ καὶ καινούργια καὶ πιὸ θαυμαστά.

Ὕστερα ἦταν τόσο καταδεχτικές. Γλιστροῦσαν ἁπαλὰ - ἁπαλὰ ἀπὸ τὸ ἕνα ἀντικείμενο στὸ ἄλλο καὶ δὲν ἄφιναν κανένα παραπονεμένο, οὔτε τὴν καμποῦρα τσιμπίδα τοῦ τζακιοῦ οὔτε τὸ χωλὸ τραπεζάκι τῆς γωνιᾶς. Κι' ὅταν ἐρχόταν ἡ ὥρα γιὰ νὰ φύγουν, τὸ φῶς τους γινόταν πιὸ γλυκό, πιὸ τρυφερό.

* * *

Μιὰ μέρα τὴν ὥρα ποὺ εἶχαν φύγει πιὰ οἱ χρυσὲς ἀχτῖδες καὶ τὸ σκοτάδι ἄρχισε νὰ διώχνη τοὺς γαλάζιους ἴσκιους, μιὰ ζωηρὴ χαρούμενη κοπέλλα γέμισε τὸ κρυστάλλινο ἀνθογυάλι νερὸ καὶ τὸ στόλισε μ' ἕνα κόκκινο τριντάφυλλο.

Τ' ἄψυχα κοίταζαν μὲ θαυμασμὸ τὸ ὡραῖο λουλοῦδι.

— Δὲν ἔχω ματαδεῖ τόσο ὄμορφο πρᾶμα, εἶπε μιὰ παληὰ ξεθωριασμένη φωτογραφία.

Τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο ἀναστηλώθηκε μὲ καμάρι καὶ κοιτάχτηκε στὸν καθρέφτη.

— Ὄμορφο κι' εὐγενικὸ εἶπε τὸ ἀνθογυάλι. Θὰ ξαφνιαστοῦν οἱ φιλενάδες μας οἱ ἀχτῖδες, ποὺ θὰ τὸ δοῦν αὔριο τὸ πρωΐ.

— Καλὲ γιὰ ποιὲς μιλᾶτε; ρώτησε τὸ τριαντάφυλλο, ἀκατάδεχτα.

— Γιὰ τὶς ἀχτῖδες τοῦ ἥλιου, εἶπε τὸ τασάκι τοῦ τσιγάρου, πρόθυμα. Δὲν ξέρεις τί καλὲς ποὺ εἶναι. Ὀμορφαίνουν τὰ πάντα, ὡς κι' ἐμένα ἀκόμα. Καὶ ξέρουν τόσες ὄμορφες ἱστορίες.

— Πφ! σὰν τί ἱστορίες μπορεῖ νὰ ξέρουν! ἔκανε ἀδιάφορα τὸ τριαντάφυλλο. Σὰν τὶς δικές μου ὄμορφες ἱστορίες δὲ μποροῦν νὰ ξέρουν ποτέ. Σᾶς μίλησαν γιὰ τὰ μαγιάτικα σουρουπώματα, γιὰ τὶς γλυκειὲς φεγγαροβραδυές; Σᾶς εἶπαν γιὰ τὸ τραγοῦδι τῶν ἀηδονιῶν, γιὰ τὸ κελάδημα τοῦ κούκου, γιὰ τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων ποὺ πασπαλίζει τὸ φεγγάρι μὲ μάργαρα κι' ἀσῆμι;

— Ὄχι, ὡμολόγησε τὸ ἀνθογυάλι. Τί εἶναι τὸ φεγγάρι; Δὲν ἔχω ἀκούσει νὰ μιλᾶνε γι' αὐτό.

— Χά! χά! εἰρωνεύτηκε τὸ τριαντάφυλλο. Γιὰ τί σᾶς μιλᾶνε λοιπόν; Τὸ φεγγάρι εἶναι ἕνας ἥλιος ἀσημένιος. Οἱ ἀχτῖδες του δὲν καῖνε καὶ δὲ μαραίνουν τὰ τρυφερὰ λουλούδια σὰν κι' ἐμένα. Κάτω ἀπὸ τ' ἀσημένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸ περιβόλι ποὺ γεννήθηκα μοιάζει σὰν παραμυθένιο. Κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι μοσχοβολάει τὸ αἰγόκλημα καὶ τὸ γιασεμί. Κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι, ἕνα ζευγαράκι περπατοῦσε στὸ περιβόλι ποὺ γεννήθηκα. Σταμάτησε μπροστά μου. Ὁ νέος εἶπε στὴν νέα: «Εἶσαι ὄμορφη σὰν κι' αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο!» Ἅπλωσε τὸ χέρι του, μ' ἔκοψε, καὶ μ' ἔδωσε σ' ἐκείνη. Κάτω ἀπὸ τὸ φεγγάρι ζωντανεύουν ὅλα τὰ παραμύθια...

Τὸ τριαντάφυλλο σώπασε ἀπότομα.

Τ' ἄψυχα τῆς κάμαρας περίμεναν νὰ ἐξακολουθήση τὴν ἱστορία του μὰ ἐκεῖνο σκόπιμα τοὺς εἶπε χαμογελῶντας.

— Αὔριο θὰ σᾶς πῶ κι' ἄλλες ἱστορίες καλλίτερες. Τώρα καλὴ νύχτα.

* * *

— Ὁ ἥλιος! Βγῆκε ὁ ἥλιος, φώναξε χαρούμενα τὸ παραθυρόφυλλο, τ' ἄλλο πρωΐ. Τ' ἄψυχα τῆς κάμαρας χαμογέλασαν στὴν πρώτη ρόδινη ἀνταύγεια. Σὲ λίγο μπῆκαν χαρούμενες οἱ χρυσὲς ἀχτῖδες καὶ ζωντάνεψαν τὰ πάντα. Χάϊδεψαν καὶ τὸ κόκκινο τριαντάφυλλο ποὺ ἀνάλαμψε σὰν ἕνα μεγάλο ρουμπίνι.

Ὕστερα, καλόκαρδες, ἄρχισαν νὰ ἱστοροῦνε τὰ ὅσα εἴδανε στὸ ταξίδι τους γύρω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ τὶς δουλειὲς ποὺ κάναν: Ἀλλοῦ ἔπρεπε νὰ ὡριμάσουνε τὰ στάχυα, ἀλλοῦ νὰ δέσουν τοὺς καρπούς, ἀλλοῦ νὰ ξεμπουμπουκιάσουν τοὺς ἀνθούς. Κάπου χρειάστηκε νὰ διώξουν τὰ μαῦρα σύννεφα ποὺ ἦταν γεμᾶτα βροχὲς κι' ἀστροπελέκια κι' ἀπειλοῦσαν νὰ καταστρέψουν τὴ σοδειὰ τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων. Ἀλλοῦ ἔπρεπε νὰ ζεστάνουν τοὺς γέρους ποὺ τουρτούριζαν μέσ' στὰ χιόνια. Ἕνα σωρὸ δουλειές. — «ταπεινές», σκεφτόταν τὸ τριαντάφυλλο — εὐγενικὲς καὶ χρήσιμες.

Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φύγουν καὶ γλύκαναν τὸ φῶς τους κι' ἄφησαν πίσω τους τοὺς γαλάζιους ἴσκιους, ὅλα τ' ἄψυχα στὴν κάμαρα γύρισαν στὸ τριαντάφυλλο γιὰ ν' ἀκούσουν τὶς καινούργιες ἱστορίες τοῦ φεγγαριοῦ.

Ἐκεῖνο ὅμως λιποψυχοῦσε πιά.

— Ἂν εἶχα λίγο ἥλιο θὰ ζοῦσα ἀκόμα! ἀναστέναξε.

Καὶ τὰ πέταλά του ἄρχισαν νὰ πέφτουν ἕνα - ἕνα στὸ πάτωμα.

ΚΩΝΣΤ. ΙΩΑΝ. ΚΑΓΙΑΣ

Κοσμᾶς Μπούφος τοῦ Ἀθανασίου

ΕΝΑΣ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Τὸ περιεργότερο μέλος τῆς οἰκογενείας τοῦ Σπυρίδωνος Ἀθανασίου Μπούφου ἦταν χωρὶς ἄλλο ἡ ἀδελφή του, ἡ «θεία Δήμητρα», μιὰ ἡλικιωμένη γεροντοκόρη, ποὺ ζοῦσε χρόνια μαζί του.

Ἐνῶ στὶς περισσότερες δουλειές, ἡ θεία τοῦ Κοσμᾶ φαινόταν ἔξυπνος καὶ μυαλωμένος ἄνθρωπος, σὲ ὡρισμένα πράγματα, ποὺ εἶχαν σχέσι μὲ γράμματα καὶ τὶς γνώσεις, τὰ ἔκανε, κυριολεκτικῶς, θάλασσα!

Τῆς ἄρεσε νὰ μιλάῃ γιὰ πράγματα ποὺ δὲν ἤξερε καὶ ποὺ δὲν καταλάβαινε νομίζοντας πὼς μ' αὐτὸν τὸν τρόπο φαινόταν σπουδαία. Ὅταν ἄκουγε καμμιὰ ἄγνωστη λέξι, ἀντὶ νὰ ρωτήσῃ νὰ μάθῃ τὴν σημασία της, τῆς ἔδινε μιὰ δική της ἔννοια καὶ ἀπαντοῦσε καταλλήλως. Γιὰ νὰ καταλάβετε καλλίτερα τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ τῆς θείας Δήμητρας θὰ σᾶς ἀναφέρω ἕνα παράδειγμα. Μιὰ μέρα ὁ θεῖος Πίπης τῆς εἶπε:

—Τώρα, Δήμητρα, ποὺ πᾶνε τὰ παιδιὰ στὸ σχολειό, θὰ ἔπρεπε νὰ τοὺς ἀγοράσῃς μιὰν «Ἐγκυκλοπαιδεία».

—Ἐγκυκλοπαιδεία; ρώτησε θυμωμένα ἡ θεία Δήμητρα ποὺ δὲν εἶχε ἰδέα τί ἐσήμαινε αὐτὴ ἡ λέξι. Τί νὰ τὴν κάνουν τὴν Ἐγκυκλοπαιδεία; Μποροῦν νὰ πηγαίνουν καὶ μὲ τὰ πόδια στὸ σχολειό, ὅπως πᾶνε ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ κόσμου!

Ἡ θεία Δήμητρα, καθὼς καταλάβατε, νόμισε ὅτι «Ἐγκυκλοπαιδεία» ἦταν... αὐτοκίνητο ἢ τοὐλάχιστον... ποδήλατο!

* * *

Τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ τῆς θείας του ὁ Κοσμᾶς ἐφρόντισε νὰ τὸ ἐκμεταλλευθῇ μὲ κάθε τρόπο, γιὰ νὰ διασκεδάζῃ.

Κι' ὅταν ἔχῃ συννεφιά;

—Θεία, τὴν ρωτοῦσε, πόσα πόδια ἔχει ὁ κόκορας;

—Δύο! ἀπαντοῦσε μὲ στόμφο ἐκείνη, ὑπερήφανη γιὰ τὴν...σοφία της.

—Καὶ ὁ..ἀλέκτωρ; ξαναρωτοῦσε ὁ Κοσμᾶς.

—Τέσσερα!...

Καὶ δόστου γέλια ὁ Κοσμᾶς ποὺ εἶχε μάθει στὸ σχολεῖο ὅτι κόκορας καὶ ἀλέκτωρ εἶναι τὸ ἴδιο πρᾶγμα.

—Θεία, τὴν ρωτοῦσε τὴν ἄλλη μέρα, τί εἶναι καλλίτερο νὰ πίνῃ κανείς: νερὸ ἢ ὕδωρ;

—Νερό! ἀπαντοῦσε σοβαρώτατα ἡ θεία Δήμητρα. Ὅλα τὰ ἄλλα πιοτά, καθὼς κι' αὐτὸ ποὺ εἶπες, βλάφτουν τὴν ὑγεία μας!

* * *

Αὐτὴ ἡ δουλειά, ὅμως, δὲν ἄρεσε καθόλου στὸν θεῖο Πίπη. Μπορεῖ, βέβαια, ἡ ἀδελφή του ἡ Δήμητρα νὰ εἶχε τὸ φοβερὸ ἐλάττωμα νὰ θέλῃ νὰ φαίνεται πὼς τὰ ξέρει ὅλα, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἤτανε λόγος νὰ γελάῃ εἰς βάρος της ὁ μπόμπιρας ὁ Κοσμᾶς.

Τὸν ἐκάλεσε, λοιπόν, τὸν νεαρὸ Μπούφο ὁ θεῖος Πίπης καὶ τοῦ ἔκανε τὶς κατάλληλες παρατηρήσεις:

—Ἄλλη φορὰ νὰ μὴν ξαναγίνῃ αὐτό, τοῦ εἶπε.

—Ποιό; ἔκανε ὁ Κοσμᾶς.

—Νὰ μὴν ρωτᾶς τὴ θεία σου τὴ Δήμητρα!

—Κι' ἄμα δὲν ξέρω τίποτα;

—Νὰ ρωτᾶς ἐμένα!

Ἀντίρρησις δὲν χωροῦσε. Τὸ ἀγριεμένο πρόσωπο τοῦ θείου Πίπη ἔδειχνε καθαρὰ πὼς δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ὄρεξι γιὰ κουβέντα καὶ ἀστεῖα. Ἔσκυψε, λοιπόν, τὸ κεφάλι ὁ Κοσμᾶς καὶ κατέβηκε στὴν αὐλὴ σὰν βρεγμένος γάτος.

* * *

Τὸ φύλαξε, ὅμως, τοῦ θείου του. Καὶ σὲ λίγες μέρες ἀνεκάλυψε ἕνα τρόπο ἐκδικήσεως. Κατέβηκε στὸ μαγαζὶ καὶ βρῆκε τὸ θεῖο του νὰ κάθεται μπροστὰ στὸ ταμεῖο καὶ νὰ διαβάζῃ τὴν ἐφημερίδα του.

—Θεῖε, τοῦ εἶπε, ἤθελα κάτι νὰ σὲ ρωτήσω.

—Τί πρᾶγμα; ρώτησε ἀνύποπτος ἐκεῖνος.

—Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ Γῆ γυρίζει γύρω στὸν ἥλιο;

—Ναί, παιδί μου, ἀπάντησε μὲ βεβαιότητα ὁ θεῖος Πίπης.

Ὁ Κοσμᾶς τὸν κύτταξε μὲ τὴν συνηθισμένη του ἀπάθεια καὶ τόν.... ἐκεραυνοβόλησε ἀποτόμως:

—Κι' ὅταν εἶναι.... συννεφιὰ καὶ δὲν ἔχῃ ἥλιο τί γίνεται;

Ὁ θεῖος Πίπης γιὰ λίγες στιγμὲς ἔμεινε ἄφωνος. Τέτοιαν ἐρώτησι δὲν τὴν περίμενε. Ἔπειτα σκέφθηκε ὅτι θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ ἐξηγήσῃ στὸν ἀνεψιό του τὶς θέσεις καὶ τοὺς νόμους τῶν οὐρανίων σωμάτων, ποὺ κι' ὁ ἴδιος καλὰ-καλὰ δὲν τὰ ἤξερε. Ἔξυσε, λοιπόν, τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε στὸν Κοσμᾶ:

—Ἄκου ἐδῶ, παιδί μου. Ἄλλη φορὰ γιὰ τέτοια πράγματα νὰ μὴ μὲ ἀπασχολῇς ἐμένα. Νὰ ρωτᾷς τὴ θεία σου τὴ Δήμητρα!...

Ἔτσι ἱκανοποιήθηκε ὁ Κοσμᾶς, ἡσύχασε ὁ θεῖος Πίπης καί... δὲν ξαναβρῆκε ἡσυχία ἡ καϋμένη ἡ θεία Δήμητρα.

Γιατὶ ἡ θαυμάσια αὐτὴ θεία εἶχε μεγάλη ἰδέα γιὰ τὶς γνώσεις της καὶ δὲν ὑπῆρχε περίπτωσις ποὺ νὰ μὴ δείχνῃ τὴν πολυμάθειά της, ἀδιάφορο πὼς δὲν ἤξερε τίποτε καὶ γινότανε πάντα καταγέλαστη. Αὐτὴ λοιπὸν ὑπέστη ὅλας τὰς ἐπιθέσεις τῆς φιλομαθείας τοῦ Κοσμᾶ, ὁ ὁποῖος κάθε λίγο καὶ λιγάκι τὴν ἐβομβάρδιζε μὲ τὰς πλέον περιέργους καὶ τὰς πλέον ἀπιθάνους ἐρωτήσεις.

Ἡ «θεία Δήμητρα».

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η ΔΕΚΑΤΗ ΒΑΛΚΑΝΙΑΣ

Ἡ δεκάτη ἀθλητικὴ Βαλκανιάς, ἡ ὁποία ἤρχισε τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν καὶ ἐσυνεχίσθη καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος, ἔληξε μὲ ἀληθινὴ θριαμβευτικὴ νίκη τῆς Ἑλληνικῆς ὁμάδος τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν.

Οἱ Ἕλληνες ἀθληταὶ ἐκέρδισαν δεκαπέντε πρώτας νίκας ἐπὶ συνόλου 24 ἀγωνισμάτων ποὺ περιελάμβανε το πρόγραμμα καὶ ἀρκετὰς δευτέρας καὶ τρίτας νίκας, αἱ ὁποῖαι ἐν τῷ συνόλῳ των συνεκέντρωσαν διὰ τὴν Ἑλλάδα 112 βαθμούς, ἔναντι 60 τῆς Γιουγκοσλαυΐας, 34 τῆς Τουρκίας καὶ 34 τῆς Ρουμανίας.

Οὕτω ἡ Ἑλληνικὴ ὁμὰς κατήγαγε πράγματι θριαμβευτικὴν νίκην μὲ τὰς δεκαπέντε πρώτας νίκας της, ἔναντι τῶν 9 πρώτων ποὺ ἐσημείωσαν ὅλαι αἱ ἄλλαι μαζὶ Βαλκανικαὶ ὁμάδες.

* * *

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀγώνων, τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον συνεκέντρωσε χιλιάδας φιλάθλων, οἵτινες ἔσπευσαν ἀπὸ τῶν πρώτων μεταμεσημβρινῶν ὡρῶν νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις των.

Τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν, τὰ συγκεντρωμένα πλήθη ὑπεδέχθησαν μὲ πρωτοφανῆ ἐνθουσιασμὸν καὶ εἰλικρινεῖς ἐκδηλώσεις ἐνθουσιασμοῦ.

Τὰ τελευταῖα ἀποτελέσματα

Τὸ πρόγραμμα τῆς τελευταίας ἡμέρας περιελάμβανεν ἐννέα ἀγωνίσματα.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὁμὰς ἐπέτυχεν ἓξ πρώτας θέσεις καὶ 50 βαθμοὺς ἔναντι δύο πρώτων θέσεων καὶ 20 βαθμῶν τῆς Γιουγκοσλαυΐκῆς καὶ μιᾶς πρώτης θέσεως καὶ 12 βαθμῶν τῆς Τουρκικῆς.

Ἐκ τῶν κυριωτέρων ἀγωνισμάτων τοῦ προγράμματος ὑπῆρξεν ὁ Μαραθώνειος δρόμος. Ὁ Κυριακίδης, πρὸς γενικὴν κατάπληξιν, ἐπεβλήθη τοῦ Ραγάζου μὲ χρόνον 2 ὥρ. 52΄ 7΄΄. Ἀλλὰ καὶ ὁ δρόμος τῶν 1500 μέτρων, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Βελκόπουλος ἐξησφάλισε τὴν πρώτην θέσιν, κατόπιν σκληροῦ ἀγῶνος μὲ τὸν Γιουγκοσλαῦον Κόζιρ, σημειώσας χρόνον 4:06.5, ὅπως καὶ ὁ δρόμος τῶν 110 μέτρων μετ' ἐμποδίων, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Μάντικας ἔλαβε τὴν ρεβάνς ἀπὸ τὸν προχθεσινόν του νικητὴν Σκιαδᾶν καὶ τὸν Γιουγκοσλαῦον Χαντζέκοβιτς, ἐπροκάλεσαν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον.

Ἀπὸ τὰς τελευταίας ἐπιδόσεις ἀξιοσημείωτοι εἶναι ἡ τοῦ πρώτου νικητοῦ εἰς τὸν ἀκοντισμὸν Γιουγκοσλαύου Μάρκουσιτς μὲ 63.23, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ νέαν γιουγκοσλαυϊκὴν ἐπίδοσιν, ἡ νέα βαλκανικὴ ἐπίδοσις τοῦ Θάνου εἰς τὸ ἅλμα ἐπὶ κοντῷ μὲ 3 μ. 92, τοῦ Παλαμιώτη εἰς τὸ τριπλοῦν μὲ 14.24 καὶ τοῦ Σύλλα εἰς τὴν ἑλληνικὴν δισκοβολίαν μὲ 39.02.

Δυστυχῶς, λόγῳ ἀνεπαρκείας χώρου, ἡ «Νεολαία» παρὰ τὴν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν της δὲν δύναται νὰ δημοσιεύσῃ λεπτομερῶς τὰς ἐπιδόσεις καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν διαφόρων ἀγωνισμάτων, τὰ ὁποῖα ἄλλωστε κατέστησαν ἤδη γνωστὰ διὰ τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

ΤΡΙΠΟΛΙΣ. — Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακην ἐτελέσθησαν ἐνταῦθα μετὰ πάσης ἐπισημότητος οἱ Παμπελοποννησιακοὶ ἀγῶνες τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, εἰς τοὺς ὁποίους μετέσχον καὶ αἱ Περιφ. Διοικήσεις Ἀττικοβοιωτίας καὶ Ἀνωτάτων Σχολῶν. Πρὸς τοῦτο ἡ πόλις ἀπὸ πρωΐας εἶχε σημαιοστολισθῆ καί, γενικά, εἶχε λάβει ὄψιν πανηγυρικήν.

Ἀθληταὶ - Φαλαγγῖται καὶ πλῆθος κόσμου εἶχε συρρεύσει ἀπὸ τὰς διαφόρους ἐπαρχίας καὶ αἱ ὁδοὶ τῆς Τριπόλεως διὰ πρώτην φορὰν ἐγνώρισαν τόσην μεγάλην κίνησιν.

Τὴν 3ην μ. μ. ἀφίχθη ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλέξανδρος Ν. Κανελλόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ του καὶ προερχόμενος ἐξ Ἀθηνῶν, διὰ νὰ παραστῇ εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἀγῶνας. Ἅμα τῇ ἀφίξει του ὁ κ. Ἐπίτροπος ἐδέχθη τὸν Νομάρχην Ἀρκαδίας καὶ τὸν Δήμαρχον τῆς πόλεως μετὰ τῶν ὁποίων, κατόπιν ὀλιγολέπτου ἀναπαύσεως, κατηυθύνθη εἰς τὸ γήπεδον τοῦ Συντάγματος ὅπου καὶ θὰ ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες.

Τὸν κ. Κανελλόπουλον ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ γηπέδου οἱ Μητροπολῖται Γορτυνίας καὶ Μαντινείας, ὁ Διοικητὴς τοῦ Συντάγματος, ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, οἱ εὑρισκόμενοι ἐκεῖ Περιφ. Διοικηταὶ καὶ λοιπαὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως. Ἅμα δὲ τῇ εἰσόδῳ του εἰς τὸ γήπεδον ἐγένετο ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τοῦ παρευρισκομένου πλήθους ζητωκραυγάζοντος ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ, τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Εὐθὺς ὡς ἐγένετο ἡσυχία ἐκ μέρους τοῦ ἐνθουσιῶντος πλήθους ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων ἐν ὀνόματι τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ὁπότε νέον κῦμα ζητωκραυγῶν ἐδόνησε τὴν ἀτμόσφαιραν καὶ οἱ ἀγῶνες ἤρχισαν.

Οἱ ἀθληταί μας διηγωνίσθησαν ἀξιοπρεπῶς καὶ ἐν πνεύματι εὐγενοῦς ἁμίλλης. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγώνων ὁ κ. Ἐπίτροπος ἀπένειμε τὰ ἔπαθλα καὶ ἀκολούθως, ἐν μέσῳ ζωηροτάτων ἐκδηλώσεων, ἀνεχώρησε μεταβὰς εἰς Νομαρχίαν, ὅπου συνειργάσθη μετὰ τοῦ κ. Νομάρχου ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρκαδίας, ὅπου συνειργάσθη μετὰ τῶν Περιφ. Διοικητῶν.

Ἀργὰ τὴν νύκτα ἀνεχώρησε δι' Ἀθήνας προπεμφθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ πληθυσμοῦ.

ΧΑΝΙΑ. — Τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἐτελέσθη ἐν τῷ Σταδίῳ Χανίων ὁ Β' Παγκρήτιος ἡμερήσιος διαγωνισμὸς τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ συμμετοχὴν ἀθλητῶν καὶ ἀθλητριῶν καὶ ἐκ τῶν τεσσάρων Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Νήσου. Τοὺς ἀγῶνας, οἵτινες, σημειωτέον, ἐστέφθησαν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Δ)τὴς Κρήτης καὶ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σφακιανάκης, ὁ Μέραρχος Κρήτης κ. Παπαστεργίου, ὁ Δημαρχῶν Χανίων, ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωρ)κῆς Κρήτης καὶ αἱ λοιπαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως.

Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ἐπίσης καὶ πολλαὶ ἑκατοντάδες φιλάθλων. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων ἐπαιάνιζεν ἡ μουσικὴ τῆς φρουρᾶς Χανίων.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων κατὰ τὴν Γενικὴν Βαθμολογίαν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

1) Περιφ. Δ)σις Χανίων βαθμοὶ 103. 2) Περιφ. Δ)σις Ρεθύμνης βαθμοὶ 98. 3) Περιφ. Δ)σις Ἡρακλείου βαθμοὶ 72. 4) Περιφ. Δ)σις Λασηθίου βαθμοὶ 6.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, τοὺς ὁποίους ὠργάνωσε τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς εἰς τὸ Στάδιον τοῦ Ἡρακλέους ἡ Περιφ. Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων, τῇ συμμετοχῇ τῶν Περιφ. Διοικ. Πρωτευούσης, Λαμίας, Λαρίσης, Τρικκάλων καὶ Κοζάνης, ἐσημείωσαν πρωτοφανῆ ἐπιτυχίαν.

Τὸ Στάδιον τοῦ Ἡρακλέους, τὸ ὁποῖον εἶχε καταλλήλως διακοσμηθῆ, ἐγνώρισε χάρις εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. παλαιὰς ἡμέρας δόξης καὶ ἀθλητικοῦ συναγερμοῦ. Πολὺ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀγώνων, πλήθη Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν ὡς καὶ φιλάθλων κατέκλυσαν τὸ στάδιον διὰ νὰ καταλάβουν θέσιν καὶ νὰ παρακολουθήσουν τὴν ἄλκιμον Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος ἀγωνιζομένην εἰς τὸν ἀθλητικὸν στίβον. Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Σταδίου εἶχε παραταχθῆ δύναμις Φαλαγγιτῶν μὲ τὰς μουσικὰς τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ Δήμου πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κεκανονισμένων τιμῶν εἰς τοὺς ἐπισήμους.

Ἐκ τῶν πρώτων προσῆλθον ὁ Περιφ. Διοικητὴς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων κ. Λεμπέσης, ἡ Π. Δ. Θηλέων κ. Σχινᾶ, ὁ Διευθυντὴς Φυσικῆς Ἀγωγῆς Κεντρ. Διοικήσεως κ. Μοιρόπουλος, ὁ Δημαρχῶν κ. Μουστάκας, οἱ στρατηγοὶ κ.κ. Καβράκος καὶ Στανωτᾶς, ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ καὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ ἐπιτελεῖς ἀξιωματικοὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 3.45 ἀφίχθη ὁ Σωματάρχης κ. Τσολάκογλου καὶ ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης κ. Γεννάδιος καὶ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως κ. Καραθόδωρος.

Τὴν 4 μ.μ. ἀκριβῶς ἀφίχθησαν ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς καὶ ἡ κ. Κυρίμη, καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀποστολίδης, οἱ ὁποῖοι ἐγένοντο ἀντικείμενον θερμῶν ἐκδηλώσεων.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν κ.κ. Ὑπουργῶν αἱ ἀθλητικαὶ ὁμάδες παρήλασαν πρὸ τῶν ἐπισήμων ἐπευφημούμεναι συνεχῶς.

Ἡ Πρωτεύουσα, ἡ Λάρισα, ἡ Κοζάνη, ἡ Λαμία καὶ ἡ Θεσσαλονίκη μὲ τοὺς εὐσταλεῖς ἀθλητὰς καὶ τὰς λεβεντοκόρμους ἀθλητρίας των παρετάχθησαν πρὸ τῶν ἐπισήμων. Ἐπηκολούθησεν ἡ ἔπαρσις τῆς Σημαίας καὶ ὁ Περιφ. Διοικητὴς κ. Λεμπέσης παρεκάλεσε τὸν Ὑπουργὸν Γενικὸν Διοικητὴν κ. Κυρίμην νὰ κηρύξῃ τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων.

Ὁ κ. Κυρίμης καταφανῶς συγκεκινημένος, ἀφοῦ ἐξέφρασε τὴν χαράν του, διότι καὶ πάλιν τοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Φαλαγγιτίσσας, ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν καὶ ἐκδηλώσεων ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἀγώνων.

Ἀκολούθως ὁ ἀθλητὴς Γκράτσιος ἀπήγγειλε τὸν ἀθλητικὸν ὅρκον καὶ οἱ ἀθληταὶ καὶ ἀθλήτριαι ἔψαλον τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας.

Ἐν συνεχείᾳ οἱ ἀθληταὶ ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τοῦ πλήθους ἀπεχώρησαν καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀγωνισμάτων.

Ἡ Πρωτεύουσα, περιλαμβάνουσα εἰς τὴν ὁμάδα της καὶ γνωστοὺς πρωταθλητάς, κατέλαβεν τὴν πρώτην θέσιν μὲ 106 βαθμούς. Ἡ ὁμὰς τῆς Μακεδονικῆς πρωτευούσης, παρ' ὅλας τὰς ἀτυχίας της, κατέλαβε τὴν δευτέραν θέσιν μὲ 73 βαθμούς, ἡ Λάρισα τὴν τρίτην μὲ 54, τὰ Τρίκκαλα τὴν τετάρτην μὲ 40 βαθμούς, ἡ Λαμία τὴν πέμπτην μὲ 15 καὶ ἡ Κοζάνη τὴν ἕκτην μὲ 7 βαθμούς.

Αἱ ἐπιδόσεις τῶν τελεσθέντων ἀγώνων δέον νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἀρκετὰ ἱκανοποιητικαὶ δεδομένου ὅτι αἱ καιρικαὶ συνθῆκαι δὲν ἦσαν εὐνοϊκαὶ λόγῳ τοῦ πνέοντος ἰσχυροῦ ἀνέμου.

ΠΑΤΡΑΙ. — Τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου ἀνεχώρησε διὰ Τρίπολιν ἡ ἀθλητικὴ ὁμὰς τῆς Περ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἀχαΐας ἀποτελουμένη ἐξ 25 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, διὰ νὰ μετάσχῃ τῶν ἐκεῖ διοργανωθέντων Παμπελοποννησιακῶν ἀγώνων τῆς Ε.Ο.Ν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Παρασκευῆς ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς μετέβη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης καὶ ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῶν ἀνωτέρων στελεχῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

Τὸν κ. Μεταξᾶν ὑπεδέχθη εἰς τὴν εἴσοδον ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας μετὰ τοῦ Ἐπιτελάρχου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν λοιπῶν Ἐπιτελῶν.

ΣΧΟΛΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΕΩΣ

Ἐξακολουθοῦν τὰ μαθήματα τῶν σχολῶν Πολιτικῆς Διαπαιδαγωγήσεως, τὰ ὁποῖα παρακολουθοῦν μὲ ὁλονὲν αὐξανόμενον ἐνδιαφέρον πολυάριθμοι βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγῖται.

Αἱ σχολαὶ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησιν τῆς διευθύνσεως Πολιτικῆς Διαφωτίσεως καὶ Διαπαιδαγωγήσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ ἀποτελοῦν ἓν ἐκ τῶν πολλῶν τμημάτων ταύτης.

Τὴν διεύθυνσιν τῶν σχολῶν ἔχει ἀναλάβει ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἤδη ἔτους ὁ παρὰ τῇ Κεντρικῇ Διοικήσει Διευθυντὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως.

Αἱ λειτουργοῦσαι σχολαὶ ἀποσκοποῦν εἰς τὴν διαμόρφωσιν στελεχῶν καταλλήλως καταρτιζομένων πρακτικῶς καὶ θεωρητικῶς.

Ἡ εἰς τὰς σχολὰς κατάταξις μαθητῶν ἐνεργεῖται κατόπιν ἐπιλογῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πνευματικῶν καὶ ἀγωνιστικῶν προσόντων ἑκάστου.

Αἱ σχολαὶ ἀποτελοῦσαι μίαν ἐκδήλωσιν τῆς ὅλης κινήσεως τῆς Διευθύνσεως Πολιτικῆς Διαπαιδαγωγήσεως περιλαμβάνουν 4 τμήματα.

Εἰς τὸ πρῶτον, τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν (Δ.Α.Σ.), φοιτοῦν οἱ διοικηταὶ τῶν ὑποδιοικήσεων, οἱ ἀρχηγοὶ σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου, οἱ ὑπεύθυνοι ἐτῶν, τὰ Γ΄ Γραφεῖα τῶν Ὑποδιοικήσεων κ. ἄ.

Εἰς τὸ β΄ τμῆμα φοιτοῦν βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγῖται τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης καὶ τρεῖς μαθηταὶ ἐξ ἑκάστου Ὑποτομέως.

Εἰς τὸ γ΄ τμῆμα (ἐργατικὸν) περιλαμβάνονται ἀντιπροσωπεῖαι ἐργατῶν ἐξ ὅλων τῶν ἐργοστασίων.

Εἰς τὸ δ΄ τμῆμα (Θηλέων) φοιτοῦν Φαλαγγίτισσαι καὶ βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν Θηλέων.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ εἰς ἑκάστην Περιφερειακὴν Διοίκησιν λειτουργοῦν τμήματα Πολιτικῆς Διαφωτίσεως, ὑπαγόμενα εἰς τὴν Διεύθυνσιν Διαπαιδαγωγήσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως. Αἱ σχολαὶ γενικῶς ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν μέχρι σήμερον μίαν ὅλως ἰδιαιτέραν δρᾶσιν, πλουσίαν εἰς ἀποτελέσματα, διὰ τῆς διαμορφώσεως συνειδητῶν στελεχῶν τὰ ὁποῖα ἐξερχόμενα τῶν σχολῶν μεταβάλλονται εἰς φορεῖς τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ θεμελιωτοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΔΩΡΕΑΙ

Οἱ ἐργοστασιάρχαι Ἀδελφοὶ Ἀθαν. Κλεισιούνη, Ν. Μεταξᾶ 29 Ἀθῆναι, προσέφερον ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ἀργολιδοκορινθίας δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας.

— Οἱ ἔμμισθοι ὑπάλληλοι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. ἀντὶ δώρου κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλεξάνδρου Ν. Κανελλοπούλου διέθεσαν τὸ ἀντίτιμον ἑνὸς ἡμερομισθίου των ἀνερχόμενον εἰς Δραχ. 1385 κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς Π.Δ.Π.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Ἁγίου Νικολάου Φιλιατῶν διέθεσεν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Θεσπρωτίας Δραχμὰς (420) τετρακοσίας εἴκοσιν.

— Ὁ κ. Δημήτριος Σουρῆς ἐκ Καραβᾶ τῶν Κυθήρων ἀπέστειλεν ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου τῆς ἰδιαιτέρας του πατρίδος Δραχμὰς (500) πεντακοσίας.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ἐξεδόθησαν ἐπιμελείᾳ τῆς ἁρμοδίας Διευθύνσεως τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς φυλλάδια (μπροσοῦρες), ὑπ' ἀριθ. 22 καὶ 23 ἄρθρον τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλεξάνδρου Κανελλοπούλου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ Ἠθικὴ Ἀνεξαρτησία». Εἰς τὸ αὐτὸ τεῦχος, «Εἰς τὸ τέταρτον ἔτος», ὁμιλία κατὰ τὸ γεῦμα τῆς 4ης Αὐγούστου 1939.

Τὸ ἕτερον φυλλάδιον περιέχει τὴν πρώτην ἡμερησίαν διαταγὴν τοῦ κ. Ἐπιτρόπου πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ὑπὸ τὸν τίτλον «Αἱ κατευθύνσεις τῆς Ε. Ο. Ν.».

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣ. ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Τὰ Γραφεῖα τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης, καθὼς καὶ τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως, μετεφέρθησαν ἀπὸ 1ης τρέχ. μηνὸς εἰς τὰ πρώην Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ὁδὸς Καραγεώργη τῆς Σερβίας 4, πλατεῖα Συντάγματος.

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Πανεπιστημίου τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν μετεφέρθησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Χαριλάου Τρικούπη 29 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σόλωνος 100 οἴκημα, ὅπου ἐστεγάζοντο τὰ Γραφεῖα τῆς Δ. Α. Σ., μεταφερθέντων καὶ τούτων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας ἀρ. 53.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

Τὴν περασμένη Πέμπτη ἐγένετο εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Διοικήσεως ἡ ἑβδομαδιαία σύσκεψις τῶν Διευθυντῶν ΙΙΙ γραφείων τῆς Δ. Α. Σ. καὶ τῶν βοηθῶν των μετὰ τοῦ Ἐπόπτου Διοικητοῦ καὶ Διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῆς Κ. Δ.

Κατ' αὐτὴν ἀνεπτύχθη ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ Ἐπόπτου: «Τὸ σχέδιον δράσεως τοῦ ἔτους 1939—40».

Εἰδικώτερον ἐδόθησαν λεπτομερῶς ὁδηγίαι διὰ τὴν δρᾶσιν τῶν πρώτων 3 μηνῶν.

Τὴν Κυριακὴν τῆς τελευταίας ἑβδομάδος ἐγένετο ἡ ἑβδομαδιαία συγκέντρωσις τῆς Ὑποδιοικήσεως HENRY.

Κατ' αὐτὴν ἔλαβε χώραν στρατιωτικὴ προπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν ὑπὸ τῶν ὁμαδαρχῶν.

Ἐπίσης ὡμίλησε βαθμοφόρος τοῦ ΙΙΙ γραφείου τῆς Ὑποδιοικήσεως, ἀναπτύξας ἕνα μέρος τῆς 22ας ἐκδόσεως τῆς Ε. Ο. Ν. «Ἐθνικὴ κυριαρχία καὶ ἠθικὴ ἀνεξαρτησία».

Συμφώνως πρὸς τὸ καταρτισθὲν πρόγραμμα ἐκδρομῶν, ἡ Δ. Α. Σ. θὰ ἐκδράμῃ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν εἰς Μπογιάτι — Λίμνην Μαραθῶνος.

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Ἐντατικὰ ἐξακολουθεῖ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως ὁ καταρτισμὸς τοῦ προγράμματος, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργήσῃ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος. Τοῦτο γίνεται γνωστὸν εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις, Τομεῖς καὶ Ὑποτομεῖς, ὅπου βαθμοφόροι καὶ Φαλαγγίτισσαι μὲ ἐξαιρετικὸν ζῆλον φροντίζουν διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλειτέραν πρόοδον τῆς Ε. Ο. Ν.

Παρὰ τὸ ὅτι ἤρχισεν ἡ σχολικὴ περίοδος, δὲν ἔπαυσαν νὰ προσέρχωνται ἄθρόοι τόσον εἰς τὰς συγκεντρώσεις των, ὅσον καὶ εἰς τὰς ἐκτάκτους τοιαύτας, ἐπαληθεύουσαι οὕτω τοὺς λόγους τοῦ Ἀρχηγοῦ, κατὰ τοὺς ὁποίους τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ βοηθῇ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τἀνάπαλιν. Εἰς καμμίαν εὐκαιρίαν δὲν μένουν ἀργὲς οἱ Φαλαγγίτισσες τῆς Π. Δ. Θ. Π., Ἐμφανίζονται παντοῦ καὶ πάντοτε ἐπιδεικνύουσαι τοὺς σκοποὺς τῆς Ε. Ο. Ν. — σώματα γερὰ καὶ πνεύματα ἁγνὰ καὶ φωτισμένα, — ἔχουσαι πλήρη ἐπίγνωσιν τῶν ἐλπίδων τὰς ὁποίας στηρίζει εἰς αὐτὰς ὁ Ἀρχηγός. Τοιουτοτρόπως ἐνεφανίσθησαν καὶ εἰς τὸ Στάδιον κατὰ τοὺς Χ Βαλκανικοὺς ἀγῶνας, ὅπου διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἄφησαν νὰ ἐξωτερικευθῇ ὁ ἐνθουσιασμός, ἡ πίστις, ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ λατρεία τους, κατὰ τὴν προσέλευσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῶν Α. Α. Β. Β. Ὑψηλοτήτων τοῦ Διαδόχου καὶ τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης, τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Κ. Ε. Ν. καὶ τῆς Διοικητρίας των.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἔκαμεν ἐντύπωσιν ἦτο ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἀγάπη τὴν ὁποίαν ἔδειξαν ὄχι μόνον εἰς τὰ ἑλληνικὰ χρώματα καὶ τὸν ὕμνον μας, ἀλλὰ καὶ τὰ τῶν φίλων χωρῶν.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀγώνων ἀνεχώρησαν ἐκ τοῦ Σταδίου διὰ τοῦ στίβου, συντεταγμέναι, μὲ ὡραῖον βῆμα καὶ μὲ ἐμβατήρια, ἐνῷ οἱ ἀπερχόμενοι θεαταὶ τὰς ἔβλεπον χωρὶς νὰ κρύβουν τὸν ἐνθουσιασμόν τους.

Ἀπὸ τὸ ἑπόμενον Σάββατον 14ην τρέχ. ἀρχίζει ἡ ἐκπαίδευσις τῶν πυρήνων καὶ στελεχῶν τῆς Διοικήσεως εἰς διάφορα μαθήματα, τόσον θεωρητικὰ ὅσον καὶ πρακτικά, ὑπὸ τῶν ὁρισθέντων ἐκπαιδευτῶν συνεργατῶν καὶ βαθμοφόρων.

Τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα θὰ διαρκέσουν καθ' ὅλον τὸ ἔτος, εἶναι ἐθνικὴ ἀγωγή, πολιτικὴ διαφώτισις, ψυχικὴ καλλιέργεια, ὑγιεινή, πρῶται βοήθειαι, οἰκοκυρική, γυμναστική, ἀθλητισμός, χοροί, χορῳδία, ἀπαγγελία κλπ. Αὰ διεξάγωνται δὲ εἰς ὡρισμένας αἰθούσας εἰδικάς. Ἤδη

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Σχηματισμῶν Πρωτευούσης

οἱ ἐκπαιδευταὶ ἑτοιμάζονται διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων.

ΠΕΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΡΡΕΝΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

— Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Π.Δ.Α.Π. συνῆλθον εἰς σύσκεψιν οἱ Διοικηταὶ τῶν Ὑποδιοικήσεων τῆς περιφερείας πρὸς ρύθμισιν διαφόρων ζητημάτων.

Εἰς τὴν ἐν λόγῳ σύσκεψιν, παρευρέθησαν οἱ διευθυνταὶ πάντων τῶν Γραφείων Π.Δ.Α.Π.

— Εἰς τὴν Ἡλιούπολιν ἐγένετο συγκέντρωσις τῆς δυνάμεως τοῦ 31 Ὑποτομέως. Κατ' αὐτὴν κληθέντες παρέστησαν καὶ πολλοὶ γονεῖς τῶν Φαλαγγιτῶν, οἵτινες παρηκολούθησαν τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν δοθεῖσαν ὁμιλίαν περὶ τῶν καθηκόντων αὐτῶν πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὴν Ε. Ο. Ν.

— Εἰς τὰ Πετράλωνα ἐγένοντο μετὰ τῆς συνήθους ἐπισημότητος τὰ ἐγκαίνια τοῦ 9ου Ὑποτομέως, παρουσίᾳ ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεώς του.

ΟΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΑΝΑΔΟΧΟΙ

Εἰς τὸν ὑποτομέα τοῦ ἐργοστασίου Λαναρᾶ ἐγένετο προχθὲς τὴν πρωΐαν ὡραία καὶ σεμνὴ τελετή, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ Φαλαγγῖται ἀνεδέξαντο ἐκ τῆς κολυμβήθρας τὸ τέκνον μιᾶς ἀπόρου οἰκογενείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἔδωσαν τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

Εἰς τὴν βάπτισιν παρέστησαν ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν καὶ οἱ διευθυνταὶ τοῦ ἐργοστασίου Λαναρᾶ.

ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἑλληνόπουλα,

Ὁ χειμώνας πλησιάζει. Εἰς τὰς κορφοβούνια τῆς ἑλληνικῆς Πατρίδος εὑρίσκονται τὰ ἀδέλφια σας, ἀκοίμητοι φρουροὶ της τιμῆς τῆς μεγάλης μάνας, ποὺ ἀκούει εἰς τὸ γλυκὺ ὄνομα Ἑ λ λ ά ς. Τὰ κρύα, οἱ παγετοί, αἱ βροχαὶ καὶ ἡ μοναξιά, μακρυὰ ἀπὸ τοὺς ἰδικούς των καὶ τὴν ζεστασιὰ τοῦ σπιτιοῦ, δὲν τοὺς φοβίζουν, δὲν τοὺς τρομάζουν.

Ἑλληνόπουλα,

Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Θεσσαλονίκης σας καλεῖ νὰ τὴν συντρέξητε σ' ἕνα νέον ἔργον κοντὰ στὰ τόσα ἄλλα ποὺ ἀνέλαβε. Νὰ ἀποστείλητε ὅσα βιβλία, μυθιστορήματα, περιοδικὰ ἢ ἄλλα εὐχάριστα βιβλία ἔχετε στὰ γραφεῖα της γιὰ νὰ φροντίσῃ νὰ τὰ διανείμῃ εἰς τοὺς φρουρούς της γ λ υ κ ε ι ᾶ ς Π α τ ρ ί δ α ς.

Μὲ τὰ βιβλία σας αὐτά, οἱ φρουροὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ζωῆς ὅλων μας θὰ περνοῦν ὀλίγας εὐχαρίστους στιγμὰς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἱεροῦ καθήκοντος των.

Ἐμπρὸς Ἑλληνόπουλα: Γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ φρουροῦ τῶν συνόρων μας.

ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

ΟΜΙΛΙΑΙ, ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ, ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΣΕΡΙΦΟΣ. — Εἰς τὴν τετραρχίαν Μεγάλου Λειβαδίου Σερίφου ἐγένοντο κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον 23 ἐν ὅλῳ ὁμιλίαι καὶ διαλέξεις Ἐθνικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιεχομένου, ὑπὸ τοῦ τετράρχου Διοικητοῦ κ. Γεωργ. Τσόκα.

ΑΜΑΛΙΑΣ. — Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα συνεκεντρώθη ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Φ. Τ. 103 ἐν Ἀμαλιάδι. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ὡμίλησεν ὁ Τετράρχης, ἀναπτύξας τὰς ἐγκυκλίους διαταγὰς τῆς Α. Ε. τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ κ. Γεν. Ἐπόπτου, συστήσας εἰς αὐτοὺς τυφλὴν ὑπακοὴν διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀναδημιουργίας τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΝ. — Εἰς τὸ Σπίτι τοῦ Φαλαγγίτου ἐνώπιον τοῦ κ. Νομάρχου, τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ καὶ Ὑποδιοικητοῦ Μεσολογγίου, ἀνωτέρων βαθμούχων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἑνὸς λόχου Φαλαγγιτῶν ὡμίλησεν ὁ α' Ἐπιτελὴς τῆς Διοικήσεως Ὑποφαλαγγάρχης κ. Πιᾶς, ὅστις μὲ ἐμπνευσμένα καὶ πατριωτικὰ λόγια ἀνέπτυξε τὴν κεφαλαιώδη σημασίαν διὰ τὰς παρούσας περιστάσεις τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας τῆς γῆς καὶ παρώτρυνε τοὺς Φαλαγγίτας νὰ ἔχωσι πάντοτε ὑπ' ὄψιν των ὅτι τέτοια εἶναι ἡ θέλησις τοῦ ἀρχηγοῦ.

ΣΚΑΜΝΑΚΙΑ (Λακωνίας). — Ὑπὸ τῆς Περιφερ. Διοικήσεως Λακωνίας ἐγένοντο ὁμιλίαι εἰς τοὺς σχηματισμοὺς Σκαμνακίου μὲ θέμα «Περὶ Περικλέους» καὶ εἰς Ἄρναν «Περὶ καλλιεργείας τῆς γῆς».

ΚΙΛΚΙΣ. — Ὁ Περιφ. Διοικητὴς Κιλκὶς ἀνέπτυξε τὸ παρελθὸν Σάββατον εἰς συγκέντρωσιν τῶν βαθμοφόρων τῆς Διοικήσεως τὴν ἀλληλεγγύην ἥτις πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν στρατευθέντων καὶ ἐτόνισεν ὅτι ἡ Νεολαία πρέπει νὰ καταστῇ ὑπόδειγμα ὁλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας.

ΦΛΩΡΙΝΑ. — Καθημερινῶς γίνονται διαλέξεις καὶ μαθήματα ἐπὶ τῆς ἀνθρωπολογίας, μικροβιολογίας, ὑγιεινῆς, χημικοῦ πολέμου, καθὼς καὶ νοσοκομειακὰ μαθήματα. Τὰ μαθήματα παρακολουθοῦνται μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ἀπὸ μέρους τῶν φαλαγγιτισσῶν καὶ ἄλλων μελῶν, αἵτινες ἐκδηλώνουν ἀπὸ τοῦδε τὴν ἀπόφασίν των νὰ ἐγγραφοῦν ὡς ἀδελφαὶ νοσοκόμοι εὐθὺς ὡς θὰ τὰς εἶχεν ἀνάγκην ἡ Πατρίς.

ΠΕΛΛΑ. — Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐγένετο συγκέντρωσις Φαλαγγιτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν προσῆλθον ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης καὶ ὁ Σεβασμ. Μητροπολίτης Ἐδέσσης. Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ὡμίλησεν ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης. Τὰ μαθήματα κατὰ λόχον καὶ κατὰ εἰδικότητας (χειρισμοῦ τηλεγράφου, Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης, νοσοκόμων, χορῳδίας κλπ.) συνεχίζονται.

— Εἰς τὴν Ἀρδέαν ὁ Ὑποφαλαγγάρχης ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Ἡ θέλησις, ἡ τόλμη, ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ αἰσιοδοξία ὡς ψυχικὰ ὅπλα τῶν Φαλαγγιτῶν».

ΤΡΙΚΚΑΛΑ. — Εἰς τὸν περίβολον τοῦ Ὑδρομύλου Μουτσουπούλου, ἔξωθι τῶν Τρικκάλων, ἐγένετο μάθημα γεωργικῆς προπαιδεύσεως τῶν Φαλαγγιτῶν, ἐπίσης δὲ ἐπίδειξις τῶν νέων σπαρτικῶν μηχανῶν. Μετὰ τὸ μάθημα ἔγινε παρέλασις τῶν ἀγροτῶν τῶν περιχώρων ἐντὸς τῶν Τρικκάλων, μὲ ἐζευγμένας τὰς μηχανάς. Τὸ θέμα, ἄριστον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἐπροξένησε καλλίστην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς κατοίκους Τρικκάλων.

Η ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΤΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Πρὸ ἡμερῶν εἰς τὴν θέσιν Τοῦρλα τῆς Παλαιοπαναγιᾶς (Λακωνίας) ἐξερράγη πυρκαϊά, ἀπειλήσασα ὁλόκληρον τὴν περιοχήν. Ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ πυρὸς οἱ Φαλαγγῖται μὲ προφανῆ κίνδυνον τῆς ζωῆς των ἐπεδόθησαν εἰς τὴν κατάσβεσιν τοῦ πυρός, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπέτυχον μετὰ τρίωρον πάλην πρὸς τὰς φλόγας.

Οἱ κάτοικοι Παλαιοπαναγιᾶς συνεχάρησαν εἰλικρινῶς τοὺς Φαλαγγίτας διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ἀλληλεγγύην καὶ αὐτοθυσίαν.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. — Ἑορταστικὸν γεγονὸς ὑπῆρξε διὰ τὴν Νεολαίαν τῆς Θεσσαλονίκης ἡ ἔναρξις ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας ὀγδοήκοντα στρεμμάτων παραχωρηθέντων ὑπὸ τοῦ Δημ. Ψυχιατρείου. Τὴν ὡραίαν αὐτὴν τελετὴν ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς κ. Κυρίμης καὶ αἱ λοιπαὶ Ἀρχαὶ ὡς καὶ 400 παιδιὰ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων Πολίχνης καὶ Σταυρουπόλεως μετὰ τῶν διδασκάλων των.

Ἅμα τῇ ἀφίξει τοῦ κ. Ὑπουργοῦ ὡμίλησε πρῶτος ὁ Διευθυντὴς τοῦ Δ. Σ. τοῦ Δημοσίου Ψυχιατρείου κ. Κυριακόπουλος, ὁ ὁποῖος διὰ κα-

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ.Α.Σ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὁρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν των λήγει τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΜΕ:

1) Χριστιανισμὸς καὶ Ἑλληνισμός. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Πίστις, Πατρίς, Οἰκογένεια, εἶναι τρεῖς ἔννοιαι στενότατα συνδεδεμέναι μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ».

(ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ)

2) Τὸ Ἐθνικὸν Κράτος. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Οἷς ἆθλα ἀρετῆς μέγιστα κεῖται τοῖς δὲ καὶ ἄνδρας ἄριστοι πολιτεύουσι».

(ΘΟΥΚ.)

3) Ἑλληνικότης τῶν Ἐπιστημῶν. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Τὸ φιλομαθὲς ὃ δὴ τῶν παρ' ἡμῖν, μάλιστ' ἄν τις αἰτιάσατο τόπον».

(ΠΛΑΤΩΝ)

Συναγωνιστὴν Παπαδάκην Ἀνδρέαν. Ἄνω Βιάννον Κρήτης: Σᾶς ἀπαντήσαμε δι' ἐπιστολῆς. Λαβόντες ὅμως ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἰδικῆς σας ἐπιστολῆς, διεπιστώσαμε ὅτι ἡ παρεξήγησις αὐτὴ ὑπῆρχε καὶ διὰ πολλοὺς ἐκ τῶν συναδέλφων σας. Εἰς τὸν Διαγωνισμὸν τῆς Δ. Α. Σ. εὐχαρίστως θὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ συμμετοχὴ τῶν περσινῶν μαθητῶν καὶ τῶν 2 τμημάτων τῆς Γ.Σ.Σ. καὶ Τ.Τ.Τ. Ἄλλωστε ἡ προκήρυξις τοῦ Διαγωνισμοῦ εἰς τὴν ὁποίαν ἐδώσαμεν μεγίστην δημοσιότητα σαφῶς ὁρίζει.

Ἀναμένομεν γι' αὐτὸ τὴν συμμετοχὴν ὅλων τῶν συναγωνιστῶν τῆς Γ.Σ.Σ. καὶ Τ.Τ.Τ.

Καθίσταται γνωστὸν ὅτι τὰ Γραφεῖα τῆς Διοικήσεως μετεφέρθησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Σόλωνος 100, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 55. Ἐπομένως αἱ ἐργασίαι θὰ ἀποστέλλωνται:

(— ΙΙΙ Γραφεῖον Δ. Α. Σ. Ἀκαδημίας 55).

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ταλλήλου προσφωνήσεως ἔθεσε στὴν διάθεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. Θηλέων τὰ 80 στρέμματα τοῦ Ψυχιατρείου καὶ ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Κα Σχινᾶ παρέδωσε τὰς καλλιεργησίμους γαίας εἰς τὴν Φαλαγγάρχην Δδα Οἰκονομάκη, ἡ ὁποία ἀνέλαβε τὴν γενικὴν ἐποπτείαν τῆς γεωργικῆς αὐτῆς προσπαθείας.

ΔΡΑΜΑ. — Εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. τῆς καθ' ἡμᾶς Περιφερειακῆς Διοικήσεως ἔλαβον χώραν ὁμιλίαι ἐπὶ θεμάτων ἀναφερομένων εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς.

Πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς ὡμίλησαν οἱ κατὰ τόπους ἡγέται τῆς Ε.Ο.Ν., ὡς καὶ ὑπάλληλοι τῆς ἐνταῦθα Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας. Τὰς ὁμιλίας ταύτας παρηκολούθησαν καὶ οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων ἐκφρασθέντες ἐνθουσιωδῶς διὰ τὴν καταβαλλομένην ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. προσπάθειαν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς νέας ταύτης Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως.

Φαλαγγῖται τῶν Σχηματισμῶν Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Δράμας, κατόπιν συνεννοήσεως τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ε.Ο.Ν. Δράμας κ. Σ. Δημητρίου μετὰ τῆς ἐνταῦθα Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας ἤρχισαν ἐκπαιδευόμενοι ὑπὸ εἰδικοῦ Γεωπόνου εἰς τὴν λειτουργίαν καὶ συναρμολόγησιν τῶν Σπαρτικῶν Μηχανῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων Δράμας, μετὰ μιᾶς Ὑποφαλαγγάρχου περιώδευσαν τὰ κυριώτερα χωρία τῶν τομέων Προσωτσάνης καὶ Κάτω Νευροκοπίου. Ἡ ἐν λόγῳ Διοίκησις προετοιμάζει ζωηρὰν δρᾶσιν ἀπὸ τοῦ ἀρξαμένου Ὀκτωβρίου.

ΣΠΑΡΤΗ. — Ἡ κίνησις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Διοικήσεως ὑπῆρξε τὰ μάλα ἱκανοποιητικὴ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Συγκεντρώσεις τακτικαὶ ἐγένοντο εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς ἐν αἷς ἔλαβον χώραν διάφοροι ὁμιλίαι, ὡς καὶ Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις τῶν μελῶν. Ἐπικειμένων δὲ τῶν Ἀθλητικῶν ἀγώνων μεταξὺ Περιφερειῶν τῆς Πελοποννήσου εἰς Τρίπολιν, ἅπαντες οἱ Σχηματισμοὶ ἀπὸ καιροῦ ἐπεδίδοντο εἰς τὸν Ἀθλητισμὸν καὶ δὴ αἱ Ἀθλητικαὶ ὁμάδες τῆς Σπάρτης καὶ Γυθείου εἰς ἃς ὁ Ἀθλητισμὸς ἔχει καταλάβει μέγα ἔδαφος.

ΓΥΘΕΙΟΝ. — Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ Γυθείου μεγάλη κίνησις παρετηρήθη κατὰ τὴν διαρρεύσασαν ἑβδομάδα περὶ τὸν Ἀθλητισμόν, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ περιοδεύοντος Γυμναστοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Καλαρᾶ, ὅστις καὶ εἰς τὴν Σπάρτην τὸ ἴδιο ἐπέβλεψε καὶ παρέμεινεν ἐπὶ τινας ἡμέρας διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον. Εἰς Γύθειον δὲ ὡμίλησεν εἰς συγκέντρωσιν τῆς Ε.Ο.Ν. μὲ θέμα «Ἡ ἀξία τῆς Σωματικῆς Ἀγωγῆς καὶ αἱ ἐκ ταύτης καὶ τοῦ Ἀθλητισμοῦ πηγάζουσαι ὠφέλειαι». Ὁμοίαν ὁμιλίαν ἔκαμε καὶ εἰς Σπάρτην ἐν τῷ χώρῳ τοῦ Γυμναστηρίου.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Ἀπὸ 15θημέρου ἤρχισε λειτουργοῦν πληρέστατα ἐπὶ 2 ὥρας καθ' ἑκάστην τμῆμα ἐκπαιδεύσεως Νοσοκόμων, εἰς τὸ ὁποῖον φοιτοῦν περὶ τοὺς 120 Φαλαγγῖται. Τὸ Τμῆμα τοῦτο λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Νομιάτρου κ. Ἀδαμοπούλου καὶ τῶν ἰατρῶν κ. κ. Μιχαλοπούλου, Ἀναγνωστοπούλου καὶ Ζαικοπούλου, θὰ λειτουργήσῃ ἐπὶ τρίμηνον εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἐκπαιδευόμενοι νὰ ἀποκτήσουν πραγματικὰς γνώσεις καὶ νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ πρὸς ἐκτέλεσιν πάσης ἀνατεθησομένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, φύσεως Νοσοκομειακῆς. Εἰς ὡρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας τῆς ἑβδομάδος ἐξασκοῦνται καὶ πρακτικῶς παρὰ τῷ ἐνταῦθα Στρατιωτικῷ Νοσοκομείῳ. Οὕτω ἡ ἐκπαίδευσις τῶν Φαλαγγιτῶν μας εἰς τὴν εἰδικότητα τοῦ Νοσοκόμου θὰ εἶναι πλήρης πρὸς ὄφελος τόσον τῶν ἰδίων ὅσον καὶ τοῦ συνόλου.

Παραλλήλως πρὸς τὸ τμῆμα Νοσοκόμων λειτουργεῖ ἀπὸ διμήνου μὲ λίαν ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα καὶ τμῆμα Σηματοδοτῶν ἀπὸ 10 Φαλαγγίτας.

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ. — Συνεκλήθη Συνέδριον ἁπάντων τῶν Διοικητῶν τῶν Λόχων καὶ Σχηματισμῶν τῆς περιφερείας Βελεστίνου εἰς τὴν ἕδραν τῆς Ὑποδιοικήσεως, ὅπως ληφθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ ἀποφάσεις διὰ τὴν ἐντατικωτέραν καλλιέργειαν τῆς γῆς πολὺ δὲ περισσότερον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν τῆς Ὑποδιοικήσεως παραχωρηθέντων ὑπὸ τῶν διαφόρων Κοινοτήτων στρεμμάτων. Παρευρέθησαν ἅπαντες σχεδὸν οἱ Δ)ταὶ τῶν Λόχων, οἱ τῶν ἀπομεμακρυσμένων χωρίων μὴ δυνηθέντες νὰ λάβωσιν μέρος λόγῳ τῆς ἀποστάσεως.

ΧΑΛΚΙΣ. — Τμῆμα Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων τῆς 45ης Φάλαγγος ἐξέδραμε διὰ τοῦ παραχωρηθέντος καταδιωκτικοῦ σκάφους τοῦ Λιμεναρχείου Χαλκίδος, εἰς τὴν γραφικὴν κωμόπολιν Ἀμάρυνθον. Τῆς ἐκδρομῆς μετέσχον ἐπίσης ὁ Διοικητὴς καὶ Ὑποδιοικητὴς τῆς 45ης Φάλαγγος καὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τοῦ Ἐπιτελείου.
Οἱ ἐκδρομεῖς κατεσκήνωσαν εἰς τὸν περίβολον τοῦ Σχολείου, τὴν μεσημβρίαν δὲ παρεκάθησαν εἰς κοινὸν γεῦμα ὅπερ παρεσκεύασαν οἱ ἴδιοι οἱ Φαλαγγῖται.

Τὸ ἀπόγευμα ἐγένοντο ἀθλητικαὶ προπονήσεις καὶ διάφοροι ἀθλοπαιδιαὶ μεταξὺ φαλαγγιτῶν Χαλκίδος καὶ Ἀμαρύνθου τὰς ὁποίας παρηκολούθησε πλῆθος κόσμου, καὶ μετέσχον ἀκολούθως τῆς ὑποδοχῆς τοῦ κ. Νομάρχου ὅστις ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς ἀνὰ τὰ χωρία Ἀμαρύνθου καὶ Ἀλιβερίου περιοδείας του.

Ὁ κ. Νομάρχης ἐπεθεώρησε τοὺς παραταχθέντας εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν τῆς κωμοπόλεως Φαλαγγίτας Χαλκίδος καὶ Ἀμαρύνθου καὶ ἔλαβεν ἀναφορὰν ἀπὸ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ἐκδρομῆς, καθὼς ἐπίσης καὶ διαφόρους πληροφορίας διὰ τὸ Τμῆμα Ε. Ο. Ν. Ἀμαρύνθου ἀπὸ τὸν Διοικητήν του.

Τὸ ἑσπέρας οἱ Φαλαγγῖται ἐπέστρεψαν διὰ ἰδίου μέσου εἰς Χαλκίδα, ἀποκομίσαντες ἀρίστας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς ἐκδρομῆς.

Εἰς τὴν θέσιν «κρηπίδωμα» ὑπὸ Φαλαγγιτῶν ἐγένοντο τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐπιδείξεις παθητικῆς Ἀεραμύνης, τὰς ὁποίας παρηκολούθησεν ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητὴς μετὰ τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Ὑποδιοικητοῦ καὶ πλῆθος κόσμου. Ἰδίως τὸ μέρος τῶν ἐπιδείξεων τὸ ἀφορῶν κατάσβεσιν πυρκαϊᾶς ἐγένετο μετὰ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ οἱ λαβόντες μέρος εἰς αὐτὰς ἀπέσπασαν τὰ θερμὰ συγχαρητήρια τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ.

Τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ὁ κ. Περιφερειακὸς Ὑποδιοικητής, μετέβη εἰς τὰ χωρία τῆς Βοιωτίας, Βαθύ, Γεραλὶ καὶ Παραλία Αὐλίδος πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ Τμημάτων. Ὁ κ. Περιφερειακὸς Ὑποδιοικητὴς ἀφοῦ συνεσκέφθη μὲ τοὺς Διοικητὰς τῶν Τμημάτων, Ἐπιτροπὰς Συντονισμοῦ καὶ Προέδρους Κοινοτήτων τῶν ἀνωτέρω χωρίων, ὡμίλησεν ἀκολούθως πρὸς τοὺς κατοίκους καθὼς καὶ πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας, περὶ τοῦ ἔργου τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

Καθ' ἃ ἀναφέρει ὁ Διοικητὴς τῆς 111ης Τετραρχίας Ἀλιβερίου, εἰς τὸ χωρίον Λέπουρα ἐξερράγη πρὸ ἡμερῶν πυρκαϊὰ εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ Φαλαγγίτου Δημ. Κωνσταντίνου, ἡ ὁποία θὰ ἐπεξετείνετο καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν συνοικίαν, λόγῳ τοῦ ἰσχυρῶς πνέοντος ἀνέμου, ἐὰν δὲν ἔσπευδον ἐγκαίρως Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ὁμαδάρχην Λεπούρων πρὸς κατάσβεσίν της, τῇ βοηθείᾳ καὶ τῶν κατοίκων. Εὐτυχῶς ἡ ἐπέμβασις τῶν Φαλαγγιτῶν ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν περίσωσιν τῶν ἐντὸς τῆς ἀποθήκης προϊόντων καὶ μεγάλων ποσοτήτων ἀχύρου, καὶ τὸν ἐντοπισμὸν τοῦ πυρός, ἀποσοβηθείσης οὕτω μεγάλης καταστροφῆς, εἰς ὁλόκληρον συνοικίαν.

Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς ἐπέδειξαν ἀξιέπαινον ζῆλον, αὐτοθυσίαν καὶ δραστηριότητα καθὼς καὶ οἱ βαθμοφόροι καὶ ἰδιαιτέρως ὁ Ὑπενωμοτάρχης Ε.Ο.Ν. Λεπούρων Δημ. Ζαρίφης, ὅστις καὶ ἐτραυματίσθη, καθὼς καὶ ὁ Ὁμαδάρχης Κ. Φρυγανιώτης, τοὺς ὁποίους ὁ κ. Περιφερειακὸς Διοικητής, δι' ἡμερησίας Διαταγῆς του ἐπαινεῖ.

ΡΕΘΥΜΝΟΣ. — Ἡ Περιφ. Διοικήτρια Θηλέων Ρεθύμνης κ. Πολυξένη Παπαθανασίου ἐπεσκέφθη 10 χωρία τῆς ἐπαρχίας Μυλοποτάμου, ἤτοι διαδοχικῶς τὰ χωρία Ἀλφά, Ἀγκελιανά, Μαργαρῖτες, Μελιδόνι, Πέραμα, Πάνορμον, Πασσαλίτες, Χουμέρι, Γαράζο καὶ Ἐπισκοπήν. Εἰς τὰ ἀνωτέρω χωρία ἡ Περιφ. Διοικήτρια ἐπεθεώρησε τὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν., ἔλαβε πρόνοιαν διὰ διάφορα ἄπορα ἢ ἀσθενῆ παιδιά, ἔδωσε ὁδηγίας καὶ κατευθύνσεις εἰς τὰ Τμήματα καὶ ὡμίλησε καὶ εἰς τὰ δέκα ὡς ἄνω χωρία περὶ τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς τῆς γυναικὸς ὡς μητέρας, τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τοῦ προορισμοῦ τῆς Φαλαγγιτίσσης κλπ. Τὰς ὁμιλίας της παρηκολούθησαν καὶ οἱ γονεῖς τῶν μελῶν, οἵτινες ἐξεδήλωσαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὴν ἀφοσίωσίν των πρὸς τὸν Βασιλέα, τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἡ ἐπιθεώρησις αὐτὴ τῆς Διοικητρίας εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἐγγραφοῦν πλεῖστα νέα μέλη.

ΠΥΡΓΟΣ. — Ἡ Περιφ. Διοίκησις Θηλέων Ἠλείας ἐκοινοποίησε πρὸς τὰς κυρίας καὶ δεσποινίδας τῆς περιφερείας της, πρόσκλησιν διὰ τῆς ὁποίας καλεῖ, ὅσας ἐπιθυμοῦν νὰ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὴν Πατρίδα κατὰ τὰς δυσκόλους αὐτὰς στιγμάς, νὰ φοιτήσουν εἰς τὰς εἰδικὰς σχολάς, τὰς ὁποίας ἵδρυσε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

ΧΙΟΣ. — Ὁ Δῆμος Χίου δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Περιφ. Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. γνωρίζει ὅτι θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ὀργανώσεως τὴν τάφρον τοῦ Φρουρίου πρὸς καλλιέργειαν ὑπὸ Φαλαγγιτῶν καὶ Σκαπανέων.

Ἐπίσης τὸ Σχολικὸν Ταμεῖον Δήμου Χίου ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ε.Ο.Ν. τὸ παρὰ τῇ συνοικίᾳ «Ἀτσική» γήπεδόν του πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Εἰς τὸν Τομέα Ε.Ο.Ν. Βροντάδου ἐπερατώθησαν τὰ μαθήματα τοῦ Οὐλαμοῦ Βαθμοφόρων ἀρρένων καὶ θηλέων Ε.Ο.Ν., κατηρτίσθησαν δὲ ἐπιτροπαὶ πρὸς καθορισμὸν τῆς σειρᾶς τῶν ἐπιτυχόντων.

Πρὸ ἡμερῶν ἐγένετο σύσκεψις τῶν Συνεργατῶν τοῦ Τομέως Ε.Ο.Ν. Βροντάδου καθ' ἣν κληθέντες ἔλαβον μέρος καὶ οἱ διδάσκαλοι τῆς Περιφερείας καὶ συνεσκέφθησαν περὶ τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῆς διαφωτίσεως τοῦ κοινοῦ. Τὴν σύσκεψιν ἀπησχόλησεν ἐπίσης ἡ ἀνάγκη τῆς προσελκύσεως εἰς τὴν Ὀργάνωσιν τῶν ἐξωσχολικῶν νέων καὶ ἐλήφθησαν ἐπ' αὐτοῦ διάφοροι ἀποφάσεις.

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς Κεντρ. Διοικήσεως Ε. Ο. Ν. (Βραχέα κύματα) διέκοψε δι' ὀλίγας ἡμέρας τὰς ἐκπομπάς του διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεών του.

Ἡ ἐπανάληψις τῶν ἐκπομπῶν θὰ ἀναγγελθῇ διὰ τῶν ἐφημερίδων, τὸ δὲ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν «Νεολαίαν».

Ἐκ τῆς Δ)σεως Ραδιοφωνίας Ε. Ο. Ν.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΦΩΝΗΤΩΝ (ΣΠΗΚΕΡΣ)

Προκειμένου τὴν 18ην τρέχοντος μηνὸς καὶ ὥραν 5ην μ. μ. νὰ λάβῃ χώραν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Διευθύνσεως Ραδιοφωνίας ὁ διαγωνισμὸς διὰ τὴν πρόσληψιν μονίμων ἐκφωνητῶν τοῦ ραδιοφωνικοῦ σταθμοῦ τῆς Ὀργανώσεως, παρακαλοῦνται ὅσοι Φαλαγγῖται ἢ ὅσαι Φαλαγγίτισσαι ἐπιθυμοῦν νὰ συμμετάσχουν εἰς τοῦτον καὶ δὲν ὑπέβαλον εἰσέτι αἰτήσεις νὰ ὑποβάλουν ταύτας τὸ ἀργότερον μέχρι τῆς 17ης τρέχοντος εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ραδιοφωνίας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν.

Οἱ διαγωνισθησόμενοι δέον, τοὐλάχιστον, νὰ εἶναι ἀπόφοιτοι τῆς 5ης τάξεως ἑξαταξίου Γυμνασίου ἢ ἄλλης ἀντιστοίχου σχολῆς.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΓ. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. Ἡ συνίζησις — καὶ ὄχι συνείζησις, μὲ ει — ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὸ μέτρο. Τὴν συνίζησι ἀπαντοῦμε στοὺς ἀρχαίους ποιητὰς καὶ μάλιστα στὸν Ὅμηρο. Παράδειγμα συνιζήσεως: «Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὸν κόψι». Ὁ καθηγητής σου εἶχε πολὺ δίκαιο λέγοντας ὅτι ἡ συνίζησι σὲ ἄλλους στίχους εἶναι προτέρημα καὶ σὲ ἄλλους πάλι ἐλάττωμα. Ὁ χῶρος τῆς στήλης αὐτῆς δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ σᾶς ἀπαντήσωμε ἐκτενέστερα. Ἐρώτησε τὸν ἑλληνιστή σου. Θὰ σοῦ δώση κάθε σχετικὴ πληροφορία καὶ ἐξήγησιν. Στεῖλε πάλι τὰ τραγούδια σου. Ἂν θέλῃς τὴν γνώμη μας: οὔτε τὸ ἕνα οὔτε καὶ τὸ ἄλλο ψευδώνυμο μᾶς ἀρέσει. Γράψε μὲ τὸ ὄνομά σου, ποὺ εἶναι ἄλλωστε ἑλληνικώτατο. — ΑΓΓ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΗΝ. Δὲν ἐδιαβάστηκε, ἐπειδὴ εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — ΕΠΑΜ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δὲν εἶναι κακὸ τὸ τραγουδάκι σου. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇς λίγο καὶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς. Σημείωσε Σ 17. — Δ. ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐπανειλημμένως ὑπεδείξαμε: γράφετε μόνο στὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. Γιὰ ποιὸ λόγο, Διονυσάκη, ἐπιμένεις νὰ γράφῃς καὶ στὶς δυό; Μὲ λύπη μας σοῦ γνωρίζομεν ὅτι δὲν ἐδιαβάστηκε. Ἂν τὸ ξαναστείλῃς σημείωσε Σ 18. — Ν. ΜΠΟΧΛΟΓΥΡΟΝ. Τὸ ποίημά σου εἶναι πραγματικὰ «βγαλμένο ἀπὸ τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς σου», ὅπως γράφεις, καὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὰ ὡραῖα αἰσθήματά σου. Δημοσιεύομε ἐδῶ τοὺς στίχους αὐτούς:

Τὸ αἷμά μου θὰ χύσω ἐγώ, χωρὶς λύπη καμμία
γιὰ τὴ γλυκειὰ Πατρίδα μας καθὼς καὶ τὴ θρησκεία,
γιὰ τὸν γενναῖον Ἀρχηγό, τὸν ἄξιο Βασιληᾶ μας,
ποὺ φέραν στὴν Πατρίδα μας τὴ δόξα τὴν παληά μας.

Ι. ΚΑΡ. Σὲ παρακαλοῦμε νὰ ξαναστείλῃς τὰ ποιήματά σου καθὼς καὶ τὸ σταυρόλεξο. — — ΟΛΓΑΝ ΣΟΛΩΜΟΥ. Ἐνεκρίθησαν. Συνεχίσατε. — ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Τὸ «Ἐκ τῶν τοῦ Ἱεροκλέους ἀστείων» ἀκατάλληλο. Γράψε κάτι δικό σου. Αὐτὸ εἶναι πιστὴ ἀντιγραφή. — Λ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ. Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ τὸ στείλετε πάλι, ἀλλὰ γραμμένο στὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. Ἡ φράσις «ἐβγῆκε ἀσπροπρόσωπος» προῆλθε, ὡς λέγεται, ἀπὸ τὸ ἑξῆς περιστατικό: Κάποιος Ὀθωμανὸς τῆς Σμύρνης θὰ ἐπήγαινε στὴ Μέκκα γιὰ νὰ προσκυνήσῃ καὶ ἀφῆκε τὰ 100 πρόβατά του σὲ ἄλλον Ὀθωμανὸ φίλο του νὰ τὰ φροντίζῃ κατὰ τὴν ἀπουσίαν του. Ὁ δεύτερος ὅμως τὰ ἐπώλησε καὶ ὅταν ἐγύρισε ἀπὸ τὴν Μέκκα ὁ ἰδιοκτήτης τῶν προβάτων δὲν εὑρῆκε παρὰ μόνον ἕνα δοχεῖο μὲ γιαοῦρτι. «Αὐτὸ μονάχα ἔμεινε ἀπὸ τὰ πρόβατα, τοῦ εἶπε ὁ φίλος του, ἐπειδὴ τὰ 50 τὰ ἐχάρισα στοὺς πτωχούς, ὅταν ἔμαθα ὅτι ἀρρώστησες μὲ πανώλη στὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ τ' ἄλλα 50 τὰ ἐμοίρασα κι' αὐτὰ στοὺς πτωχούς, ὅταν ἔμαθα ὅτι ἔγινες καλὰ στὴν Ἀλεξάνδρεια, ἀλλὰ ξαναρρώστησες πάλι στὴ Μέκκα μὲ τὴν ἴδια ἀρρώστεια. Κι' ἐπειδὴ ἡ πρώτη δωρεὰ σ' ἔσωσε ἔκαμα καὶ τὴ δεύτερη». Ὁ κύριος τῶν προβάτων ἀγανακτήσας γιὰ τὴν ἀναίδεια τοῦ φίλου του, ἐσήκωσε τὸ δοχεῖο μὲ τὸ γιαοῦρτι καὶ τὸ ἀναποδογύρισε στὸ πρόσωπο τοῦ σφετεριστοῦ. «Πῶς κατήντησες ἔτσι;...» τὸν ἐρωτοῦσαν οἱ γνωστοί του στὸ δρόμο. Κι' αὐτὸς ἀπαντοῦσε: «Ἔτσι εἶναι, ὅποιος δίνει καλὸ λογαριασμό, βγαίνει ἀσπροπρόσωπος!» — «Σκυλί, ποὺ γαυγίζει, δὲ δαγκώνει» ἀπὸ τὸ ἀρχαῖο: «Κύων θωϋκτὴρ οὐ δάκνει». Ἴσως σᾶς ἀπαντήσωμε καὶ ταχυδρομικῶς. — Π. ΚΡΙΝΑΙΟΝ. Τὸ πρῶτο καλό, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο. Περνᾶ ἀκόμη καὶ τὰ ὅρια τῆς «Σελίδος τῶν νέων». Τὸ δεύτερο δὲν μᾶς ἤρεσε. Στεῖλτε ἄλλο, ἂν θέλῃς. Κ. ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑΝ. Τὸ λὲς σοβαρῶς πῶς μᾶς κούρασες; Τὰ γράμματα τῶν ἀναγνωστῶν μας ποτὲ δὲν μᾶς κουράζουν. Τὰ διαβάζομε ὅλα ἀνεξαιρέτως μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε ταχυδρομικῶς. — ΝΙΚ. Π. ΤΑΤΑΚΗΝ. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους σκοποὺς τῆς «Νεολαίας», ν' ἀπαλλάξῃ τοὺς νέους καὶ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ λογῆς - λογῆς ἀναγνώσματα, ποὺ δὲν προσφέρουν καμμίαν ὠφέλειαν. Τὸ γράμμα δείχνει πόσο σοβαρὰ σκέπτεσαι, ἂν καὶ εἶσαι ἀκόμη τόσο μικρός. Οἱ γονεῖς σου ἀσφαλῶς θὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστημένοι μαζί σου. Εὖγε. — ΜΑΡΙΑΝ ΚΟΥΛΗ. Καλὸ τὸ διηγηματάκι του, ἀλλὰ νὰ τὸ ξαναγράψῃς στὴν ὁμιλουμένη. Διάβασε τὴν ἀλληλογραφία τοῦ περασμένου τεύχους καὶ εἰδικῶς τὴν ἀπάντησί μας στὸν Βασ. Γκιουλόγλου. — ΓΙΑΝΝΑΚΗΝ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΝ. Ὥστ' ἔτσι, τρεῖς φορὲς ἔβαλες τὴ γιαγιὰ νὰ σοῦ διαβάσῃ τὴ σελίδα «Ὁ κῆπος τῶν σκαπανέων»; Θὰ γελάσῃς πολὺ μὲ τὰ κόλπα καὶ τὰ παθήματα τοῦ Γιαννάκη τοῦ Φασαρία. Ὁ συνονόματός σου θὰ σοῦ παρουσιάζῃ σὲ κάθε τεῦχος καὶ ἀπὸ μίαν ἔκπληξι. Μᾶς γράφεις «ἡ γιαγιὰ στὸ τέλος βαρέθηκε νὰ τὰ ξαναδιαβάσῃ καὶ μὲ μάλωσε, γιατὶ ἐπέμενα». Ἡ γιαγιά σου δὲν εἶχε ἄδικο. Τρεῖς φορὲς ποὺ σοῦ τὰ ἐδιάβασε ἦταν ὑπεραρκετές. Τὰ γραμματάκια σου πολὺ καλὰ καὶ καθαρά. Θὰ γίνῃς καλλιγράφος. Μὴ παραπονιέσαι πῶς μόνο κεφαλαῖα μπορεῖς ν' ἀντιγράφῃς. Καὶ αὐτὸ πολὺ εἶναι. Γιὰ τὰ παιδάκια τῆς ἡλικίας σου ἀρκετὸ νὰ μποροῦν νὰ τραβοῦν ἴσες γραμμές. Μὴ βιάζεσαι, Γιαννάκη. Τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἀνθρώπου, σὲ κάθε προσπάθειά του, πρέπει νὰ εἶναι ἀργὰ καὶ σταθερά. Εἶναι, βλέπεις, μικρέ μου ἀνυπόμονε φίλε, τὰ θεμέλια πάνω στὰ ὁποῖα θὰ βασισθοῦν ὅλα τ' ἄλλα. Ἡ γιαγιάκα σου θὰ σοῦ ἐξηγήσῃ τί θέλομε νὰ ποῦμε. — ΛΑΚΗΝ ΣΑΡΟΓΛΟΥ. Καὶ γιὰ σένα, Λάκη, τὰ ἴδια ἔχομε νὰ ποῦμε. Γράφεις: «Βιάζομαι νὰ μεγαλώσω γιὰ ν' ἀρχίσω νὰ στέλλω συνεργασία στὴ σελίδα τῶν σκαπανέων». Καὶ κάτι ἀκόμη: κάποιος — ὄχι βέβαια.... πουλάκι — μᾶς εἶπε ὅτι δὲν ἐννοεῖς νὰ διαβάσῃς τὰ μαθήματά σου χωρὶς νὰ κάνῃς καὶ κάτι ἄλλο μαζί, δηλ. ἢ νὰ παίζῃς ἢ νὰ σηκώνεσαι κάθε τόσο ἀπὸ τὴ θέσι σου. Πολὺ κακὴ συνήθεια. Ὁ Ἀρχηγός σας κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς, ποὺ τόσο ἀγαπᾶ ἐσᾶς τοὺς Σκαπανεῖς καὶ ποὺ παρακολουθεῖ ἀκόμη καὶ τί κάνετε καὶ πῶς φέρεσθε στὸ σπίτι σας, θὰ λυπηθῇ σὰν μάθῃ τὴν κακή σου αὐτὴ συνήθεια. Εἴμεθα βέβαιοι πῶς ἐφέτος θὰ διαβάζῃς τὰ μαθήματά σου τακτικά. Ἔτσι; Νὰ τί λέει ἕνα ἀγγλικὸ τραγοῦδι: «Ἐργάζου τὴν ὥρα, ποὺ ἐργάζεσαι, παῖζε τὴν ὥρα ποὺ παίζεις, αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος τρόπος νὰ εἶσαι πάντα εὔθυμος καὶ χαρούμενος». — Κ. ΤΑΜΠΟΥΡΗΝ. Ἐδιαβάσαμε τὸ γαλλικὸ διήγημα «Χριστουγεννιάτικο δένδρο». Ἂν θέλετε μεταφράσατέ το καὶ στείλετέ το νὰ σᾶς ποῦμε τὴ γνώμη μας γιὰ τὴν μετάφρασι. Πάντως δὲν θὰ δημοσιευθῇ. Τὸ Χριστουγεννιάτικο τεῦχος τῆς «Νεολαίας» θὰ περιέχῃ μόνο πρωτότυπη συνεργασία. — ΓΕΩΡΓΙΑΝ ΠΑΝΑΚΟΥ. Τὰ ποιήματά σας πρέπει νὰ τὰ στείλετε γραμμένα καθαρὰ καὶ σὲ χωριστὸ χαρτὶ τὸ καθένα. Παρακολουθεῖτε τὴν στήλη τῆς ἀλληλογραφίας. Θὰ ὠφεληθῆτε διαβάζοντας τὰς ὑποδείξεις ἢ παρατηρήσεις, ποὺ γίνονται. Δὲν ἔχει καμμίαν σημασίαν τὸ ὅτι εἶσθε μεγάλη. Ἡ «Νεολαία» εἶναι γιὰ μικροὺς καὶ μεγάλους, ὅπως βλέπετε. — Β. ΤΡΙΚΟΠΟΥΛΟΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα γράφεις καὶ περιμένομε τ' ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σου. — Μ. ΔΕΔΟΠΟΥΛΟΝ. Ὡραῖο τὸ ποιηματάκι σου. Θὰ τὸ ὑποβάλωμε στὴν Ἐπιτροπή, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ τὸ ἐγκρίνῃ. Τὸ διήγημα πολὺ μεγάλο. Ὅταν γράφετε κάτι — ἀποτεινόμεθα σ' ὅλους τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Νεολαίας» — γιὰ τὴ «Σελίδα τῶν Νέων», ἔχετε πάντοτε ὑπ' ὄψιν σας τὸν χῶρο της. — ΜΙΤΣΑΝ ΜΙΧΑΗΛ. Τὶς συνταγὲς γλυκισμάτων, ποὺ μᾶς ἔστειλες, τὶς ἐδώσαμε στὸν ἁρμόδιο συντάκτη τῆς «Σελίδος τῶν Κοριτσιῶν» μας. Σοῦ ἀρέσει λές, τὸ «νοικοκυριό». Μπράβο σου. Φρόντισε μόνο νὰ συνηθίσῃς, ἀπὸ τώρα, ποὺ εἶσαι μικρή, στὴν οἰκονομία. Μὴν ἀφίνεις τίποτε νὰ πηγαίνῃ χαμένο. Οὔτε μιὰ καρφίτσα, οὔτε μιὰ ὀργυιὰ κλωστή, οὔτε ὀλίγος μαϊντανός, ποὺ τυχὸν θὰ σοῦ περισσεύσῃ ἀπὸ τὴν παρασκευὴ ἑνὸς φαγητοῦ. Βάλε τον μέσα σ' ἕνα φλυτζάνι μὲ νερὸ γιὰ νὰ διατηρηθῇ δροσερός. Λίγο ἀπὸ τὴ μιά, λίγο ἀπὸ τὴν ἄλλη στὸ τέλος τοῦ χρόνου — ἂν κάμῃς λογαριασμὸ — θὰ δῇς πόσα ἔχεις κερδίσει ἀπὸ τὴν οἰκονομία. Πάρε παράδειγμα πόσα πράγματα κατώρθωσε νὰ κάμῃ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, μέσα σὲ λίγα χρόνια, μὲ τὸ νὰ εἶναι «οἰκονόμος» καὶ νὰ μὴν ἀφίνῃ νὰ χάνεται τίποτα. Οὔτε τὰ ψίχουλα ἀπὸ τὸ κόψιμο τοῦ ψωμιοῦ! — Λ. ΞΥΣΤΡΗΝ. Οἱ παραγγελίες σου θὰ ἐκτελεσθοῦν εὐχαρίστως. Εὐχαριστοῦμε ποὺ φροντίζεις γιὰ τὴν ἐξάπλωσι τῆς «Νεολαίας». Εἶναι καθῆκον κάθε Φαλαγγίτου καὶ Φαλαγγιτίσσης νὰ διαδίδῃ τὸ περιοδικὸ αὐτό, τὸ ὁποῖο ἀνήκει στὴν Ἐθνικὴ Νεολαία.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

ΕΛ ΚΙΣ. Ἐγκρίνονται. — Δ. Ι. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΝ, Ἐνταῦθα. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξον. — ΧΡ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΝ, Βαλτᾶν. Γνωστότατα τὰ αἰνίγματά σας — Δ. ΜΠΕΝΑΝ, Πειραιᾶ. Ἐφ' ὅσον ἐνεκρίθησαν, θὰ δημοσιευθοῦν. Ὄχι, τὸ δέσιμο μπορεῖτε νὰ τὸ κάμετε μόνος σας. — ΑΝ. Ι. ΡΟΝΤΗΡΗΝ, Ἀγρίνιον. Ἀνεπιτυχὲς (ΘΗΤ, ΣΥ, ΣΕΡΑΙ, ΗΑΣΙΣ κλπ.). Νὰ προσέχετε εἰς τὴν ὀρθογραφίαν τῶν λέξεων. — ΑΝΤ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Ἐνταῦθα. Ἄνευ ἐνδιαφέροντος καὶ ἐν πολλοῖς ἀκατανόητον τὸ σταυρόλεξον(;) σας. — Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ. Δὲν εἶναι κατάλληλον διὰ νὰ δημοσιευθῇ καὶ κυρίως διὰ τεχνικοὺς λόγους τὸ σταυρόλεξό σας. Ἐπίσης ἡ ἁλυσίδα. Ἐγκρίνεται τὸ γεωγραφικόν. — ΧΑΡ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ σχῆμα τοῦ λαβυρίνθου ἔχει ἤδη δημοσιευθῆ στὴν «Νεολαία». Τὰ ἄλλα εἶναι κακοσχεδιασμένα καὶ μάλιστα ὄχι μὲ σινικὴ μελάνη. — Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Ἐγκρίνονται, ἐκτὸς τῆς ζωγραφικῆς.

ΕΘΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 34)

δόγματα οὐτοπικὰ καὶ διαλυτικὰ ἑλκυστικοὶ εἰς τοὺς τύπους ἀλλὰ κενοὶ καὶ καταστρεπτικοὶ εἰς τὴν οὐσίαν καταρρέουν διὰ ν' ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ τοὺς θεσμοὺς τοὺς ὁποίους ἐπιβάλλει ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀνταποκρίσεως εἰς τὴν πραγματικότητα τῆς Ἐθνικῆς ἀνάγκης.

Τὸ δίδαγμα διὰ τὴν ἀνθρωπότητα εἶναι μέγιστον.

Μεγαλειτέρα ὅμως ἀσυγκρίτως εἶναι διὰ τοὺς Ἕλληνας ἡ πρᾶξις διὰ τῆς ὁποίας ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς κατώρθωσε νὰ μὴ ὑπάρχουν πλέον Ἕλληνες μὴ πιστεύοντες ἀπολύτως καὶ βαθύτατα εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἰδεῶν αὐτῶν. Καὶ πρὸ παντὸς τὸ ὅτι κατώρθωσε νὰ ζοῦν ἐπὶ τέλους ὅλοι οἱ Ἕλληνες διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνον δι' αὐτήν.

Ἡ ἐποχὴ τῆς ἀσυναρτησίας καὶ τοῦ ξεπεσμοῦ, τῆς ἠθικῆς καὶ πνευματικῆς δουλείας, τοῦ πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ψεύδους παρῆλθεν ἀνεπιστρεπτί. Ἡ ἀδυναμία καὶ ἡ ἀμφιβολία ἀνήκουν ὁριστικῶς εἰς τὸ παρελθόν.

Γεμᾶτοι πίστι, αἰσιοδοξία καὶ δύναμι βαδίζουμε πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἀκολουθοῦντες σὰν ἕνας ἄνθρωπος, ἀποφασισμένοι γιὰ ὅλα, τὸν μεγάλο Ἀρχηγό, τὸν Σωτῆρα καὶ τὸν Ὁδηγητή, αὐτὸν ποὺ μόνος ἔδειξε τὸν δρόμο τῆς Σωτηρίας, τοῦ μεγαλείου, τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς εὐημερίας τοῦ Ἔθνους. Τὸν δρόμο αὐτὸν θ' ἀκολουθήσωμε ἐφεξῆς εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα δίδοντες ὑψηλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς λαοὺς τῆς γῆς, παράδειγμα ἐργασίας, ἑνότητος, δυνάμεως, αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοπεποιθήσεως. Τίποτε πλέον δὲν μᾶς φοβίζει. Καμμιὰ δυσκολία δὲν μᾶς τρομάζει. Τὸ μέλλον μᾶς ἀνήκει. Τὴν ἀποστολήν μας θὰ ἔχουμε ὅλην τὴν δύναμι νὰ τὴν ἐκπληρώσουμε καὶ ὅλην τὴν ψυχικὴν καὶ ἠθικὴν ἰσχὺν νὰ περιφρουρήσουμε τὰς πνευματικὰς καὶ ἠθικάς μας κατακτήσεις. Χάρις στὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν εἴμεθα ἐλεύθεροι καὶ ὑπεύθυνοι κυρίαρχοι τῆς ζωῆς. Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα καὶ ἀνὰ τοὺς Ἑλληνικοὺς αἰῶνας ἂς εἶναι εὐλογημένη ἡ 4η Αὐγούστου.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

